

STORTINGET

Dokument 15:6

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 751-900
20.12 2021–12.01 2022

Innhold

751.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. deltakarlova, besvart av fiskeri- og havminister.....	11
752.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. norske ansatte innen hotell- og restaurantnæring som jobber om bord på skip som er registrert NIS, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	12
753.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. de nye forskriftene som pålegger nettselskapene å endre nettariiffene, besvart av olje- og energiminister.....	13
754.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. tatoveringsbransjen, besvart av klima- og miljøminister	14
755.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. Norske Togs kjøp av 30 lokaltog fra Alstom , besvart av samferdselsminister	15
756.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. E39 mellom Kristiansand og Stavanger, besvart av samferdselsminister.....	16
757.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. rammeavtaleplasser i barnevernet i, besvart av barne- og familieminister.....	17
758.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. politiske ytringer i et demokratisk ordskifte, besvart av helse- og omsorgsminister	18
759.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømprisen Norge og Europa, besvart av olje- og energiminister	19
760.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. sameksistens med fiskeria, besvart av næringsminister	20
761.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. rabattordningene på fergereiser, besvart av samferdselsminister.....	21
762.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. kravet til skorstein i nye hus, besvart av kommunal- og distriktsminister	22
763.	Fra vararepresentant Rauand Ismail, vedr. konsesjonene til vindkraftverkene på Storheia og Roan på Fosen, besvart av olje- og energiminister	22
764.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. krafteksporten over utenlandskablane, besvart av olje- og energiminister	23
765.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. arektbehovet i kriminalomsorgen region sør, besvart av justis- og beredskapsminister	24
766.	Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. kommunale kompensasjonsordningen til virksomhetene knyttet til vintersportsstedene, besvart av kommunal- og distriktsminister	25
767.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. framtida for norsk lokaleigd næringsliv i havbrukssektoren, besvart av finansminister	26
768.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. veksthusnæringen, besvart av finansminister	26
769.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. Lillesand vindkraftverk, besvart av olje- og energiminister	27
770.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. mineralutvinning i Engebøfjellet, besvart av næringsminister.....	28
771.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. straffegebyr, besvart av olje- og energiminister	29
772.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. småkraftverkutbygging, besvart av olje- og energiminister	30
773.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. fergepriser, besvart av samferdselsminister.....	30
774.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. rasevalg fra Rogfast sitt utløp E39 i Bokn kommune, besvart av samferdselsminister	31
775.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. de danske legestudentene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	31
776.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. støtteordningen for høy strømpris som også omfatter for eksempel idrettslag som eier egne anlegg uavhengig av eieformen på anleggene, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	32
777.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. skriftlige spørsmål, besvart av helse- og omsorgsminister	33
778.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. tiltalen mot avisutgiver Jimmy Lai, besvart av utenriksminister	34
779.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. strømpakken, besvart av olje- og energiminister	34
780.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. jakttiden for gråtrost og rødvingetrost, besvart av klima- og miljøminister.....	35
781.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. regjeringens beslutning om å unnta lærere og barnehageansatte fra karantene i arbeidstiden, besvart av kunnskapsminister	36

782.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. trygghetsvurderingene som er gjort og den økte risiko den enkelte lærer/barnehageansatt, skoleelever/barna og deres respektive familier anses å utsettes for som følge av karanteneunntaket, besvart av helse- og omsorgsminister.....	37
783.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. vernede vassdrag, besvart av olje- og energiminister	38
784.	Fra stortingsrepresentant Per Martin Sandtrøen, vedr. elavgiften, besvart av finansminister	39
785.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. tekstil basert på fossile materiale, besvart av næringsminister.....	40
786.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. skatter og avgifter, besvart av finansminister	41
787.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. utviklingen i familievoldssaker under pandemien, besvart av justis- og beredskapsminister	42
788.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. 2021-budsjettet, besvart av finansminister	43
789.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. neste års avgiftsendringer, besvart av finansminister.....	44
790.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Talon Anvil, besvart av forsvarsminister	45
791.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. medlemskapet sitt i folketrygden, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	46
792.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Sykehuset Levanger, besvart av helse- og omsorgsminister .	47
793.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. de barna som nå står i fare for å miste omsorgspersoner i utvisningssaker, besvart av justis- og beredskapsminister	48
794.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Yaras kontrakt med det hviterussiske statlige selskapet Belaruskali, besvart av næringsminister.....	49
795.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. intensivplasser, besvart av helse- og omsorgsminister	49
796.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. NorthConnect, besvart av olje- og energiminister.....	51
797.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. køane drosjenæringa no opplever med å få gjennomført praktiske prøver ein treng for å få kjøreseddel, besvart av samferdselsminister	52
798.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. gummigranulat og FIFA-sertifisering, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	53
799.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. asylsaker, besvart av justis- og beredskapsminister	54
800.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. politiets anskaffelse av kinesiske overvåkningsdroner, besvart av justis- og beredskapsminister	55
801.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. lagring av ikke reaktivt farlig avfall over kote 0 på Langøya, besvart av klima- og miljøminister	55
802.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. ureturnerbare asylsøkere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	57
803.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. Jillen-Njarke reinbeitedistrikt, besvart av landbruks- og matminister	57
804.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister	59
805.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. oppholdstillatelsessaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	59
806.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. FN's barnekonvensjon, besvart av justis- og beredskapsminister.....	60
807.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. NSL-kabelen går med redusert kapasitet, besvart av olje- og energiminister	61
808.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. betalingsutsettelse, besvart av finansminister.....	62
809.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. drapsregister over drepte nordmenn i utlandet, besvart av justis- og beredskapsminister	62
810.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. CO ₂ -kompensasjonsordninga for industrien, besvart av klima- og miljøminister.....	63
811.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. kommuner som er slått sammen, besvart av kommunal- og distriktsminister	65
812.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. å gjeninnføre garantiordningen for luftfarten, besvart av næringsminister.....	65
813.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. lokaler til fylkeskommunens administrasjon, politisk ledelse og fylkestinget, besvart av kommunal- og distriktsminister	66

814.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. kraftavtaler, besvart av olje- og energiminister.....	67
815.	Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. havvind, besvart av olje- og energiminister	68
816.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. juridisk betenkning i forhold til de lovmessige forholdene opp mot de inngripende tiltakene, besvart av helse- og omsorgsminister	69
817.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. frata pasienter resept på godkjente medisiner de betaler for selv, besvart av helse- og omsorgsminister.....	70
818.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. offentlig bilar, besvart av olje- og energiminister	71
819.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. oljeekvivalenter, besvart av olje- og energiminister	72
820.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. oppløsning av fylker, besvart av kommunal- og distriktsminister...	73
821.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. tvangssamanslåtte fylkeskommunar, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	73
823.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. anskaffelsen av F35 kampfly, besvart av forsvarsminister.....	74
824.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. at også lufthavnene blir inkludert i den neste krisepakken for luftfarten, besvart av samferdselsminister.....	75
825.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. revisjon av partnerlandsstrategien, besvart av utviklingsminister.....	75
826.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. revisjon av konsesjonsvilkår for flere vannkraftanlegg i landet, besvart av olje- og energiminister	76
827.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. Politiets Fellestjenesters kontrakt om innkjøp av droner fra DJI gjennom importøren Elefun, besvart av justis- og beredskapsminister	77
828.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. strekningen Bakka- Solheim på E134, besvart av samferdselsminister.....	78
829.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. anslåtte fordelingsvirkninger av budsjettforliket for 2022, besvart av finansminister.....	79
830.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. bidrag til at norsk sider fremmes ved at det serveres i norske ambassader ved anledninger der det er naturlig å servere denne type drikkevarer, besvart av utenriksminister	81
831.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. Norges nylig til støtte for FN-resolusjonen A/RES/76/12 som ikke tilkjenner noen kristen eller jødisk tilknytning til Tempelhøyden i Jerusalem, besvart av utenriksminister	82
832.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. å hente folks kontoutskrifter ti år tilbake, besvart av justis- og beredskapsminister	83
833.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. at det blir dyrere å opprettholde Viken som eget fylke, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	84
834.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. utbedring/trafikksikkerhetstiltak i Lavangsdalen, besvart av samferdselsminister	84
835.	Fra stortingsrepresentant Jorodd Asphjell, vedr. kvinnehelse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	85
836.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. koronahåndtering, besvart av helse- og omsorgsminister.....	86
837.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. å etablere offentlig infrastruktur som ikke har tilstrekkelig tilknytning til prosjekter, besvart av kommunal- og distriktsminister	87
838.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. rødt nivå nasjonalt for videregående skole, besvart av kunnskapsminister.....	88
839.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Bypakke Bodø fase 2, besvart av samferdselsminister	89
840.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. innløsning av næringsstomter, besvart av barne- og familieminister.....	90
841.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. Tokagelet i Kvam, besvart av finansminister.....	91
842.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. koronatiltak, besvart av finansminister.....	93
843.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. fordelingsvirkninger av skatteopplegget i vedtatt statsbudsjett for 2022 for pensjonsinntekt, besvart av finansminister	93
844.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. bygge idrettsanlegg, besvart av kommunal- og distriktsminister.	95
845.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. pengespillmarkedet, besvart av kultur- og likestillingsminister...	96
846.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. konsekvenser av nedstengning, besvart av næringsminister.....	97

847.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. dyrevelferd, besvart av landbruks- og matminister.....	98
848.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. utflagging av bedrifter, besvart av olje- og energiminister	99
849.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. iktyose, besvart av helse- og omsorgsminister.....	100
850.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. forvaltning av ulv, besvart av klima- og miljøminister	101
851.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. fyllestasjoner for biogass, besvart av klima- og miljøminister.	102
852.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. barna til de terrorsiktede kvinnene fra Bærum som er internert i Syria, besvart av utenriksminister	103
853.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. rømningsveien som går igjennom Holmestrandtunnelen, besvart av samferdselsminister	104
854.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. utflagging av lønnsomme industribedrifter, besvart av næringsminister.....	105
855.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. grunnlaget for å ha videregående opplæring på rødt nivå, besvart av kunnskapsminister	105
856.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. hvilke land som gir grunnlag for å nekte tilskudd i henhold til Lov om trossamfunn § 6 andre ledd, besvart av barne- og familieminister	107
857.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. intensivplasser, besvart av helse- og omsorgsminister	108
858.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. kampfly til Baltikum, besvart av forsvarsminister	109
859.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Jens Stoltenberg og stillingen som sentralbanksjef, besvart av statsminister.....	110
860.	Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. dagligvarekjedene, besvart av næringsminister	110
861.	Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. dagligvarekjedene, besvart av landbruks- og matminister	111
862.	Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. priskontroll på skogeiendommer, besvart av landbruks- og matminister	112
863.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. havvind, besvart av olje- og energiminister.....	112
864.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. inspeksjonsprogramma for tunneler, besvart av samferdselsminister.....	113
865.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. fylkeskommunale vegprosjekt, besvart av samferdselsminister.....	114
866.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. utredningen av innleide sivile helikoptre, besvart av forsvarsminister	115
867.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. Aktive Fredsreiser og Hvite Busser, besvart av kunnskapsminister.....	116
868.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. flytte NH90-helikoptrene på Bardufoss til Haakonssvern, besvart av forsvarsminister	116
869.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. utbygging av fiberbredbånd til Ronglan og nordlige deler av Åsen, besvart av kommunal- og distriktsminister	117
870.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. biometrisk overvåkningsteknologi, besvart av utenriksminister ..	118
871.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. bompenger, besvart av samferdselsminister	119
872.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. skatteendringer, besvart av finansminister	120
873.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. utvide rapporteringsplikten til Helsedirektoratet, besvart av helse- og omsorgsminister	121
874.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. sentralbanksjefjobben, besvart av statsminister	122
875.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. østfoldmodellen for lærekandidater med tilretteleggingsbehov, besvart av kunnskapsminister	122
876.	Fra vararepresentant Bjørnar Laabak, vedr. eldreomsorgen, besvart av helse- og omsorgsminister	123
877.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. attentatforsøket på forlagsdirektør William Nygaard i 1993, besvart av justis- og beredskapsminister	124
878.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. fornybar energi, besvart av næringsminister	125
879.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømforbruk, besvart av olje- og energiminister.....	126
880.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. økonomiske støtteordninger til kulturaktører, frivillige lag og ideelle organisasjoner, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	127

881.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. små bedrifter (under 50 tilsette) i serveringsbransjen og andre bransjer ramma av skjenkestopp og andre nasjonale smitteverntiltak som har nytta seg av lønnsstøtteordninga, besvart av finansminister	128
882.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. meterpris for bygging av tuneller og bruer, besvart av samferdselsminister.....	129
883.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Flyplassvegen mellom Birkelandsskiftet og Flesland, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	130
884.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. statsforvalter som tar omkamper på vedtatte veiprosjekt, besvart av kommunal- og distriktsminister	131
885.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. nødvendig vedlikehold av de forfallene og ødeleggelsene magasinkanalen og de store magasinene A og B ved Karljohansvern i Horten, besvart av forsvarsminister	131
886.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. sikring av de mest rasutsatte veiene i Norge, besvart av samferdselsminister.....	132
887.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. Klagenemnda for tilskot til kulturarrangement, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	133
888.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. studentsamskipnader, besvart av finansminister.....	134
889.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. markeringen av Skeivt Kulturår, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	135
890.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. nasjonal havbruksmuseum, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	136
891.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer, besvart av næringsminister.....	137
892.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. barnevernssaker i Europeiske menneskerettighetsdomstolen, besvart av barne- og familieminister	138
893.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. døgnbemannede nasjonale beredskapsressursene, besvart av justis- og beredskapsminister	140
894.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Jens Stoltenberg og stillingen som sentralbanksjef, besvart av finansminister.....	140
895.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. strømstøtte, besvart av olje- og energiminister	141
896.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. fluorholdig skismøring, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	142
897.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. botidskravet for permanent oppholdstillatelse, besvart av justis- og beredskapsminister.....	143
898.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. bensinprisen, besvart av finansminister	144
899.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. beredskap på Svalbard, besvart av justis- og beredskapsminister	145
900.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. ruste opp domstoler og rettssteder, besvart av justis- og beredskapsminister.....	146

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (751 - 900) for sesjonen 2021-2022**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	887
Amundsen, Per-Willy (FrP)	893
Asphjell, Jorodd (A)	835
Bjørlo, Alfred Jens (V)	751, 770, 804, 847, 880, 881
Bjørnstad, Sivert (FrP)	777, 786, 812, 890
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	772, 774
Bøe, Erlend Svardal (H)	834
Elvenes, Hårek (H)	823, 866, 868
Elvestuen, Ola (V)	790
Eskeland, Liv Kari (H)	785, 797, 864, 865
Fagerås, Mona (SV)	755, 886
Farahmand, Mahmoud (H)	800, 877, 878
Fiskaa, Ingrid (SV)	760, 769
Foss, Ingunn (H)	787, 899, 900
Gulati, Himanshu (FrP)	781, 782
Hagerup, Margret (H)	875
Halleland, Terje (FrP)	756, 828, 851
Haltbrekken, Lars (SV)	753, 798, 895, 896
Hansson, Rasmus (MDG)	783, 839
Helleland, Linda Hofstad (H)	766, 860
Hjemdal, Silje (FrP)	752, 775, 776, 844, 845, 856
Hoksrud, Bård (FrP)	816, 836, 849, 857
Ismail, Rauand (MDG)	763
Johnsen, Tor André (FrP)	754
Jørgensen, Geir (R)	803, 871
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	808, 888
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	764, 850
Kristjánsson, Mímir (R)	757, 854, 892
Larsen, Erlend (H)	765, 801, 824, 853, 885
Lie, Kathy (SV)	897
Limi, Hans Andreas (FrP)	842, 843, 891, 894
Listhaug, Sylvi (FrP)	817, 859, 874
Lund, Tobias Drevland (R)	799, 802
Laabak, Bjørnar (FrP)	876
Marhaug, Sofie (R)	779, 796
Melby, Guri (V)	778, 794, 838, 870
Moxnes, Bjørnar (R)	807, 858
Mørland, Tellef Inge (A)	867
Nilsen, Marius Arion (FrP)	759, 846, 848, 879
Njåstad, Helge André (FrP)	761, 767, 773, 837, 883, 884
Nyholt, Hege Bae (R)	889
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	840, 841

Orten, Helge (H)	811, 829
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	833
Rotevatn, Sveinung (V)	795, 810
Sandtrøen, Per Martin (Sp)	784
Sanner, Jan Tore (H)	791
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	826
Schou, Ingjerd (H)	805, 831
Skjelstad, André N. (V)	762, 792, 813, 869
Steffensen, Roy (FrP)	768, 788, 789, 872, 898
Stensland, Sveinung (H)	830, 832
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	821
Sve, Frank Edvard (FrP)	771, 814, 818, 863, 882
Søreide, Ine Eriksen (H)	825
Thorheim, Bård Ludvig (H)	873
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	758, 780, 806
Trellevik, Ove (H)	819
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	815
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	809, 827
Westgaard-Halle, Lene (H)	861, 862
Wold, Grete (SV)	793, 820, 852
Øvstegård, Freddy André (SV)	855

STORTINGET

Dokument 15:6

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 751

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 5. januar 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Fiskeribladet har nyleg omtalt at investorar som ikkje er aktive fiskarar har tatt kontroll over fiskebåtteriarylageret Skårungen II. Fiskeridirektoratet har omgjort løyve til slikt aksjeervert. Klagesaka er no til handsaming i departementet.

Vil statsråden handheve deltakarlova sitt krav om at aktive fiskarar skal ha faktisk kontroll over verksemda, og vil statsråden sikre at aksjeervert som strir mot deltakarlova vert stoppa/reversert?

GRUNNGJEVING:

Hurdalsplattformen slår fast at deltakarlova ligg fast som ein pilar i norsk fiskeripolitikk. Deltakarlova byggjer på at det skal vere ein fiskareigd flåte. For å sikre dette er det stilt krav til eigarskap og til at aktive fiskarar også skal ha faktisk kontroll over verksemda i fiskeriselskap.

I saka knytt til ervert av aksjar i fiskeriselskapet Skårungen II AS fekk ein aktør som er 90% eigd av reine investorar nyleg løyve til å ervert nær 5 % av aksjane i selskapet, slik at aktøren vart eigar av vel 54,7 % av aksjane og dermed fekk kontroll over fiskeriselskapet.

Den 12. april i år omgjorde Fiskeridirektoratet løyvet til ervert av aksjane. Omgjeringsvedtaket er påklaga og klagesaka er no til handsaming i departementet. Saka er av stor prinsipiell betydning, fordi det no tydeleg må klargjerast korleis fiskeristyresmaktene vil handheve bestemmelsane i deltakarlova om at aktive fiskarar skal ha faktisk kontroll over verksemda i fiskeriselskap.

Svar:

Stortingsrepresentanten viser til ei konkret sak som er til handsaming i Nærings- og fiskeridepartementet. Saka vart oversendt frå Fiskeridirektoratet til Nærings- og fiskeridepartementet 14. mai 2021. Begge partar har etter dette tidspunktet kome med ytterlegare innspel i fleire rundar. Det siste innspelet i saka kom til departementet 29. oktober 2021. I tillegg har ein av partane varsla at dei vurderer å koma med nytt innspel i saka. Eg er oppteken av at sakshandsamingstida ikkje skal vere for lang i klagesaker, men ser at partane i denne saka har hatt behov for å kome med ytterlegare innspel etter at saka vart oversendt frå Fiskeridirektoratet til departementet. Departementet vil gi partane frist til 20. januar med å kome med sine siste innspel. Deretter vil vi handsame saka så snart som mogleg.

Ut over dette vil eg ikkje kommentere denne konkrete saka vidare av omsyn til sakshandsaminga, men heller fokusere på det generelle spørsmålet som er reist om handheving av aktivitetskravet i deltakarlova.

Aktivitetskravet er heimla i deltakarlova § 6, og det følgjer av denne føresegna at ervertsløyve berre kan gis til den som har drive ervertsmessig fiske eller fangst på eller med norsk fartøy i minst tre av dei siste fem åra og framleis er knytt til fiske- og fangststyrket. For selskap eller samslutning kan ervertsløyve berre gis dersom personar som oppfyller kravet i første ledd, har meir enn 50 pst. av eigarinteressene, og faktisk har tilsvarande kontroll over verksemda. Fiskeristyresmaktene vil her gjere ei konkret vurdering av om selskapsoppbygginga er i samsvar med formålet med lova, og om dei aktive fiskarane kan seiast å

ha kontroll over verksemda. I samband med dette er det relevant å kontrollere sjølve selskapsavtala samt eventuelle aksjonæravtaler.

Det følger vidare av deltakerlova § 9 at eigarendring i selskap som direkte eller indirekte eig fiskefartøy, inkludert overdraging av aksjar i slikt selskap, skal godkjennast av fiskeristyresmaktene. Det framgår av lovproposisjonen at formålet er å kunne føre "kontroll med at kravene i § 5 og § 6 første ledd ikke gjøres illusorisk ved salg av aksjer eller parter etter at det er gitt ervervstillatelse". Det er såleis dei same tilhøva som er relevante å vurdere ved ein søknad om godkjenning eller melding av eigarendring, som ved ein søknad om ervervsløyve. Eigarsamansetnin-

ga blir vurdert ut frå eigarskapet i alle ledd som har interesser i det reiarlaget som står som formell eigar. I forskrift 7. desember 2012 nr. 1144 om ervervsløyve, registrering og merking av fiskefartøy mv. er det teke inn eit eige kap. IIa om meldeplikt ved eigarendringar i fiskefartøy.

Prinsippet om ein fiskareigd fiskeflåte har lege fast i norsk fiskeripolitikk sidan før den gamle deltakarlova blei fastsett i 1972, og det er brei politisk semje om at dette prinsippet skal oppretthaldast. Det følger vidare av Hurdalsplattforma at deltakarlova ligg fast og framleis er ein viktig pilar i norsk fiskeripolitikk. Det er såleis ei prioritert oppgave for regjeringa å sørge for å handheve aktivitetskravet innanfor rammene som deltakarlova stiller opp.

SPØRSMÅL NR. 752

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 6. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Mener statsråden at norske ansatte innen hotell- og restaurantnæring som jobber om bord på skip som er registrert NIS er «vanlige folk», som bør ha samme rettigheter og muligheter som andre nordmenn, og vil statsråden ta initiativ til å endre regelverket/fjerne paragrafen?

BEGRUNNELSE:

I Folketrygdloven heter det

«§ 2-12.Unntak for ansatte på turistskip

Personer som er ansatt i hotell- og restaurantvirksomhet om bord på turistskip registrert i norsk internasjonalt skipsregister, er unntatt fra pliktig medlemskap. Slike personer skal heller ikke gis frivillig medlemskap i trygden.»

Dette betyr at nordmenn som arbeider på turistskip, for eksempel innen servering eller renhold, om bord på norske turistskip, ikke har lov til å være medlemmer av folketrygden dersom skipet er registrert i NIS. De får ikke engang lov til å betale for frivillig medlemskap, slik man kan hvis man for eksempel er nordmann og bor i utlandet. Hvis man jobber for eksempel som styrmann eller i maskina på samme båten, får man imidlertid medlemskap. Et byråkratisk EØS regelverk bør ikke evt. svekke norske arbeidstakers rettigheter på denne måten. Ikke minst vil dette først og fremst ramme kvinner som arbeider i disse yrkene.

Å ikke være medlem av folketrygden innebærer null pensjonspoeng, null statlig helsehjelp, null permitteringspenger. Det fremstår som urimelig å nekte nordmenn tilgang til folketrygden, når de jobber på et norsk skip og skatter til Norge.

Spørsmålsstiller er gjort oppmerksom på at for eksempel Hurtigrutens skip i utenriksfart er rammet av dette. Hurtigruten gjør nå alt den kan for å hjelpe sine ansatte, men norsk lov gir dem bare disse alternativene: Gi de ansatte nordmenn sparken og erstatte dem med utlendinger, eller fortsette å la nordmennene gå uten folketrygdrettigheter. Det fremstår som merkelig at Norge som sjøfartsnasjon kan være bekjent av dette.

Svar:

Føresegna i folketrygdlova § 2-12 kom inn i lova i samband med Noreg si tilslutting til EØS-avtalen. Den nærmare bakgrunnen for dette var eit ønske om å unngå utflagging. Eit sentralt poeng var at EØS-avtalen ikkje tillet ulik handsaming av borgarar frå kvar enkelt EØS-stat. Om ein skulle opne for at den aktuelle gruppa av tilsette blir medlemmer i folketrygda, måtte og alle EØS-borgarar bli det. Lovføresegna gjeld derfor utan omsyn til kor vedkommande er busett og kva for ein nasjonalitet han eller ho har.

Det går og fram av forarbeida at høyringsinstansane på både arbeidsgjevar- og arbeidstakersida slutta opp om forslaget. Likeins går det fram av innstillinga at Framsteg-

spartiets representant i komiteen stilte seg bakom forslaget. For fleire detaljar, sjå Ot.prp. nr. 19 (1993-1994) og Innst. O. nr. 7 (1993-1994).

Reiarlaga har etter skipsarbeidslova ei plikt til å sørge for at den aktuelle gruppa av tilsette får bestemte ytingar. Dette gjeld mellom anna alderspensjon, pleie og løn ved

sjukdom og erstatning ved yrkesskade og uførleik. Sidan dei berørte ikkje er medlemmer av folketrygda, betalar dei ikkje trygdavgift.

Eg har per i dag ikkje tenkt å ta initiativ til ei endring av den aktuelle lovføresegna.

SPØRSMÅL NR. 753

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 3. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Stortingets flertall ba 17. desember regjeringen ikke innføre de nye forskriftene som pålegger nettselskapene å endre nettariffene, våren 2022. En av grunnene til at SV er kritisk til den nye nettleieordningen er at den kan svekke satsingen på enøk og egenproduksjon av strøm. Noe også en rekke miljø- og forbrukerorganisasjoner peker på.

Vil statsråden gjennomgå forskriften på nytt for å sikre at vi får en modell for nettleia som stimulerer til enøk og i alle fall ikke hindrer egenproduksjon av strøm?

Svar:

Departementet har i tråd med enigheten mellom regjeringspartiene og SV på Stortinget, jf. Innst. 102 L (2021-2022), vedtatt utsatt ikrafttredelse av forskriftsendringen av i sommer om effektbaserte tariffer. Ikrafttredelsen er utsatt fra 1. januar 2022 til 1. juli 2022.

Fram til 1. juli er det i tråd med gjeldende regelverk opp til nettselskapene å bestemme om de vil differensiere fastleddet i nettleien etter effekt. Det er viktig at nettselskapene gir tilstrekkelig og god informasjon til kundene før endringer i nettleien innføres. Jeg sikter på å invitere representanter for nettselskapene til et snarlig møte om det videre arbeidet med innføring av effektbaserte tariffer.

Formålet med effektbaserte tariffer er å gi insentiver til å jevne ut strømforbruket slik at kapasiteten i strømmettet utnyttes bedre, og på den måten holde nettleien så lav som mulig ved at nettinvesteringene ikke blir større enn nødvendig.

Jo mer strøm som forbrukes samtidig (effekt), desto mer strømmett er det behov for. Nytt og mer strømmett er både forbundet med store økonomiske kostnader, og vanskelige avveininger knyttet til lokalisering, natur og miljø. Da er det etter mitt syn viktig at vi bruker strømmettet

vi allerede har på en best mulig måte. Dette gir over tid lavere nettkostnader for strømkundene, mindre naturinngrep og færre konflikter knyttet til nettutbygging.

I det offentlige ordskiftet kommer det gjerne forslag til hvordan nettleien bør innrettes for å imøtekomme forskjellige og viktige samfunnshensyn eller næringsinteresser. Til felles for mange av forslagene er at de i liten grad tar innover seg at nettleien skal dekke kostnadene ved drift, vedlikehold og utbygging av strømmettet vårt, og at det er strømkundene som sammen dekker disse kostnadene gjennom nettleien. Dersom særlige hensyn skal innebære at enkelte skal betale mindre nettleie, må andre betale mer. Dersom nettleien i tillegg skal brukes til å oppnå flere og ulike energipolitiske målsetninger, står vi i fare for at strømmettet ikke vil bli utnyttet like godt som det kunne ha blitt og at strømkundenes kostander for bruk av strømmettet blir høyere enn nødvendig.

Jeg mener derfor at vi som et godt utgangspunkt bør tilpasse den energipolitiske virkemiddelbruken til hvilke mål vi ønsker å oppnå. Økt energieffektivisering og mer egenproduksjon av strøm er viktige målsetninger, men den myndighetsbestemte inntektsrammereguleringen av nettselskap og regelverket for tariffing av bruk av strømmettet bør ikke være foretrukne virkemidler. På mange måter er det også rettferdig at strømkundene betaler for det de belaster strømmettet, uavhengig av hvilken energiløsning de har.

Vi styrker derfor satsingen på energieffektivisering og egenproduksjon av strøm gjennom Enova. Budsjettforliket mellom regjeringspartiene og SV innebærer 450 mill. kroner i økt overføring til Enova, hvorav 100 mill. kroner til enøktiltak og egen strømproduksjon i husholdningene. I tillegg ble det enighet om at vi skal det utarbeide en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030 og øke strømproduksjonen i bygg. I Hurdalsplattformen varsler vi krav om at nye bygg

og anlegg bygges med klimavennlige materialer og designes for lavt energibruk og gjenbruk. Jeg vil også vise til plusskundeordningen som legger til rette for egenprodusert strøm. En plusskunde er en nettkunde som både bruk-

er og produserer strøm. Plusskunder betaler ikke fastledd for innmating og kan måle og avregne innmating og uttak i et felles målepunkt.

SPØRSMÅL NR. 754

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 4. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva vil ministeren gjøre for å sørge for at tatoveringsbransjen ikke blir skadelidende, at de skal slippe å måtte stenge ned og at kunder skal få fullført allerede påbegynte tatoveringer, er ministeren i hvert fall villig til å gi dispensasjon til at eksisterende varelager kan brukes opp eller utsette fristen til etter den 4. januar 2022?

BEGRUNNELSE:

EU har dessverre nå bestemt at alle de forskjellige fargene som brukes til tatovering skal forbys. Årsaken til det er at EU mener at det finnes noen få stoffer i disse fargene som kan være skadelige. Derfor er det innført forbud i Europa fra 4 januar 2022. Norge har lojalt valgt å følge EU.

Det er, som vanlig, mulig å søke om dispensasjon til f.eks. å bruke opp de fargene som tatoveringsstudioene har på lager. Næringa har søkt Miljødirektoratet om dispensasjon til å kunne bruke opp dagens lager. Dette er viktig for å unngå å måtte kaste varelager, men også for at dagens kunder kan få fullført allerede påbegynte tatoveringer. Siden det er helt uvisst når det kommer nye godkjente farger, vil både kunder og næringa leve i usikkerhet. Det kan ta opptil et par år før det er godkjente alternative produkter tilgjengelige. I mellomtiden vil næringa miste både kunder og omsetning og flere vil bli tvunget til å stenge. I andre land utenfor Europa, som i USA, så er det ikke innført et tilsvarende forbud.

I utgangspunktet bør det ikke innføres et forbud mot tatovering med dagens farger. De har vært brukt i flere tiår uten problemer. Det bør eventuelt være tilstrekkelig krav til tatoveringsstudioene om å informere kundene om at fargestoffene kan være skadelige.

Alternativt bør i hvert fall norske myndigheter sørge for at det gis dispensasjon til næringa slik at dagens varelager kan brukes opp. I Ringsaker Blad den 14/12 2021 uttaler Cecile Blom i Miljødirektoratet at det ikke er mulig å gi dispensasjon. Det er en lite troverdig påstand.

Det er ikke opp til norske myndigheter å påstå eller avvise. Da får vi heller utfordre EU systemet, så får eventuelt EU konkludere med at dispensasjonen eventuelt ble gitt på feil grunnlag.

Svar:

Arbeidet med å beskytte forbrukerne mot de farligste kjemiske stoffene er høyt prioritert fra myndighetene. Det er særlig viktig at det ikke er stoffer som kan forårsake allergi eller være kreftfremkallende, skade arvestoffet eller forplantningen i blekk som brukes til tatovering og permanent sminke, der stoffene påføres under huden. Jeg er derfor fornøyd med at det har kommet felleseuropeiske bestemmelser i kjemikalierereguleringen REACH som regulerer innholdet av farlige stoffer i slikt blekk. Regelverket gjelder ikke forbud mot tatoveringer eller regulering av aktører i bransjen.

Norge har siden 2008 hatt regelverk som begrenser bruken av farlige stoffer i blekk til tatovering og permanent sminke. Den nye reguleringen omfatter flere stoffer, blant annet blir noen fargepigmenter som har vært vanlig i bruk forbudt. Andre farger kan fortsatt brukes. Det er ingen godkjenningssystemer men aktørene må sørge for at blekket de bruker overholder kravene. Et mindretall av de ca. 4 000 stoffene som omfattes er til nå funnet i tatoveringsblekk. De fleste stoffene er inkludert i forbudet for å unngå at de blir brukt som erstatning for andre stoffer i fremtiden.

Den nye reguleringen ble vedtatt i desember 2020 og gjelder fra januar 2022. Diskusjonene om nytt regelverk startet i 2014, og det ligger svært omfattende vurderinger til grunn. Blant annet ble det identifisert at det var blekk på det europeiske markedet som overholdt de nye bestemmelsene og at produksjonen kunne justeres for blekk som ikke var i tråd med nytt regelverk. Unntak var et blått og et grønt pigment, som det er gitt en tidsbegrenset overgangsperiode for i ett år.

Bransjen i Europa har i flere år vært kjent med at det ville komme endringer. Det har vært offentlige høringer hvor aktørene har sendt inn innspill som har blitt vurdert. Myndighetene har i denne perioden hatt dialog med bransjen i Norge.

Etter 4. januar 2022 vil regelverket være likt for alle land i EU/EØS-området. Det skal sørge for samme beskyttelse av alle innbyggerne, og kan derfor ikke endres på nasjonalt nivå. Det er bakgrunnen for at Miljødirektoratet ikke kan gi unntak for å bruke eksisterende farger som

ikke er i tråd med regelverket. Miljødirektoratet er klar over tatovørenes situasjon og har utstrakt kontakt med bransjen for å veilede og informere om regelverket som nå gir tilgang på tryggere tatoveringsblekk i hele Europa.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det er et viktig fremskritt at vi nå får felles regler på europeisk nivå som beskytter forbrukere mot farger som kan forårsake allergi eller være kreftfremkallende, skade arvestoffet eller forplantningen.

SPØRSMÅL NR. 755

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 10. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Det har nettopp blitt kjent at Norske Tog kjøper 30 lokaltog fra Alstom på tross av advarsler om at dette kan være i strid med Norges internasjonale forpliktelser, fordi Alstom bidrar til å opprettholde ulovlige bosettinger i Palestina.

Kan jeg be om å få innsyn i de juridiske betenkningene som er gjort i denne saken. (Ber også om å få oppgitt mer spesifikt hvilke vurderinger som er gjort rundt anskaffelsesforskriftens paragraf 20-2 (3) i, og hvorvidt anskaffelsen kan være i strid med UNGP som norske myndigheter har sagt de vil følge)?

BEGRUNNELSE:

Samferdselsdepartementet har, som resten av den norske stat, en plikt etter internasjonal lov å ikke medvirke til grove brudd på folkeretten. Folkeretten er reglene for hvordan en okkupasjonsmakt skal oppføre seg i det okkuperte området. FN har fastslått at de israelske bosettingene er i strid med folkeretten. Da er det uhørt at Norske tog velger å støtte selskaper som medvirker til å opprettholde de ulovlige bosettingene.

Alstom er på FNs liste over morselskaper med datterselskaper som opererer i bosettingene på den okkuperte Vestbredden og i Øst-Jerusalem. Det enorme norske pensjonsfondet KLP trakk i sommer ut sine investeringer av Alstom med flere. Årsaken var en «uakseptabel risiko for at de ekskluderte selskapene bidrar til medvirkning på brudd av menneskerettigheter i krigs- og konfliktsituasjoner gjennom deres tilknytning til de israelske bosettingene på den okkuperte Vestbredden.

Kontrakten er i første rekke verdt rundt 4 milliarder kroner, og leverandøren får mulighet til å selge Norske tog flere togsett i årene som kommer verdt mange ganger det beløpet.

Svar:

I forbindelse med anskaffelsen av nye lokaltog har Norske tog AS (Norske tog) foretatt grundige selskapsinterne vurderinger, som er kvalitetssikret av advokatfirmaet Wiersholm. Norske tog har gitt samtykke til at disse vurderingene oversendes Stortinget. Wiersholms juridiske betenkning og Norske togs redegjørelse om etterlevelse av grunnleggende menneske- og arbeidsrettigheter i Norske togs anskaffelser ligger vedlagt dette svarbrevet. Norske tog har, med hjemmel i offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13 (1) nr. 2, sladdet Wiersholms juridiske betenkning.

Spørsmålsstiller Mona Fagerås forespør hvilke vurderinger som er blitt gjort rundt anskaffelsesforskriften § 20-2 (3) i. Jeg går ut fra at riktig bestemmelse skal være anskaffelsesforskriften § 24-2 (3) bokstav i, som Fagerås viste til i spørsmål nr. 670, eller forsyningsforskriften § 20-2 (3) bokstav i. Disse to forskriftsbestemmelsene gir oppdragsgiver adgang til å avvise en leverandør «når oppdragsgiveren kan dokumentere at leverandøren for øvrig har begått alvorlige feil som medfører tvil om hans yrkesmessige integritet».

Det er ledelsen og styret i norske statseide selskaper som har ansvaret for og gjennomfører anskaffelsesprosessene, herunder vurderer hvorvidt en leverandør skal avvises etter regelverket. Norske tog opplyser at deres sam-

lede vurdering er at det verken foreligger en plikt eller rett til å avvise leverandører som har aktiviteter på okkupert område, og som ikke er knyttet til leveranser til Norske tog i foreliggende anskaffelser. Norske tog vil derfor ikke avvise leverandører utelukkende basert på tilknytning til aktiviteter i spesifikke land. Forutsetningen for å kunne avvise en leverandør etter anskaffelseslovverket, er at avvisningen ikke kan være uforholdsmessig eller bryte med prinsippet om likebehandling. Det må derfor gjøres konkrete skjønnsmessige vurderinger av om en leverandør kan avvises.

Norske tog opplyser videre at de i konkurransegrunnlaget og i kontrakten har oppstilt en rekke krav som knytter seg til å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter i tråd med god bransjepraksis. Kravene er blitt utformet i tråd med de grunnleggende kravene til likebehandling, forutberegnelighet og forholdsmessighet. Kontrakten inneholder også etiske krav, hvor leverandørene må forplikte seg til å opptre i tråd med Norske togs etiske retningslinjer som utgjør en del av kontrakten. Norske togs vurdering av anskaffelsesregelverket er at kravene selskapet stiller til tilbyderne må være knyttet til yelsen som anskaffelsen gjelder, og ikke til leverandørens

generelle virksomhet. Kravene fra Norske tog retter seg derfor mot produksjonsforholdene, dvs. produksjonen av det som anskaffes, for å unngå at anskaffelsen direkte forårsaker, eller bidrar til å forårsake, brudd på menneskerettighetene.

Norske tog har som nevnt innledningsvis benyttet seg av advokatselskapet Wiersholm for å få en kvalitetssikring av selskapets egne vurderinger. Jeg viser til den vedlagte betenkningen fra Wiersholm.

Når det gjelder Fagerås sitt spørsmål om anskaffelsen kan være i strid med UNGP, så anerkjenner Norske tog at det foreligger en risiko for at selskapet bidrar til å legitimere de aktuelle selskapenes aktiviteter. Samtidig vurderer Norske tog at denne risikoen må anses som for avledet til å utgjøre et bidrag i tråd med UNGP. Norske tog opplyser at selskapet vil, i tråd med virksomhetens ansvar under UNGP, vurdere hvorvidt forutsetningene for denne vurderingen endres, og dermed også Norske togs ansvar. Jeg viser her til det vedlagte notatet fra Norske tog med tittel Redegjørelse om etterlevelse av grunnleggende menneskerettigheter i Norske togs anskaffelser.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202122-0755-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 756

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 5. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte og forsikre at prosjektet E39 mellom Kristiansand og Stavanger fullføres som en firefelts motorvei?

BEGRUNNELSE:

Under budsjettdebatten på Stortinget ble statsråden, representanter fra regjeringen og SV flere ganger utfordret til å svare på betydningen av punktet i budsjettavtalen mellom regjeringen og SV som sier at:

«Stortinget ber regjeringen frem mot statsbudsjettet for 2023 komme tilbake med en vurdering av veiporteføljen i Nasjonal transportplan (NTP) for å sikre en effektiv gjennomføring og oppfølging av klimamålene. Gjennomgangen skal også vurdere veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av firefelts motorveier.»

Det kom i debatten tydelig frem at det var stor avstand i forståelsen av dette punktet mellom de forskjel-

lige representantene som står bak budsjettavtalen. Statsråden bekreftet at regjeringen har igangsatt et arbeid for å kartlegge hvilke strekninger dette kan gjelde, og at han derfor ikke på nåværende tidspunkt kunne si hvilke strekninger som kunne være aktuelle. I Avisen Agder den 20. des. sier representantene Henriksen og Pollestad at denne usikkerheten ikke gjelder E39 mellom Søgne og Ålgård og at ingen av representantene frykter høyere terskel for en firefelts vegløsning på denne strekningen.

Svar:

Jeg vil vise til at det er Nye Veier AS som har ansvaret for utbyggingen av E39 mellom Kristiansand i Agder og Ålgård i Rogaland. Kommunedelplanarbeidet for E39 på strekningen Lyngdal Vest – Sandnes er gjennomført som statlig plan med Kommunal- og moderniseringsdepartementet som planmyndighet. Vedtaket ble offentliggjort

den 25. juni 2021 i brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Samferdselsdepartementet.

Nye Veier AS opplyser om at vedtaket gjelder strekningen fra kommunegrensen mellom Kvinesdal og Flekkefjord til Ålgård. For strekningen fra Oksafjellet til kommunegrensen mellom Lund og Eigersund kommuner skal Nye Veier AS planlegge for en trasé som unngår konflikt med mineralressursene i Øygrei-området. Fra Lyngdal vest, nærmere bestemt Røysgård, og kommunegrensen mellom Kvinesdal og Flekkefjord, skal det gjennomføres et videre planarbeid for å utrede en alternativ trasé. Planarbeidet skjer i samarbeid med Kvinesdal kommune og Nye Veier. Her er Kvinesdal kommune planmyndighet.

Det er i arbeidet med den statlige planen lagt til grunn at det skal kunne bygges firefelts motorvei på hele strekningen. Endelig valg av løsninger vil skje i forbindelse med reguleringsplanarbeidet.

Nye Veier AS viser til at for store deler av strekningen er trafikkmengden så høy at det uavhengig av om innslagspunktet for firefeltsvei blir justert vil være riktig å planlegge for utbygging av firefeltsvei.

For de delstrekningene på E39 som har mer begrenset trafikkmengde (11 000-15 000 ÅDT) er behovet for tunneler så stort at det uansett vil være riktig å bygge kontinuerlig firefeltsvei. Tunnelsikkerhetsforskriften setter krav som i praksis betyr doble tunnellop for trafikkmengder over 8 000 ÅDT. Å bygge kun 2/3-felt mellom tunnelene vil gi lite besparelser sett opp mot den tapte nytten som følger av at fartsgrensen på veien vil bli redusert.

Nye Veier AS sin vurdering er derfor at E39 mellom Kristiansand og Stavanger bør bygges med gjennomgående fire felt og planlegges for hastighet på 110 km/t. Jeg slutter meg til Nye Veier AS sine faglige vurderinger knyttet til standardvalg på den aktuelle strekningen.

SPØRSMÅL NR. 757

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson

Besvart 4. januar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at kontraktene for rammeavtaleplasser i barnevernet ikke går til de største kommersielle selskapene, som Stendi, Humana, Team Olivia, Unicare og Aberia?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen slår regjeringa fast at de skal stoppe utviklinga mot kommersialisering og oppstykking i barnevernssektoren og gradvis fase ut store kommersielle aktører innenfor barnevernet. Kommersielle aktører har vokst sterkt innenfor barnevernstjenestene. Til tross for at det er et offentlig ansvar å ta seg av utsatte barn, og at de ideelle aktørene var først ute, drives en stadig større del av den private barnevernssektoren nå av kommersielle aktører. Det største kommersielle markedet ligger i kjøp av institusjonsplasser, som hovedsakelig er statens ansvar. Omtrent halvparten av institusjonsplassene i barnevernet er drevet av private aktører, og anslagsvis 70 prosent av disse drives igjen av kommersielle selskaper. To tredjedeler av barneverns-markedet er nå konsentrert i fem store konsern. Flere av konsernene eies av oppkjøpsfond registrert i skatteparadis. Neste år utløper majoriteten av rammeavtalene staten har med både ideelle og kommer-

sielle barnevernsaktører på institusjonsområdet. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er nå i gang med forhandlinger om nye avtaler.

I Klassekampen (14.12.21) framgår det at i forhandlingene staten skal ha med de kommersielle aktørene, skal de største selskapene prioriteres, som Stendi og Humana. Dette strider, etter spørsmålsstillers syn, mot regjeringens egne lovnader i Hurdalsplattformen.

Svar:

Det er regjeringas mål å gradvis fase ut store kommersielle aktører innanfor barnevernet, og avslutte bruken av konkurranseutsetting og anbod i barnevernssektoren. Når det gjeld kontraktene for rammeavtaleplassar i barnevernet viser eg til nyleg svar på skriftleg spørsmål nr. 706, og tidlegare svar på skriftleg spørsmål nr. 534.

Store kommersielle selskap har i dag monalege delar av tilbodet til borna med størst oppfølgingsbehov. Ei omlegging der det offentlege sjølv i hovudsak tek hand om tilbodet til desse borna, vil vere å starte utfasinga av bruken av store kommersielle barnevernsaktørar og ein auke i bruk av ideelle tilbydarar i tråd med stortinget si målsetting. Vi må sikre borna eit alternativt og godt tilbod til plassane dei kommersielle leverer i dag. Dette tilbodet

må byggjast opp. Eg kan ikkje garantere at nokon av dei nye avtalane innan institusjonsbarnevernet ikkje går til

nokon av dei største kommersielle selskapa, inntil dette er gjort.

SPØRSMÅL NR. 758

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 4. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Mener statsråden at det er akseptabelt at politiske ytringer i et demokratisk ordskifte brukes som del av et beslutningsgrunnlag for bruk av tvang mot en enkeltperson?

BEGRUNNELSE:

Mandag denne uken ble det fattet midlertidig vedtak mot en kvinne i Trondheim om plassering og tilbakehold i institusjon uten eget samtykke, jf. Hol. § 10-3. Kvinnen er gravid i femte - sjetten uke. Representanter fra kommunen, politiet og ambulanspersonell møtte opp på døren hennes for å ta henne med for å utføre rustest.

Under sakens bakgrunn nevnes det; “[...][kvinnen] har i mange år vært profilert i aviser og sosiale medier om legalisering av rusmidler og prostitusjon.” “[...] cannabis, fleinsopp og syre. Noe som [kvinnen] har uttrykt en positiv og liberal holdning til i Adresseavisen og i sosiale medier.”

Bestemmelsen i Helse- og omsorgstjenesteloven er viktig for å sikre beskyttelse av skade på foster under svangerskap. Likevel skal det offentlige være svært varsomme med å legge vekt på politiske ytringer i en slik sannsynlighetsvurdering som bestemmelsen legger opp til.

Kvinnens rett til å ytre slike meninger er også beskyttet av grl. § 100 og EMK art. 10, og bør ikke begrenses av frykten for sanksjoner. Dette fordrer at det sikres en særlig beskyttelse mot ethvert inngrep fra statens myndigheter.

Svar:

Gravide rusmiddelavhengige kan tas inn og holdes tilbake i institusjon uten eget samtykke dersom misbruket av rusmidler er av en slik art at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade, og det ikke er tilstrekkelig med hjelpetiltak. Når interessene bestemmelsen skal ivareta tilsier at vedtaket må gjennomføres straks, kan kommunen treffe et midlertidig vedtak. Forslag om endelig vedtak skal sendes fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker innen to uker.

For å treffe vedtak om tilbakehold av gravide rusmiddelavhengige uten eget samtykke, må kommunen ha klare holdepunkter for at kvinnen er gravid, at hun faktisk bruker rusmidler og at bruken er av en slik art at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade.

Frivillige hjelpetiltak skal vurderes før det eventuelt treffes tvangsvedtak. Rusmiddeltesting utenfor institusjon krever samtykke fra den som skal testes.

Jeg kjenner ikke den konkrete saken, og kan derfor ikke kommentere den. Men på generelt grunnlag vil jeg understreke at holdninger til spørsmålet om legalisering av rusmidler ikke er relevante i vurderingen av om lovens vilkår er oppfylt. Politiske ytringer i et demokratisk ordskifte kan dermed ikke brukes som del av beslutningsgrunnlaget for bruk av tvang.

Jeg er således helt enig med representanten i at politiske ytringer ikke skal kunne utløse bruk av tvang.

SPØRSMÅL NR. 759**Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 7. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden bes redegjøre for hvor stor andel av strømprisen Norge og Europa har opplevd i desember som stammer fra den rekordhøye prisen på klimakvoter, og hvilke prognoser som foreligger for utviklingen på klimakvotepreis og kraftpris det neste kvartalet?

BEGRUNNELSE:

Prisen på klimakvoter påvirker alle kvotepliktige næringer som har CO₂-utslipp. Norsk vannkraft har ikke dette, men påvirkes allikevel pga. europeisk kraftsamarbeid.

Europa har faset ut mye regulerbar kjernekraftverk med lave eller ingen klimautslipp, og måtte starte og oppskalere produksjon fra både oljekraftverk, kullkraftverk og gasskraftverk for å framskaffe kraft.

Den høye CO₂-prisen har direkte påvirket produksjonskostnaden og dermed også den europeiske og norske kraftprisen.

Enerwe.no skrev følgende i mars 2021: Kortsiktig marginalkostnad for gasskraftproduksjon ligger på cirka 40 euro/MWh. Av dette utgjør CO₂-kostnaden for kjøp av klimakvoter på 12 euro og kjøp av gass for de resterende 28 euroene. Det betyr at klimakvoten utgjør ca. 30 prosent av marginalkostnaden.

Vi skal imidlertid ikke lenger tilbake enn til i fjor sommer for å se en balanse der klimakvotene med en pris på 6,30 euro/MWh utgjorde nesten halvparten av totalprisen på 13 euro/MWh.

Svar:

På oppdrag fra Olje- og energidepartementet gjennomførte Oslo Economics og Sweco i 2020 en studie av overføringsfaktoren for karbonprisen til norske kraftpriser. Karbonprisen settes i det europeiske kvotehandelssystemet for klimagasser (EU-ETS). Overføringsfaktoren viser hvilken effekt karbonprisen i kvotehandelssystemet har på norske kraftpriser.

I denne studien ble overføringsfaktoren for karbonprisen i Norge beregnet til å være 0,56 tCO₂/MWh i gjennomsnitt for perioden 2013-2019. Analysen indikerer at overføringsfaktoren for karbonpris varierer betydelig fra år til år, fra 0,77 tCO₂/MWh i 2013 til 0,42 tCO₂/MWh i 2017. Den hydrologiske balansen, og kull- og gasspriser er viktige elementer som påvirker overføringsfaktoren. Overføringsfaktoren er for eksempel lavere i år med høyt tilsig, sammenlignet med år basert på normalt tilsig. Det

er ikke beregnet en særskilt overføringsfaktor for desember 2021.

I samme studie ble gjennomsnittlig overføringsfaktor for karbonpris beregnet til 0,49 tCO₂/MWh for perioden 2021 til 2030. Det betyr at dersom kvoteprisen øker med 10 kroner, stiger norske kraftpriser i gjennomsnitt med 0,49 øre per kWh.

Det er forventet at faktoren vil falle utover i tid i takt med at andelen kraftproduksjon basert på fossil energi går ned i Europa.

Terminprisen for nordisk systempris for januar i år ligger per 3. januar på om lag 100 euro/MWh. Prisene i Sør-Norge vil trolig ligge noe over dette, mens prisene i Midt- og Nord-Norge vil ligge noe under. CO₂-kvoteprisen er rundt 80 euro/tonn CO₂ for januar 2022 basert på futurepriser fra ICE (Intercontinental Exchange).

SPØRSMÅL NR. 760

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 6. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kor står arbeidet med å sikra ein avtale om sameksistens med fiskeria, som Stortinget sette som vilkår for at Andøya Space skulle få statsstøtte?

GRUNNGJEVING:

Andøya Space har fått tilsegn om statsstøtte for å utvikla ein oppskytingsbase for småsatellittar. Då vedtaket vart gjort, sette Stortinget tre vilkår. Det eine vilkåret var at Andøya Space fekk ein avtale med fiskerinæringa om samarbeid og sameksistens. Vilkåret var formulert slik:

«Andøya Space legger frem en plan som sikrer at andre næringers interesser ivaretas på en forsvarlig måte, herunder avbøtende tiltak for ulempe som forårsakes for andre næringer. I arbeidet med planen skal Andøya Space konsultere med relevante næringsaktører, herunder Norges Fiskarlag.»

Dåverande statsråd Nybø uttrykte seg slik i mai 2020, då regjeringa kunngjorde at dei ville gi inntil 365 millionar i støtte:

«– Vi stiller krav om at Andøya Space Center i samråd med berørte næringsaktører finner løsninger som gjør at ulike næringer kan fortsette å leve side ved side på Andøya.»

Det blir rapportert i media at dette tredje vilkåret slett ikkje er på plass. Tvert i mot har fiskerinæringa og Andøya Space ikkje hatt samtalar sidan august, og koordineringsforumet mellom aktørane i området fungerer ikkje. Fiskerinæringa opplever at Andøya Space ikkje ønskjer eit reelt samarbeid, og at dei ikkje har brukt koordineringsmøta til å gjera avklaringar med fiskarane slik det vart tenkt, men heller har gått utanom desse.

Andøy Fiskarlag fortel i eit innlegg i Andøyposten 17. desember at Andøya Space Defense driv våpentesting på ein måte som gjer sameksistens mellom næringane svært vanskeleg. Dei okkuperer store område over lengre tid, og fiskarane blir i praksis jaga vekk frå viktige fiskefelt. Framtidige satellittoppkytingar vil koma på toppen av dei eksisterande problema.

I budsjettforslaget for 2022 skreiv den førre regjeringa at Nærings- og fiskeridepartementet i september var i ferd med å vurdere om prosjektet oppfyller vilkåra som vart sett av Stortinget, og at tilføring av ytterlegare egenkapital til Andøya Space er avhengig av at vilkåra er nådd.

I slutten av november ba Sjømat Norge og Norges Fiskarlag om eit møte om med politisk leiing i Nærings- og fiskeridepartementet om Andøya Space sin aktivitet. I brevet frå dei to organisasjonane peikar dei på at det har

vore lite dialog med fiskerinæringa i denne prosessen, og at dei ønskjer eit dialogmøte for å sikra sameksistens.

Svar:

Stortinget gjorde 19. juni 2020 dette vedtaket (jf. Prop 127 S 2019-2020): “Regjeringen foreslår å gi et betinget tilsagn til Andøya Space Center (ASC) om inntil 282,6 mill. kroner i egenkapital og inntil 83 mill. kroner i tilskudd, for etablering av en oppskytningsbase for småsatellitter på Andøya (Andøya Space Port).

Finansieringen forutsetter at:

1. Egenkapitalen forventes å gi staten en finansiell avkastning som tilsvarer det en rasjonell markedsinvestor ville ha akseptert.

2. Løsningen er i samsvar med EØS-avtalens statsstøtteregele.

3. ASC legger frem en plan som sørger for at andre næringers interesser ivaretas på en forsvarlig måte, herunder avbøtende tiltak for ulempe som forårsakes for andre næringer. I arbeidet med planen skal ASC konsultere med relevante næringsaktører, herunder Norges Fiskarlag.”

Jf. punkt 3 over vart det ikkje stilt vilkår om å inngå nokon avtale mellom Andøya Space AS (Andøya Space) og Norges Fiskarlag. Kravet frå Stortinget var at Andøya Space skulle leggje fram ein plan, og at dei i dette arbeidet skulle konsultere med relevante næringsaktørar. Andøya Space valte sjølv å operasjonalisere dette kravet gjennom å innleie forhandlingar om ei avtale med Norges Fiskarlag. Når det gjeld andre næringar har Andøya Space opplyst at dei har hatt tett dialog med Nasjonal turistveg om tilpassingar for å ivareta reiselivsnæringas interesser. Andøya Space la fram eit utkast til avtale med Norges Fiskarlag i mai 2021. Selskapet har opplyst at utkastet ikkje vart akseptert av Norges Fiskarlag. Andøya Space har sagt seg villig til å etterleve føresegnene i utkastet frå mai 2021, inntil det eventuelt vert oppnådd semje med Norges Fiskarlag om ei justert avtale. Andøya Space har opplyst at dei har tatt fleire initiativ overfor Norges Fiskarlag til framleis dialog og forhandlingar. Nærings- og fiskeridepartementet har gitt ei klar forventning om å bidra konstruktivt til slike forhandlingar. Slik departementet vurderer det har Andøya Space oppfylt kravet om å leggje fram ein plan for forsvarleg ivaretaking av interessene til andre næringar. Andøya Space har også oppfylt kravet om å konsultere med Norges Fiskarlag, gjennom samtaler og forhandlingar med Norges Fiskarlag i samband med

denne avtalen. På grunnlag av dette fastslo departementet 8. oktober 2021 at vilkåra for å utbetale kapital og tilskot til Andøya Space jf. Prop. 127 S (2019-2020) var oppfylt. 30 mill. kroner av egenkapitalen vart tilførd selskapet 10. desember, og selskapet er i gang med å forberede bygging av oppskytningsbasen på Andøya.

Sjølv om vilkåra for å utbetale finansiering til Andøya Space er oppfylt, har eg ei klar forventning til Andøya Space om at selskapet skal fortsette å arbeide for semje med Norges Fiskarlag. Likeins forventar eg at Norges Fiskarlag vil fortsette å arbeide for semje med Andøya Space. Som representanten skriv i grunngevinga for spørsmålet sitt handlar arealkonflikta i farvatna rundt Andøya også om andre forhold enn den planlagde aktiviteten ved Andøya Spaceport. Det er særleg testaktivitet i regi av Andøya Space Defence og Forsvaret som har ført til interessekonflikt mellom Andøya Space og fiskerinæringa. Andøya Space tok i 2019 initiativ til ei koor-

dineringsgruppe for samordning av interessene til ulike brukare av havområda rundt Andøya. Denne koordineringsgruppa, som også inkluderte Marinen, Kystvakta og kommunen m. fl., var frå Andøya Space si side meint å vere den primære kanalen for dialog med fiskerinæringa om Andøya Spaceport og andre deler av verksemda til Andøya Space. Beklagelegvis har Norges Fiskarlag vald å trekke seg frå denne gruppa.

Både eg og fiskeri- og havministeren ønsker eit konstruktivt og konfliktfritt samvirke mellom Andøya Space og fiskerinæringa. Fiskeri- og havministeren har invitert Andøya Space og Norges Fiskarlag til eit møte 13. januar 2022. Partane vil under dette møtet få anledning til å belyse sine oppfatningar av saka, og til å drøfte moglege veger vidare. Vi forventar at partane vil bruke dette møtet som eit utgangspunkt for å finne tilbake til forhandlingsbordet, og for å bidra konstruktivt til løysningar som er gode for begge partar.

SPØRSMÅL NR. 761

Innlevert 22. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 10. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden allerede nå avlyse Statens vegvesen sin ide om å svekke rabattordningene på fergereiser?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet har denne hausten hatt mange innlegg om fergepriser og brukarane av ferger kan glede seg over at FrP i revidert nasjonalbudsjett fekk satt prisen ned med 25% og til nyttår nye 5% kutt. FrP meinte det hadde vært naturleg å kutte 25% til slik at dei fergereisande hadde fått 50% billigere fergereiser 1.1.2022 enn tilfeller var på samme tidspunkt i 2021. No har imidlertid Statens vegvesen sendt ut på høyring eit forslag om å redusere rabatten dramatisk. Næringsliv og vanlege folk i distriktene bruker stort sett rabattordningen så om rabatten blir redusert opplever disse ei prisauke. Sidan Ap gjennom heile høsten har skrevet innlegg i media og fremstiller seg som positive til lavere fergepriser burde man allerede no avlyst Statens vegvesen sin ide om å svekke rabattene.

Svar:

Statens vegvesen fekk i brev av 12. mars 2021 i oppdrag av regjeringa Solberg å gjera “ein heilskapleg gjennomgang av og vurdering av ferjetakstregulativa”. Vidare heiter det i oppdraget at Statens vegvesen eventuelt skulle “koma med framlegg til justeringar av regelverket for takstar og rabattar”.

Statens vegvesen har like før jul levert ei tilråding på oppdraget. Departementet vil no gå i gang med å vurdere framlegga som er sette fram.

Denne regjeringa har store ambisjonar for taksreduksjonar i ferjedrifta. Hurdalsplattforma slår fast at vi skal halvera prisane på riksvegferjer og fylkesvegferjer i fireårsperioden. Vi er godt i gang med å oppfylla dette. Som representanten kjenner til, ligg ferjetakstane for 2022 i riksvegferjedrifta no 30% under takstane frå same tid i fjor under borgarleg regjering.

Eg kan ikkje sjå for meg at vi vil leggja opp til ein politikk som svekkar satsinga vår på ferjeprisane, snarare tvert i mot. Vi skal laga ordningar som gjer det enklare og greiare for vanlege folk. I dette inngår også å sjå på om takstregulativa kan utformast på ein betre måte, for å oppnå målet med å halvera ferjetakstane totalt sett.

SPØRSMÅL NR. 762**Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 6. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva mener statsråden om Direktoratet for byggkvalitets anbefaling om å fjerne kravet til skorstein i nye hus, spesielt med tanke på hvor viktig vedfyring er i beredskapsøyemed?

BEGRUNNELSE:

21. desember kunne NRK fortelle om at Direktoratet for byggkvalitet anbefaler å fjerne kravet til skorstein i nye hus. Bakgrunnen for forslaget er forenkling og reduserte kostnader med bygging av ny bolig. I dag er dette kravet forskriftsfestet i TEK17, blant annet av beredskapshensyn. Forslaget har vært på høring med frist 1. oktober. Nå er det opp til regjeringen om anbefalingen følges opp.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har stilt seg sterkt kritisk til forslaget. De begrunner det med at vedfyring er en viktig del av beredskapen, om strømmen skulle falle ut. Dette opplever folk over hele landet en eller flere ganger i løpet av vinteren. Uvær kan ødelegger linjene, eller så er det nettet som ikke har kapasitet til å ta toppene når folk fyrer som hardest med strøm. En annen faktor er prisen på strøm. Å varme opp et hus med strøm,

kan bli svært kostbart ved topper som vi ser nå. I slike perioder kan det være avgjørende for folk å kunne fyre med ved, som gir rask oppvarming og langt mer forutsigbare kostnader.

Direktoratet for Byggkvalitet begrunner fjerning av kravet til skorstein med at det må bli billigere å bygge hus. I følge bransjeforeningen Norsk Varme koster en skorstein ca. 25 000 kroner når man bygger nytt. I en tid da vi trenger alternativer til oppvarming med strøm både av hensyn til beredskap, av hensyn til det grønne skiftet og av hensyn til folks økonomi, er det viktig å få belyst konsekvensene av å fjerne dette kravet.

Svar:

Representanten viser til et forslag som ble sendt på høring i juli 2021. Det er kommet inn høringsuttalelser som både støtter og går imot forslaget.

Jeg ønsker at de som kjøper et nybygd småhus skal kunne fyre med ved, på samme måte som i dag. Forslaget om at boenhet i småhus ikke må ha skorstein, legger jeg derfor bort.

SPØRSMÅL NR. 763**Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Rauand Ismail****Besvart 10. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Statsråden hevder i Ságat 20.12.21 at høyesterettsdommen 11. oktober 2021 ikke innebærer at konsesjonene til vindkraftverkene på Storheia og Roan på Fosen har falt bort. Hun mener at endring av konsesjonene forutsetter nye forvaltningsvedtak. I dommen står det imidlertid tydelig at vedtaket er ugyldig, jamfør HR-2021-1975-S avsnitt 151 og 153.

Kan statsråden utdype hvorfor hun mener at konsesjonsvedtaket fortsatt er gyldig etter at Høyesterett har slått fast at vedtaket er ugyldig?

BEGRUNNELSE:

I HR-2021-1975-S, uttaler førstvoterende dommer følgende:

“Min konklusjon blir derfor at konsesjonsvedtaket strider mot reieneiernes rettigheter etter konsesjonsbestemmelsene” (avsnitt 151) og “Vedtaket er etter dette ugyldig” (avsnitt 153).

Svar:

Samenes folkerettslige vern skal sikres. Siden det var Olje- og energidepartementet som stadfestet konsesjonene til

de to vindkraftverkene Storheia og Roan på Fosen for snart ti år siden, er det mitt ansvar å følge opp Høyesteretts dom i saken om disse vindkraftverkene. Sikring av folkeretten er et statlig ansvar, og mitt departement har i brev av 13. desember forhåndsvarslet partene på Fosen om at departementet vil gjøre de endringer i konsesjonene som er nødvendige nettopp for å sikre reindriftens folkerettslige vern. I brevet bes det også om en redegjørelse for hvordan reindriften kan sikres på kort sikt.

Spørsmålet om konsesjonene til vindkraftverkene på Storheia og Roan har falt bort, er ikke et spørsmål om gyldigheten av konsesjonsvedtakene, men et spørsmål om virkningen av at Høyesterett legger til grunn ugyldighet i ekspropriasjonssaken mellom vindkraft-konsesjonærene og reindriften på Fosen. Høyesteretts dom medfører ikke at konsesjonsvedtakene faller bort.

Dersom det legges til grunn at forvaltningsvedtak er ugyldige, er det i forvaltningsretten tradisjonelt operert med et grunnleggende skille mellom såkalte “nulliteter” og “angripelige” vedtak. Vedtak hvor noen gis en tillatelse, slik som et konsesjonsvedtak, er som hovedregel angripelige. Partene kan opptre i henhold til et angripelig vedtak inntil det eventuelt treffes et nytt vedtak. Skal forvaltningen omgjøre vedtak, må partene forhåndsvarsles og behandlingen må følge alminnelige forvaltningsrettslige krav til saksbehandling, kontradiksjon og utredning.

At konsesjonene til vindkraftverkene på Storheia og Roan ikke har falt bort og at endringer av konsesjonene forutsetter nye vedtak, følger av alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

SPØRSMÅL NR. 764

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 3. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Statsråden har i ulike sammenhengar vist til at det finst internasjonale forpliktelsar som hindrar at det kan innførast grenser for krafteksporten over utenlandskablane.

Kva konkrete avtaler og korleis sett desse skranker for det norske handlingsrommet i kraftpolitikken for å regulere pris og eksport?

GRUNNGJEVING:

Dei historisk høye strømprisane skaper uro og økonomiske problem både for husstander og næringsliv. Norge er kobla til det nordiske og europeiske strømmarknaden gjennom fleire utenlandskabler, der den totale kapasiteten har auka kraftig med dei nye kablane til Tyskland (NordLink) og Storbritannia (North Sea Link). Desse nye kablane har i hovedsak eksportert strøm ut av Norge, også medan vi har hatt svært høge strømpriser i Norge og lav fyllingsgrad i vassmagasina.

For å redusere strømprisen og gi bedre forutsigbarhet har flere tatt til orde for å regulere krafteksporten, for eksempel ved å kreve stans i krafteksporten ved lav fyllingsgrad i vannmagasinene.

Statsråden har i media uttrykt bekymring for at en slik regulering kan bli møtt med motreaksjoner og at Norge

har internasjonale forpliktelser som hindrer at det kan innføres begrensninger i krafteksporten.

I sitt svar til Dokument 15:16 (2021-2022) skriver statsråden: «Dersom Norge skulle begrense handelen over utenlandsforbindelsene i et forsøk på å påvirke kraftprisen, vil det være i strid med våre forpliktelser...» (besvart 18.10.2021).

Svar:

Handel med elektrisk kraft er regulert i internasjonale avtaler som EØS-avtalen, frihandelsavtalen mellom EØS-landene og Storbritannia, og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia. I tillegg har Statnett inngått egne avtaler med sine partnere om utenlandsforbindelsene. I dag omfatter EØS-avtalen om lag 100 rettsakter på energiområdet.

Statnett som systemansvarlig setter til enhver tid den kapasiteten på utenlandsforbindelsene som er forsvarlig ut fra driften av nettet i Norge. Eventuelle begrensninger i overføringskapasiteten gjøres av driftsmessige hensyn, ikke for å påvirke strømprisene. EØS-rettslige rammer for kapasitetsfastsettelse på overføringsforbindelser mellom land fremgår blant annet av forordning 714/2009 om grensekryssende krafthandel, som er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett.

Elektrisk kraft defineres som en vare i EØS-avtalen og frihandelsavtalen, og omfattes derfor av avtalenes bestemmelser om varehandelsrestriksjoner. EØS-avtalen artikkel 12 innebærer forbud mot å innføre kvantitative restriksjoner på eksport av strøm som en vare. En tilsvarende bestemmelse finnes i frihandelsavtalen artikkel 2.12 mellom EØS-landene og Storbritannia. Det er likevel oppstilt noen unntak fra forbudet mot restriksjoner, men disse unntakene er snevre.

EØS-avtalen artikkel 13 er en unntaksbestemmelse som åpner for restriksjoner på import og eksport av varer dersom dette kan begrunnes ut fra blant annet hensynet til offentlig sikkerhet. EØS-avtalens artikkel 112 er en beskyttelsesklause som gjelder generelt for alle deler av EØS-avtalen, men som det er en svært høy terskel for å benytte.

I konsesjonsvilkårene har Olje- og energidepartementet forbeholdt seg retten til å endre vilkårene i konsesjonen i konsesjonsperioden dersom allmenne hensyn gjør dette nødvendig. Dette vilkåret må praktiseres i tråd med Norges internasjonale forpliktelser og de nevnte begrensningene som følger av EØS-avtalen. Dersom Norge

skulle begrense handelen på en måte som er i strid med våre forpliktelser, ville vi risikert at vi ikke er sikret tilgang på import av kraft når vi virkelig trenger det.

Regjeringen tar den ekstraordinære situasjonen i strømmarkedet på det største alvor. Stortinget har sluttet seg til forslaget om en midlertidig stønadsordning for å kompensere husholdninger som følge av ekstraordinært høye strømavgifter. Formålet med ordningen er å avhjelpe de økonomiske konsekvensene av situasjonen for husholdninger i hele landet. Regjeringen har også redusert elavgiften, økt bostøtten og støtten til studentene, i tillegg til ordninger for landbruk, gartneri og en økning av overføringene til kommunene for økt sosialhjelp. Videre er det naturlig at vi evaluerer årets situasjon, for å finne læringspunkter for senere år. Det er også viktig å se på langsiktige tiltak. Det framgår bl.a. av Hurdalsplattformen at vi vil sette ned en energikommisjon og utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

SPØRSMÅL NR. 765

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 10. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Howdan har statsråden tenkt å løse varetektbehovet i kriminalomsorgen region sør når Drammen fengsel nedlegges?

BEGRUNNELSE:

Drammen fengsel skal nedlegges. Kanskje allerede om få år. Første dato var 2016. Nå antyder noen 2022. Andre 2024 og noen 2026. Nedleggelsen har vært varslet i mer enn 10 år, men lite eller ingenting er gjort for å erstatte varetektbehovet spesielt i Buskerud, men det griper også inn i varetektkapasiteten og behovet i Vestfold og Telemark. Kapasitetsplanen fra 2012 og andre innspill om å finne løsninger har vært påpekt fra flere regiondirektører i kriminalomsorgen region sør og Statsbygg.

Den lenge varslede nedleggelsen henger sammen med at Tinghuset i Drammen skal tømmes for leieboere om kort tid. Politiet flyttet ut for flere år siden og Tingret-

ten er også snart på flyttefot. Fengslet blir dermed eneste leieboer i dette store bygningskomplekset.

For kriminalomsorgen, politiet og domstolen er det ingen god løsning å henvise varetektsfengslinger til Ringerike fengsel, Agder fengsel eller fengsler nord for Oslo. Dette har med kjøreavstand og kjøretid å gjøre. Å legge et nytt varetektsfengsel til Søndre Vestfold fengsel, Berg avdeling, slik noen på nytt kanskje kan tenke seg, kan by på store utfordringer. Det vil med stor sannsynlighet komme innsigelser mot å legge et lukket Modul 15 fengsel på denne eiendommen. Nærheten til Jarlsberg hovedgård og kulturlandskapet vil med stor sikkerhet stanse eller forsinke eventuelle byggeplaner.

I Vestfold har flere partier i lang tid pekt på at et fengsel lokalisert til Grelland i Holmestrand vil kunne være en god løsning for å løse varetektsbehovet i Oslo og Drammen (Buskerud).

Svar:

Jeg er kjent med at Buskerud tingrett forventes utflyttet fra Justisbygget i Drammen når nytt tinghus er innflyttingsklart i løpet av 2023.

Erstatning for fengselsplassene i Drammen, herunder dekning av varetektsbehovet i Kriminalomsorgen region

sør, vil bli vurdert i samråd med Kriminalomsorgs-direktoratet. Jeg forutsetter at kriminalomsorgen kan stille et tilstrekkelig antall varetektsplasser til disposisjon for politiet. Jeg vil komme tilbake til eventuelle tiltak på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 766

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland

Besvart 4. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Er statsråden enig med Høyre i at regjeringen må prioritere store deler av de 500 mill. kronene som skal fordeles gjennom den kommunale kompensasjonsordningen til virksomhetene knyttet til vintersportsstedene?

BEGRUNNELSE:

Vintersportsstedene kommer svært dårlig ut med regjeringens «alle eller ingen»-krav for lønnsstøtte og permittering. Det samme gjelder kravet om ansettelse innen 30. november fordi de fleste sesongarbeidere er på plass i jobb rundt midten av desember. Mange er svært bekymret for kompetanseflukt i bransjen og vanskelige tider i for vintersportnæringen i tiden fremover. Disse virksomhetene vil ikke i samme grad hjelpes av lønnstilskuddsordningen eller den nasjonale kompensasjonsordningen, fordi dette i stor grad er sesongarbeidsplasser.

det bidrar til kompetanseflukt, permitteringer og store tap for vintersportssteder i hele landet.

Mange bedrifter og arbeidsplasser i Distrikts-Norge rammes av smitteverntiltakene. Situasjonen oppleves som vanskelig for vinterdestinasjons-selskaper som ikke er hensyntatt i regjeringens støtteordninger. Nå blir vintersesongbedriftene tvunget til å velge mellom å holde folk i jobb og motta støtte på grunn av alt for rigide ordninger.

Høyre mener at vintersportsstedene og virksomheter knyttet til disse må prioriteres tyngst når kommunal- og distriktsministeren skal fordele 500 mill. kroner gjennom den kommunale kompensasjonsordningen.

Svar:

Jeg takker for spørsmålet som retter oppmerksomheten mot virksomheter som kan rammes hardt av tiltakene mot spredning av Covid-19. Vintersportsstedene er spesielle med store sesongvariasjoner i sysselsettingen, og vi er opptatte av at også disse næringene skal beholde ansatte og kompetanse gjennom pandemien.

Som representanten sikkert er kjent med, ble de nevnte 500 millioner kroner delt ut til kommunene før jul. Det var viktig for oss å få ut midlene raskt, slik at kommunene raskt kan kompensere lokale virksomheter. Alle kommuner har fått et grunnbeløp, men mesteparten av midlene er fordelt etter sysselsettingen innenfor serverings- og overnattingsvirksomheter og reisearrangører i 1. kvartal 2021. Dette fanger nettopp opp at vintersportskommunene har en høyere sysselsetting i de aktuelle næringene på denne tiden av året. Fordelingsmodellen har store likheter med fordelingen som regjeringen Solberg brukte for nesten ett år siden. Forskjellen er at vi delte ut midlene tidligere i vintersesongen.

Det er fortsatt uklart hvor lenge tiltakene vil vare, og i hvor stor grad vintersportsstedene vil bruke de andre nasjonale ordningene. Regjeringen har allerede varslet at vi vil komme tilbake til Stortinget for å få bevilget ytterligere 500 millioner kroner til ordningen med kommunal kompensasjon til lokale virksomheter. Det vil gi oss muligheter til å kompensere ytterligere hvis det er behov for det, og vi vil spesielt følge godt med på hva som skjer på vintersportsstedene.

SPØRSMÅL NR. 767**Innlevert 22. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 6. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil statsråden lytte på sine egne ordførere som er bekymra for framtida for norsk lokaleigd næringsliv i havbrukssektoren?

GRUNNGJEVING:

NRK har ein sak i dag med tittel "Rødgrønt kystopprør mot regjeringa – 70 ordførere i skatteprotest". Dei tar opp samme problemstilling som eg tok i spørretimen der mange på kysten no er bekymra for framtida då regjeringa skattlegger havbruk sterkere. Dette kan føre til sentralisering av eigarskapen av havbruksressursen og favorisere utenlandske selskap og større børsnoterte selskap. Dei familieeigde og mindre aktørene blir hardt ramma av statsbudsjettet. 70 kommunar seier no det samme som FrP. Sidan mange av desse er styrt av AP og SP er det håp om at statsråden lytter meir.

Svar:

Solberg-regjeringa foreslo å oppheve ein praksis som har etablert seg, der det ikkje vert betalt formuesskatt for fiskeri- og oppdrettsløyve erverva før 1998. Denne regjeringa vidareførte framlegget i Prop. 1 LS Tillegg (2021-2022), og dette er no vedteke av Stortinget. Vi kan ikkje halde fram med ein praksis der tidspunktet for erverv av eit løyve avgjer om det skal vere formuesskatt eller ikkje.

Formuesskatt generelt styrker omfordelinga av inntekter og jamnar ut skilnader i formue. Med denne regjeringa aukar formuesskatten fyrst og fremst for høginntektsgruppene og for dei med store formuar. Samstundes må om lag 32 300 færre betale formuesskatt med det vedtekne skatteopplegget for 2022 samanlikna med referansen, sidan botnfrådraget vert auka.

SPØRSMÅL NR. 768**Innlevert 23. desember 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 7. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

22. des. kunne vi på NRK lese om bønder og næringsliv i Ryfylke som står på venteliste for strøm. Lyse sier de må vente i 5 år. Fortsatt går eks 35 % av tomatproduksjonen hos enkelte tomatgartnere på gass, men de vil bli 100 % fornybar. Regjeringa økte CO2-avgiften mye, og tok bort fritak for veksthusnæringa. Videre vil den øke avgiften mye i årene mot 2030. Dette er Frp i mot. Nå ser vi at det vil ramme bønder og næringsliv i Ryfylke hardt.

Vil statsråden vurdere fortsatt fritak for veksthusnæringa?

Svar:

Denne regjeringa ønsker å støtte opp om og legge til rette for norsk landbruk og matproduksjon, som veksthusnæringa er en viktig del av.

Solberg-regjeringa foreslo i sitt budsjett å fjerne avgiftsfritaket for veksthusnæringa. Denne regjeringa modererte forslaget i sitt forslag til tilleggsnummer.

All annen bruk av fossilt drivstoff i landbruket er allerede omfattet av klimaavgifter og ilegges den generelle satsen på 766 kroner per tonn CO₂ i 2022. Solberg-regjeringa foreslo å innføre avgiften med en sats på 20 pst. av det generelle nivået. For å gi veksthusnæringa tid til å tilpasse seg avgiften og for å ta hensyn til de høye strømprisene vil trolig vil få gjennom vinteren 2022, foreslo denne regjeringa å innføre avgiften med en lavere sats på 10 pst. av det generelle nivået. Veksthusnæringa vil dermed kun betale om lag 75 kroner per tonn CO₂ i 2022. Avgiften anslås med dette å gi et proveny på 3 mill. kroner, og de økonomiske konsekvensene for næringa i 2022 vil dermed være svært begrensede. Avgiften vil vidare inngå i kostnadskalkylen som ligger til grunn for jordbruksoppg-

jøret og over tid bli kompensert. Regjeringen har varslet at avgiften gradvis vil trappes opp til det generelle nivået i 2026, og vil komme tilbake til saken i budsjettet for 2023.

For øvrig har regjeringen varslet innføring av en midlertidig tilskuddsordning for veksthusnæringen kny-

ttet til de høye strømprisene. Tilskuddet under denne midlertidige ordningen er anslått å utgjøre om lag 170 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 769

Innlevert 24. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 11. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Olje- og energidepartementet overprøvde 20. desember NVEs vedtak, og vil likevel gi utsett frist for bygging av Lillesand vindkraftverk. OED viser i sitt vedtak til energi- og miljøkomiteens innstilling til statsbudsjettet 2021. Komiteens fleirtal presiserer der at dei ikkje har som intensjon å stoppa vindkraftanlegget som er sterkt ønska av vertskommunen.

Meiner statsråden at Lillesand vindkraftverk er sterkt ønska av vertskommunen, og at OEDs vedtak om fristforlenging dermed er i tråd med Stortingets vedtak og intensjonar?

GRUNNGJEVING:

Lillesand bystyre vedtok 16. juni 2021 med stort fleirtal (23 mot 4 stemmer) å seia nei til Lillesand vindkraftverk. Statsforvaltaren har nyleg oppheva dette vedtaket, og lar dermed eit dispensasjonsvedtak i kommunens planutval frå 2019 bli ståande som det einaste gyldige vedtaket i saka. Dei folkevalde i planutvalet vart på det tidspunktet fortalt av kommuneadministrasjonen at dei ikkje hadde høve til å seia nei til dispensasjon, fordi konsesjon var gitt etter energilova og ikkje plan- og bygningslova. Denne påstanden vart gjentatt av rådmannen også i 2020.

Eit sterkt engasjement blant innbygarane, gjort synleg mellom anna gjennom ein underskriftskampanje og eit innbygarforslag, gjorde likevel at bystyret tok opp igjen saka i desember 2020. Saka vart opplyst og drøfta på ny av bystyret to gonger før avgjerda i juni 2021. Vedtaket var altså eit klart nei til vindkraftanlegget.

OED viser til Stortinget to gonger i sitt vedtak om å likevel gi utsett frist til 31.12.2022. Den første er Stortingets vedtak 19. juni 2020, der Stortinget ber regjeringa om å ikkje gi forlenga frist for idriftsetting utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som har ein gyldig konsesjon.

Den andre er energi- og miljøkomiteens innstilling til statsbudsjettet 2021. Komiteens fleirtal presiserer der at dei ikkje har som intensjon å stoppa vindkraftanlegget som er sterkt ønska av vertskommunen, og der forseinkinga skuldast forhold utanfor konsesjonærens kontroll. OED bygger vedtaket sitt på den siste leddsetninga i komiteens innstilling, men kommenterer ikkje spørsmålet om vindkraftverket er ønska av kommunen eller ikkje. Det er her verdt å merka seg at det står «og» og ikkje «eller» i komiteens merknad, noko som bør forståast som at begge vilkåra må vera til stades.

Etter at Statsforvaltaren oppheva bystyrets vedtak i saka, gjenstår altså eit vedtak frå planutvalet som bygde på feil informasjon gitt til dei folkevalde. Det vil derfor vera interessant å få statsrådens vurdering av om Lillesand vindkraftverk er sterkt ønska av vertskommunen slik at Stortingets vedtak og intensjon kan seiast å vera oppfylt.

Svar:

Jeg er godt kjent med Lillesand kommunes nåværende standpunkt i saken om Lillesand vindkraftverk.

I Innst. 9 S (2020-2021) slutter flertallet i energi- og miljøkomiteen seg til regjeringens tolkning av forvaltningsskjønnet knyttet til oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak nr. 799, slik det fremgår av Prop. 1 S (2020-2021).

I redegjørelsen som flertallet i komiteen slutter seg til, heter det blant annet: Departementet kan vanskelig se at det er forvaltningsrettslig adgang til å avslå en søknad om fristforlengelse der et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021, og på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll blir forsinket. (...) Også tidsnød som skyldes aksjoner eller andre tiltak som har til formål å hindre realisering av prosjektet innenfor fastsatt frist 31. desember 2021 regnes som slike forhold.

Lillesand Vind hadde startet anleggsarbeid med sikte på realisering av vindkraftverket innenfor gjeldende frist, men ble stanset av kommunens beslutning om utsatt iverksettelse og påfølgende klagevedtak som Statsforval-

teren i Agder fant at var ugyldig. Jeg mener det ligger innenfor redegjørelsen i Prop.1 S (2020-2021) som komiteflertallet sluttet seg til, å forlenge fristen i et slikt tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 770

Innlevert 29. desember 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 7. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan næringsministeren garantere at omsynet til biologisk mangfold i havet, sjømattryggleik og fiskeri- og sjømatnæringa vil ha førsteprioritet når departementet handsamar klagesak om driftskonsesjon for mineralutvinning i Engebøfjellet, og at søknaden om å dumpe store mengder avfall i Førdefjorden vert avvist dersom garantiar om rein fjord og trygg sjømat ikkje kan giast?

GRUNNGJEVING:

Nordic Mining ASA/Nordic Rutile AS sin planlagde driftsmodell for mineralutvinning i Engebøfjellet i Sunnfjord, kan føre til utslepp av fleire millionar tonn gruveavfall og slam per år, samt prosesskjemikalie, i Førdefjorden. Førdefjorden er eit viktig gyteområde for kysttorsk, og det er stor aktivitet og verdiskaping knytt til havbruk i området rundt.

Dei negative følgjene det planlagde sjødeponiet i Førdefjorden kan ha for fiskeri og havbruk, er grundig dokumentert i høyringsinnspel frå m a Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet, Norges Fiskarlag og Sjømat Norge.

Fiskeri- og sjømatnæringa, som i andre samanhengar blir framhalden av regjeringa som ei særskilt viktig næring i det landet vi er så glade i, har enno ikkje fått nødvendige avklaringar og garantiar for at eit evt. driftsløyve ikkje vil gå ut over fjordmiljø, sjømattryggleik, gyte- og oppvekstområde for fisk eller hausting og produksjon av sjømat.

I tillegg har ESA, overvåkingsorganet for EØS-avtalen, nyleg konkludert med at Noreg ikkje har implementert EU sitt direktiv for handtering av gruveavfall i norsk lovverk, og at Noreg på ei rekkje punkt bryt dei strenge krava som blir stilt i dette direktivet knytt til handtering av gruveavfall (brev frå ESA til norske styresmakter 6. oktober 2021).

Norges Fiskarlag og Sjømat Norge krev difor at Nærings- og fiskeridepartementet gjer ei fornya og grundig vurdering av heile sakskomplekset knytt til dumping

av gruveavfall i sjø i samband med klagesaka om driftsløyve som ligg til handsaming i departementet.

Kravet frå ei samla fiskeri- og havbruksnæring er at nødvendige vilkår og garantiar for at gruveaktiviteten med planlagd avfallsdumping i sjø ikkje går ut over biologisk mangfold, fiskeri og havbruk, blir stilt i driftskonsesjonen – eventuelt at søknaden om driftskonsesjon med avfallsdumping i sjø som del av driftsmodellen blir avslått dersom slike garantiar ikkje kan stillast.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet har klaga på Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) sitt vedtak om tildeling av driftsløyve til Nordic Rutile under handsaming.

Dei problemstillingane stortingsrepresentanten tek opp rettar seg primært mot utsleppsløyvet og bruken av sjødeponi. Nordic Rutile ASA fekk utsleppsløyve etter forureiningslova 5. juni 2015. Vedtaket vart påklaga og oppretthaldt av Klima- og miljødepartementet 19. februar 2016.

Det er eit omfattande kunnskapsgrunnlag som ligg til grunn for vurderingane i saka om Førdefjorden. Løyvet er gitt etter ei konkret vurdering og det vert stilt strenge krav til overvaking. Drifta vil bli nøye følgt opp av Miljødirektoratet.

Løyvet føreset at det kan gjerast endringar i løyvet dersom det ikkje er tatt i bruk innan fire år. Til dømes kan Miljødirektoratet vedta endringar dersom det har kome ny teknologi som kan minske forureininga betydeleg. Klima- og miljødepartementet har vurdert klaga om revidert løyve til Nordic Mining, og i sitt vedtak 23. november 2021 konkluderte Klima- og miljødepartementet med at det ikkje er grunnlag for å ta klaga til følgje. Departementet har lagt til grunn Miljødirektoratet sine grundige vurderingar og konklusjon om at endra bruk av kjemikalier er forsvarleg.

Oppmodinga om at løyve til Nordic Mining i Førdefjorden skal gjerast om er sendt til Miljødirektoratet

som vurderer saka. Eg kan difor ikkje uttale meg noko nærmare om dette.

SPØRSMÅL NR. 771

Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 11. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at nettselskap ikkje får anledning til å sende ut «straffegebyr» til sine kundar, med begrunnelse i auka kostnader samtidig som dette er direkte i logisk brist med argumenta til nettselskapa for innføring av ny modell, og kva vil statsråden gjere for at nettselskapene ikkje kan sende ut ei slik rekning til kundane som ein reaksjon som kan oppfattast som eit gebyr på at nettselskapa vart stoppa av Stortinget for å innføre ny nettleigemodell frå nyttår?

GRUNNGJEVING:

Bakgrunnen til spørsmålet er at eit nettselskap på Møre har sendt ut til sine kundar, melding om at dei får eit gebyr på 250 kr med bakgrunn i auka nettleigekostnader og er begrunna i vedtaket Stortinget gjorde ved å utsette innføringa av ny nettleigemodell.

Det er også spesielt med ei slik "julegåve" frå eit nettselskap no rett før jul, i den situasjonen der dette driftsområdet er statleg monopoldrift med garantert referanserente på heil 5,59 % som på mange måter er eit garantert økonomisk nivå, samtidig som vanlige strømkundar opplever skyhøge straumprisar i heile landet.

Svar:

Strømnettet er et naturlig monopol og nettselskapenes inntekter er derfor underlagt en streng regulering etter energiloven. Alle nettselskap fastsetter nettleien i sitt konsesjonsområde innenfor inntektsrammen som er fastsatt av Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Nettselskapenes utforming av nettleie er regulert av energiloven med tilhørende forskrifter.

Departementet har i tråd med enigheten mellom regjeringspartiene og SV på Stortinget, jf. Innst. 102 L (2021-2022), vedtatt utsatt ikrafttredelse av forskriftsendringen av i fjor sommer om effektbaserte tariffer. Ikrafttredelsen er utsatt fra 1. januar 2022 til 1. juli 2022. Frem til 1. juli 2022 er det i tråd med gjeldende regelverk opp til nettsel-

skapene å bestemme om de vil differensiere fastleddet i nettleien etter effekt. I tråd med Stortingets flertall har mange nettselskap snudd seg rundt og utsatt innføringen. Denne utsettelsen har medført kostnader for nettselskapene, eksempelvis ved at de måtte reversere systemer og gi ny informasjon til kundene.

Regelverket gir ikke nettselskapene anledning til å hente inn merkostnader som følge av utsatt innføring av ny nettleiemodell som et gebyr. Ifølge RME vil et slikt "straffegebyr" ikke være tillatt, og RME er heller ikke kjent med at noen nettselskap har innført et slikt gebyr.

RME bestemmer nettselskapenes inntekter og avkastning over tid. Nettselskapenes tillatte inntekt skal fastsettes slik at inntekten over tid dekker kostnader ved drift og avskrivning av nettet samt gir en rimelig avkastning på investert kapital, gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet. Nettleien er med andre ord en etterskuddsvis betaling for tidligere investeringer og kostnader, og nivået bestemmes av hvor mye selskapet investerer og hvor mye penger de bruker på drift og vedlikehold samt hvor effektivt de driver. Merkostnader som følger av utsatt innføring av ny nettleiemodell vil inngå i nettselskapenes kostnadsgrunnlag ved beregning av inntektsramme frem i tid, på samme måte som andre drifts- og vedlikeholdskostnader.

Det er viktig at nettselskapene gir tilstrekkelig og god informasjon til kundene før endringer i nettleien innføres. Jeg tar sikte på å invitere representanter for nettselskapene til et snarlig møte om det videre arbeidet med innføring av effektbaserte tariffer.

SPØRSMÅL NR. 772**Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 10. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å få ned søknadstiden hos NVE for å få eller ikke få konsesjon for småkraftverktutbygging?

BEGRUNNELSE:

Med tanke på det "grønne skifte" og det høye energiprisene vi ser, bør det være av alles interesse å få realisert mer fornybar energi. Flere aktører i i bransjen opplever at sakene deres ligger i for lang tid hos NVE.

Svar:

Det har den siste tiden vært begrenset interesse for å søke om konsesjon for nye småkraftverk. NVE har i perioden

1.1.2020 til 16.12.2021 mottatt 11 søknader om småkraftverk. Samtidig oppgir NVE at det er 55 småkraftverk under bygging, tilsvarende 832 GWh i årlig produksjon. Det er 247 småkraftprosjekter som har konsesjon, men som ennå ikke har igangsatt utbygging. Ikke realisererte småkraftkonsesjoner tilsvarer 1976 GWh i årlig kraftproduksjon.

Olje- og energidepartementet sender årlig tildelingsbrev til NVE. Av de siste årenes tildelingsbrev fremgår det at NVE skal bidra til å nå hovedmål om å fremme en samfunnsøkonomisk effektiv produksjon, overføring, omsetning og bruk av energi. NVE skal også bidra til en helhetlig og miljøvennlig forvaltning av vassdragene. NVE har ansvar for selv å prioritere saksbehandlingsressurser for å oppnå målene i tildelingsbrevet på best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 773**Innlevert 31. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 6. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden likebehandle båtruter med fergeruter når man skal realisere gratis fergereiser?

GRUNNGJEVING:

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen om fergepriser og spesielt til samfunn uten omkjøringsmuligheter. Nokon av disse samfunna blir betjent av båtruter og ikkje ferjeruter. Disse har så langt ikkje vært nemnt og burde også blitt gratis for dei som bur på slike øyer.

Svar:

I regjeringens politiske plattform står det at regjeringen vil innføre en ordning med gratis ferge for øyer og andre samfunn uten veiforbindelse til fastlandet og gjøre alle fergesamband med under 100 000 passasjerer årlig gratis.

I utgangspunktet har fylkeskommunene ansvar for både egne ferger og hurtigbåtene, og de har dermed

også ansvaret for takstene. Regjeringen mener det er en viktig oppgave å sørge for et godt fergetilbud og sikre at overføringene til fylkeskommunal fergedrift samsvarer bedre med behovet til de reisende og næringslivet. I denne omgang er derfor fergene prioritert.

SPØRSMÅL NR. 774**Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 10. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden si hvor saken om trasevalg fra Rogfast sitt utløp E39 i Bokn kommune, og videre til Tysvær ligger i planleggingsprosessen?

BEGRUNNELSE:

Når man ikke har vedtatt videre trase fra Bokn til Tysvær, skaper dette utfordringer både for både kommuner og grunneiere, for utvikling på egne eiendommer og kommunale planer.

Svar:

Statens vegvesen har startet arbeidet med kommunedelplan for strekningen fra Arsvågen i Bokn kommune til Hope (Førde) i Sveio kommune. Prosessen er varslet alle kommuner.

I tillegg til de formelle krav til medvirkning etter plan- og bygningsloven har Statens vegvesen, ved Utbyggingsdivisjonen, avtalt jevnlig møter med Sunnhordalandsrådet. Det er gjennomført to møter. I Sunnhordalandsrådet er samtlige aktuelle kommuner representert med ordførerne.

SPØRSMÅL NR. 775**Innlevert 31. desember 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 12. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil helseministeren ta initiativ for å finne en hurtigere og god løsning for de danske legestudentene slik at de kan jobbe i Norge?

BEGRUNNELSE:

30. desember kan man lese i BT at nyutdannede leger står klar til å bidra i helsekrisen men stoppes av byråkrati.

Flere leger utdannet i Danmark står klare til å bidra med sin kompetanse i Norge. Behandlingen av søknadene til flere som ønsker autorisasjon som lege i har tatt lang tid og lovnadene vært flere. Nå frykter mange at jobbene som venter på dem skal gå i vasken. De ønsker å bidra i ulike stillinger men er utålmodige på svar.

I 2016 fant man en løsning med polske myndigheter da medisinstudenter i Polen havnet i en lignede situasjon. Spørsmålsstiller er undrende på hvorfor man ikke klarer å finne en løsning denne gang i en meget krevende tid med mangel på helsepersonell.

Link til artikkel:

<https://www.bt.no/nyheter/innenriks/i/G3nWIB/legejobben-staar-klar-hun-vil-bidra-i-krisen-men-helse-direktoratets-s>

Svar:

Det er beklagelig at mange nyutdannede medisinske kandidater må vente lenger enn forventet på å få behandlet sine søknader om autorisasjon i Norge. Jeg har forståelse for at den lange saksbehandlingstiden kan skape vanskeligheter for medisinske kandidater og påvirke planer som de har lagt.

Bakgrunnen for situasjonen er at godkjenningspraksisen ble endret i juli 2021 som en konsekvens av at EFTA-domstolen kom med enkelte avklaringer av EØS-retten innen området. EFTA-domstolen kom blant annet til at EØS-utdannede yrkesutøvere hadde krav på å få sine yrkeskvalifikasjoner vurdert av godkjenningsmyndighetene selv om de ikke har fullført hele utdanningsløpet i utdanningslandet. Dette åpner for at yrkesutøvere kan søke om godkjenning på et tidligere tidspunkt enn det som var tilfelle tidligere.

Gruppen som nå venter på å få sine søknader behandlet er medisinske kandidater som ikke har fullført en 12 måneders avsluttende praksisperiode som i Danmark er en del av grunnutdanningen i medisin (KBU). Gruppen har med andre ord ikke fullført hele det danske medisnutdanningsløpet (grunnutdanningen) og har heller

ikke rett til full yrkesutøvelse i Danmark. Det er om lag 40 medisinske kandidater som er i denne gruppen.

For å kunne vurdere autorisasjonssøknadene til denne gruppen må Helsedirektoratet gjøre individuelle vurderinger av om utdanningen som de aktuelle medisinske kandidatene har fullført er jevngod med norsk medisinsutdanning. Dette følger av helsepersonelloven § 48 a bokstav c. Direktoratet har etter loven ikke adgang til å lempe på vilkårene.

Dersom disse medisinske kandidatene hadde gjennomført praksisperioden i Danmark, ville de vært omfattet av en ordning med automatisk godkjenning som følger av EØS-retten. Da ville det ikke blitt foretatt noen vurdering av hvorvidt utdanningene anses jevngode – fordi de har rett på automatisk godkjenning. Dette er normløsningen etter EU-regelverket, som er fastsatt for å sikre nettopp forutsigbarhet og rask saksbehandling.

I noen tilfeller trenger Helsedirektoratet særskilt utdanningsfaglig kompetanse i vurderingen av den utenlandske utdanningen. Derfor innhenter de råd fra fagkyndige til å gjøre disse faglige vurderingene. Disse fagkyndige er som oftest representanter fra de norske utdanningene. Rent praktisk inngår direktoratet egne avtaler med ulike utdanningsinstitusjoner som får ansvaret for å vurdere utdanningene. Direktoratet har avtale med Universitetet i Oslo når det gjelder vurderinger av utenlandske medisinsutdanninger.

I dette tilfellet har det av ulike årsaker vist seg krevende å få på plass tilstrekkelig dokumentasjon til å vurdere de danske utdanningene. Universitet i Oslo skal derfor før jul ha meldt tilbake til Helsedirektoratet at de ikke kan levere faglige råd for utdanningene til disse me-

disinske kandidatene. Det har også blitt stilt spørsmål ved om dagens opplegg der kun ett enkelt medisinsk fakultet har ansvar for å gjøre vurderingene, er hensiktsmessig.

Helse- og omsorgsdepartementet vil derfor i samarbeid med Kunnskapsdepartementet snarlig gjennomføre et møte med de medisinske fakultetene og Helsedirektoratet, slik at vi kan få på plass et opplegg som raskt kan sikre at det kan bli gjennomført faglige vurderinger av utdanningene til denne gruppen.

Det er mange som er opptatt av denne saken, og flere har påpekt det paradoksale i at det skal vise seg krevende å vurdere danske utdanninger. Jeg ønsker å understreke at denne situasjonen ikke har oppstått fordi det på noen måte er sådd tvil om kvaliteten på de danske medisinsutdanninger.

Jeg ønsker også å påpeke at praksisendringen ikke har endret situasjonen for de legene som fullfører hele utdanningsløpet i Danmark. Disse kvalifiserer fortsatt til automatisk godkjenning i Norge. Om lag 120 leger med utdanning fra Danmark har fått automatisk godkjenning i Norge etter praksisendringen.

Videre er det viktig å påpeke at vi har en autorisasjonsordning for å sikre pasientsikkerhet og kvalitet i tjenestene. Vi stiller derfor høye krav til behandling av autorisasjonssøknader, og vi kan ikke senke disse for enkeltgrupper selv om vi kan ha grunn til å føle oss trygge på visse utdanninger. Det er i denne forbindelse et poeng at de aktuelle medisinske kandidatene ikke har samme utdanningsbakgrunn: nær halvparten av de medisinske kandidatene som venter på å få søknadene sine behandlet har tatt deler av utdanningen sin i andre land enn Danmark.

SPØRSMÅL NR. 776

Innlevert 31. desember 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 10. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å etablere en støtteordningen for høy strømpris som også omfatter for eksempel idrettslag som eier egne anlegg uavhengig av eieformen på anleggene?

BEGRUNNELSE:

20. desember mottok undertegnede brev fra Norges idrettsforbund (NIF), ved Idrettspresident Berit Kjøll,

hvor NIF ber om at idrettslag som eier egne anlegg kommer inn under støtteordningen for høy strømpris. Gjennom den siste tiden har en rekke aktører stått frem i media med bekymringer for videre drift med de ekstreme strømprisene. Dette er meget bekymringsverdig i en krisetid det idrett, kultur og frivillighet har hatt utfordringer med frafall under pandemien. Stengte haller, økt deltakeravgifter og reduserte tilbud vil kunne forverre situasjonen i det man nå går inn i frivillighetens år.

Utdrag fra brev:

Strømpriser – behov for støttetiltak for idrettslag som eier idrettsanlegg

Regjeringen lanserte 11. desember en støtteordning som skulle hjelpe husholdningene med å betale strømregningene for desember og kommende måneder. Ved hjelp av SV har ordningen blitt bedret noe, men idrettslag og annen frivillig virksomhet faller ikke inn under ordningen.

Mange idrettslag rundt om i hele landet eier idretts- og nærmiljøanlegg. Typiske anlegg er:

- Klubbhus
- Lysløyper og snøproduksjonsanlegg
- Kunstisanlegg
- Flomlysanlegg på fotballbaner og andre utendørsanlegg
- Fotballbaner med undervarme
- Diverse innendørsanlegg

De høye strømprisene har gitt mange idrettslag, som lever av frivillighet, store ubudsjetterte kostnader. Idrettslagene har svært få muligheter til å skaffe ekstra inntekter for å dekke disse kostnadene.

Noen lag kan tære noe på oppsparte midler i en kortere periode, men for mange lag vil de økte kostnadene måtte hentes inn gjennom økte medlemskontingenter og treningsavgifter, eller nedstenging av anlegg og forkortet

sesong. Dette betyr at det vil bli dyrere å være med i idretten, og at gode tilbud blir borte. Dette er en utvikling verden Norges idrettsforbund, idrettslagene eller myndighetene ønsker.

Den pågående pandemien har vist hvor viktig idretten og idrettsanleggene er for svært mange barn og voksne både i et folkehelseperspektiv og ikke minst som en sosial arena.

Norges idrettsforbund sendte brev til Olje- og energiministeren, Finansministeren og Kulturministeren 14. desember hvor vi ba om at idretten ble inkludert i ordningen.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at høye strømpriser er utfordrende for mange idrettslag og andre frivillige lag og foreninger. Særlig gjelder dette for lag som eier egne anlegg. Regjeringa følger situasjonen i strømmarkedet og konsekvensene dette har for frivillig sektor nøye.

Kulturdepartementet har mottatt flere henvendelser fra idretten og frivillig sektor om saken. Dette tar jeg på største alvor og vi ser derfor nå nærmere på omfanget av problemet og hva som bør gjøres.

SPØRSMÅL NR. 777

Innlevert 27. desember 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 7. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

I Adresseavisen like før jul er statsråden sitert på følgende: «Stortinget har en viktig funksjon også i krise, men at de trenger å stille to skriftlige spørsmål i uka når vi har det som mest travelt, har jeg ikke helt forståelse for, det må jeg være ærlig å si.»

Hvordan vil statsråden sørge for å informere Stortinget når det passer for henne å motta spørsmål i det nye året?

BEGRUNNELSE:

En av Stortingets viktigste roller er å kontrollere regjeringens virksomhet. Et av de beste virkemidlene for å få til dette er skriftlige spørsmål fra representantene til statsrådene. Det er også viktig for det generelle politiske arbeidet i nasjonalforsamlingen, da regjeringen innehar et embetsverk og utredningskapasiteter Stortinget ikke

er i nærheten av å ha selv. Jeg forstår at det kan være tidkrevende for departementet og statsråden å motta skriftlige spørsmål. Mange spørsmål har også en politisk brodd det kan være utfordrende å svare på. Dette er jeg også helt sikker på at stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol hadde i tankene mens hun satt på Stortinget og selv sendte 25 spørsmål til tidligere helse- og omsorgsminister Bent Høie i løpet av 2021 alene. 2021, før regjeringsskiftet i oktober, var som kjent også en travel periode for helse- og omsorgsdepartementet.

Svar:

Stortinget skal kontrollere regjeringens virksomhet. For å kunne kontrollere regjeringen må Stortinget være orientert om regjeringens virksomhet. Jeg vil selvsagt i tråd med praksis orientere Stortinget til de tidspunkter og på

de måter Stortinget til enhver tid måtte ønske, innenfor

de rammer som følger av blant annet Stortingets forretningsorden.

SPØRSMÅL NR. 778

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 10. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil utenriksministeren ta opp tiltalen mot avisutgiver Jimmy Lai med sin kinesiske motpart?

BEGRUNNELSE:

Jimmy Lai eide Apple Daily, en uavhengig avis i Hongkong som ble tvunget av kinesiske myndigheter til å stenge i 2021. Nå står han tiltalt for å trykke, selge, publisere og distribuere «opprørske» publikasjoner under Hongkongs nye sikkerhetslov.

Svar:

Jeg er svært bekymret for menneskerettighetssituasjonen i Hongkong etter innføringen av ny nasjonal sikker-

hetslov 30. juni 2020. En rekke demokratiforkjempere er fengslet, mediehus er stengt og ytringsfriheten er under kraftig press. I tillegg er befolkningens innflytelse sterkt begrenset med endringene i valgsystemet. Min bekymring gjelder alle menneskerettighets- og demokratiforsvarere som er fengslet under den nye sikkerhetsloven, inkludert Jimmy Lai.

Norges bekymring over situasjonen i Hongkong har blitt formidlet tydelig gjentatte ganger, både i møter med kinesiske myndigheter, i media og i FN. Jeg tok sist opp menneskerettighetssituasjonen i Hongkong med Kinas ambassadør i en høflighetssamtale 16. desember, og dette var også tema i møte med Kinas spesialutsending for europeiske saker da han besøkte Norge i begynnelsen av desember. Vi vil fortsette å ta opp vår bekymring med kinesiske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 779

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 12. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor mye vil strømpakken koste dersom den ble omgjort til en vektet ordning som reflekterer husholdningenes faktiske strømkostnader, som både tar hensyn til forbruksvariasjonene gjennom døgnet og at strømprisene er høyest når det er kaldest ute og strømforbruket dermed er høyere i disse periodene?

BEGRUNNELSE:

Huseiernes forening har bedt regjeringen revurdere hele strømtøtteordningen. I et brev til statsråden (3.1.2022) peker de på et sentralt poeng som vil kunne overraske mange husholdninger når den første strømgregningen kommer i januar: Det er skapt inntrykk fra regjeringen og Stortingets side at husholdningene vil få dekket 55 prosent av kostnadene på forbruket av strøm med en pris høyere enn 70 øre pr. kWh. Den vedtatte støtteordningen er dessverre ikke slik innrettet. Det er ikke lagt opp til å

gi støtte basert på den enkeltes faktiske strømkostnader, men på grunnlag av det man beregner som gjennomsnittlig spotpris for strøm den enkelte måned i det enkelte strømdistrikt.

Der gjennomsnittet ligger over 70 øre for en måned, vil staten dekke 55 prosent av dette overskytende ved å multiplisere differansen med antall kWt som den enkelte har betalt for i perioden.

Dette er en uvektet ordning som gir en lavere strømstøtte sammenlignet med de forventningene myndighetene selv har skapt. En uvektet ordning likestiller billige nattetimer med lavt forbruk der de fleste har satt ned innetemperatur og sover, og vekter denne like mye som de dyreste periodene i løpet av dagen der det medgår langt flere kWt for husholdningene. Derfor reflekterer ikke den vedtatte støtteordningen den virkelighet strømforbrukeren har, og gir kompensasjon på et annet pris- og forbruksgrunnlag enn det som faktisk finner sted. Dette forsterkes

av at utetemperatur, strømpriser og strømforbruk også har en nær sammenheng og som ikke vil reflektert i en uvektet modell.

Svar:

Det er ikke foretatt beregninger for en stønadsordning som indikeres i spørsmålet. Stønadsordningen slik den nå er utformet, varierer med faktiske priser og forbruk over måneden, slik at jo høyere prisen og forbruket er, jo mer støtte vil husholdningene motta. Både forbruk og pris vil i stor grad påvirkes av temperatursvingninger. Regjeringen har prioritert å få på plass en ordning som effektivt lar seg administrere og raskt sikrer husholdningene støtte i en situasjon med ekstraordinært høye strømpriser.

I tillegg til strømstønadsordningen har regjeringen redusert elavgiften med 48 pst. i vintermånedene og 9 pst. de resterende månedene av året.

SPØRSMÅL NR. 780

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 10. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil statsråden følge miljødirektoratets anbefalinger om å oppheve jakttiden for gråtrost og rødvingetrost, og vil det også vurderes å heve strafferammen for ulovlig jakt på fredede arter?

BEGRUNNELSE:

I sitt nye forslag til jakt- og fangsttider forslår Miljødirektoratet å oppheve jakttiden for gråtrost og rødvingetrost i hele landet. Det betyr full stans i jakt på småfugler, da dette er de siste trosteartene det er tillatt å jakte på i Norge. I miljødirektoratets begrunnelse fremgår det at Norge har et ansvar for å iverksette tiltak for å unngå ytterligere nedgang på felles trekkende bestander, og ivareta arter som gråtrost og rødvingetrost. Det er flere ting som taler for å slutte å jakte på disse artene, tillegg til at nedgangen i bestanden i både Norge og Sverige har vært bekymringsverdig over flere år. Jakt på småfugl bærer preg av å være sportsjakt, og matverdien er svært liten. Det foreligger heller ikke lange tradisjoner for denne typen jakt i Norge. Å forby jakt på de siste to trosteartene, gråtrost og rødvingetrost, unngår man også at jegere forveksler de

lovlige artene fra de ulovlige, noe som blant annet organisasjonen Birdlife har pekt på at er en høyst aktuell risiko.

Solberg-regjeringen hevet strafferammen for miljøkriminalitet i 2019, og endringene med blant annet innført overtredelsesgebyr, trådte i kraft i januar 2021. Etter de nye anbefalingene fra Miljødirektoratet er det på sin plass å se på om strafferammen også for trostejakt bør skjerpes.

Svar:

Hvilke arter det er lov å jakte på i Norge fastsettes i forskrift, med hjemmel i naturmangfoldloven og viltloven. Myndigheten til å fastsette slik forskrift er delegert fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet. Den gjeldende forskriften om jakt- og fangsttider har varighet til og med 31. mars 2022. Miljødirektoratet har derfor hatt forslag til ny forskrift, som skal gjelde fra 1. april 2022 til og med 31. mars 2028, på alminnelig høring i 2021. Mitt inntrykk er at Miljødirektoratet har gjort grundige faglige vurderinger i saken innenfor de rammer lovverket setter.

Strafferammen for ulovlig jakt på fredede arter følger av viltloven, naturmangfoldloven og straffelovens bestemmelse om alvorlig miljøkriminalitet. Vurderinger

av strafferammene i naturmangfoldloven og viltloven, og vurdering av straffelovens bestemmelse om alvorlig miljøkriminalitet, inngår i regjeringens arbeid med å følge opp stortingsmeldingen om miljøkriminalitet fra 2020.

Jeg viser også til at det pågår et arbeid med å gjennomgå og modernisere viltloven, og at det vil være naturlig å se på viltlovens straffebestemmelse i sammenheng med regjeringens oppfølging av stortingsmeldingen.

SPØRSMÅL NR. 781

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 10. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Mener statsråden at skolene og barnehagene, gitt de spesielle omstendighetene under pandemien har kunnet fungere tilfredsstillende selv om lærere/barnehageansatte har vært omfattet av karantene-reglene og dette til tider har skapt lokale utfordringer, og mener hun det vil være uansvarlig eller sterkt problematisk om det nylig innførte karanteneunntaket for denne gruppen reverseres?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til regjeringens beslutning om å unnta lærere og barnehageansatte fra karantene i arbeidstiden. Mange lærere/barnehageansatte har reagert på dette, og flere har vist til at de møter flere titalls (noen møter over hundre) barn/unge i uken, som attpåtil primært er uvaksinerte.

En betimelig frykt er at klasserom og barnehager kan bli arenaer for stor smittespredning, ved at lærere/barnehageansatte som hadde vært i karantene dersom de var i et annet yrke (etter evt. kontakt med noen som er smittet), kan smitte uvaksinerte elever som igjen går hjem til søsken og andre familiemedlemmer.

Et annet perspektiv flere lærere har trukket frem, er paradokset de føler på ved at det ikke anses som trygt nok for dem å f.eks. å dra ut å spise med familien etter arbeidstid eller hente egne barn i barnehagen uten munnbind, mens de samtidig blir bedt om å møte flere titalls elever i uken uten munnbind og selv om de i andre yrker ville vært pålagt karantene.

Enkelte har også trukket frem at de føler at de og deres familier sin trygghet ikke settes like høyt som resten av samfunnet, ettersom de fleste andre i samfunnet av hensyn til seg selv, sine nærmeste og andre settes i karantene i situasjoner hvor lærerne nå blir bedt om å jobbe. Det stilles spørsmål om hvorfor de ikke skal ha den samme helsemessige beskyttelsen fra smitten og evt. sykdom.

Samtidig har vi alle stor forståelse for nødvendigheten til å ikke ramme barnas utdanning mer enn nødvendig

under pandemien, og at samfunnets daglige funksjoner må forsøke å opprettholdes på best mulig måte. Det er imidlertid viktig at vi finner riktig balansegang, og derfor stiller jeg vedlagte spørsmål.

Svar:

Det skal være trygt for ansatte i barnehager og å gå på jobb. Samtidig er det av hensyn til barn og unge viktig for regjeringen at vi å så langt som mulig unngår å stenge barnehager og skoler, med mindre det foreligger helsefaglige/smittevern-faglige råd om noe annet.

Det har vært stor variasjon i smittespredning og tiltaksbyrde mellom kommuner rundt i landet under pandemien, og regjeringen har som utgangspunkt at tiltak og regler i skoler og barnehager alltid skal være forholdsmessige og så lite inngripende som mulig. Kombinasjonen av omfattende smittespredning i høst og omikronvarianten før jul har dessverre gjort det nødvendig med flere nasjonale tiltak. Dette var bakgrunnen for at regjeringen så seg nødt til igjen å ta i bruk trafikklysmo-dellen og å regulere tiltaksnivået i barnehager og skoler nasjonalt. Lokale myndigheter har fortsatt muligheten til å fastsette strengere tiltaksnivå enn det nasjonalt fastsatte, dersom den lokale smittesituasjonen tilsier det.

Helsemyndighetene sier at man som vaksinert er godt beskyttet mot alvorlig sykdom. De forsikrer også om at barn og unge sjelden blir alvorlig syke av koronavirus. Summen av de tiltakene vi nå har i samfunnet, handler i stor grad om å unngå at covid-19-pandemien fører til en betydelig sykdomsbyrde og en overbelastning av hel-sevesenet, samtidig som vi sikrer at offentlige tjenester kan ytes på et forsvarlig nivå og at økonomien beskyttes. For å redusere smittetrykket prioriter vi i motsetning til den forrige regjeringen vaksiner til ansatte i barnehager og skoler, vi anbefaler jevnlig testing for både elever og ansatte i skolen, vi benytter trafikklysmo-dellen og gjør det vi kan for å styrke bemanningen.

Det er ingen tvil om at koronapandemien har vært en stor belastning for barnehager og skoler, og at pandemien også har medført bemanningsutfordringer i sektoren. Innføringen av strengere smitteverntiltak og karanteneregler i forbindelse med omikronvarianten før jul var nødvendig, men gjorde det også enda vanskeligere å holde barnehager og skoler åpne.

For å avbøte situasjonen ble det fra 1. januar 2022 gjort unntak fra karantenereglene for ansatte i barnehager, grunnskoler, videregående skoler og voksenopplæringen som ikke er husstandsmedlem eller tilsvarende nær den smittede. Helheten i karantenereglene er basert på en smittevernaglig totalvurdering for å redusere nærkontakter og smitte i samfunnet. Unntaket fra reglene er innført etter råd fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, og unntaket er vurdert som nødvendig for å sikre tilstrekkelig bemanning og forsvarlig drift. De ansatte er nå unntatt fra smittekarantene i arbeidstiden fra første dag, forutsatt at de tester seg med antigen hurtigst på døgn 3 og 7 etter nærkontakten. I likhet med for eksempel helsepersonell

er de ikke unntatt fra karantene på fritiden. Med andre ord er det kun forskjellen mellom å gå på jobb fra dag 1, mot andre arbeidstakere som kan gå på jobb dag 3, som skiller seg fra reglene for befolkningen for øvrig.

Det er viktig å påpeke at den situasjonen vi er i nå vil være kortvarig siden alle som ved nærkontakten har tatt oppfriskningsdose for minst en uke siden, er unntatt fra kravet om smittekarantene. Nærkontakter som er husstandsmedlemmer eller tilsvarende nær den som er smittet må testes i 7 døgn etter nærkontakten. Denne regjeringen prioriterer ansatte i barnehager og skoler for oppfriskningsdose. Ifølge tall fra Folkehelseinstituttet kan over 65 % av de ansatte enten være vaksinert eller ha fått tilbud om oppfriskningsdose allerede innen uke 3.

Konsekvensene av inngripende tiltak i barnehager og skoler er ikke bare alvorlige for barn og elever, men kan også ha store negative ringvirkninger for samfunnet for øvrig. Det er derfor viktig at vi gjør det vi kan for å holde barnehager og skoler åpne, og for at elevene får et så godt opplæringstilbud som mulig.

SPØRSMÅL NR. 782

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 12. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan helseministeren redegjøre for trygghetsvurderingene som er gjort og den økte risiko den enkelte lærer/barnehageansatt, skoleelever/barna og deres respektive familier anses å utsettes for som følge av karanteneunntaket, og hva slags tanker som er gjort rundt potensielt økt smittespredning ("smittebomber") i samfunnet, ettersom mange lærere og barnehageansatte møter flere titalls uvaksinerte barn/unge i uken som alle igjen går hjem til sine respektive familiemedlemmer?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til regjeringens beslutning om å unnta lærere og barnehageansatte fra karantene i arbeidstiden. Mange lærere/barnehageansatte har reagert på dette, og flere har vist til at de møter flere titalls (noen møter over hundre) barn/unge i uken, som attpåtil primært er uvaksinerte.

En betimelig frykt er at klasserom og barnehager kan bli arenaer for stor smittespredning, ved at lærere/barnehageansatte som hadde vært i karantene dersom de var i et annet yrke (etter evt. kontakt med noen som er

smittet), kan smitte uvaksinerte elever som igjen går hjem til søsken og andre familiemedlemmer.

Et annet perspektiv flere lærere har trukket frem, er paradokset de føler på ved at det ikke anses som trygt nok for dem å f.eks. å dra ut å spise med familien etter arbeidstid eller hente egne barn i barnehagen uten munnbind, mens de samtidig blir bedt om å møte flere titalls elever i uken uten munnbind og selv om de i andre yrker ville vært pålagt karantene.

Enkelte har også trukket frem at de føler at de og deres familier sin trygghet ikke settes like høyt som resten av samfunnet, ettersom de fleste andre i samfunnet av hensyn til seg selv, sine nærmeste og andre settes i karantene i situasjoner hvor lærerne nå blir bedt om å jobbe. Det stilles spørsmål om hvorfor de ikke skal ha den samme helsemessige beskyttelsen fra smitten og evt. sykdom.

Samtidig har vi alle stor forståelse for nødvendigheten til å ikke ramme barnas utdanning mer enn nødvendig under pandemien, og at samfunnets daglige funksjoner må forsøkes å opprettholdes på best mulig måte. Det er imidlertid viktig at vi finner riktig balansegang, og derfor stiller jeg vedlagte spørsmål.

Svar:

Regjeringen ønsker å skåne barn og unge. Vi er derfor opptatt av at disse skal få et best mulig tilbud og at skoler og barnehager skal være mest mulig åpne.

For å redusere risikoen for smitte i barnehager og skoler anbefalte vi test både av elever og ansatte i barnehager og skoler i forbindelse med skolestart etter juleferien. Testingen gjorde det lettere å oppdage smitte hos elever og ansatte og reduserte risikoen for videre smitte inn i skolene og barnehagene. Regjeringen anbefaler også jevnlig testing av elever og ansatte i skolene fremover i områder med høyt smittetrykk. For å redusere risikoen for smitte, har regjeringen også innført gult tiltaksnivå etter trafikklysmodellen i barnehager og grunnskolen, og rødt tiltaksnivå i videregående skole. Ved gult tiltaksnivå vil antallet nærkontakter for lærerne reduseres. Trafikklysmodellen er utarbeidet for at det skal være smittevern faglig trygt for barn og unge og ansatte å være i skoler og barnehager.

For å kunne holde skoler og barnehager mest mulig åpne var det, i tillegg til disse tiltakene for å redusere smitterisikoen og bidra til et smittevern faglig trygt miljø, nødvendig å gjøre unntak fra krav om smittekarantene for ansatte i barnehager og skoler. Uten et slikt unntak er det fare for at blant annet karantene reglene vil føre til høyt

fravær blant lærere og ansatte i barnehager, og gjøre det vanskelig å opprettholde et godt barnehage- og skoletilbud.

Unntaket innebærer at ansatte i skoler og barnehager må være i karantene på fritiden, men ikke i arbeidstiden. Tilsvarende unntak fra smittekarantene i arbeidstiden gjelder for personell i kritiske samfunnsfunksjoner og personell i virksomheter som skal ivareta befolkningens grunnleggende behov.

Regjeringen har bedt kommunene prioritere lærere og ansatte i barnehager for å få oppfriskningsdose med vaksine. Med oppfriskningsdose får de fleste god beskyttelse mot alvorlig sykdom. Personer som har fått oppfriskningsdose minst en uke før nærkontakt med en smittet, vil også være fritatt fra smittekarantene dersom de ikke er i samme husstand eller tilsvarende nær den smittede.

Tiltakene som er innført er basert på faglige anbefalinger fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, jf. besvarelse av oppdrag nr. 576 og 589. Helse- og omsorgsdepartementets vurdering av tiltakene innført 14. desember 2021 fremgår av kongelig resolusjon 14. desember 2021 PRE-2021-12-14-3504 Fastsettelse av forskrift om endring i forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften).

SPØRSMÅL NR. 783

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 10. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan klima- og miljøministeren garantere at vernede vassdrag skal forbli vernet?

BEGRUNNELSE:

Til NRK den 31.12.2021 uttaler ledende politikere fra Ap og Sp, herunder leder av energi- og miljøkomiteen Terje Aasland, at det er naturlig å diskutere vernede vassdrag når en energikommisjon skal se på hvordan Norge kan produsere mer strøm. Selv ikke regjeringen Solberg åpnet for så drastiske inngrep i norsk naturvern som utspillet fra lederen av Energi- og miljøkomiteen åpner for. Utspillet indikerer en dramatisk kursendring i norsk naturvern, og samsvarer ikke med Arbeiderpartiet programformulering: "Vi vil stanse tapet av natur".

Stortinget har vedtatt Verneplan for vassdrag i 1973, 1980, 1986, 1993, 2005 og 2009. Vi har i dag fire verneplaner for vassdrag som er vedtatt av Stortinget. I tillegg har vi Samlet plan for vassdrag, som angir prioritering av aktuelle utbyggingsprosjekter. Verneplanene består av 390 ulike vassdrag som til sammen utgjør et representativt utsnitt av Norges vassdragsnatur. Ingen andre nasjoner i Europa kan vise til lignende variasjon i vassdragsnaturen som Norge.

Noen av norgeshistoriens største miljøkonflikter ligger til grunn for at mange av vassdragene i dag er vernet. Kampen om Alta-Kautokeinovassdraget på 80-tallet, er sammen med kampen om Mardøla sommeren 1970 blitt sterke symboler på det folkelig opprøret mot kraftutbygging i verdifulle natur- og kulturområder. "Aldri mer Alta" har siden vært et viktig slagord for miljøbevegelsen, og

vern av vassdrag har også hatt bred politisk oppslutning. Blant annet uttalte tidligere statsminister Jens Stoltenberg i sin nyttårstale i år 2000 at “tiden for de store vannkraftutbygginger er forbi”.

Norsk natur og vassdrag er sårbare for inngrep, og taper stadig kampen mot utbygging. Den siste kartleggingen av inngrepsfri natur fra Miljødirektoratet (2018) viser en reduksjonen av inngrepsfri natur på 560 kvadratkilometer fra 2013 til 2018. Bygging av veier og anlegg for vannkraft, vindkraft og nye kraftlinjer sto for mesteparten av reduksjonen av inngrepsfri natur i perioden. Reduksjonen var størst i Sør-Norge, som også har minst areal inngrepsfri natur igjen. En del av de inngrepsfrie naturområdene er villmarkspreget. Siden år 1900 har villmarken blitt redusert fra omkring halvparten av landarealet til ca. 11,5 prosent i 2018.

Svar:

Forvaltningsansvaret for de vernede vassdragene ligger i Olje- og energidepartementet og spørsmålet blir derfor besvart av olje- og energiministeren.

Verneplan for vassdrag omfatter et representativt utvalg av norsk vassdragsnatur. Flere av vassdragene er i tillegg nasjonale laksevassdrag eller beskyttet av annet vern.

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 25 (2015-2016) Kraft til endring – Energipolitikken mot 2030, jf. Innst. 401 S (2015-2016), sluttet Stortinget seg til at vassdragsvernet i hovedsak skal ligge fast og at kraftutbygging kun kan vurderes i de tilfellene der flomdemping er formålet.

En samlet komite uttalte at “kraftutbygging over 1 MW i vernede vassdrag skal forelegges Stortinget og kun vurderes i de tilfeller der andre flomdempende tiltak er utprøvd, liv og helse står på spill og verneverdiene ikke vil påvirkes nevneverdig”. Jeg legger dette til grunn.

SPØRSMÅL NR. 784

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Per Martin Sandtrøen

Besvart 7. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt for de siste ti årene, inkludert vedtatt statsbudsjett for 2022, over elavgiftens nivå og de årlige endringene av denne, og kan statsråden klargjøre hvilke år elavgiften henholdsvis ble økt og senket mest i denne perioden?

Svar:

Tabell 1 viser ordinære satser i elavgiften fra 2011 til og med vedtatte satser for 2022. Satsene oppgis i både nom-

inelle kroner og i faste 2022-kroner. Satsendringer måles fra gjeldende sats ved utgangen av foregående år. Satsendringer oppgis både i øre per kWh og i prosent.

De største satsøkningene i elavgiften i denne perioden var i årene 2015 og 2016 under Solberg-regjeringen med ansvarlig finansminister Siv Jensen fra Fremskrittspartiet. Den største satsreduksjonen i elavgiften er i 2022 i denne regjeringens tilleggsnummer. Dette er også tilfelle dersom en ser bort fra den lavere satsen i januar til mars 2022.

Tabell 1: Avgift på elektrisk kraft, avgiftssatser 2011-2022.

	Løpende kroner			Faste 2022-kroner ¹		
	Sats	Satsendring fra året før		Sats	Satsendring fra året før	
	Øre/ kWh	Øre/ kWh	Prosent	Øre/ kWh	Øre/ kWh	Prosent
01.01.2011	11,21			14,12		
01.01.2012	11,39	0,18	1,6	14,26	0,14	1,0
01.01.2013	11,61	0,22	1,9	14,23	-0,03	-0,2

01.01.2014	12,39	0,78	6,7	14,87	0,65	4,5
01.01.2015	13,65	1,26	10,2	16,04	1,17	7,9
01.07.2015	14,15	1,76	14,2	16,63	1,76	11,8
01.01.2016	16,00	1,85	13,1	18,15	1,52	9,1
01.01.2017	16,32	0,32	2,0	18,18	0,03	0,2
01.01.2018	16,58	0,26	1,6	17,98	-0,20	-1,1
01.01.2019	15,83	-0,75	-4,5	16,79	-1,18	-6,6
01.01.2020	16,13	0,30	1,9	16,90	0,10	0,6
01.01.2021	16,69	0,56	3,5	16,91	0,01	0,1
01.01.2022	8,91	-7,78	-46,6	8,91	-8,00	-47,3
01.04.2022	15,41	-1,28	-7,7	15,41	-1,50	-8,9

1 Omregnet til faste 2022-kroner ved bruk av konsumprisindeksen.

Kilder: Skattedirektoratet, Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet

SPØRSMÅL NR. 785

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 7. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kva gjer regjeringa for å sikre at norske næringsinteresser ikkje blir trua av påstandar om at naturmateriale har ein større klima- og miljøbelastning enn tekstil basert på fossile materiale?

GRUNNGJEVING:

Noreg har ei samanhengande verdikjede for ull frå sauer i alle fylke, til spinneri, veveri og strikkefabrikker. Ei viktig råvare for desse produsentane er norsk ull, og importerte fiber som ull, silke, alpakka og til dels lin. Denne industrien har gått svært godt gjennom pandemien og mange rapporterer om stor auke i sal og lønnsemd. Mange av desse bedriftene er hjørnestensbedrifter i lokalsamfunna sine og bidrar med god marknadsføring av Noreg via turistmarknaden, vinteridrettsarrangement og mykje anna. Noreg har òg mange sterke merkevarer med merinoull som ein viktig fiber og mange dyktige småskala designarar, handverkarar, bunadsmakarar, med meir som baserer verksemda si på naturmateriale. Den lokale produksjonen av klede viser for tida god utvikling, takka vere auka interesse for ressursen ull, kopla opp med ny teknologi, ikkje minst innan strikking. Næringa omfattar store bedrifter som Sandnes garn med 100 tilsette og mange små enkeltmannsforetak.

Den globale klesindustrien har utvikla samanlikningsverktøy som peiker ut dei fossile materiale som dei beste for klima og miljø. Dette er materiale som allereie har mykje lågare pris. Dette har ført til at stadig meir av tekstila som finst i handelen er laga av fossile materiale, eller er ein kombinasjon av naturmateriale og materiale basert på fossile kjelder. Denne utviklinga kan forventast å akselerere dersom EUs Product Environmental Footprint blir vedtatt slik ho er i dag, og òg om marknadsføringa i den globale industrien av plast som det miljømessige føretrekte materiale ikkje blir nyansert.

Svar:

Denne regjeringa skal føre ein aktiv og framtidsretta næringspolitikk. Ved å sørgje for rammevilkår som gir bedrifter over heile landet gode moglegheiter til utvikling, skal vi leggje til rette for nye lønsame og framtidsretta arbeidsplassar. Det gjeld naturlegvis òg for verksemdar som ser moglegheiter for lønsame arbeidsplassar basert på produksjon av berekraftig naturmaterial.

Formålet med EU-kommisjonen sitt arbeid med PEF (product environmental footprint) er å underbygge miljøinformasjon med felles metodar for å måla og formidla miljømessige fotavtrykk til produkt. Ved å ha ein felles metode for måling og formidling vil ein medverke til å

minke grønvasking og sikre samanliknbar miljømerking. PEF-metoden ser på heile miljøfotavtrykket til eit produkt gjennom heile livsløpet ved å rekne ut miljøpåverknad for 16 ulike miljøkategoriar. Gjennom Miljødirektoratet deltek norske styresmakter i ei overordna ekspertgruppe om miljøfotavtrykk i EU. I dei tekniske arbeidsgruppene som utarbeider regnereglar for spesifikke produktkategoriar er det likevel aktørar frå dei ulike bransjane som deltek. Det er viktig at norske aktørar med relevant fagkunnskap bidreg med kompetansen sin inn i EU sine prosessar for PEF.

Arbeidet med å utvikla PEF-metoden for klesplagg er ein prosess som vil gå føre seg i fleire år. Mange aktørar er involverte, og metoden er ikkje ferdig utvikla. Det er eit komplisert arbeid med mange tekniske detaljar, og det er for tidleg å seie kva resultatet vil bli. Noreg har ved fleire høve gitt innspel til EUs arbeid med ein tekstilstrategi, og har lagt vekt på mellom anna reduksjon av bruken av helse- og miljøfarlege kjemikaliar og plast i tekstil, korleis tekstil må produserast med tanke på lang levetid og moglegheit for ombruk og materialgjenvinning. For meir ut-

fyllande svar om korleis Noreg jobbar med PEF viser eg til svar frå klima- og miljøministeren på spørsmål nr. 746 frå stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland om korleis Norge arbeidar vidare med PEF for å sikre best mogleg inngang til marknaden for norske naturmateriale.

Denne delen av industrien har naturlegvis tilgang til landsdekkjande og regionale ordningar frå det statlege verkemiddelapparatet på line med andre næringar. Ulike låne- og tilskotsordningar og andre tenester med vekt på kompetanseheving, innovasjon og eksportfremme, kan bidra til å understøtte utviklinga i verksemdar som satsar på produksjon av tekstilar basert på mellom anna norsk ull og andre berekraftige material. I Hurdals-plattformen er det ein ambisjon om å gå gjennom det næringsretta verkemiddelapparatet, med sikte på å forenkle, gjere meir tilgjengeleg og styrkje ordningane som skal fremje vekst. Vi ser no nærare på korleis vi skal følgje opp dette. Regjeringa si eksportsatsing er høgt prioritert, og dette er et arbeid som er relevant for tekoindustri som ser gode eksportmoglegheiter.

SPØRSMÅL NR. 786

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 7. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Statssekretær Lars Vangen (Sp) sier til Aftenposten i en sak fra 30. desember 2021, om at skatter og avgifter ikke har blitt økt mer på 20 år, at "Alle som tjener under 750 000 kroner vil få mindre skatt til neste år". Medfører dette riktighet?

Svar:

Jeg viser til brev fra 3. januar 2022 fra Stortingets president vedlagt spørsmål fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad:

«Statssekretær Lars Vangen (Sp) sier til Aftenposten i en sak fra 30. desember 2021, om at skatter og avgifter ikke har blitt økt mer på 20 år, at "Alle som tjener under 750 000 kroner vil få mindre skatt til neste år". Medfører dette riktighet?»

Tabell 1 nedenfor viser anslåtte fordelingsvirkninger av endringer i personbeskatningen i vedtatt budsjett for 2022. Det er et faktum at skattyterne som tilhører inntektsgrupper med mindre enn 750 000 kroner i brut-

toinntekt, får lettelse i inntektsskatten i gjennomsnitt. Inntektsgruppene med mer enn 750 000 kroner i inntekt får skjerpelse i gjennomsnitt. De aller fleste i Norge får mindre skatt i 2022 enn i 2021 med regjeringens vedtatte budsjett. Om lag 82 pst. av skattyterne får lavere eller uendret samlet skatt. Innenfor den enkelte inntektsgruppen kan det selvfølgelig være enkelte skattytere som får lettelse og skattytere som får skjerpelse. Inntektsskatten for den enkelte avhenger av nivået på bruttoinntekten og størrelsen på ulike fradrag som skattyter måtte ha. Det kan for eksempel være reisefradraget, fagforeningsfradraget, sjømannsfradraget, fiskerfradraget, jordbruksfradraget eller Finnmarksfradraget, som alle økes fra 2022. Noen fradrag reduseres, blant annet de maksimale fradragene for gaver til frivillige organisasjoner og individuell sparing til pensjon.

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger av endringene i personbeskatningen i vedtatt budsjett for 2022. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med referansesystemet for 2022

		Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet.	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet.	Gjennomsnittlig endring i skatt.	Endring i pst. av bruttoinntekten.	Herav: Gjennomsnittlig endring i formues-skatt.
Bruttoinntekt ¹	Antall	Kroner	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner
0–100 000 kr	374 600	1 100	3,2	300 ²	0,7	300
100 000–200 000 kr	281 200	9 500	6,2	-400	-0,3	300
200 000–250 000 kr	247 500	15 800	7,0	-800	-0,3	200
250 000–300 000 kr	303 000	31 600	11,5	-1 100	-0,4	200
300 000–350 000 kr	344 700	50 600	15,6	-1 100	-0,3	200
350 000–400 000 kr	328 600	67 800	18,1	-1 100	-0,3	300
400 000–450 000 kr	310 800	85 400	20,1	-1 300	-0,3	300
450 000–500 000 kr	311 000	103 100	21,7	-1 500	-0,3	300
500 000–600 000 kr	560 000	127 500	23,2	-1 800	-0,3	400
600 000–750 000 kr	598 400	167 400	25,1	-700	-0,1	600
750 000–1 000 000 kr	427 700	241 900	28,3	1 500	0,2	1 300
1 000 000–2 000 000 kr	305 700	427 300	33,1	8 200	0,6	4 300
2 000 000–3 000 000 kr	29 200	885 300	37,2	38 000	1,6	20 100
3 000 000 kr og over	19 900	2 329 600	37,9	255 300	4,2	139 200
I alt	4 442 300	133 400	25,0	1 300	0,2	1 500

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

² Beløpet består av en mindre lettelse i inntektsskatten og en skjerpelse i formuesskatten.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2019. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2022.

Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 787

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 10. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for utviklingen i familievolds-saker under pandemien?

BEGRUNNELSE:

Adresseavisen og VG kunne 1. januar 2022 fortelle at Trøndelag politidistrikt har kalt inn ekstra etterforskere, etter flere tilfeller med vold i nære relasjoner i julen. Dette er bekymringsverdig. Vi vet at barn, unge og kvinner har vært spesielt utsatt for vold og overgrep i løpet av ned-

stengningene under pandemien. Når samfunnet igjen i praksis er nedstengt under en høytid, hvor tilfeller av vold i nære relasjoner normalt øker, er det alvorlig for de som rammes.

Svar:

I Hurdalsplattformen er regjeringen tydelig på at vold i nære relasjoner skal prioriteres høyere i hele straffesaksjeden. Under pandemien har det fra politiets side vært rettet ekstra oppmerksomhet mot denne sakstypen som følge av at tidligere forskning viser at vold i nære relasjoner kan øke under økonomiske og sosiale kriser. Politiet har, så langt det har vært praktisk mulig, skjermet personell som jobber innenfor dette fagfeltet under pandemien.

Når det gjelder utviklingen i omfanget av familievoldssaker har jeg fått opplyst fra Politidirektoratet at politiets statistikk over anmeldelser ikke gir grunnlag for å si at pandemien har ført til en økning i denne typen

lovbrudd. Det understrekes at dette gjelder landet som helhet og at det forekommer enkelte distriktsvise variasjoner. Det er også viktig å være klar over at det ofte kan gå lang tid før den voldsutsatte anmelder vold begått i nær relasjon. Det innebærer at anmeldelser som registreres under pandemien bare delvis gir et riktig bilde av situasjonen. Voldshandlinger som er anmeldt etter mars 2020 kan være begått før pandemien, og voldslovbrudd begått under pandemien kan komme til politiets kjennskap først mange år etter at handlingene har funnet sted.

I tillegg gir politiets statistikk kun en oversikt over forhold som er anmeldt til politiet og ikke et fullstendig bilde av den reelle forekomsten av vold i nære relasjoner. For eksempel har ulike hjelpetelefoner erfart en økning i antallet henvendelser om vold i nære relasjoner under pandemien. Økt fokus på tematikken, blant annet gjennom informasjonskampanjer, kan også bidra til at flere tør å fortelle og søke hjelp.

SPØRSMÅL NR. 788

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 7. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I flere debatter og mediasaker ser vi at representanter fra regjeringspartiene av og til sammenligner sitt vedtatte budsjett mot budsjettforslaget til regjeringen Solberg mens de i andre sammenhenger måler endringene sine mot det faktiske 2021-budsjettet. Det er forvirrende.

Kan statsministeren se på eksemplene vedlagt, og deretter klargjøre om regjeringen og regjeringspartiene heretter skal sammenligne seg med det eneste logiske, som er det faktiske 2021-budsjettet, og ikke et budsjettforslag for 2022 som ikke ble vedtatt?

BEGRUNNELSE:

Til NRK 7. nov. sa statsministeren: «Vi er tett på det da, når vi legger dette på toppen av det som allerede lå der. 4,8 mrd. Det mener jeg er «innafor», sier Støre.», på spm. om at Ap lovet 5 mrd. kr i sin 100-dagersplan. Her måler man mot 2021-budsjettet. Målt mot regjeringen Solberg sitt budsjettforslag ville økningen «kun» vært 2,5 mrd. kr. Da ville det manglet 2,5 mrd. kr på å innfri løftet.

Til TV2 8. nov. sa finansminister Vedum: «Det aller største enkeltgrepet vi gjør er med elavgiften. Etter år med avgiftsøkning, er det nå avgiftskutt og vi tar ned elavgiften med nesten tre mrd. kr i året. Det blir nesten halvert i vintermånedene». Her sammenligner man med faktiske tall fra 2021, slik at regjeringen kan ta æren for hele avgiftsreduksjonen. Sammenlignet mot regjeringen Solberg sitt budsjettbudsjettforslag, ville kuttet vært ca. 1,8 mrd. kr og ikke nesten 3 mrd. kr.

I muntlig spørretime 24. nov. ble finansministeren utfordret av representanten Bru, om at Ap/Sp sitt forslag øker skattene for de med lavest inntekt. (Dette skyldes bortfall av foreslått jobbskattefradrag for ungdom). Finansministeren svarte: «Det kan være enkeltutslag, men i stort er det ingen tvil om at to av tre skattytere får mindre skatt med det opplegget som Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen har lagt fram, sammenlignet med Høyre-regjeringens forrige vedtatte budsjett». Her sammenligner altså finansministeren med det «forrige vedtatte budsjett» og ikke budsjettforslaget. Sammenlignet med regjeringen Solberg sitt budsjettforslag ville han måttet gi Bru rett i at skattene øker for de med lavest inntekt.

I svar på skriftlig spørsmål til meg bekreftet finansministeren at avgiftene øker med om lag 4 milliarder kr fra 31.12.2021 til 01.01.2022, som en følge av vedtatt budsjett for 2022. Likevel ser vi at regjeringen på sine hjemmesider, sammenligner med regjeringen Solberg sitt budsjettforslag. Da kan man si reduksjon på 2,3 mrd. kr og ikke økning på ca. 4 mrd. kr.

Ber om klargjøring av hvilket sammenligningsgrunnlag statsministeren foretrekker at regjeringspartiene, media og opposisjon benytter seg av.

Svar:

Det er riktig som representanten Steffensen sier at både vedtatt 2021-budsjett og Solberg-regjeringens forslag til

2022-budsjett har vært brukt som referanse når medlemmer av regjeringen synliggjør virkningene av regjeringens skatte- og avgiftspolitik.

For en ny regjering er det i forlengelsen av valgkampen og et regjeringsskifte naturlig å sammenligne seg både med det budsjettet som ble lagt frem av den tidligere regjeringen og det vedtatte 2021-budsjettet. Slik kan vi synliggjøre de politiske forskjellene, få tydeligere frem våre prioriteringer og vise velgerne at vi faktisk tar Norge i en ny retning sammenlignet med Solberg-regjeringen. Jeg har tillit til at både stortingspolitikere og publikum fanger opp disse nyansene, slik representanten Steffensen også har gjort.

SPØRSMÅL NR. 789

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 12. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Det ser ut til at forskjellige svar er blitt gitt fra politisk ledelse i finansdepartementet nå i desember om hva som er korrekt nivå på neste års avgiftsendringer.

Kan statsråden svare på hva som er korrekt svar?

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål 535 fra undertegnede, hvor jeg ba om en oversikt over de samlede skatte- og avgiftsøkninger, har finansministeren valgt å svare ved å legge ved en tabell som oppsummerer de forskjellige avgiftsøkningene. Miljø- og bilavgifter øker med 3051 millioner kroner, mens andre avgifter og toll reduseres med 766 millioner kroner, mens sektoravgifter reduseres med 164 millioner kroner. Totalsummen her blir da at avgifter øker fra 2021 til 2022 med 2,121 milliarder kr. I tillegg er det i en fotnote nevnt økt CO₂-avgift for petroleumsnæringen.

I svar på skriftlig spørsmål 683 fra undertegnede, hvor jeg ba om en oversikt over korrekt nivå på nevnte CO₂-avgift for petroleumsnæringen, har finansministeren skrevet at hvis man beskriver endring fra 2021 til 2022 er det korrekte tallet 1760 millioner kroner.

Basert på svarene fra disse to spørsmålene vil avgiftsendringene fra 2021 til 2022 summere seg til 3,881 milliarder kroner, og da er også redusert elavgift på 2,9 milliarder kroner trukket fra.

Til NTB tirsdag 28. desember 2021 kan vi lese at statssekretær Lars Vangen (SP) sier «at det er skatteskjerpelsene som tar det aller meste av økningen på 8,7 milliarder kroner. Når det gjelder det samlede avgiftsnivået, er det så godt som uendret påpeker han.». Videre kan vi i samme avsnitt lese at Finansdepartementet opplyser om at sammenlignet med 2021 så øker avgiftene med 400 millioner kroner.

Avgiftsøkningen fra 2021 til 2022 kan ikke være både 3,881 milliarder kroner og 400 millioner kroner. Har Finansdepartementet gitt feil svar til Stortinget eller feil svar til NTB. Hvis riktig svar er gitt til NTB, ber jeg om at man da oppdaterer tabellen gitt til meg som svar på spørsmål 535 og 683 på avgiftsendringer fra 31.12.21 til 01.01.22.

Svar:

Inntekter fra CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten, som i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond utland. Avgiftsendringen påvirker derfor ikke handlingsrommet for 2022, og er av den grunn ikke inkludert i summen av avgiftsendringer i 2022. Denne fremgangsmåten er vanlig praksis.

Flypassasjeravgiften har vært midlertidig opphevet som et tiltak for flyselskapene under pandemien. Premisset har med andre ord hele tiden vært at denne avgiften

skal gjeninnføres. Av den grunn bør ikke gjeninnføring av flypassasjeravgiften sidestilles med innføring av en ny avgift, og er derfor ikke en del av beregningen av samlet endring i avgiftsnivå fra 2021 til 2022.

Derfor er det riktig å si at avgifter, toll og gebyrer samlet sett øker med 371 mill. kroner påløpt i vedtatt budsjett 2022. Det er dette tallet som er beskrevet som om lag 400 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 790

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 12. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden ta opp bruddene på humanitærretten til den hemmelige amerikanske forsvarsenheten Talon Anvil med Norges nære NATO-allierte, inkludert USA?

BEGRUNNELSE:

I følge New York Times har den hemmelige amerikanske forsvarsenheten Talon Anvil iverksatt bombeangrep i Syria, uten å ta alle grep for å unngå sivile tap, i direkte strid med humanitærretten. Talon Anvil var en del av den USA-ledede koalisjonen Operation Inherent Resolve, der Norge også deltok sammen med flere andre NATO-allierte. Den tidligere Pentagon-rådgiveren Larry Lewis sier i et intervju med New York Times at sivile tap av liv var ti ganger så høye som tilsvarende oppdrag i Afghanistan. Hvis New York Times reportasje medfører riktighet må det amerikanske forsvaret komme til bunns i saken og framover gjøre endringer som sikrer at det ikke kan skje igjen. Selv om Operation Inherent Resolve ikke var et NATO-opdrag svekker denne angivelige lemfeldige omgangen med sivile mål av en NATO-alliert alliansens framtidige evne til å samarbeide i internasjonale operasjoner. Det er derfor viktig at Norge, sammen med andre allierte som også deltok i samme operasjon, tar opp spørsmålet i NATO-sammenheng.

Svar:

Ved norsk deltagelse i flernasjonale operasjoner legges det avgjørende vekt på at folkerettens regler blir respektert og sikret. Hver stat er ansvarlig for at egne styrker opptrer i henhold til folkeretten. Dersom brudd skjer, påhviler det et statsansvar for å etterforske og eventuelt straffeforfølge det. Dersom staten ikke evner eller har vilje til å gjøre dette er det etablert internasjonale mekanismer som skal reagere adekvat.

Norge har siden 2015 tatt del i Operation Inherent Resolve (OIR) i Irak for å bekjempe terrororganisasjonen ISIL. I 2016 og 2017 bidro vi også i innsats i Syria. Vi er ikke informert av verken vertslandsmyndigheter eller koalisjonspartnere om slike brudd som stortingsrepresentant Elvestuen viser til. Vi har følgelig ikke grunnlag for å kontakte andre land i denne saken.

Norge har hele tiden lagt etterlevelse av krigens folkerett spesielt og folkeretten generelt til grunn for sin militære innsats. Vi forutsetter at andre koalisjonspartnere gjør det samme, og at de gransker egne styrkers brudd på folkeretten hvis det skulle være aktuelt.

SPØRSMÅL NR. 791**Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 10. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å følge opp Stortingets vedtak om å sikre at norske studenter i utlandet som ønsker det kan ha mulighet til å ha en deltidsjobb uten å miste medlemskapet sitt i folketrygden?

BEGRUNNELSE:

Norske studenter i utlandet har i dag ikke mulighet til å ha deltidsjobb ved siden av studiene, fordi Navs retningslinjer innebærer at man mister plassen sin i folketrygden om man jobber utenlands. Ordningen som medfører at norske studenter risikerer utmeldelse av folketrygden, bidrar til å gjøre utenlandsstudentene mer økonomisk sårbare.

For å tydeliggjøre regelverket og sikre at norske studenter i utlandet har lik mulighet som norske studenter i Norge til å supplere inntekten gjennom deltidsarbeid vedtok derfor et enstemmig Storting i Mobilitetsmeldingen februar 2021 at:

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag slik at norske studenter i utlandet kan ha deltidsjobb ved siden av studiene uten å miste sitt medlemskap i folketrygden.»

Kilde: Innstilling i saken En verden av muligheter – Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning.

Svar:

Etter folketrygdlova beheld studentar medlemskapen i folketrygda dersom dei skal studere kortare enn 12 månader i utlandet eller har stønad frå Lånekassen til studiar i utlandet. Ein blir rekna som student når ein studerer på heiltid ved universitet eller høøgskule som er godkjent av Lånekassen eller NAV, og følgjer undervisning og tek eksamen i utlandet.

I dei fleste land er medlemskap i trygdeordningane basert på yrkesaktivitet. Dette inneber normalt sett at studentar som begynner å arbeide i studielandet, vil bli omfatta av trygdeordninga i dette landet, og ikkje lenger omfatta av folketrygda. Studentar som ønskjer å ta arbeid i studielandet må ta kontakt med dei lokala trygdestyresmaktene i studielandet og NAV for å avklare kva land si trygdelovgivning dei er omfatta av.

For personar som studerer i eit nordisk land eller i eit anna EØS-land, har trygdeforordninga føresegnar om kva land si lovgiving dei skal vere omfatta av. Desse føresegnene går framfor føresegnene i folketrygdlova, og det er trygdelovgivinga i det landet der ein blir rekna som bu-

sett etter trygdeforordninga som gjeld for personar som ikkje er yrkesaktive. Ein blir rekna som busett der ein har sentrum for livsinteressene sine.

Det vil seie at ein framleis kan reknast som medlem av folketrygda dersom ein for eksempel har familien sin i Noreg, studiestønad frå Lånekassen og planlegg å returnere til Noreg etter enda studiar. Dersom ein etablerer seg i studielandet med for eksempel bustad og familie, kan trygdestyresmaktene i studielandet sjå på personen som busett der, og dermed som omfatta av trygdelovgivinga der. Dersom ein tek arbeid i studielandet, vil ein som regel bli omfatta av trygdeordninga i studielandet/arbeidslandet, og trygdedekninga i Noreg fell bort.

Som det følgjer av Prop. 1 for budsjettåret 2022, lagd fram av daverande finansminister Sanner, er anmodningsvedtaket til Stortinget av 25 februar 2021 til behandling i departementet. Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 792**Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 11. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å skaffe Sykehuset Levanger mer moderne medisinteknisk utstyr?

BEGRUNNELSE:

I desember 2021 offentliggjorde Riksrevisjonen en undersøkelse av helseforetakenes investeringer i bygg- og medisinteknisk utstyr (MTU). Ifølge rapporten kommer det frem at gjennomsnittsalderen på MTU på det lokale sykehuset i Levanger er over 13 år, og er følgerig eldst i landet. Til sammenligning er utstyrsparken ved Sykehuset Namsos og St. Olavs hospital rundt 8 år.

Oslo universitetssykehuset har i sin nyeste områdeplan for medisinsk-teknisk utstyr beskrevet hvilke konsekvenser en aldrende MTU-park kan få. Dette inkluderer blant annet: a) Økt ventetid for pasientene, fordi økt feilfrekvens kombinert med lengre reparasjonstid gir mer nedetid. b) At de ikke får den beste behandlingen, fordi mange nye medisinske prosedyrer krever oppdatert utstyr. c) At pasientene får dårligere diagnostisering og større belastning, fordi nyere utstyr har større nøyaktighet og sensitivitet. d) At det blir økt risiko for avbrudd i behandling og at pasientsikkerheten blir dårligere.

Det er derfor gode og vektige grunner til at til at helseforetakene må ha et oppdatert medisinteknisk utstyr, ikke minst for å sikre en tilfredsstillende og moderne behandling av pasientene.

Svar:

Helse Midt-Norge RHF har ansvar for å sikre innbyggerne i sin region gode spesialisthelsetjenester, og at midler til investeringer og drift prioriteres innenfor Stortingets bevilgninger. Jeg er kjent med Riksrevisjonens undersøkelse, hvor de blant annet har vurdert alder på sykehusenes medisinsk-tekniske utstyr. Som representanten viser til, kan en aldrende utstyrspark ha konsekvenser. Jeg vil imidlertid minne om at dette forholdet ikke var en del av Riksrevisjonens undersøkelse, da de kun vurderte alder på utstyret.

I forbindelse med Riksrevisjonens undersøkelse fikk departementet informasjon fra sykehusene om at eldre utstyr som oftest ble brukt til mindre kritiske undersøkelser enn det nyeste utstyret, og at det eldre utstyret ikke nødvendigvis hadde problem med å fylle den funksjonen utstyret ble benyttet til. Videre ble det også påpekt at

tidligere utskifting ikke alltid er en optimal bruk av sykehusenes totale ressurser.

Jeg er imidlertid opptatt av at sykehusene må ha gode og detaljerte oversikter over sin utstyrspark. Vurderinger av behovet for utskifting må gjøres for hver enkelt enhet, der behovet baseres på egnethet i det medisinske arbeidet, utstyrets tekniske funksjonalitet og i hvilket tempo utstyret blir foreldet i forhold til bruksmuligheter. Slike vurderinger gir et bedre grunnlag for å utnytte ressursene effektivt, enn at en kun ser på alderen av utstyret.

Helse Midt-Norge RHF har opplyst at som følge av ikke-standardisert innleggelse av medisinsk-teknisk utstyrsdata i forvaltningsdatabasen, heftes det usikkerhet i data som er hentet ut for Helse Nord-Trøndelag HF. Helse Midt-Norge RHF mener at data for det medisinsk-tekniske utstyret i Helse Nord-Trøndelag HF kan være feil av denne grunn. Helse Midt-Norge RHF har videre opplyst at det arbeides regionalt, og opp mot systemeiere, med å øke datakvaliteten for utstyrsparken.

Jeg har fulgt opp dette gjennom et særskilt krav til Helse Midt-Norge RHF i foretaksmøte mandag 10. januar, hvor de er bedt om å sørge for at de har oversikt over tilstanden på medisinsk-teknisk utstyr som grunnlag for å følge opp planer for utskifting av utstyret i sine helseforetak.

SPØRSMÅL NR. 793**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 10. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at den vil «Sikre at barnets beste er et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker som berører barn.» og «Gjennomgå praksis når det gjelder vurderinger av barnets beste for å sikre at det gjøres konkrete og individuelle vurderinger i hver enkelt sak.»

Hva er status på dette arbeidet, og vil statsråden sørge for en rask avklaring på fremdriften tanke på de barna som nå står i fare for å miste omsorgspersoner i utvisningssaker?

BEGRUNNELSE:

Barn på flukt, og barn som opplever usikkerhet sammen med sin familie har en særlig vanskelig oppvekst. Barn som er født i Norge, eller har bodd store deler av livet sitt her står i fare for å miste sine omsorgspersoner. Saker i media denne julen slik som Sabrin Mohammed Ali og Genet Gemedo Henense understreker behovet for å få en ny politikk på dette området, slik som regjeringen indikerer. Men for de barna det gjelder så er oppveksten nå, og behovet for avklaringer og ivaretagelse haster. Det at regjeringen ønsker å jobbe med dette sier ikke så mye om hvordan man ønsker denne politikken skal være, eller hvordan man i ulike situasjoner ønsker en oppmykning, det er derfor ønskelig med en avklaring både på fremdrift, og hva regjeringen mener dette arbeidet skal innebære.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar fra meg av 24. november 2021 på et tilsvarende spørsmål fra representanten, den gang med henvisning til en asylsøkerfamilie i Tønsberg.

Jeg orienterte da om at regjeringen vil sikre at barnets beste er et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker som berører barn, og at praksis vil bli gjennomgått for å sikre at det gjøres konkrete og individuelle vurderinger av hensynet til barnets beste i hver enkelt sak.

Status for dette arbeidet er fortsatt at oppfølging av disse punktene i plattformen har høy prioritet og er under vurdering i departementet.

Generelt viser jeg til at barnets beste etter barnekonvensjonen skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Dette gjelder også i utvisningssaker, og det er uttrykkelig fastslått i utlendingsloven. Selv om barnekonvensjonen fastslår at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, kan andre

hensyn få avgjørende betydning i den enkelte sak. Formuleringen «et» grunnleggende hensyn innebærer at andre hensyn kan tillegges vekt. Det sentrale er å sikre forsvarlige og samvittighetsfulle avveininger av hensynet til barnets beste mot andre motstridende hensyn som gjør seg gjeldende i utvisningssaker. Dette vil typisk være innvandringsregulerende og allmennpreventive hensyn.

Utvisningssaker som berører barn vil i en del tilfeller være svært krevende saker, og det vil variere fra sak til sak hvor tungtveiende hensyn som gjør seg gjeldende i den ene eller den andre retning. For å få et solid grunnlag for faglige og politiske drøftinger om nettopp dette temaet, fant den forrige regjeringen behov for å gjennomgå praksis i saker om utvisning som berører barn. Det ble derfor nedsatt en ekstern arbeidsgruppe som skal levere en rapport i løpet av januar i år med sine vurderinger og anbefalinger. Det ble i 2021 også igangsatt et forskning-soppdrag etter bestilling fra Utlendingsdirektoratet for å klarlegge om det er grunn til endringer i regelverk og praksis om høring av barn når de blir berørt i utvisningssaker. Denne rapporten er planlagt ferdigstilt sommeren 2022. Når rapportmaterialet fra disse utredningene foreligger, vil departementet vurdere om det er grunnlag for eventuelle tiltak.

SPØRSMÅL NR. 794**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 10. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Mener statsråden at Yara bør avslutte sin kontrakt med det statlig eide hviterussiske selskapet Belaruskali, sett i lys av at landets legitime valgte president Svetlana Tikhanovskaja i VG ber Yara opphøre kundeforholdet?

BEGRUNNELSE:

Yara har i dag en kontrakt med det hviterussiske statlige selskapet Belaruskali, for å kjøpe kalium. Den norske staten er en viktig deleier i Yara. Inntil videre har Yara ment at selskapet bør opprettholde kontrakten av hensyn til de ansatte hos Belaruskali. Den legitime valgte hviterussiske presidenten, Svetlana Tikhanovskaja har nå klart uttalt at Yara bør avslutte kontrakten, fordi den bidrar til å opprettholde Lukasjenkos regime.

Svar:

Yara International ASA (Yara) offentliggjorde i en pressemelding 10. januar 2022 at selskapet vil avvikle sine innk-

jøp av kalium fra Hviterussland innen 1. april 2022. Videre opplyser Yara at de har som ambisjon å videreføre selskapets arbeid med å fremme forbedringer innen helse, miljø og sikkerhet for de ansatte i leverandørbedriften Belaruskali i Hviterussland.

Som eier har staten forventninger til at selskaper med statlig eierandel er ledende i arbeidet med å ha en ansvarlig virksomhet. Yara har opplyst at de gjør fortløpende vurderinger av situasjonen, og understreker at dette er en svært krevende sak med avveining av dels motstridende hensyn.

Statens eierskapsutøvelse i Yara og andre selskaper med statlig eierandel baserer seg på en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom eier, styret og administrasjonen i selskapet i tråd med norsk selskapslovgivning. Dette innebærer at det er selskapets styre og administrasjon som har ansvaret for driften av selskapet, herunder å vurdere selskapets forretningsforhold tilknyttet Hviterussland.

SPØRSMÅL NR. 795**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 13. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Stemmer det at ein i Sverige treng halvparten så mange sjukepleiarårsverk som i Noreg for å bemanne ein intensivplass, og korleis gir dette seg eventuelt utslag i kvalitet- en på pasientbehandlingen?

GRUNNGJEVING:

I tidsskriftet Minerva 23. desember kjem det fram at Sverige, som har færre permanente intensivplassar enn Noreg (5,1 per 100.000 innbyggjarar) no har auka kapasiteten monaleg. Som døme vert løfta fram Karolinska Universitetessjukhuset i Stockholm, som opplyser at det der trengs 5 intensivsjukepleiarar for å bemanne ei intensivseng. Til

samanlikning opplyser Helse Sør-Øst til Minerva at ein med tilsvarande bemanningsfaktor i Noreg (1,25) treng 11-12 intensivsjukepleiarar per seng.

Det vil vere av interesse om statsråden kan stadfeste eller avkrefte at desse skilnadane er korrekte og ikkje minst representative for drifta av svenske samanlikna med norske intensivplassar. Dersom dette stemmer, vil det vidare vere av stor interesse kva den store skilnaden kjem av, og ikkje minst om dette gir ulik kvalitet på behandlingstilbodet ein møter på svenske samanlikna med norske sjukehus.

Svar:

Først vil jeg si at det er krevende å sammenligne intensivkapasitet mellom ulike land, blant annet på grunn av ulik organisering og fordi kapasitet kan defineres på ulike måter med ulike krav til kompetanse, bemanning og utstyr.

Når det gjelder det konkrete spørsmålet om bemanningen som trengs for å drifte én intensivplass i Norge sammenlignet med Sverige, er dette faglige og personellmessige vurderinger som gjøres av helseregionene. Det viktigste for meg er at driften er organisert på en slik måte at det gis forsvarlig helsehjelp. For å besvare spørsmålet om bemanning og kvalitet har jeg derfor innhentet informasjon fra Helse Sør-Øst RHF, som er den helseregionen som har hatt den største belastningen med innlagte covid-19-pasienter med behov for intensiv- og respiratorbehandling gjennom pandemien.

Intensivenheter kan inndeles i ulike nivåer, basert på kriterier for hvor avansert behandling som tilbys. De ulike nivåene vil ha ulike krav til bemanning, kompetanse og utstyr. I Sverige har man praksis for at det er flere yrkesgrupper enn leger, intensivsykepleiere og sykepleiere som deltar i intensivbehandlingen. Særlig benyttes «underskoterskor» (tilsvarende helsefagarbeidere med tilleggsutdanning) som støttepersonell. Med en slik modell vil en intensivsykepleier arbeide i team med en til to «underskoterskor». Man må derfor sammenligne den samlede bemanningen av helsepersonell som inngår i en turnus for å bemanne én intensivseng, ikke kun intensivsykepleiere.

I henhold til informasjonen fra Helse Sør-Øst RHF arbeider intensivsykepleiere vanligvis hver tredje helg i Norge. Med tre skift per døgn vil det være behov for minimum ni sykepleiere for å sørge for en turnus med helgebemanning. Hvis man beregner inn ferie og annet fravær, samt at noen pasienter trenger mer enn 1:1-bemanning, vil det erfaringsmessig være behov for 11-12 sykepleiere for å drifte en intensivseng. Når man sammenligner bemanning må man derfor også ta høyde for arbeidsvilkår som turnus- og arbeidstidsordninger inkl. helgebemanning, ferie og annet fravær.

Bemanningen og ressursbehovene må også ta høyde for pleietyngde. Det er utviklet ulike skåringsverktøy som måler pleietyngde. Sammenlignet med seks andre land hadde Norge i en studie de mest krevende intensivpasientene, men samtidig den laveste dødeligheten. I Sverige benyttes et annet skåringssystem for pleietyngde enn Norge, og Helse Sør-Øst RHF kjenner ikke til at det foreligger studier der pleietyngde målt ved bruk av skåringsverktøy er sammenlignet mellom Norge og Sverige.

Flere studier indikerer at bemanningsfaktoren har betydning for pasientsikkerheten hos intensivpasienter, for eksempel i form av antall infeksjoner, risiko for respirasjonssvikt, økt dødelighet og avvik i administrering av

legemidler. Det er vist at dødeligheten blant norske covid-19-pasienter som har fått intensivbehandling under koronapandemien er lav.

Gitt tidsfristen har det ikke vært mulig med en detaljert sammenligning av bemanningen ved norske og svenske intensivenheter, men gjennomgangen over viser at det dreier seg om komplekse sammenhenger som gjør direkte sammenligninger krevende.

Vi har sagt i Hurdalsplattformen at vi skal øke intensivkapasiteten, og vi skal bidra med styrket finansiering, spesielt grunnfinansieringen, slik at det er mulig for sykehusene å øke kapasiteten. Vi har allerede økt sykehusbudsjettene med 700 millioner kroner mer enn Solberg-regjeringen, og foreslår en ekstra økonomisk tiltakspakke på over 1,5 milliarder kroner. Gjennom kompetansehevende tiltak og opplæringstilbud for sykepleiere og andre helsepersonellgrupper kan vi skape større fleksibilitet slik at vi raskt kan oppskalere ved behov. Samtidig bør det innhentes kunnskap og erfaringer om organisering av intensivkapasitet fra andre land slik at ulike bemanningsmodeller kan vurderes. Jeg har gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å vurdere tiltak for å øke intensivkapasiteten på kort og lang sikt, og at de i dette arbeidet skal innhente kunnskap og erfaringer om organisering av intensivkapasitet i andre land.

Arbeidsbelastningen er stor for dem som jobber på intensivavdelingene, også i en normalsituasjon, og vi vil ruste oss bedre både for naturlige variasjoner og for større kriser. Det viktigste er å utdanne og beholde flere kompetente fagfolk. Derfor foreslår vi midler til å opprette 200 nye utdanningsstillinger for spesialsykepleiere i tiltakspakken.

SPØRSMÅL NR. 796**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 11. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Har statsråden høstet de samme erfaringene som finansministeren, og er klar til å ikke bare legge NorthConnect i skuffen, men faktisk avslå søknaden for godt?

BEGRUNNELSE:

I et intervju publisert i romjulen (VG 29.12.2021) varslet finansministeren en ny linje i kraftpolitikken med tanke på utenlandskabler. Mens den forrige regjeringen satt NorthConnect «i bero», uttalte Vedum at han har høstet nok erfaringer og at prosjektet «kan gravlegges». Problemet er bare at søknaden fortsatt når som helst kan plukkes opp av skuffen – gjenoppstå fra de døde, om man vil – all den tid søknaden faktisk ikke er avslått. Avvises søknaden vil derimot NorthConnect ikke kunne behandles på nytt etter gjeldende regelverk.

Jeg har tidligere spurt olje- og energiministeren rett ut om hun vil avslå søknaden, og ikke bare unngå å gi konsesjon i akkurat denne perioden. Svaret fra statsråden var det samme som under Solberg-regjeringen. Jeg siterer fra spørretimen (27.10.2021):

«Marhaug: (...) Har vi høstet nok erfaringer til å si at vi skal avslå NorthConnect, ikke bare legge det ned igjen i skuffen? Og hvordan vil man bremse krafteksporten i framtiden på en måte som ivaretar energisikkerheten til den norske staten?»

Mjøs Persen: Jeg kan forsikre representanten og presidenten om at det ikke skal bygges noen flere utenlandskabler i denne perioden. Jeg mener likevel at det er viktig at vi høster noen erfaringer om hvordan dette virker, for det er mange ulike synspunkter, også i samfunnsdebatten, om hvordan utenlandskablene virker og ikke virker på det norske kraftmarkedet og den norske kraftsituasjonen. (...)»

Det kan med andre ord virke som at finansministeren og olje- og energiministeren har høstet ulike erfaringer, med mindre statsråd Persen har endret mening i løpet av vinteren og skjønt at den nye regjeringen bør føre en annen politikk enn Solberg – og avslå NorthConnect fremfor bare å legge den i bero.

Svar:

Regjeringspartiene har i Hurdalsplattformen slått fast at Statnett skal eie og drifte utenlandskablene for strøm, og at det ikke skal godkjennes nye utenlandskabler i denne stortingsperioden.

Når det gjelder den konkrete søknaden fra North Connect, kom Olje- og energidepartementet i mars 2020

fram til at det ikke var tilstrekkelig grunnlag for å fatte vedtak i konsesjonssaken, og at det først måtte høstes erfaringer fra virkningene på kraftsystemet av de to kablene til Tyskland og Storbritannia som da var under bygging.

Kabelen til Tyskland ble satt i prøvedrift i desember 2020 og i ordinær drift i mars 2021. Kabelen til Storbritannia ble satt i prøvedrift høsten 2021. Kabelen til Storbritannia går fortsatt ikke på full kapasitet.

Som det fremgår av regjeringens tiltredelserklæring til Stortinget mener, vi det nå er fornuftig å utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. Jeg mener derfor det er for tidlig å si når det kan fattes endelig vedtak i konsesjonssaken.

SPØRSMÅL NR. 797**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 11. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kva tiltak vil statsråden sette inn for å bidra til å redusere køane drosjenæringa no opplever med å få gjennomført praktiske prøver ein treng for å få kjøreseddel?

GRUNNGJEVING:

Drosjeførarprøva vart innført i andre halvår 2020. Den teoretiske prøva kan takast på alle trafikkstasjonar der Statens vegvesen tilbyr teoriprøvar. Den praktiske prøva krev meir ressursar, og skulle i startfasa tilbys på 19 stader spredt over heile landet. Det er utdanna sensorpersonell som gjennomfører prøva på desse stadane. Drosjenæringa opplever at det er lange køar for å få avvikla praktiske prøvar hjå SVV for å få kjøreseddel slik at ein vert godkjend som drosjesjåfør. Det er klart eit kapasitetsproblem hjå etaten for å få utført desse testane, samt at det er få stasjonar som tilbyr slike tenester. I tillegg vert hand-samingstida forlenga ved at ein ikkje kan søkje om politiattest før etter at praktisk prøve er avholdt og godkjend.

Eit meir fleksibelt system for gjennomføring av denne prosessen bør vurderast for å få fortgang i å godkjenne fleire sjåførar ettersom ein no opplever sjåførangel. Ein kan til dømes vurdere midlertidige endringar i sensorforskrifta av 2011, slik at ein kan gjera seg nytte av personell ut over eigen organisasjon på trafikkstasjonane, samt å opne opp for at politiattest kan søkjast om når ein startar den teoretiske opplæringa for å få kjøreseddel.

Svar:

Med verknad frå 1. november 2020 vart det gjort omfattande endringar i regelverket som gjeld drosjekjøring. Frislippet i drosjenæringa vart satt i verk av regjeringa Solberg. Frislippet har gjort at det ikkje lenger er eit tak på kor mange løyve fylkeskommunane kan tildele, med dei negative verknadene som følgjer med. Det vart gjort enklare å få løyve til å drive drosjetransport. På same tid vart det sett noko strengare krav til sjåførane. I tillegg til å fylle helse- og vandelskrav, må desse no gå opp til teoretisk og praktisk prøve for å dokumentere tilstrekkeleg fagleg kompetanse til å utføre yrket på ein måte som både er trafikksikker, og fyller behova ulike brukargrupper har for trygg transport.

Samferdselsdepartementet bad Statens vegvesen om å ta ansvaret for å kontrollere førarkompetansen. Statens vegvesen har kompetanse til og tradisjon for å gjennomføre tilsvarande prøver med tanke på bl.a. id-kontroll,

juks, utstyr og likebehandling. Etaten gjennomfører også teoriprøver på vegne av Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap og Luftfartstilsynet, og har gode digitale løysingar for dei som skal ta prøver, og for overføring av prøveresultat til politiet.

Etter innføringa av den nye ordninga har Statens vegvesen gjennomført 2329 teoriprøver med en beståttprosent på 34, og 600 praktiske prøver med ein beståttprosent på 73. Dette betyr at drosjeprøvene utgjør ein svært liten del av dei til saman 152 000 praktiske prøvene som etaten gjennomførte i 2021.

Pandemien har ført til stor auke i etterspurnaden etter førarprøver. Statens vegvesen har lagt vekt på å leggje til rette for næringsverksemd, og prøver å gje drosjeprøvene prioritet.

Praktisk prøve blir bestilt gjennom digital sjølvbeteningsløyving. I dag ligg det 92 ledige drosjeprøver tilgjengelege i systemet, fordelt på dei fleste av dei 19 trafikkstasjonane som har dette prøvetilbodet i dag.

Einaste vilkåret for å kunne bestille drosjeførarprøve i dag, er å ha førarrett for personbil. Statens vegvesen viser til at etaten ikkje kjenner interne rutinar hjå politiet for å skrive ut køyresetel. Det er ukjent for etaten at det skulle vere krav om bestått drosjeførarprøve hjå Statens vegvesen før ein kan be om politiattest.

SPØRSMÅL NR. 798**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 11. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

1 500 tonn plast lekker ut fra norske kunstgressbaner hvert år. Mye tyder på at gummigranulat er en av de største landbaserte kildene til mikroplast.

Vil statsråden ta initiativ til å endre bestemmelsene om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, slik at idrettslag stimuleres til å teste ut kunstgress uten løst gummigranulat, og vil statsråden be Norges Fotballforbund revurdere sine krav til baner slik at det ikke er nødvendig med FIFA-sertifisering på høyeste nivå for å spille i 1.-3. divisjon?

BEGRUNNELSE:

Flere idrettsklubber kommer i år til å søke om spillemidler til å etablere eller rehabilitere banedekke med nytt gummigranulat. I år skal også EU behandle et forslag om forbud mot løst gummigranulat med en overgangstid på 6 år.

Iht. bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet kan det gis tilskudd til rehabilitering av idrettsdekker først etter 10 års bruk. Klubbene må i tillegg etablere fysiske tiltak mot spredning rundt banen, noe de slipper dersom klubbene velger banedekke uten løst gummigranulat. Det finnes allerede flere banedekker uten løst gummigranulat, men det er to utfordringer.

1) Norges Fotballforbund (NFF) krever høyeste FIFA-sertifisering av baner som skal brukes til spill ned til 3. divisjon for herrer og det er få banedekker uten løst gummigranulat som tilfredsstillende FIFAs høyeste kvalitetskrav.

2) Siden banedekkene uten løst gummigranulat, ikke har vært i bruk i lang tid, er det foreløpig lite erfaring med varighet over flere år. Dette gjør at mange klubber vegrer seg for å prøve ut andre løsninger enn tradisjonelt kunstgress. Det gjør at det er behov for å stimulere klubbene til å velge nye løsninger som forurensner mindre.

Svar:

Jeg er kjent med de utfordringer som er knyttet til løst gummigranulat. Dette er et tema vi tar på alvor og hvor det de siste årene er tatt initiativ for å redusere problemet.

Kultur- og likestillingsdepartementet har bl.a. bidratt økonomisk i prosjektet Kunstgress 2021 om fremtidens kunstgressbaner. Her testes det ut baner uten gummigranulat. Norges Fotballforbund deltar aktivt i prosjektet og departementet venter i løpet av våren på en rapport og forslag til tiltak.

Videre vil jeg minne om at det har kommet et nytt kapittel 23A i forurensningsforskriften med ikrafttredelse 1. juli 2021, om utforming og drift av idrettsbaner der det brukes plastholdig løst fyllmateriale.

Kultur- og likestillingsdepartementet forvalter en tilskuddsordning til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Regelverket for ordningen revideres årlig. Ved neste revisjon, som skal gjennomføres innen 15. juni i år, gjeldende tilde-linger i 2023, vil departementet vurdere på hvilken måte det kan stimuleres til å bygge kunstgressbaner uten løst gummigranulat.

Lisenskrav for spill i de øverste divisjonene i fotball settes av Norges Fotballforbund. Departementet har ikke anledning til å overprøve de krav som settes. Vi har imidlertid jevnlig møter med fotballforbundet om anleggs-saker og vil ta opp spørsmål rundt gummigranulat i denne dialogen.

SPØRSMÅL NR. 799**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 7. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen står det at «barnets beste er et grunnleggende hensyn i behandlingen av asylsaker som berører barn».

Er statsråden av den oppfatning at barnets beste har vært tilstrekkelig hensyntatt i tilfellet der en kvinne på asylmottak i Stord risikerer å bli sendt ut av landet på tross av at hun har to barn med norsk statsborgerskap?

BEGRUNNELSE:

En kvinne med to små barn med norsk statsborgerskap har fått beskjed om å forlate landet ved årsskiftet. Det har enda ikke skjedd, men saken er ikke over for kvinnen dette gjelder. Denne saken har vekket et stort folkelig engasjement og per dags dato er det 2835 mennesker som på få dager har skrevet under et opprop som krever at saken blir behandlet på nytt og at barnets beste blir vektlagt.

I følge Bergensavisen 31.12.2021 skriver ordføreren på Stord i en henvendelse til UNE at; «Jeg vil likevel tillate meg å understreke at barnet sitt beste skal, ut fra både Grunnloven og Barnekonvensjonen, være et grunnleggende hensyn i saker som omhandler barn, dvs. et hensyn som skal gå før andre hensyn. Jeg blir derfor urolig når jeg leser utsagn fra UNE som kan tyde på at hensynet til barnet sitt beste har måttet vike for andre hensyn i denne saken».

Hvis vi tar utgangspunkt i det Hurdalsplattformen sier om hvordan regjeringen vil vektlegge barnets beste i asylsaker som berører barn skulle man tro at denne saken burde hatt et annet utfall.

Svar:

Som representanten sikkert er kjent med, er ordningen på utlendingsfeltet slik at det er Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som avgjør enkeltsakene. Stortinget har fastsatt organiseringen på denne måten, ut fra et standpunkt om at den ansvarlige statsråd ikke skal gripe inn i enkeltsaker. Jeg kommer derfor ikke til å kommentere denne enkeltsaken nærmere.

Jeg vil imidlertid på et generelt grunnlag vise til at barnets beste etter barnekonvensjonen skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Dette gjelder også utvisningssaker, noe som for øvrig er uttrykkelig fastslått i utlendingsloven. Dette prinsippet anvendes av Den europeiske menneskerettsdomstol når

den vurderer utvisningssaker og andre saker som berører barns rett til familieliv og privatliv.

Selv om barnekonvensjonen fastslår at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, vil det ikke alltid kunne få avgjørende betydning i den enkelte sak. Det er helt bevisst at barnekonvensjonen henviser til barnets beste som «et» grunnleggende hensyn. Formuleringen innebærer at også andre hensyn kan tillegges vekt. Det sentrale blir dermed å sikre en barnesensitiv vurdering i den enkelte sak, herunder forsvarlige og samvittighetsfulle avveininger av hensynet til barnets beste mot andre motstridende interesser i utvisningssaken, som for eksempel innvandringsregulerende og allmennpreventive hensyn.

Utvisningssaker som berører barn vil i en del tilfeller være svært krevende saker, og det vil variere fra sak til sak hvor tungtveiende hensyn som gjør seg gjeldende i den ene og den andre retning. For å få et solid grunnlag for faglige og politiske drøftinger om nettopp dette temaet, skal praksisen gjennomgås i saker om utvisning som berører barn. Det er derfor nedsatt en ekstern arbeidsgruppe som skal levere en rapport i løpet av januar i år med sine vurderinger og anbefalinger. Det ble i 2021 også igangsatt et forskningsoppdrag etter bestilling fra Utlendingsdirektoratet for å klarlegge om det er grunn til endringer i regelverk og praksis om høring av barn når de blir berørt i utvisningssaker. Denne rapporten er planlagt ferdigstilt sommeren 2022. Når rapportmaterialet fra utredningene foreligger, vil departementet vurdere om det er grunnlag for eventuelle tiltak.

For øvrig vil jeg vise til det svaret jeg ga 17. november 2021 til spørsmål nr. 350 til skriftlig besvarelse fra representanten Fiskaa, som også berørte hensynet til barnets beste i saker om utvisning.

SPØRSMÅL NR. 800**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 13. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden politiets anskaffelse av kinesiske overvåkingsdroner, og evt. mulige sikkerhetsimplikasjoner ved denne anskaffelsen?

BEGRUNNELSE:

Politidirektoratet har inngått en avtale med en norsk leverandør om anskaffelse av kinesiskproduserte droner. Disse dronene skal i hovedsak anvendes til overvåking ifm. etatens oppdragsløsning. Den kinesiske leverandøren, DJI, er av vår nærmeste alliert USA ansett som en sikkerhetstrussel. Justis- og beredskapsministeren har videre ved en rekke anledninger, før hun ble statsråd, uttrykt betydelig skepsis og bekymringer hva gjelder sikkerhetsrisikoen ved økt kinesisk tilstedeværelse i Norge.

Svar:

Det ble inngått kontrakt 1. oktober 2019 med Swedron AB som skulle levere droner fra DJI. Dronene ble tatt i bruk i politioperativt arbeid gjennom 2019 og 2020. Utprøvingen har vist at droner har vært en viktig faktor for å redde liv i forbindelse med søk etter savnede personer, blant annet under jordraset i Gjerdrum. Politiet bruker ikke droner i oppgaver som vil kunne kompromittere nasjonale sikkerhetsinteresser.

I arbeidet med anskaffelsen av droner til politiet har jeg fått opplyst av Politidirektoratet at de har gjort risikouvurderinger knyttet til etterretningstrusselen fra Kina, og at nasjonal trusselvurdering fra PST er lagt til grunn for anskaffelsen. Direktoratet har også vært tydelig på at det gjennomføres en konkret risikouvurdering forut for bruk av droner i hvert enkelt tilfelle.

Etterretningstjenesten har opplyst at droner fra DJI brukes av offentlige myndigheter i en rekke land, blant annet av politiet i New York og Boston. DJI har i stor grad drevet frem utviklingen av teknologi siden de første dronene, slik man kjenner de i dag, kom på markedet i 2010, og har en markedsandel på ca. 70-80 prosent. Den nest største produsenten er også kinesisk. Politiet har gjennom anskaffelsen gjort ulike vurderinger av både informasjonssikkerhet, utstyret og leverandørene av utstyret. Det er gjennomført penetrasjonstester av utstyret underveis i anskaffelsesprosessen, og utstyret fra DJI var de som scoret høyest på informasjonssikkerhet.

Sikkerhet og trygghet rundt norske interesser er en forutsetning for regjeringens arbeid. Jeg har derfor drøftet saken med Politidirektøren, og med bakgrunn i informasjonen som er fremkommet den siste tiden, vil Politidirektoratet nå be Nasjonal sikkerhetsmyndighet om en særskilt vurdering knyttet til politiets bruk av droner.

Jeg viser til nærmere orientering om saken i Stortingets ordinære spørretime 12.1.21.

SPØRSMÅL NR. 801**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 12. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva er det nå som gjør det faglig forsvarlig å lagre ikke reaktivt avfall over kote 0 ved NOAH siden det tidligere ble vurdert å være uforsvarlig?

BEGRUNNELSE:

NOAH har gradvis fått utvidet sine godkjenninger. Tidligere fikk de godkjent å fylle opp til kote minus 5. Sydbruddet ble sprengt ut og gjort dypere for å få mer plass. Deretter fikk de godkjent å fylle opp til kote 0, og nå ser det ut til at Miljødirektoratet kommer til å godkjenne fylling til 16 moh.

Tidligere ble sikkerheten mot avrenning begrunnet med havets overtrykk på lageret. Denne begrunnelsen gjelder ikke over kote null.

Den 20. oktober 2021 vedtok et enstemmig Holmestrand kommunestyre bl.a.:

«Søknaden legger opp til 16 meter med fylling over havnivå med ikke reaktivt, farlig avfall – dette betyr at det vil fylles opp over den geologiske barrieren. Ifølge Kartverket vil havnivået stige med 2-4 meter per århundre de neste 1000 år.»

Langøya ligger åpent til midt i Oslofjorden. Det har vært store utslipp av nitrogen, noe som antas bidra til fiskedøden i Oslofjorden. I «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med aktivt friluftsliv» (2021) står det:

«Tilførsler av nitrogen, fosfor og partikler er høyere enn det fjorden naturlig håndterer, med påfølgende algeoppblomstring, tilslamming og blant annet fiske- og fugledød som resultat.»

I kommunestyrevedtaket til Holmestrand står det:

«NOAHs tillatte og relativt store utslipp av nitrogen har behov for revidering (per i dag utslippstillatelse på over 70 tonn nitrogen/år).»

Holmestrand var tidligere positive til avfallsdeponiet i Holmestrand, men nå er det åpenbart slutt. Disse stadige utvidelsene har skapt sterke reaksjoner lokalt, noe kommunestyrevedtaket understreker. Folk har begynt å organisere seg og mobiliserer til motstand. Før jul var det demonstrasjon i Holmestrand.

De senere års utvidelse av driften har ført til at transport av farlig avfall gjennom bykjernen er kommet opp i ca. 10.000 biler årlig. Dette er blitt en alvorlig miljøbelastning for hele sentrumsområdet og for de som bor langs kjøreveiene.

Den 20. okt. vedtok et enstemmig kommunestyre bl.a.:

«Holmestrand kommune motsetter seg sterkt at Miljødirektoratet godkjenner søknaden fra NOAH Solutions AS om å lagre ikke reaktivt farlig avfall over kote 0 på Langøya.»

Det sterke lokale engasjementet, sett i sammenheng med at Holmestrand har tatt sitt ansvar for vårt nasjonale deponi, bør være en sterk faktor mot videre utvidelse av deponiet.

Svar:

NOAH søkte 25. mai 2021 Miljødirektoratet om en endring av sin utslippstillatelse etter forurensningsloven for å kunne deponere stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall over kote 0 i deponiet for ordinært avfall på Langøya. Ved å behandle det farlige avfallet på en ny måte, blant annet ved hjelp av en filterpresse, viser NOAH til at store deler av det farlige avfallet vil kategoriseres som stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall etter behandling. Avfallsforskriften åpner for at slikt avfall kan deponeres i ordinære deponier. Det har

ikke tidligere vært søkt om et slikt tiltak, og deponering av stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall over kote 0 på Langøya har dermed ikke vært vurdert tidligere.

Søknaden har vært til behandling i Miljødirektoratet, og 17. desember 2021 sendte Miljødirektoratet NOAH et utkast til revidert tillatelse med saksfremstilling og begrunnelse. Av utkastet fremgår det at Miljødirektoratet foreslår å gi tillatelse til tiltaket, og at de vurderer det som miljømessig forsvarlig å deponere stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall over kote 0 på Langøya på kort og lang sikt. Miljødirektoratet legger også vekt på at tiltaket vil sikre forsvarlig håndtering av farlig avfall fram til 2030, og dermed gi rom for utvikling av andre løsninger for å håndtere farlig uorganisk avfall som oppstår i Norge.

Vedtaket er foreløpig ikke fattet og NOAH har fått frist til 21. januar med å gi eventuelle kommentarer til utkastet. Et vedtak fra Miljødirektoratet i saken vil kunne påklages til Klima- og miljødepartementet og jeg kan derfor ikke kommentere saken nærmere nå.

SPØRSMÅL NR. 802**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 7. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil statsråden og regjeringen foreta seg for å løse situasjonen som landets ureturnerbare asylsøkere befinner seg i?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har vi gjennom media blitt kjent med flere historier om ureturnerbare asylsøkere i Norge. I en sak hos NRK Troms og Finnmark 27.12.2021 kan man lese om en 73-åring som har bodd 12 år på asylmottak. I Klassekampen 29.12.2021 kunne vi lese om en annen mann som i 2003 søkte asyl i Norge fordi han fryktet forfølgelse på grunn av prokurdisk politisk aktivitet. Mannen fikk avslag og utvisning av norske myndigheter i 2006.

Som Klassekampen skriver, så har Politiet ikke lyktes med å returnere ham, og hans egne forsøk på å returnere, blant annet gjennom International Organization for Migration (IOM), har ikke ført fram. Han er papirløs og ureturnerbar. For mennesker i denne situasjonen, kan livet virke håpløst.

8. januar 2022 er det femårsdagen for hendelsen der en mann var så uheldig å dø på asylmottak. Mannen fikk i 2016 et anfall etter å ha tilbragt 17 år på asylmottaket i Bømlø, og før det 8 år på asylmottak i Sverige. Det bør være en politisk ambisjon for regjeringen at slikt aldri skjer igjen og at mennesker slipper å leve livene sine i usikkerhet år etter år.

Svar:

En asylsøker som ikke fyller vilkårene for å få beskyttelse i Norge og som får avslag på søknaden om asyl, har en plikt til å forlate landet.

Den som ikke reiser på eget initiativ, kan bli uttransportert av politiet. Enkelte ganger kan en uttransport være vanskelig å gjennomføre, f.eks. hvis det er tvil om hva som er asylsøkerens korrekte identitet. Asylsøkere som politiet av ulike grunner ikke får uttransportert med tvang, blir ofte omtalt som «ureturnerbare». De aller fleste av disse kan imidlertid reise hjem på egen hånd. Noen blir likevel værende i Norge uten oppholdstillatelse i mange år.

Det er viktig for meg å få frem at det er en åpning i utlendingsregelverket for at en asylsøker kan få oppholdstillatelse når det ikke er mulig for asylsøkeren å returnere hjem, verken frivillig eller ved tvang (utlendingsforskriften § 8-7). Oppholdstillatelse etter denne bestemmelsen er aktuelt når det er praktiske hindringer for retur som utlendingen ikke selv rår over. Det er bl.a. krav om at asylsøkeren har bidratt til å muliggjøre retur, herunder med å fremskaffe reisedokumenter, og medvirket til å avklare egen identitet.

Etter mitt syn ivaretar og balanserer gjeldende regelverk viktige hensyn og gir de åpninger det er behov for. Jeg mener det er riktig at asylsøkere som har fått avslag og som ikke har annet grunnlag for opphold, skal forlate Norge. For å opprettholde et rettferdig asylsystem, er det viktig at personer som forblir i Norge til tross for at de har fått avslag, ikke kommer bedre ut enn de som retter seg etter avslaget.

SPØRSMÅL NR. 803**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 12. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

I bekymringsmelding til Olje- og energidepartementet varsler Statsforvalteren i Nordland om at vindkraftutbygginga på Øyfjellet i Vefsn hindrer reinbeitedistriktet

Jillen-Njarkes flytting av reinflokkene til vinterbeite, og advarer mot beitekrise.

Vil landbruksministeren gjøre tiltak for å avverge beitekrise og dyrevelferdskatastrofe for Jillen-Njarke re-

inbeitedistrikt, og sikre at distriktet får gjennomført sin lovbeskytta flytting vinterbeite?

BEGRUNNELSE:

I bekymringsmelding til Olje- og energidepartementet av 17.12.2021 varsler Statsforvalteren i Nordland om at det utvikler seg en alvorlig situasjon i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt i forbindelse med flytting av reinflokkene til vinterbeite.

Flytting av rein fra sommerbeite til vinterbeite i Jillen-Njarke Reinbeitedistrikt kan variere fra november til januar. På grunn av tidlig snøfall, etterfulgt av regn og langvarig kulde, meldte behovet for å flytte reinen til vinterbeite seg forholdsvis tidlig i år.

Byggingen av Øyfjellet vindkraftverk i Vefsn stenger i dag flyttleia, og hindrer flyttinga mellom sommer- og vinterbeitene for reinbeitedistriktet. Vilkår 16 i anleggskonsesjonen for Øyfjellet vindkraftverk sier at reindriftras ankomst til vinterbeitene skal sikres. Reindriftras rett til å uhindret ha adgang til å drive og forflytte rein er også nedfelt i Reindriftslovens §22, som også slår fast at flyttleier ikke må stenges.

Statsforvalteren i Nordland advarte allerede før jul om at situasjonen var blitt kritisk, og at man så konturene av en begynnende beitekrise for Jillen-Njarke reinbeitedistrikt. Flokkene har selv begynt å trekke mot vinterbeitene, som fører til at reinen sprer seg i store og tette skogområder. Det gjør det vanskelig å holde kontroll over reinen, noe som fører til økt rovdyrtap til gaupe, flere påkjørsler på jernbanen og E6 og til konflikter med bønder i området. Stenginga av flyttleia fører altså til et høyere konfliktnivå, store dyrevelferdsmessige problemer for reinen, økt arbeidsbyrde, og økonomisk- og psykisk press for reindriftsutøverne.

På tross av at vindkraftutbygginga på Fosen i høyesterett ble kjent som ugyldig og et brudd på samenes menneskerettigheter. Olje- og energiminister Marte Mjøs Persen har tidligere svart at Fosendommen ikke forandrer regjeringas syn på konfliktene forårsaket av utbygginga på Øyfjellet. Nå når vindkraftutbygginga skaper en beitekrise, og truer den sørsamiske reindriftra på Øyfjellet, vil landbruks- og matministeren gjøre tiltak for å unngå denne dyrevelferdsmessige katastrofen.

Svar:

konsesjonsvilkårene for Øyfjellet vindkraft er det stilt krav om at reindriftra skal sikres adkomst til vinterbeitene i form av tilrettelegging for flytting. Reinbeitedistriktet er i dialog med konsesjonæren om en avtale om tiltak for å tilrettelegge for flytting.

Jeg har innhentet en oppdatert rapport fra Statsforvalteren i Nordland om beitesituasjonen for reinbeitedistriktet Jillen-Njaarke. Beredskapsutvalget for reindriftra i

Nordland har vurdert situasjonen, og har ikke erklært beitekrise i området. Det er imidlertid fortsatt utfordrende beiteforhold for reinen, og reinen er fortsatt spredt over et stort område.

Distriktet har av dyrevelferdsmessige hensyn satt i gang samling av dyrene for å kunne transportere dem til vinterbeitet. Dette for å prøve å unngå ytterligere tap til rovdyr, unngå påkjørsler på bane og vei og for at reinen ikke skal trekke inn på innmark. Reinbeitedistriktet har transportert deler av reinen på bil og ferge. Det er krevende å samle inn rein som er spredt over store områder, og distriktet jobber nå videre med å få samlet inn og flyttet reinen.

Reindriftra har et system for å håndtere beitekriser for å sikre dyrevelferd og framtidig produksjon. Dersom situasjonen forverres, og beredskapsutvalget erklærer at det er beitekrise i området, vil det utløse en mulighet for å søke om tilskudd til å gjennomføre tiltak for å avhjelpe situasjonen. Beredskapsutvalget, som ledes av statsforvalteren, har en viktig rolle i å følge situasjonen og vurdere behov for tiltak.

Jeg vil følge beitesituasjonen for Jillen-Njaarke videre, og ha en løpende dialog med statsforvalteren.

SPØRSMÅL NR. 804**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 13. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Når vil statsråden sende sak om den varsla reverseringa av domstolsreformen ut på høyring, og korleis vil høyringa bli gjennomført?

GRUNNGJEVING:

Domstolsreformen vart iverksett 1. mai 2021, etter ein lang og grundig prosess med omfattande høyringsrundar. Det har vore lagt ned eit omfattande og godt arbeid over heile landet med å iverksetje reformen, i tråd med måla om auka rettstryggleik i eit framleis desentralisert rettsystem.

Den nye regjeringa har varsla ei reversering av reformen. Ei slik reversering vil vere ein ny, stor omorganiseringssak i rettsvesenet som kan få store konsekvensar for mange tilsette landet rundt. Hovudarbeidsutvalet i Norges domstolar åtvarer mot reversering, og peikar på at dei er uroa over arbeidsmiljøet med ei ny strukturendring.

Situasjonen i rettsvesenet har endra seg vesentleg sidan førre høyring om gjennomføring av domstolsre-

formen. Det kan difor umulig vere tilstrekkeleg å lene seg på høyringsinnspela frå førre runde. Det er tvert imot sær viktig at det blir gjennomført ein seriøs og grundig høyringsprosess før det vert vedteke og iverksett eventuelle nye reformar og organisasjonsendringar i rettsvesenet. Dei tilsette i sektoren må få uttale seg på ny, og det må oppnast for at fleire instansar, organisasjonar og enkeltpersonar med interesse i saka kan avgi høyringsuttaler.

Svar:

Jeg har vært tydelig på at jeg ønsker å ta tilbake den desentraliserte strukturen i domstolene tidlig i stortingsperioden, i tråd med det som fremkommer av Hurdal-splattformen. Saken er høyt prioritert og det gjøres nå et grundig arbeid for å sikre en god prosess. En slik prosess vil innebære høring. I en slik høring vil alle som ønsker, herunder berørte aktører, få anledning til å komme med innspill. Jeg vil komme tilbake med mer informasjon om den videre prosessen innen kort tid.

SPØRSMÅL NR. 805**Innlevert 4. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 7. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å øke politiets kapasitet til å behandle oppholdstillatelsessaker, eller vil statsråden vurdere å midlertidig endre oppmøtekravene for visse typer saker så lenge kapasiteten er redusert som følge av pandemien?

BEGRUNNELSE:

Politiets kapasitet til saksbehandling har i lang tid vært redusert på grunn av koronatiltak som medfører mindre bemanning. Samtidig er reglene for søknader om å fornye oppholdstillatelse i Norge for andre lands statsborgere uendret. Dette gjelder også krav om å møte til avtale med

politiet innen gitte frister fra forrige oppholdstillatelses utløp. I flere tilfeller har ikke politiet kunnet tilby time til søkere innen fristen for behandling. Som konsekvens kan søkere befinne seg i en situasjon hvor de verken kan forlate landet eller besitter gyldig oppholdstillatelse.

Svar:

Det er uheldig at ventetiden for å komme på intervju i oppholdstillatelsessaker har gått opp i de fleste politidistriktene som følge av pandemien.

Siden mars 2020 har nasjonale og lokale smittevern-tiltak medført stengte publikumsmottak og begrenset mulighet for personlig oppmøte hos politiet. Konsekven-

sen har vært at politiet måtte avlyse timeavtaler, og antallet tilgjengelige timeavtaler har vært redusert.

Politiet har iverksatt kompensierende tiltak for å kunne håndtere flest mulig søknader om oppholdstillatelse, statsborgerskap og reisebevis, og for å foreta EØS-registreringer. I mars 2020 ble det innført midlertidige retningslinjer som åpnet for at man kunne fravike UDIs retningslinjer om personlig fremmøte for å fremme søknad om oppholdstillatelse. Retningslinjene er forlenget flere ganger, sist i april 2021 (UDI 2021-005). Søknad uten personlig fremmøte ble da videreført for enkelte grupper, nærmere bestemt for arbeidsgivere og oppdragsgivere på vegne av faglærte, tjenesteytere, deres nærmeste fam-

iliemedlemmer og sesongarbeidere. Dette gjelder også for fornyelsessaker innenfor disse søknadskategoriene.

I mai 2021 tok politiet i bruk en videokonferanseløsning for intervjuer i saker etter utlendingslov/-forskrift. Politidistriktenes erfaringer er imidlertid at kun et fåtall intervjusaker egner seg for kommunikasjon på skjerm.

Utlendingsdirektoratet og Politidirektoratet vurderer fortløpende behovet for nye ekstraordinære tiltak, herunder hvilke saker som skal prioriteres for personlig oppmøte.

Publikumsmottakene skal ha ordinær drift straks behovet for smittevernstiltak bortfaller.

SPØRSMÅL NR. 806

Innlevert 3. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetthus Thorsvik

Besvart 7. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan UNE og UDI sine vurderinger om barnets beste i sakene som nevnes i begrunnelsen er i tråd med FNs barnekonvensjon?

BEGRUNNELSE:

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som berører barn. Allikevel kunne vi i romjulen lese om to kvinner, som må forlate Norge og sine barn som er norske statsborgere, jf. leder i Vårt Land av 29.12.21. Begge tilfeller er eksempler på at innvandringsregulerte hensyn er satt foran hensynet til de to mødrenes barns beste. Av artikkel 3 i FNs barnekonvensjon følger det: «Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdssorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn». Det samme hensynet fremgår av Grunnloven § 104.

I utlendl. § 70 fremgår det at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, i saker som berører barn. I «Maria-dommen» (Rt. 2015-93) slo Høyesterett fast at:

«[...] ved avveiningen mot andre interesser skal hensynet til barnets beste ha stor vekt – det er ikke bare ett av flere momenter i en helhetsvurdering; Barnets interesser skal danne utgangspunktet, løftes spesielt frem og stå i forgrunnen».

UNE og UDIs vedtak i disse to sakene virker ikke å samsvare med at barns beste skal veie tyngre enn andre hensyn, selv om den ene av kvinnene ikke ble tvangsutsendt 1. januar som varslet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mine tidligere svar til skriftlig spørsmål nr. 350 og nr. 799 fra hhv. representanten Fiska og representanten Drevland Lund, som begge tar opp hensynet til barnets beste i saker om utvisning. Mitt svar her må leses i sammenheng med disse.

Som representanten sikkert er kjent med, er ordningen på utlendingsfeltet slik at det er Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som avgjør enkeltsakene. Stortinget har fastsatt organiseringen på denne måten, ut fra et standpunkt om at den ansvarlige statsråd ikke skal gripe inn i enkeltsaker. Jeg kommer derfor ikke til å kommentere de nevnte enkeltsakene nærmere.

Jeg vil imidlertid på et generelt grunnlag vise til at barnets beste etter barnekonvensjonen skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Dette gjelder også i utvisningssaker, og er uttrykkelig fastslått i utlendingsloven. Selv om barnekonvensjonen fastslår at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, kan andre hensyn få avgjørende betydning i den enkelte sak. Formuleringen «et» grunnleggende hensyn innebærer at andre hensyn kan tillegges vekt. Det sentrale er å sikre forsvarlige og samvittighetsfulle avveininger av

hensynet til barnets beste mot andre motstridende hensyn som gjør seg gjeldende i utvisningssaker. Dette vil typisk være innvandringsregulerende og allmennpreventive hensyn.

Når noen bryter utlendingsloven gjennom å oppholde seg her ulovlig, oppgi falsk identitet eller for øvrig gir falske opplysninger til utlendingsmyndighetene, er dette svært alvorlig. Det har vært bred oppslutning i Stortinget om at grove brudd på utlendingsloven som utgangspunkt skal kunne føre til utvisning. Men bl.a. i saker om utvisning av foreldre til barn med sterk tilknytning til Norge, kan det oppstå vanskelige dilemmaer.

Høyesterett behandlet en sak om dette temaet i 2019, og stadfestet da at «[h]ensynet til barnets beste skal være grunnleggende og veie tungt, men er ikke alene nødvendigvis avgjørende.» Høyesterett presiserte at «et utgang-

spunkt ved denne vurderingen er at der alvorlige brudd på utlendingsloven fører til at oppholdsgrunnlaget faller bort, vil utvisning i alminnelighet bare være uforholdsmessig overfor barna dersom det medfører uvanlig store, eller ekstraordinære, belastninger for dem». At utvisning fører til familiesplittelse er i seg selv ikke nok.

Det er likevel slik at utvisningssaker som berører barn, i en del tilfeller, vil være svært krevende saker, og det vil variere fra sak til sak hvor tungtveiende hensyn som gjør seg gjeldende i den ene og den andre retning. Som jeg viste til i mitt svar til spørsmål nr. 799 venter departementet på en rapport fra en ekstern arbeidsgruppe som har foretatt en gjennomgang av praksis i utvisningssaker som berører barn. Når rapportmaterialet fra denne utredningen foreligger, vil departementet vurdere av om det er grunnlag for eventuelle tiltak.

SPØRSMÅL NR. 807

Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 12. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvilken effekt vil det ha på norske strømpriser at NSL-kabelen går med redusert kapasitet fram til 14. februar?

BEGRUNNELSE:

Statnett meldte i desember at North Sea Link (NSL)-kabelen mellom Suldal og Newcastle vil fortsette å gå med redusert kapasitet fram til 14. februar 2022, på grunn av en feil på linjen. Dette vil redusere importen av kraft.

Svar:

Mellomlandsforbindelsen North Sea Link (NSL) mellom Norge og Storbritannia er bygget med en kapasitet på 1 400 MW. Kabelen ble satt i prøvedrift 1. oktober i år. Etter planen ble den først satt i drift med 700 MW før den tilgjengelige kapasiteten gradvis skulle øke fram til ordinær drift innen utgangen av året. I en markedsmelding 6. desember meldte Statnett at det på grunn av tekniske problemer vil være 700 MW tilgjengelig kapasitet på kabelen frem til midten av februar 2022.

Det er mange faktorer som påvirker de norske kraftprisene, blant annet innenlandske variasjoner i nedbør, vind og temperatur. Gjennom mellomlandsforbindelsene påvirkes norske priser av kraftsituasjonen i Europa, særlig

i de sørlige delene av Norge. Her spiller blant annet gass-, kull- og CO₂-priser inn, i tillegg til værforhold.

I konsesjonssøknaden for kablene til Tyskland og Storbritannia beregnet Statnett at norske kraftpriser i gjennomsnitt vil øke med 4 øre per kWh i 2020 og med i overkant av 3 øre per kWh i 2030 som følge av den økte utvekslingskapasiteten. Det ble anslått at prisvirkningene i enkeltperioder og -år kan være større eller mindre. Gjennomsnittsanslaget ikke er representativt for dagens kraftsituasjon med uvanlig høye prisnivåer og -forskjeller. Påvirkningene på kraftprisene i Sør-Norge er større enn gjennomsnittsanslaget. Prisene i nordlige deler av landet er mindre berørt.

Det er vanskelig å gi et enkelt svar på hvilken effekt redusert kapasitet på NSL-kabelen har på kraftprisen. Effekten vil også variere fra time til time, avhengig av om kabelen går med eksport eller import. I gjennomsnitt er det ventet at økt overføringskapasitet til utlandet vil trekke i retning av noe høyere priser.

SPØRSMÅL NR. 808**Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 12. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil finansministeren vurdere å endre ordningen med betalingsutsettelse for skatter og avgifter som følge av koronapandemien, slik at innbetalingen kan være noe mer fleksibel enn dagens absolutte krav til terminbetaling?

BEGRUNNELSE:

Dagens ordning har frister for betaling siste dag i hver måned. Fristen er absolutt. Dette kan være lite hensiktsmessig for små bedrifter i en svært presset likviditetssituasjon og som igjen har fordringer hos andre korona-rammede bedrifter. Ville det vært mulig å gjøre ordningen noe mer fleksibel slik at innbetalingen kan komme noen dager før eller etter fristen eller at bedriften kan betale seg à jour, uten at bedriften kastes ut av ordningen umiddelbart etter forfall.

Svar:

Den midlertidige ordningen med betalingsutsettelse for skatter og avgifter varte fra 10. juni 2020 til 30. juni 2021. Ordningen skulle gjøre det enklere å få innvilget betalingsutsettelse enn etter de ordinære reglene. For å lette tilbakebetalingen av krav som var utsatt gjennom ordnin-

gen, ble det innført en betalingsordning som åpnet for at utsatte krav kunne betales i tolv avdrag i perioden 31. oktober 2021 til 30. september 2022. Ordningen innebærer ingen begrensninger i hvor raskt utsatte krav kan tilbakebetales.

For å lette likviditetssituasjonen for virksomheter som er rammet av de nye smitteverntiltakene, har regjeringen besluttet å flytte betalingsfristen for tredje avdrag fra 31. desember 2021 til 31. mars 2022. Endringen medfører at de siste ti avdragene kan betales i perioden 31. mars 2022 til 30. desember 2022. Gjennom dette er fristen for de ti siste avdragene forskjøvet med tre måneder.

Regjeringen har videre varslet at den vil vurdere muligheten for å gjøre det enklere å søke om utsettelse av nye skatte- og avgiftsinnbetalinger. En slik ordning vil kunne bidra til ytterligere å lette likviditetssituasjonen for virksomheter som sliter med å betale løpende skatter og avgifter ved siden av den pågående avdragsordningen.

Jeg vil ikke anbefale en ordning hvor innbetalingen kan komme noen dager etter fristen. Med en slik ordning må Skatteetaten vurdere hvor lang forsinkelse som skal aksepteres i det enkelte tilfelle. Dette vil være svært ressurskrevende for etaten og vil innebære en risiko for ulik behandling av skyldnere.

SPØRSMÅL NR. 809**Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 13. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan stiller regjeringen seg til opprettelsen av et drapsregister over drepte nordmenn i utlandet og vil regjeringen arbeide for å styrke det internasjonale samarbeidet på dette området?

BEGRUNNELSE:

Aftenbladets undersøkelser har avdekket at minst 87 nordmenn ble drept i utlandet fra årtusensskiftet og frem

til sommeren 2021. I samme periode ble 695 nordmenn drept i Norge. Det innebærer at mer enn hvert tiende drap som rammer norske statsborgere og pårørende i Norge aldri blir registrert av norske myndigheter.

Norske myndigheter har ingen oversikt over drap, mistenkelige dødsfall eller mystiske forsvinninger utenfor Norges grenser. Flere pårørende er misfornøyde med oppfølgingen de har fått etter å ha opplevd å miste en av sine nære.

SV mener det er i myndighetenes interesse å ha oversikt og informasjon om drap på norske borgere. Ikke minst er det viktig for pårørende å få mest mulig informasjon i en tragisk situasjon.

Norske myndigheter bør jobbe for å styrke det internasjonale samarbeidet på dette området, slik at det kommer på plass rutiner for å melde fra til hjemlandet dersom deres statsborgere blir drept i et annet land.

Svar:

I Norge er det Kripos som utarbeider den nasjonale drapsoversikten. Oversikten omfatter alle drap begått i norsk jurisdiksjonsområde uavhengig av nasjonalitet til gjerningsmenn og ofre. Formålet med oversikten er primært å ivareta politiets og påtalemyndighetens behov for å ha en nøyaktig og oppdatert oversikt over drap. I tillegg benyttes oversikten som et grunnlag for å vurdere trender og utviklingstrekk der målsettingen er å styrke bekjempelsen og iverksette forebyggende tiltak. På tilsvarende vis vil de fleste andre land ha egne registre.

Behovet for å etablere et eget register over nordmenn som er drept i utlandet er ikke vurdert av regjeringen. Et slikt register vil imidlertid i liten grad ha betydning for politiets etterforskning, eller bistand til etterforskning av slike saker. I tillegg kommer de utfordringer et slikt register vil kunne ha i forhold til kvalitetssikring av data med

videre, da mange av de aktuelle sakene skjer i konfliktområder eller andre vanskelig tilgjengelige land.

Internasjonalt samarbeid prioriteres høyt av norsk politi og det jobbes kontinuerlig for å bedre både de rettslige og de mer praktiske forutsetninger for godt politisamarbeid. Drap på norske statsborgere og andre personer som er hjemmehørende i Norge kan under gitte omstendigheter, etterforskes av norsk politi selv om handlingen har skjedd i utlandet. Dette skjer imidlertid sjelden. Det er noe vanligere at norsk politi gir bistand til den etterforskning som utenlandsk politi utfører. I begge tilfeller er man imidlertid avhengig av informasjonsutveksling. I henhold til internasjonale avtaler skjer dette gjennom etablerte kanaler som Interpol, Europol, våre nordiske politisambandsmenn eller direkte bilateralt samarbeid.

Når det gjelder ivaretagelsen av nærstående, er det i utgangspunktet myndighetene i staten hvor drapet er begått som skal følge opp de etterlatte. Norske myndigheter bistår utenlandske myndigheter med kontakten med etterlatte dersom utenlandske myndigheter ber om det, og i de saker der norsk politi har en rolle som gjør at det kan være aktuelt å oppnevne en egen pårørendekontakt med ansvar for å følge opp de etterlatte. Norske myndigheter kan også anmode utenlandsk myndighet om å bli holdt orientert om saken for å holde de etterlatte orientert.

SPØRSMÅL NR. 810

Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 13. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kva vil den samla kostnaden ved CO₂-kompensasjonsordninga for industrien bli i perioden 2021-2030, gitt dagens kvotepris og valutakurs, basert på det foreslåtte regelverket som for tida er på høyring?

GRUNNGJEVING:

8. oktober sendte Miljødirektoratet på vegner av Klima- og miljødepartementet forslag til nytt regelverk for CO₂-kompensasjonsordninga for industrien ut på høyring.

Til grunn for forslaget ligg ein antatt CO₂-kvotepris som i høyringsdokumentet er rekna at vil gi ein samla ko-

stnad for staten på ca. NOK 70 milliardar over perioden 2021-2030.

Til grunn for dette anslaget ligg at kvoteprisen vil nå NOK 900 per tonn i 2030, i tråd med Refinitiv sitt mellomscenarior for kvoteprisbane av juli 2021. I dette scenarior ligg at kvoteprisen vil vere EUR 47 per tonn i 2022, og gradvist auke til EUR 87 per tonn i 2030.

Allereie i desember 2021 nådde imidlertid kvoteprisen EUR 88 per tonn, og ligg per 5. januar på EUR 84 per tonn.

Spørsmålet er om klima- og miljøministeren på bakgrunn av den kraftige auken i kvotepris gjennom hausten har utarbeida nye kvoteprisbanar som gir oppdaterte anslag på samla kostnad ved ei ny kompensasjonsordning med dei reglar som er foreslått i høyringsnotatet. I

alle tilfelle ber eg om eit oppdatert anslag for samla kostnad over perioden der ein legg til grunn at dagens kvotepris og valutakurs held seg stabil fram mot 2030.

Svar:

Nedenfor følger en oversikt over kostnadsestimatene for CO2-kompensasjonsordningen for perioden 2021-2030, med utgangspunkt i Refinitiv analysen av kvoteprisene av 13. desember 2021 og dagens kvotepris på 800 kroner.

Totale kostnader med utgangspunkt i Refinitiv analysen er estimert til å være 64 milliarder kroner for 2021-2030. Dersom dagens kvotepris på 800 kroner legges til grunn for hele tidsperioden, øker kostnadene til 77 milliarder kroner. Forutsetningene for begge kostnadsestimatene er de støtteberettigede industribedriftenes produksjonsvolum og kraftforbruk for 2020 og regelverket som er lagt i grunn i høringsdokumentene til CO2-kompensasjonsordningen som ble sendt på høring 8. oktober 2021.

Tabell 1 Kostnader basert på Refinitiv analysen av kvoteprisene av 13. desember 2021:

		2021*	2022*	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totalt**
Refinitiv anslag, desember 2021	Kvotepris i år t-1 i NOK	270	550	580	580	580	570	620	690	750	790	
	Kompensasjon i mrd. NOK	3	5	6	6	6	6	7	7	8	8	64

Tabell 2 Kostnader basert på kvotepris av 7. januar 2022:

		2021*	2022*	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totalt**
Kvotepris lik dagens kvotepris i alle år	Kvotepris i år t-1 i NOK	270	550	800	800	800	800	800	800	800	800	
	Kompensasjon i mrd. NOK	3	5	9	9	9	9	9	9	9	9	77

* EUA forwardpris for 2021 og 2022 er allerede bestemt. For støtteåret 2021 (utbetales i 2022) vet vi at endelige utbetalinger ligger på 2,8 milliarder kroner.

** Grunnet usikkerheten i analysene er estimatene rundet opp til nærmeste milliard for hvert år.

I november 2021 vedtok EU-kommisjonen nye energieffektivitetsstandarder og alternativstandard for EUs retningslinjer for CO2-kompensasjon for perioden 2021-2030. EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har sendt tilsvarende standarder på høring med formål om å innlemme de i ESAs retningslinjer for CO2-kompensasjon. Energieffektivitetsstandardene skal illustrere kraftforbruket per tonn produsert produkt i de ulike bransjene/industriene basert på "beste praksis". Det betyr at industribedrifter som er mindre energieffektive, dvs. som har høyere kraftforbruk per produserte tonn, ikke får full kompensasjon for forbruket sitt. I bransjer der man ikke kan beregne en "beste praksis" fastsettes en alternativstandard som brukes i beregningen.

Det som er nytt med disse energieffektivitetsstandardene, sammenlignet med standardene som gjaldt for retningslinjene for perioden 2013-2020, er at standardene har fått en årlig reduksjonsfaktor. De fleste bransjene har fått en energieffektivitetsstandard som skal reduseres med 1,09 % årlig. Visse bransjer har fått en høyere eller lavere reduksjonsfaktor, slik som aluminiumsproduksjon

som skal reduseres med 0,25 % årlig. Sett isolert bidrar de nye standardene og reduksjonsfaktorene til å redusere kostnadene ved ordningen med i overkant 4 milliarder kroner over perioden 2021-2030. Også denne reduksjonen er det knyttet usikkerhet til – EU-kommisjonen har varslet at de vil revurdere energieffektivitetsstandardene midtveis i kompensasjonsperioden, altså rundt 2025. Mulige endringer i standardene vil kunne påvirke utbetalingene.

Det må understrekes at kostnadsestimatene beskrevet ovenfor er svært grove, basert på en rekke antagelser og er sterkt avhengig av den faktiske utviklingen av kvoteprisen fram mot 2030. De endelige kostnadene vil også bero på de støtteberettigede industribedriftenes løpende produksjonsvolum og kraftforbruk, som vil kunne variere fra år til år.

SPØRSMÅL NR. 811**Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 13. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil statsråden legge til rette for at kommuner som er slått sammen basert på lovlig fattede vedtak i kommunestyrene i de sammenslåtte kommunene, ikke opplever unødvendige omkamper, men får ro til å utvikle kommunen og tjenestetilbudet til det beste for innbyggerne i den nye kommunen?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen slår Støre-regjeringen fast følgende: "Oppløse tvangssammenslåtte kommuner som sender søknad etter vedtak i kommunestyret innen 1. juli 2022." Jeg antar at med tvangssammenslåtte kommuner menes kommuner som ikke selv har gjort flertallsvedtak i kommunestyret om å slå seg sammen med en eller flere andre kommuner. Om min forståelse er riktig, må det bety at kommuner som har gjort lovlige fattede vedtak om å slå seg sammen med andre, ikke kommer inn under denne definisjonen, og at regjeringen ikke legger opp til at kommuner som frivillig har slått seg sammen skal splittes opp. Som følge av regjeringens reverseringstrang, er det flere som nå ser muligheten til omkamp på lovlig fattede vedtak, for eksempel i min "gamle" kommune Midsund som nå er en del av Molde kommune. Det er svært uheldig da dette er kommuner som kun har virket i kort tid, og som har behov for ro til å gjennomføre kommunesammenslåingen på en best mulig måte for innbyggerne. Stadige omkamper tar oppmerksomheten bort fra det som er kommunenes hovedoppgave.

Svar:

Regjeringen har lagt opp en prosess for at tvangssammenslåtte kommuner kan deles fra 1. januar 2024, dersom kommunestyrene fatter vedtak om dette. Med "tvangssammenslåtte" kommuner mener regjeringen kommuner som Stortinget i 2017 vedtok å slå sammen, til tross for at ett eller flere av de involverte kommunestyrene hadde fattet vedtak om at de ikke ønsket sammenslåing. Dette gjelder totalt ti kommuner: Indre Østfold, Lillestrøm, Kristiansand, Lindesnes, Sogndal, Ålesund, Ørland, Nærøysund, Hamarøy og Senja kommuner.

Endringer i kommune- og fylkesgrenser er regulert i inndelingsloven. Iht. § 8 kan et kommunestyre søke departementet om å utrede deling av kommunen. Inndelingslovens bestemmelser gjelder for alle kommuner, også for de som nylig er sammenslått. Det vil være opp til det sittende kommunestyret om det skal søkes om endringer i kommunens grenser.

Det har gått kort tid siden de nye kommunene ble etablert, og de to årene har vært preget av krisehåndtering som følge av koronapandemien. Generelt kan det være hensiktsmessig at de nye kommunene som er resultat av frivillige sammenslåinger, har tid og ro til å gjennomføre den påbegynte omstillingen og forsøke å nå de målene som er satt. Det er likevel det enkelte kommunestyret som ut fra sin konkrete situasjon og etter loven må vurdere dette.

SPØRSMÅL NR. 812**Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 12. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Har statsråden vurdert å gjeninnføre garantiordningen for luftfarten som en følge av utviklingen i pandemien, og hvis ikke kan statsråden gi en nærmere begrunnelse på hvorfor en slik ordning nå ikke er aktuell?

BEGRUNNELSE:

Frp er opptatt av konkurranse, da konkurranse bidrar til å sørge for et bedre tilbud og lavere priser for kundene. Konkurranse er også viktig innenfor luftfarten. Etter siste utvikling i smittetall grunnet omikron, har vi sett en ut-

vikling hvor stadig færre bestiller og reiser med fly, noe som fører til et vanskeligere marked for de som har etablert seg i denne bransjen. Dette minner til forveksling på situasjonen som var i mars 2020, da Stortinget vedtok en garantiordning på 6 milliarder kr for luftfarten.

Svar:

Garantiordning for luftfart ble vedtatt ved Stortingets behandling av Prop. 57 S (2019-2020), jf. Innst. 200 S (2019-2020) for å bistå og legge til rette for likviditet til flyselskaper i situasjonen som oppsto som følge av virusutbruddet våren 2020. Trekkperioden for ordningen ble i første omgang satt til 30. juni 2020, men ble utvidet en rekke ganger og gikk ut 30. juni 2021.

Situasjonen i mars 2020 var uoversiktlig og uventet. Garantiordningen for luftfart var ment å bistå flyselskaper som kom i en akutt, krevende likviditetssituasjon som følge av pandemien.

Selv om nedstegningen i slutten av 2021 kom brått, var det ikke uventet at det kunne komme ytterligere smitteutbrudd og påfølgende restriksjoner. Situasjonen er således ikke helt den samme som våren 2020.

Luftfarten er imidlertid en av flere bransjer som er hardt rammet av covid-19. Etterspørselen har i lengre perioder i stor grad falt bort blant annet som følge av smit-

tevernstiltak og påfølgende mindre reiseaktivitet. Mye tyder på at den krevende situasjonen for flyselskapene vil være en god stund fremover. Selv om mange selskaper har tatt høyde for at det kan komme midlertidige tilbakeslag har jeg forståelse for at situasjonen er vanskelig for flyselskapene. Flyselskapene selv har også gjennomført omfattende tiltak for å møte utfordringene som pandemien har skapt.

Regjeringen følger situasjonen og vurderer tiltak, herunder også en eventuell gjeninnføring av lånegarantiordningen. Vi har tett dialog med alle aktører i næringslivet, både de etablerte og nykommerne, som følger av den krevende situasjonen har regjeringen blant annet foreslått fritak for flypassasjeravgiften ut første halvår 2022 og merkompensasjon til eksisterende kjøpsruter (FOT). Luftfarten vil også være omfattet av den statlige lønnsstøtteordningen og den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet. Det gjeldende permitteringsregelverket er også til hjelp for luftfarten.

Fly er en helt sentral del av transporttilbudet i et langstrakt land som Norge, og vi ønsker å ha en sterk norsk luftfartsbransje også etter at pandemien har trukket seg tilbake. Regjeringen er opptatt av at det er et tilstrekkelig flytilbud og sunn konkurranse i luftfarten.

SPØRSMÅL NR. 813

Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 14. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hva ligger til grunn for at statsråden mener at behovet for lokaler og kostnaden til lokaler til fylkeskommunens administrasjon, politisk ledelse og fylkestinget blir mindre dersom Viken deles opp til Buskerud, Akershus og Østfold?

BEGRUNNELSE:

I perioden før Viken fylke ble etablert ble det tidlig i prosessen avklart at et nytt fylkeshus for Viken skulle bygges nær Oslo, på vestsiden ved en togstasjon, og at deler av administrasjonen skulle beholdes i Nedre Glomma-området. Konkret ble alternativer ved Lysaker og Sandvika vurdert, og Sandvika ble valgt.

Galleri Oslo, der Viken Fylkeskommune nå leier lokaler var tidligere delvis eid av Akershus fylkeskommune, men denne andelen eies nå av Viken pensjonskasse, og bygget skal etter planen rives for å gi plass til byutvikling i Oslo. Dersom Viken blir delt opp vil derfor Akershus fylkeskommune uansett ha behov for nye lokaler. Fylkeshuset i Drammen har også betydelig oppgraderingsbehov, Buskerud fylkesting vurderte det i 2017 å være på over 150 millioner, og det var derfor enighet i fylkestinget om å flytte til nye lokaler men dette ble utsatt i påvente av regionreformen.

I Dagsrevyen 4. januar 2022 uttaler finansministeren at siden det vil koste en milliard å bygge nytt fylkeshus i for Viken i Sandvika så blir det billigere å dele opp igjen Viken enn å la Viken fortsette.

Svar:

Regjeringen legger til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner og kommuner kan deles, dersom fylkeskommunene og kommunene selv ønsker det. Å gjennomføre slike delingsprosesser vil innebære kostnader, både for fylkeskommuner og kommuner som skal deles, og for staten. Regjeringen har avklart at når det gjelder merkostnader knyttet til å gjennomføre delingene, vil vi

bidra økonomisk på en avtalt og egnet måte. Jeg mener dette er et riktig og viktig initiativ, da Stortinget gjennom sine vedtak i 2017 slo sammen fylkeskommuner og kommuner som selv ikke ønsket det. Kostnader til lokaler er bare en av mange problemstillinger som må vurderes i en sak om fylkesdeling. I første omgang er det nå fylkestinget i Viken som må vurdere fordeler og ulemper ved en ev. deling.

SPØRSMÅL NR. 814

Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 12. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

I lys av svært blandede signaler fra Finansdepartementet og Olje- og energidepartementet om norsk kraftpolitikk, kan statsråden redegjøre for om regjeringen vil reforhandle kraftavtaler med utlandet eller ikke i denne stortingsperioden?

Som det fremgår av Hurdalsplattformen vil vi utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. Konklusjoner fra dette arbeidet må jeg komme tilbake til. Regjeringen har slått fast at nye mellomlandsforbindelser til utlandet ikke skal godkjennes i denne stortingsperioden.

BEGRUNNELSE:

Finansminister Trygve Slagsvold Vedum uttalte nylig til Nationen at reforhandling av kraftavtalene med utlandet er ett av tiltakene regjeringen nå må vurdere for å få kontroll over de svært høye strømprisene. Samtidig gir statssekretær i olje- og energidepartementet Amund Vik i samme sak, uttrykk for at regjeringen ikke har slike planer.

Svar:

Krafthandelen mellom land reguleres av internasjonale avtaler som EØS-avtalen, frihandelsavtalen og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia, og egne avtaler mellom Statnett og deres partnere på utenlandsforbindelsene. Avtalene legger til rette for fri krafthandel, uten hindringer mellom landene. Handel skal skje etter prissignaler slik at kraften flyter dit den til enhver tid trengs mest.

Norge er del av det nordiske kraftmarkedet, som igjen er en del av det europeiske kraftmarkedet. Hovedgrepene i EUs regulering av kraftmarkedene og krafthandel mellom land er langt på vei sammenfallende med prinsippene i det norske og nordiske kraftmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 815**Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 12. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Dersom hybridkabler ikke bygges ut, hvor store utgifter vil subsidier for å gjennomføre utbygging av 3 GW bunnfast havvind medføre – og har dere estimater på hvordan dette vil variere med høy og lav kraftpris i Norge, og hva blir det samfunnsøkonomiske tapet ved ikke å tillate hybridkabler?

BEGRUNNELSE:

I DN 29.12.21 uttaler Senterpartiets parlamentariske leder, Marit Arnstad, at Hurdalsplattformen sier at det ikke skal bygges hybridkabler i denne stortingsperioden. I følge Senterpartiet omfatter formuleringen i Hurdalsplattformen også hybridkabler fra havvindanlegg.

En rekke sentrale aktører i industrien mener at hybridkabler er en forutsetning for å sikre storstilt havvindproduksjon. Blant annet har Statkraft påpekt at bunnfaste installasjoner sør i Nordsjøen ikke kan ventes å være lønnsomme uten dette.

I stedet for å bygge hybridkabler, vil Marit Arnstad og Senterpartiet erstatte inntektstapet fra potensielt kraftsalg til utlandet med statlige subsidier. Arnstad uttaler:

«Da får vi heller ta en kostnad fra samfunnet på å utvikle teknologien, steg for steg, slik at den blir lønnsom uten at vi trenger mellomlandsforbindelse, slik at kraften tas tilbake til Norge.»

I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen vil "legge til rette for en storstilt satsning på havvind."

Det hadde derfor vært nyttig å få anslag for hvor store subsidier som vil være nødvendig for å gjennomføre utbygging av 3 GW bunnfast havvind uten hybridkabler, for eksempel gjennom et elsertifikatsystem med påslag på strømprisen som pålegges staten eller forbrukerne. Jeg ønsker også anslag over det samfunnsøkonomiske tapet ved ikke å tillate hybridkabler.

Svar:

Regjeringen har store ambisjoner for utviklingen av vindkraft til havs. Havvind kan både gi gode bidrag til kraftproduksjonen vår i en tid med økende etterspørsel etter kraft, og være del av utviklingen av ny grønn industri. Jeg er opptatt av at vi har god framdrift i arbeidet og regjeringen prioriterte derfor økte ressurser til dette ifm. fremlegget av en tilleggsproposisjon for årets statsbudsjett.

Samtidig er det viktig at vi ikke forhaster oss på en måte som svekker mulighetene til å finne gode løsninger

for forutsigbarhet, sameksistens, og en samfunnsøkonomisk lønnsom utvikling av vindkraft til havs. Situasjonen i kraftmarkedet både i Norge, og resten av Europa de siste månedene understreker viktigheten av å ikke forhaste oss i beslutninger som i stor grad påvirker kraftsystemet i Norge, norsk industri og næringsvirksomhet og husholdningens strømuttergifter.

Det er viktig for regjeringen å få kartlagt virkningene på kraftsystemet og kraftpriser i Norge av ulike alternativer for tilknytning av vindkraftproduksjon til havs. Vi har ikke i dag oppdaterte beregninger av kostnads- og inntjeningsnivåer for ulike nettløsninger. Den samfunnsøkonomiske effekten av et hybridprosjekt vil blant annet avhenge av differansen mellom kraftprisen i det norske markedet og kraftprisen i markedet i tilknytningslandet, og forutsetninger om utviklingen av kraftpriser og kostnader.

Hybridprosjekter vil ha virkninger på kraftpris og kraftflyt, og vil også kunne endre handelsmønsteret på eksisterende utenlandsforbindelser. Regjeringen er i gang med å utrede virkninger og juridiske sider av ulike nettløsninger for vindkraft til havs og er opptatt av å gjøre dette grundig før det tas stilling til om det for eksempel skal åpnes for hybridprosjekter.

SPØRSMÅL NR. 816**Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Viser til helseministeren sine uttalelser i programmet Debatten på NRK TV den 4 januar. Her uttalte statsråden at juristene i Helsedepartementets juridiske avdeling, har utarbeidet en juridisk betenkning i forhold til de lovmessige forholdene opp mot de inngripende tiltakene som er iverksatt.

Med bakgrunn i dette, kan jeg be om å få den juridiske betenkning som statsråden viste til i debatten snarest mulig?

Svar:

I den TV-debatten som stortingsrepresentanten viser til var temaet i hovedsak regjeringens innføring av nasjonal skjenkestopp 15. desember 2021.

Skjenkestopp er et inngripende tiltak og jeg har forståelse for at tiltakene har vært tøffe for en næring som har hatt det vanskelig lenge. Regjeringens beslutning om nasjonal skjenkestopp bygger imidlertid på klare anbefalinger fra Folkehelseinstituttet (FHI) og Helsedirektoratet. FHI skriver i oppdragsvar av 11. desember 2021 at "skjenkestopp vurderes å ha en betydelig smitteverneffekt". Jeg mener det var nødvendig å innføre et slikt tiltak fordi folk passer mindre på seg selv og andre jo mer alkohol de drikker. Skjenkestopp på serveringssteder bidrar til å redusere mobiliteten og kontakten i befolkningen, og dermed også til redusert smittespredning. Oppdatert informasjon fra FHI viser også at arbeidstakere i yrker med hyppig kontakt med andre, som ansatte på serveringssteder og fagfolk i helsetjenesten, har hatt flere tilfeller av påvist covid-19 enn andre.

I den alvorlige situasjonen vi hadde i tiden før jul med høye smittetall og mange innlagte, samt usikkerhet knyttet til hvordan omikronvarianten ville påvirke smittesituasjonen, var det nødvendig med tiltak for å redusere kontakten mellom folk. Helsedirektoratet og FHI anbefalte derfor en pakke med nasjonale tiltak. Skjenkestopp var som nevnt del av den tiltakspakken som ble foreslått og vedtatt. Dersom regjeringen skulle gått inn for mildere tiltak enn det vi fikk råd om når det gjaldt skjenkestopp, ville vi måttet stramme inn på andre tiltak for å oppnå samme samlede effekt. Dette kunne for eksempel vært tiltak som hadde rammet barn og unge enda mer enn nå. Regjeringen har vært tydelige på at vi først og fremst prioriterer å skåne sårbare grupper, spesielt barn og unge, når en samlet tiltakspakke vurderes.

Regjeringsnotater som drøftes i regjeringskonferanser er unntatt offentlighet, jf. offentleglova § 14. I tillegg er også regjeringens og departementenes interne vurderinger i tilknytning til regjeringskonferansene og de notater som der behandles, unntatt offentlighet. Dette gjelder blant annet utkast til regjeringsnotater, beslutningsnotater e.l. til bruk i arbeidet med regjeringsnotater og opplysninger fra interne møter og drøftelser om notater som skal behandles i regjeringskonferanse. Departementets jurister tar del i det løpende arbeidet med vurderingen av tiltak og utarbeidelse av regjeringsnotater, og gir i den forbindelse råd til politisk ledelse om rettslige vurderinger knyttet til innføring av tiltak.

Sivilombudsmannen har i sak 2018/2570 omtalt behovet for unntak fra offentligheten i denne type saker slik:

"Regjeringen har et åpenbart behov for å kunne drøfte en rekke spørsmål i full fortrolighet, og regjeringskonferansene er i denne sammenheng en sentral arbeidsform. Det er essensielt for arbeidet i en regjering at drøftelser i regjeringsdokumenter kan gjennomføres og holdes internt. Spredning av slike dokumenter vil føre til behov for mindre tjenlige arbeidsformer. Det er viktig at saksbehandlingen kan være skriftlig uten at konfidensialiteten går tapt. Dette hensynet taler klart for at allmennheten ikke bør kunne få innsyn i regjeringsdokumenter mv".

I tråd med ovenstående vil jeg derfor ikke dele ut de interne vurderinger som er gjort i departementet og i regjeringen i forkant av innføring av tiltakspakken før jul, herunder også rettslige vurdering i dette arbeidet. Regjeringens vurdering av behovet for smitteverntiltakene som ble innført er imidlertid redegjort for i kongelige resolusjoner av 8. og 14. desember 2021. Disse publiseres løpende på Lovdata og er nå også publisert på regjeringen.no. Skjenkestopp og de øvrige tiltakene er ut over dette grundig vurdert i etatenes svar på oppdrag som publiseres løpende på Helsedirektoratets sider. I etatenes svar fremgår også vurderinger av forholdsmessighet og de andre kravene til smitteverntiltak som fremgår av smittevernloven § 1-5. Disse besvarelsene er som nevnt grunnlaget for regjeringens vurderinger og er drøftet i forbindelse med regjeringens møter og behandling av sakene.

SPØRSMÅL NR. 817**Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 19. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden gripe inn og sørge for at direktører i helsesektoren ikke kan frata pasienter resept på godkjente medisiner de betaler for selv?

BEGRUNNELSE:

Christian Lawley har Cystisk Fibrose (CF), som gjør at han har store utfordringer med å puste. Mange sier sykdommen er som å puste gjennom et sugerør. Det er en grusom sykdom som går hardt utover livskvaliteten til pasienten. Heldigvis finnes det medisiner mot sykdommen, men dessverre finansieres ikke medisinen over offentlige budsjett. Det betyr at Christian hver måned må betale rundt 300 000 kroner for CF-medisinen Kaftrio av egen lomme, slik at han kan puste bedre og ha en bedre livskvalitet.

Nylig fikk Christian en nedslående beskjed fra lungespesialisten som har fulgt han opp. Fagdirektøren i Helse Bergen har overstyrt lungespesialisten, og har fratatt Christian hvit resept på Kaftrio. Det betyr at Christian ikke engang får kjøpe medisinen av egen lomme. Dette til tross for at medisinen er godkjent for bruk av EMA og at Christian har hatt svært gode resultater av medisinen.

Fremskrittspartiet mener Kaftrio bør tilbys til CF-pasienter, og at det offentlige skal ta regningen. Men i all tid det offentlige ikke ønsker å ta regningen, så skulle man i det minste forvente at pasienter skal få lov til å kjøpe medisinen selv, dersom de ønsker og har muligheten til det. I et fritt land som Norge gir det ingen mening at man skal nekte pasienter å kjøpe medisiner som beviselig hjelper mot sykdommen deres.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at pasienten i den saken som representanten beskriver står i en krevende situasjon. Jeg kan dessverre ikke kommentere den konkrete saken. Jeg kan imidlertid gi en overordnet orientering om relevant regelverk for den problemstillingen som stortingsrepresentanten tar opp.

Alle leger med rekvireringsrett i Norge kan i utgangspunktet rekvirere ethvert legemiddel til en pasient, både markedsførte og legemidler uten norsk markedsføringstillatelse, innenfor rammer gitt i lov og forskrift. Helsepersonelloven pålegger helsepersonell å yte forsvarlig helsehjelp. Forsvarlighetskravet gjelder også ved rekvirering av legemidler. Dette innebærer blant annet at leger må sikre forsvarlig oppfølging av pasienten.

Spesialisthelsetjenester som «tilbys eller ytes» av staten og private må tilfredsstillende de kravene som følger av spesialisthelsetjenesteloven. De regionale helseforetakene har etter spesialisthelsetjenesteloven ansvaret for at befolkningen får den spesialisthelsetjeneste de har krav på, og helseforetakene er ansvarlige for at tjenestene de yter er forsvarlige. Det er staten som finansierer tjenestene, og betaling fra pasienten kan kun kreves der det er gitt hjemmel i lov. Dette innebærer at når sykehusene tilbyr eller yter spesialisthelsetjenester, for eksempel ved å rekvirere, administrere og/eller følge opp legemiddelbehandling, har de også finansieringsansvaret for behandlingen. Sykehuset har dermed ansvaret for å finansiere de legemidlene pasienten tilbys under behandlingen på sykehuset. Sykehuset vil også ha finansieringsansvaret for legemiddelbehandling som skjer utenfor sykehus, dersom dette er en del av behandlingen som ytes av spesialisthelsetjenesten. Slike legemidler rekvireres som hovedregel på h-resept. Rekvirering av h-reseptlegemidler er regulert i forskrift om helseforetaksfinansierte reseptlegemidler til bruk utenfor sykehus. Hvilke leger som har rett til å rekvirere disse legemidler bestemmes av de regionale helseforetakene.

Det følger av spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a at de regionale helseforetakene skal innrette sitt spesialisthelsetjenestetilbud i tråd med prioriteringskriteriene nytte, ressursbruk og alvorlighetsgrad. Det er de regionale helseforetakene som beslutter hvilke tjenester som skal tilbys i tråd med sitt sørge for ansvar. De regionale helseforetakene skal legge kravet om forsvarlighet til grunn for sine beslutninger om innretning av sitt tjenestetilbud. Den enkelte lege må imidlertid gjøre en individuell vurdering av hva som er forsvarlig og god behandling for den enkelte pasient innenfor det tilbudet som er gjort tilgjengelig. Dersom de regionale helseforetakene treffer en beslutning om å ikke ta i bruk et legemiddel, betyr dette at legemiddelet ikke inngår i det offentlige spesialisthelsetjenestetilbudet som skal finansieres av helseforetakene. Dette innebærer i utgangspunktet også at den enkelte lege i den offentlige spesialisthelsetjenesten ikke kan rekvirere dette legemiddelet. Unntaket er dersom det foreligger særlige forhold ved den enkelte pasienten som innebærer at behandling med det aktuelle legemiddelet er det eneste alternativet som vil gi pasienten forsvarlig behandling.

Private virksomheter i spesialisthelsetjenesten vil i motsetning til den offentlige finansierte spesialisthelsetjenesten tilby spesialisthelsetjenester mot betaling fra pasienten. Privatpraktiserende leger kan innenfor ram-

mene som følger av regelverket rekvirere legemidler på hvit resept dersom pasientene selv ønsker å finansiere behandlingen. Som nevnt innledningsvis gjelder forsvarlighetskravet også ved rekvirering av legemidler. Dette innebærer bla. at behandlende lege i slike tilfeller må sikre forsvarlig oppfølging av pasienten.

Spørsmål om administrering av legemidler og annet utstyr som pasienter selv har finansiert er behandlet i Prop. 55 L (2018-2019) om lovfesting av systemet for nye metoder m.m. som ble lagt fram for Stortinget våren 2019. Stortinget har gjennom sin behandling av proposisjonen vedtatt en endring i spesialisthelsetjenesteloven der det går fram at den offentlige spesialisthelsetjenesten ikke skal bistå med administrering eller oppfølging av legemidler som er kjøpt av pasienten og som er besluttet ikke

tatt i bruk i den offentlige spesialisthelsetjenesten. Denne lovendringen er p.t. ikke trådt i kraft.

Vi må verne om prinsippet om likeverdig tilgang i den offentlige spesialisthelsetjenesten. Jeg mener at vi ikke skal ha en offentlig helsetjeneste der pasienter som er økonomisk bedre stilt kan få tilgang til et annet spesialisthelsetjenestetilbud enn pasienter som ikke har det samme økonomiske handlingsrommet. Vi må sikre at vår felles helsetjeneste ikke blir todelt. Dersom like pasienter med samme behov, men med ulik evne til å kjøpe legemidler privat, skal få ulik tilgang til behandling i den offentlige finansierte helsetjenesten, vil det bryte med prinsippet om likeverdig tilgang. Det vil også kunne føre til en gradvis uthuling av en universelt utformet helsetjeneste.

SPØRSMÅL NR. 818

Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 12. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden dokumentere kva forventa straumforbruk som vil bli brukt årleg for at alle offentlig bilar skal kunne blir nullutslipp i 2022, lett varebil frå 2023 og bybuss frå 2025, samt kostnadane med ladestasjonar som må til for å betjene dette, og kva forventa auke i straumprisane vil måtte bli etter eit så betydeleg auka straumforbruk frå det offentlege?

GRUNNGJEVING:

Regjeringen ved samferdselsministeren har vore ute i media og informert om at det frå den nye regjeringa blir stilt krav om at alle offentlige biler vert nullutslipp i 2022, lette varebilar frå 2023 og bybuss frå 2025. Eit slikt krav vil sjølvsagt føre til vesentlig auka straumforbruk samt behov for eit betydeleg antall med nye ladestasjonar i alle landets kommunar.

Svar:

For å beregne det forventete strømforkruket representanten spør om, må det gjeres en rekke forutsetninger og forenklinger. Det er foretatt beregninger for kjøretøy eid og leaset av stat, fylke, kommuner og interkommunale selskaper. Noen av disse kjøretøyene er allerede elektriske,

men de fleste er drevet av bensin eller diesel per 2021. Det er totalt snakk om nær 30 000 kjøretøy.

I henhold til beregninger gjort av NVE vil det årlige strømforkruket ved overgang til elektriske kjøretøy for denne flåten utgjøre om lag 175 GWh. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder årlig kjørelengde og forbruk per kilometer kjørt.

Til sammenligning var samlet kraftforbruk i Norge i 2021 på nær 140 000 GWh. Estimert strømforkruket til denne flåten utgjør således om lag 0,13 pst. av kraftbruken i 2021. Det er derfor grunn til å anta at elektrifisering av offentlig eide kjøretøy isolert sett ikke vil gi signifikante effekter på kraftprisen.

I Klimakur 2030 ble det lagt til grunn en kostnad for ladeinfrastruktur på 16 000 kroner (+ mva.) i investeringsskostnader pr. elbil og elvarebil, og 800 000 pr. elbuss. Disse tallene er gamle og basert på svært usikre estimat. I ettertid ser NVE at den reelle kostnaden trolig blir lavere. Spesielt gjelder dette for elbusser, der ladeanleggene så langt har vært basert på mange ulike løsninger med mye teknologilæring.

SPØRSMÅL NR. 819

Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 14. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor mye av de uoppdagede mengdene på 24 milliarder fat oljeekvivalenter er anslagsvis olje og naturgass, hvordan fordeler dette seg på de ulike åpnete områder, og på de ulike områder som i dag ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet?

BEGRUNNELSE:

Oljedirektoratet sitt estimat for totale påviste og ikke påviste petroleumressurser på norsk kontinentalsokkel er om lag 15,8 milliarder standard kubikkmeter (Sm³) oljeekvivalenter. Det tilsvarer like i underkant av 100 milliarder fat. Like over halvparten av ressursene som gjenstår er allerede funnet. Det betyr at det gjenstår 3,8 milliarder Sm³, eller nærmere 24 milliarder fat, olje og gass som ennå ikke er funnet, men som man antar finnes i mengder som kan utvinnes.

Gass er viktig for energimiksen i verden. EU kommisjonen tar til ordet for at naturgass klassifiseres som grønn i EUs taksonomi. Ved bruk av gass til fremstilling av for eksempel Hydrogen og Ammoniakk der man tar i bruk CCS får man i praksis produsert energi med svært lave utslipp av klimagasser.

Svar:

Oljedirektoratet utarbeider estimat for uoppdagede ressurser annethvert år. Oljedirektoratets "Ressursrapport

2020 – Leting" inneholder blant annet en status for ressurs situasjonen på norsk kontinentalsokkel.

Det er stor usikkerhet knyttet til estimatene både for totale utvinnbare ressurser på norsk kontinentalsokkel og til fordelingen av disse på olje og gass og geografisk beliggenhet. Usikkerheten er særlig stor for områder som ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet der en har særlig lite informasjon. En avklaring av ressursgrunnlaget i et område kan kun skje gjennom åpning og gjennomføring av leteboring.

Historien har vist at det alltid vil være overraskelser innenfor leting, noe som er vanskelig å ta hensyn til i estimering av uoppdagede ressurser. Dette gjelder særlig for områder hvor det er lite kunnskap om undergrunnen, såkalt umodne områder, hvor oppsidepotensialet er stort. Funnet av Sverdrup-feltet i Nordsjøen i 2010 viser at det kan være begrensninger i både kunnskap og forståelse også av modne områder. Dette innebærer at oppsiden også kan være større enn beregnet øvre grense i usikkerhetsspennet.

Oljedirektoratet har estimert forventede uoppdagede, utvinnbare ressurser til i overkant av 3,8 mrd. Sm³ oljeekvivalenter (o.e.). Av dette er det anslått at væske og gass utgjør henholdsvis om lag 54 og 46 pst. Tabellen under gir oversikt over anslaget for forventede uoppdagede, utvinnbare ressurser på de ulike geografiske delene av norsk kontinentalsokkel.

	Forventning (mrd. Sm ³ o.e.)	Andel (pst)
Nordsjøen	0,67	17
Norskehavet	0,67	17
Barentshavet sør	1,13	29
Barentshavet nord	1,37	36
Totalt	~3,83	~100

Usikkerhetsspennet rundt forventningsverdien for de uoppdagede ressursene på 3,8 mrd. Sm³ o.e. er av Oljedirektoratet estimert til om lag 2-6 mrd. Sm³ o.e. Anslåtte ressurser i områder som ikke er åpnet ventes hovedsakelig å ligge i Barentshavet nord, men også dels i Norskehavet (det nordøstlige Norskehavet og områdene ved Jan Mayen). Disse anslagene er basert på ressursregnskapet per 31.12.2020. Oljedirektoratet planlegger å offentliggjøre oppdatert ressursregnskap i løpet av februar 2022.

I forbindelse med presentasjonen av Sokkelåret 2021 13. januar 2022 viste Oljedirektoratet oppdatert fordeling av uoppdagede ressurser i uåpnede og åpnete områder, hhv. 44 og 56 pst.

SPØRSMÅL NR. 820**Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 14. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Viser til sak i NRK der finansministeren sier at staten skal i samarbeid med fylkene bli enige om hva «den endelige kostnaden skal være» ved oppløsning av et fylke. For Vestfold og Telemark så har fylkesadministrasjonen beregnet kostandene ved oppdeling til 100 millioner kroner.

Vil regjeringen garantere for å dekke hele denne kostnaden?

BEGRUNNELSE:

For noen fylker er det åpenbart at man ønsker å reversere tvangssammenslåtte fylker, mens for andre vil det være behov for en grundig og bred vurdering av situasjonen. Sammenslåingsprosesser har vært krevende, og det er for tidlig å evaluere om dagens struktur vil gi bedre tjenester på sikt. Kort tid og en pågående pandemi gjør situasjonen

spesielt krevende. Uavhengig av om fylket er sammenslått med tvang så skal folkevalgte vurdere om kostnadene ved en reversering kan forsvares. Belastningen på budsjettet i tillegg til ressursbruk av ansatte vil veie i denne vurderingen. Det er derfor viktig å vite hva en oppløsning vil koste, og hvem som tar regningen.

Svar:

Som jeg tidligere har svart Stortinget, er regjeringen tydelig på at vi skal stille opp for de fylkeskommunene som har blitt tvangssammenslått, og som ønsker deling. Vi vil bidra økonomisk på en avtalt og egnet måte til å dekke kostnader knyttet til deling. Dette vil vi komme tilbake til, i dialog med de fylkeskommuner som etter behandling i de aktuelle fylkesting, søker om deling.

SPØRSMÅL NR. 821**Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 14. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

I disse dagar ser vi at vi over heile landet kan få oppløysingsvedtak i mange tvangssamanslåtte fylkeskommunar. I den samanheng er det store diskusjonar om kostnadar ved å løyse opp att. Det som ikkje får så stor merksemd er kor mykje kommune- og regionreformen har kosta fram til no. Både med prosessar gjennom Statsforvaltaren, tidlegare Fylkesmannen no Statsforvalteren, og direkte kostnadar ved samenslåing.

Kan statsråden greie ut for kor mykje ressursar førre regjering brukte på kommune- og regionreformen?

Svar:

Kommunereformen og regionreformen innebar omfattende prosesser med ressursbruk både i kommunene, fylkeskommunene og staten. Departementet har ikke en samlet oversikt over kommunenes, fylkeskommunenes

og andre offentlige aktørers kostnader i forbindelse med reformene. Mitt svar er derfor begrenset til direkte utbetalinger fra daværende Kommunal- og moderniseringsdepartementet ifm. reformene.

Departementets totale kostnader ved reformene har vært i overkant av 3,2 milliarder kroner. De største utgiftspostene var:

- Kompensasjon for engangskostnader til fylkeskommunene: 225 mill. kroner
- Kompensasjon for engangskostnader til kommunene: om lag 1,4 mrd. kroner
- Reformstøtte til kommunene: om lag 900 mill. kroner
- Støtte til infrastruktur i sammenslåtte kommuner: 200 mill. kroner
- Støtte til informasjon og folkehøring i kommuner og fylkeskommuner: 38,8 mill. kroner
- Div. forskning og utredning, og støtte til Statsforvalterne, KS og Kartverket m.fl.: om lag 150 mill. kroner.

I tillegg er det også gitt andre tilskudd til kommuner in-

nenfor inntektssystemet og gjennom skjønnsmidler, som ikke inngår i summene over.

SPØRSMÅL NR. 823

Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 12. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Ifølge NTB ser den finske anskaffelsen av F35 kampfly tilsynelatende ut til å ha en lavere enhetspris pr. fly enn den norske. Det er svært mange faktorer som påvirker enhetsprisen, og den har de siste årene også gått betydelig ned fordi det produseres langt flere fly.

Hvordan vurderer forsvarsministeren prisbildet for den norske og finske kampflyanskaffelsen, og hvordan påvirker enhetsprisen de sammenlagte kostnadene ved anskaffelsen av henholdsvis de norske og finske kampflyene?

Svar:

Anskaffelsen av F-35 gjennomføres av et amerikanskledet partnerskap som forhandler og bestiller F-35 fra leverandøren Lockheed Martin på vegne av både partnere og andre kjøpere. I F-35 partnerskapet har Norge både en styreposisjon og nøkkelpersonell som jobber integrert i den felles prosjektorganisasjonen i USA. Norges plass som partner gir oss dermed påvirkningskraft, rettigheter og muligheter innenfor industrirelaterte spørsmål, og ikke minst mulighet til å påvirke flyets standard ytelse på en måte som møter norske og arktiske behov.

Enhetsprisene for F-35 flyene har som forventet falt betydelig siden produksjonen startet, på grunn av økt årlig produksjonsvolum og læringseffekter på produksjonslinjen. De første flyene Norge mottok i 2015 hadde en enhetspris på 114 mill. USD. De flyene vi vil motta i 2022 har en enhetspris på 80,5 mill. USD. Enhetsprisen er her kontraktsprisen på selve flyet med nasjonale tilpasninger slik som merker, nasjonal programvare og for de norske flyene også integrasjon av Joint Strike Missile (JSM) og bremseskjermssystem. Endelig enhetspris for flyene som skal leveres i 2023 og 2024 forventes å ligge på samme eller marginalt lavere nivå enn dette.

Vi er ikke kjent med hvilken enhetspris Finland betaler, men den kontraktsfestede grunnprisen er i en produksjonsserie lik for både partnere og andre kjøpernasjoner.

Finland er ikke partner i F-35 programmet og må derfor i tillegg til grunnprisen og nasjonale tilpasninger betale et påslag til flyprisen som skal dekke deres andel av partnerskapets utviklingskostnader samt de administrative kostnadene knyttet til kjøpet. Hvis prisen for fly i samme produksjonsserie sammenlignes, vil Finland og andre kunder utenfor partnerskapet alltid betale en høyere enhetspris enn Norge og andre partnerland.

Da Norge av operative årsaker måtte starte vår anskaffelse av kampfly tidligere enn Finland, vil sannsynligvis gjennomsnittsprisen for de norske flyene anskaffet mellom 2015 til 2024 ligge høyere enn finnenes gjennomsnittspris for deres anskaffelse som leveres mellom 2025 og 2031. Denne differansen dreier seg ikke om hvilken pris nasjonene har oppnådd gjennom forhandlinger, men er en funksjon av volum og effektivisering på produksjonslinjen.

Både det norske og det finske anskaffelsesprosjektet for nye kampfly omfatter «kampfly med nødvendig tilleggsutstyr og tjenester». Dette betyr at prosjektet omfatter fly, våpen, tilleggsutstyr til flyet, utdanning, logistikk og reservedeler nødvendig for å oppnå ønsket operativ evne.

Det norske prosjektet dekker også kostnadene for å utvikle og kvalifisere Joint Strike Missile og bremseskjerm for flyet. Det er totalanskaffelsen som for Norges del har en forventet kostnad på 90,2 mrd. kr. Vi er ikke kjent med detaljene i det finske totalprosjektet, men prosjektet inneholder sannsynligvis de samme elementene i andre omfang. I tillegg vet vi at den finske anskaffelsen ikke inneholder noen egne utviklingsarbeider.

Å dele prosjektets totalkostnad med antall fly gir derfor ingen god indikasjon på enhetsprisen, da totalkostnaden inneholder betydelige anskaffelser utover selve flyprisen som vil være unike for den enkelte kjøper. Selv om enhetsprisen på fly medvirker til forskjellig sammenlagt kostnad mellom den norske og den finske anskaffelsen, er det også slik at det enkelte lands anskaffelse er dimensjonert etter hva som er bestilt av tilleggsmateriell og tjenester for å oppnå fastsatte krav til operativ evne.

SPØRSMÅL NR. 824**Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 12. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at også lufthavnene blir inkludert i den neste krisepakken for luftfarten?

BEGRUNNELSE:

Smitteverntiltakene som ble innført før jul går på ny hardt ut over næringslivet vårt. Reiselivet blir ekstra hardt rammet, som blant annet flyselskapene. Den snart to år lange krisen setter dype spor som kommer til å forfølge bransjen i mange år fremover.

Den 21. desember varslet regjeringen at de arbeider med nye økonomiske krisetiltak for å støtte flyselskapene igjennom krisen koronaen fører med seg. I pressemeldingen står det at regjeringen vil vurdere bevilgningsbehovet og deretter legge frem et forslag til Stortinget.

Pressemeldingen varsler kun økonomiske støttetiltak til flyselskapene. Også andre deler av luftfarten sliter hardt, og blir påvirket på lik linje med flyselskapene. Regjeringen omtaler ikke lufthavnene.

Som et eksempel vedtok Stortinget i 2021 å støtte Sandefjord Lufthavn Torp med til sammen 157 millioner kroner. ESA sine regler førte til at lufthavnen kun fikk utbetalt ca 70 millioner kroner.

Tilsvarende problemer er det ved andre lufthavner. Etter dette har Norge stengt ned igjen på ny, noe som fører til ytterligere behov for statlig støtte.

Svar:

Lufthavnene har, som flyselskapene, blitt hardt rammet av pandemien. De fleste av Norges lufthavner er statlig eid og drevet av Avinor. Til tross for en svært krevende tid har lufthavnene gjennom pandemien klart å levere nødvendige og gode tjenester til flyselskapene og passasjerene.

De ikke-statlige lufthavnene har blitt kompensert og/eller kompenseres gjennom ordinære støtteordninger i regi av fylkeskommunene eller gjennom ad hoc tilskudd og egne opprettede støtteordninger. Sandefjord lufthavn Torp og Haugesund lufthavn, som ikke er fullt ut offentlig eide, har fra mars 2020 til desember 2021 mottatt til sammen 307 mill. kr i tilskudd. I 2020 fikk de dekket hele tapet sitt som følge av pandemien, mens de i 2021 fikk dekket underskuddet sitt iht. en egen støtteordning for norske lufthavnoperatører. Støtteordningen varte til og med desember 2021. Sandefjord lufthavn har for øvrig bedt om ytterligere støtte for 2021 på et alternativt støtterettslig grunnlag, og denne saken er nå til vurdering.

Pandemien gjør at det er stor usikkerhet om hvordan flytrafikken vil utvikle seg fremover. Samferdselsdepartementet har dialog med bransjen, både flyselskap, representanter for de ansatte, Avinor og landets øvrige lufthavner, og vurderer fortløpende behovet for nye tiltak.

SPØRSMÅL NR. 825**Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 13. januar 2022 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinning****Spørsmål:**

I Solberg-regjeringens budsjettforslag for 2022 omtales den dramatiske og negative situasjonen i flere av Norges 17 partnerland i utviklingspolitikken, som Afghanistan, Etiopia, Colombia og Myanmar. I lys av dette varslet Solberg-regjeringen at det var igangsatt en revisjon av partnerlandsstrategien for enkelte av disse landene. Den neg-

ative utviklingen har i enkelte av landene er siden blitt forverret.

Hvordan arbeider regjeringen med revisjoner av strategiene?

Svar:

Norge har hatt et bistandsengasjement over flere tiår med de fleste partnerlandene, og samarbeidet er veletablert og godt forankret. Dette samarbeidet vil fortsette i tråd med de respektive landstrategiene. Samtidig må vi erkjenne at bistand innebærer risiko. Det er mange eksempler opp gjennom årene på at utviklingen i samarbeidsland i perioder har gått i gal retning. Dette krever vanskelige avveininger mellom økte humanitære behov på den ene siden og risiko for å bidra til å understøtte regimer som tar klare og tydelige valg som bryter med det verdisetet som ligger til grunn for bistanden og samarbeidet.

Når utviklingen i Afghanistan, Myanmar og Etiopia tok en så dramatisk vending som den gjorde i 2021, forandret det forutsetningene for de flerårige landstrategiene, som måtte settes til side. Det ble nødvendig å fryse stat-til-stat-samarbeidet, og kanalisere bistanden over til multilaterale og ikke-statlige organisasjoner for å imøtekomme økende humanitære behov. I Afghanistan er situasjonen i stadig endring og vi er i løpende dialog med likesinnede land om hvordan det internasjonale samfunn skal forholde seg til Taliban. I Myanmar vurderer vi kontinuerlig og i tett samarbeid med relevante partnere fra sivilsamfunn og FN, hvordan vi best og mest effektivt

kan ha et engasjement i landet uten å samtidig bidra til legitimering av kuppemakerne. For Etiopias del har denne regjeringen videreført den forrige regjerings omlegging av bistanden og vurderer fortløpende, i samråd med giver-samfunnet, utviklingen på bakken.

Situasjonen i disse tre landene fortsetter å være uoversiktlig og i endring. Først når situasjonen har stabilisert seg og rammebetingelsene for det mer langsiktige samarbeidet blir klarere, vil det være naturlig å gå tilbake til å styre bistanden etter flerårige landstrategier.

Det er bekymringsfulle trekk ved utviklingen i Colombia. At miljø- og menneskerettighetsforsvarere utsettes for trusler, trakassering og drap, er uakseptabelt. Jeg mener likevel at situasjonen i Colombia ikke kan sidestilles med den i de tre andre landene. Departementet følger situasjonen tett og er i kontinuerlig dialog med colombianske myndigheter om utviklingen, inkludert behovet for å styrke beskyttelsen av disse gruppene. Vår ambassade i Bogotá gjennomfører og deltar regelmessig på feltbesøk til utsatte områder og lokalsamfunn for å vise vår støtte til urfolksledere og miljø- og menneskerettighetsforkjempere. Vi har ved ulike anledninger tatt opp den alvorlige situasjonen for miljø- og menneskerettighetsforsvarere i Colombia i FNs sikkerhetsråd.

SPØRSMÅL NR. 826

Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 14. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Mener statsråden dette er et privatrettslig forhold som ikke omfattes av konsesjonen og vil hun derfor ikke foreta seg noe, eller er statsråden av den oppfatning at det vil være naturlig å stille krav om tilgang på rent drikkevann i revisjonen?

BEGRUNNELSE:

Som statsråden nok vet så pågår det en revisjon av konsesjonsvilkår for flere vannkraftanlegg i landet. Hovedformålet er ifølge NVE å bedre miljøforholdene i regulerte vassdrag, og kjernen i en revisjon vil være å avveie dette formålet opp mot formålet i selve konsesjonen, som er kraftproduksjon. Videre heter det at en revisjonsadgang er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene. NVE skriver også at privatrettslige

forhold ikke omfattes, men at revisjonsprosessen bør samordnes med vanddirektivarbeidet. Undertegnede ønsker å fremføre et eksempel i skjæringspunktet mellom disse hensynene.

I undertegnades valgdistrikt Vest-Agder omfatter revisjonen Sira-Kvina Kraftselskap (SKK) som fikk konsesjon på 60-tallet. SKK er en viktig samfunnsaktør og hjørnesteinsbedrift og produserer hele 6 300 GWh, noe som tilsvarer omtrent 5 % av Norges kraftproduksjon.

I forbindelse med overskjønn for regulering av Sira-Kvina vassdragene ble det 17.09.1969 avsagt følgende for eierne av gården Midtre Røynestad, gn. 139 i Kvinesdal. Takstnr. 95 punkt 1 under spesielle skjønnsforutsetninger, side 95 i skjønnsprotokollen:

«Sira Kvina Kraftselskap anlegger vannkraftverk med framføringer av ledninger som vist på tegning 1074 A tilstrekkelig til å dekke de enkelte eiendommers eksisterende behov.»

Det ble slik jeg forstår gitt et skjønnskrav til SKK i forbindelse med konsesjonen om å anlegge en brønn/vannverk for å forsyne innbyggerne på midtre Røynestad med rent drikkevann. Det er om lag 15 husstander i området. Vannet brukes likevel ikke som drikkevann og innbyggerne har blitt frarådet å drikke vannet fra brønnen anlagt av SKK, og det ville vært krav om koking av vannet dersom det hadde vært et offentlig vannverk. Mange kjøper eget flaskevann, og prøver tatt av vannet viser at det er 37 ganger høyere forekomst av koliforme bakterier enn det drikkevannsforskriften tillater. Mattilsynet nektet også en melkeprodusent å bruke vannet som drikkevann til dyrene. Innbyggerne ønsker at krav om rent drikkevann skal omfattes av revisjonen som nå er til behandling i OED og de har fellesskap sendt et brev til OED den 24.09.2021 om saken, jeg håper statsråden tar seg tid til å lese brevet. Som statsråden sikkert forstår er dette en krevende situasjon for innbyggerne på midtre Røynestad i Kvinesdal.

Svar:

Hovedformålet med revisjon av vilkår for eldre vannkraft-konsesjoner er å bedre miljøtilstanden i regulerte vassdrag ved å sette nye vilkår for å rette opp miljøskader og ulemper som har oppstått som følge av reguleringen, først og fremst av hensyn til allmenne interesser.

Av Olje- og energidepartementets Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer fremgår det at privatrettslige forhold ikke omfattes av en vilkårsrevisjon. Retningslinjene viser til Ot.prp. nr. 50 (1991-92) s. 78 første spalte: "Grunneiere og andre rettighetshavere faller imidlertid utenfor fordi deres stilling må ansees avgjort ved skjønn."

Hvordan drikkevannsforsyning på gården Midtre Røynestad skal sikres, er et privatrettslig forhold mellom grunneierne og regulanten. Som representanten opplyser i bakgrunn for spørsmålet, ble spørsmålet avgjort i overskjønn for regulering av Sira-Kvina vassdragene av sagt 17.09.1969. Dette spørsmålet inngår dermed ikke som en del av vilkårsrevisjonen av Sira-Kvina-reguleringene. Jeg forutsetter likevel at regulanten oppfyller sine privatrettslige forpliktelser som er fastsatt av domstolene ved skjønn.

SPØRSMÅL NR. 827

Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 13. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke vurderinger er foretatt når det kommer til innkjøp av droner fra DJI og mener regjeringen det er forsvarlig å gå til innkjøp av droner som er brukt til overvåkning av uigurer i Xinjiang eller som utgjør en risiko for at data kan komme på avveie?

BEGRUNNELSE:

Politiets Fellestjenester har inngått en kontrakt om innkjøp av droner fra DJI gjennom importøren Elefun.

Kinesiske DJI står på US Department of Commerce's Entity List som utpeker det kinesiske selskapet som et nasjonalt sikkerhetsproblem og forbyr USA-baserte selskaper å eksportere teknologi til selskapet. Grunnlaget for den amerikanske svartelistingen er at selskapet har bidratt til "wide-scale human rights abuses within Chi-

na through abusive genetic collection and analysis or high-technology surveillance."

Dette henger sammen med DJIs bidrag med politidroner i et strategisk samarbeid med myndighetenes sikkerhetstjeneste i Øst-Turkestan (Xinjiang). Som en del av "Operasjon Due" ble droner benyttet i overvåkingsøyemed av kinesiske myndigheter, med utstrakt bruk nettopp i Øst-Turkestan (Xinjiang).

DJI ble i desember 2021 tatt inn i USAs sanksjonsliste, med pålegg om stans i aksjehandel i selskapet. Også her var begrunnelsen faren for at DJI bidrar til den intensive overvåkingen av uigurer. I USA har Department of Homeland Security kommet med en advarsel om faren for at data fra kinesiske droner kan komme på avveie, og bli misbrukt.

DJIs samarbeid med kinesiske myndigheter og faren for bidrag til menneskerettighetsbrudd utgjør en risiko som bør vurderes før man går til innkjøp av droner.

Svar:

Politiet startet utprøving av droner i 2019 for bruk i politioperativt arbeid. Utprøvingen har vist at droner har vært en viktig faktor for å redde liv i forbindelse med søk etter savnede personer, blant annet under jordraset i Gjerdrum. Politiet bruker ikke droner i oppgaver som vil kunne kompromittere nasjonale sikkerhetsinteresser.

I arbeidet med anskaffelsen av droner til politiet har jeg fått opplyst av Politidirektoratet at de har gjort risikovurderinger knyttet til etterretningstrusselen fra Kina, og at nasjonal trusselvurdering er lagt til grunn for anskaf-

felsen. Direktoratet har også vært tydelig på at det gjennomføres en selvstendig risikovurdering forut for bruk av droner i hvert enkelt tilfelle.

Sikkerhet og trygghet rundt norske interesser er en forutsetning for regjeringens arbeid. Jeg har derfor drøftet saken med politidirektøren som med bakgrunn i informasjonen som er fremkommet den siste tiden, vil be Nasjonal sikkerhetsmyndighet om en særskilt vurdering knyttet til politiets bruk av droner.

Jeg viser til nærmere orientering om saken i Stortingets ordinære spørretime 12.1.22.

SPØRSMÅL NR. 828

Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 20. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ overfor Statens vegvesen for oppstart av planarbeidet for strekningen Bakka-Solheim på E134?

BEGRUNNELSE:

Etne og Vindafjord kommuner vedtok i 2015 gjennom egne kommunedelplaner trasévalg for fremtidig ny E134 mellom Bakka i Etne kommune og Solheim i Vindafjord kommune. I behandlingen av ny Nasjonal transportplan stod det et bredt tverrpolitisk flertall på Stortinget bak å legge inn oppstart av prosjektet på denne strekningen i første periode av planen. Begge nåværende regjeringspartier skrev i sine merknader i Innst. 653 S (2020–2021) at de ville prioritere oppstart av prosjektet i første planperiode. Det samme gjorde vi i FrP, samt daværende regjeringspartier Høyre og Venstre.

Deler av strekningen er i dag av svært dårlig standard, noe som fører til generelt vanskelige kjøreforhold og en svært utfordrende trafikksikkerhet. Veistrekningen er en viktig del av stamveinettet mellom Østlandet og Vestlandet. Det er særdeles viktig at det opprettholdes en god fremdrift i prosjektet slik at vegstrekningen er forberedt på trafikkvekst når prosjektene Rogfast og Hordfast åpner på E39.

Svar:

I Nasjonal Transportplan (NTP) 2022-2033 er det kun navngitt prosjekter som starter opp i de første seks årene av planperioden. Samtidig er det satt av en ufordelt pott også for de siste seks årene av perioden. Utfordringer og ambisjoner for transportkorridorene er presentert i stortingsmeldingen.

Statens vegvesen skal, med utgangspunkt i de utfordringer, mål og økonomiske rammene som er omtalt i NTP, utvikle strategier og planer for nye investeringer som best løser utfordringene.

Etter gjeldende praksis er det opp til Statens vegvesen selv å vurdere hvilke prosjekter de skal sette i gang planlegging av etter plan- og bygningsloven. Statens vegvesen arbeider nå med gjennomføringsplanen 2022 -2027 for NTP 2022-2033, og etaten legger opp til at gjennomføringsplanen offentliggjøres i februar 2022. I planen inngår det et planleggingsprogram, som viser alle prosjekter som skal planlegges etter plan- og bygningsloven.

For strekningen E134 Bakka - Solheim foreligger det vedtatt kommunedelplan. Prosjektet er ikke omtalt i Nasjonal Transportplan (NTP) 2022-2033. Jeg ser det derfor ikke som naturlig å skulle ta initiativ overfor Statens vegvesen for dette prosjektet per nå.

Jeg vil som oppfølging av Stortingets vedtak 35 underpunkt 23 av 2.12.2021, jf. Innst. 2 S (2021–2022), foreta en vurdering av veiporteføljen i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 (NTP) for å bidra til en effektiv gjennomføring og oppfølging av klimamålene. Gjennomgangen skal også vurdere veinormalene, herunder en

høyere terskel for trafikkmengde for bygging av firefelts motorveier.

SPØRSMÅL NR. 829

Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 19. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan Statsråden være vennlig å svare fullstendig på mitt skriftlige spørsmål nr. 634 fra 10.12.2021, inkludert en tabell 3 med de modifikasjoner som er beskrevet der?

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker altså en tabell som viser anslåtte fordelingsvirkninger av budsjettforliket for 2022 mellom Ap, Sp og SV sammenlignet med Prop. 1 LS (2021–2021), med ekstra kolonner som for hver inntektsgruppe viser antall skatteyttere som får skjerpet skatt og antall skatteyttere som får om lag uendret skatt.

Svar:

Som en følge av budsjettforliket for 2022 mellom Ap, Sp og SV får om lag 65 prosent av skattyterne lavere eller

uendret skatt, sammenlignet med Prop. 1 LS (2021-2022). For øvrig medfører budsjettforliket at avgiftsnivået i 2022 blir 2,3 mrd. kroner lavere enn foreslått av Solberg-regjeringen i Prop. 1 LS (2021-2022). Den største endringen er reduksjon i elavgiften, som er ned 1,8 mrd. kroner mer enn Solberg-regjeringen foreslo. I 2022-budsjettet har regjeringen dessuten lagt inn en betydelig kompensasjon til bilistene for økt CO2-avgift.

Tabell 1 viser anslåtte fordelingsvirkninger sammenlignet med Prop. 1 LS (2021–2022) etter bruttoinntektsgrupper sammen med kolonner som viser antall skatteyttere som får uendret og skjerpet skatt. Tabell 2 viser tilsvarende tall sammenlignet med referansesystemet for 2022 (fremskrevne 2021-regler). I enkelte inntektsgrupper oppgis ikke antall skatteyttere med uendret/skjerpet skatt fordi usikkerheten i resultatene fra modellberegningen blir for stor når de er basert på få observasjoner.

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger av vedtatt budsjettet for 2022. Alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. Sammenlignet med Prop. 1 LS (2021–2021)

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternivet. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Herav: Gjennomsnittlig endring i formues-skatt. Kroner	Antall skatteyttere med om lag uendret skatt (prosentandel i parentes)	Antall skatteyttere med skjerpet skatt (prosentandel i parentes)
0–100 000 kr	374 700	1 100	300	400	329 900 (88,0)	6 700 (1,8)
100 000–200 000 kr	281 200	8 100	1 100	300	103 300 (36,7)	89 000 (31,6)
200 000–250 000 kr	247 600	14 100	900	200	81 600 (33)	64 500 (26,1)
250 000–300 000 kr	303 100	30 400	100	200	14 300 (4,7)	60 700 (20,0)
300 000–350 000 kr	344 600	49 600	-100	200	9 600 (2,8)	61 400 (17,8)
350 000–400 000 kr	328 800	66 800	0	400	9 700 (3,0)	67 300 (20,5)
400 000–450 000 kr	310 800	84 400	-200	400	9 900 (3,2)	64 300 (20,7)
450 000–500 000 kr	311 100	102 100	-400	400	23 300 (7,5)	47 300 (15,2)
500 000–550 000 kr	289 600	118 600	-600	400	19 900 (6,9)	29 600 (10,2)
550 000–600 000 kr	270 300	135 000	-600	500	19 400 (7,2)	26 400 (9,8)

600 000–700 000 kr	437 900	158 700	200	600	30 300 (6,9)	146 500 (33,5)
700 000–800 000 kr	286 600	196 000	2 200	900	3 900 (1,4)	271 400 (94,7)
800 000–1 mill. kr	301 300	254 500	3 500	1 700	2 900 (1,0)	292 400 (97,0)
1 mill.–2 mill. kr	305 700	425 700	10 200	4 800	500 (0,2)	301 400 (98,6)
2 mill.–3 mill. kr	29 200	881 900	41 700	22 300	-	28 700 (98,3)
3 mill. kr og over	19 900	2 313 600	271 500	154 200	-	-
I alt	4 442 300	132 200	2 600	1 600	658 400 (14,8)	1 577 200 (35,5)

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av vedtatt budsjettet for 2022. Alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. Sammenlignet med referansesystemet for 2022

		Gjennomsnittlig skatt i referansenalternativet. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Herav: Gjennomsnittlig endring i formues-skatt. Kroner	Antall skattytere med om lag uendret skatt (prosentandel i parentes)	Antall skattytere med skjerpet skatt (prosentandel i parentes)
Bruttoinntekt ¹	Antall					
0–100 000 kr	374 600	1 100	300	300	330 100 (88,1)	6 000 (1,6)
100 000–200 000 kr	281 200	9 500	-400	300	96 700 (34,4)	6 700 (2,4)
200 000–250 000 kr	247 500	15 800	-800	200	72 600 (29,3)	6 400 (2,6)
250 000–300 000 kr	303 000	31 600	-1 100	200	10 400 (3,4)	9 500 (3,1)
300 000–350 000 kr	344 700	50 600	-1 100	200	5 700 (1,7)	12 500 (3,6)
350 000–400 000 kr	328 600	67 800	-1 100	300	4 800 (1,5)	15 700 (4,8)
400 000–450 000 kr	310 800	85 400	-1 300	300	4 200 (1,3)	16 400 (5,3)
450 000–500 000 kr	311 000	103 100	-1 500	300	3 300 (1)	18 300 (5,9)
500 000–550 000 kr	289 600	119 600	-1 700	300	2 600 (0,9)	16 600 (5,7)
550 000–600 000 kr	270 400	136 000	-1 800	500	2 000 (0,7)	15 500 (5,7)
600 000–700 000 kr	437 900	159 800	-1 100	600	38 100 (8,7)	60 700 (13,9)
700 000–800 000 kr	286 700	197 100	700	800	101 100 (35,3)	127 100 (44,3)
800 000–1 mill. kr	301 400	255 800	1 800	1 500	86 100 (28,6)	158 000 (52,4)
1 mill.–2 mill. kr	305 700	427 300	8 200	4 300	14 000 (4,6)	273 100 (89,3)
2 mill.–3 mill. kr	29 200	885 300	38 000	20 100	-	28 300 (97,1)
3 mill. kr og over	19 900	2 329 600	255 300	139 200	-	19 500 (98,3)
I alt	4 442 300	133 400	1 300	1 500	771 700 (17,4)	790 300 (17,8)

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2019. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2022. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige

endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 830**Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 14. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Vil utenriksministeren bidra til at norsk sider fremmes ved at det serveres i norske ambassader ved anledninger der det er naturlig å servere denne type drikkevarer?

BEGRUNNELSE:

Mens franske ambassader kun serverer fransk vin, finnes det ingen slike retningslinjer på norske ambassader. Det er grunn til å anta at det franske folk ikke ville akseptert annet enn franske bobler i franske ambassader. Vi skal selvfølgelig ikke detaljstyre hva norske ambassader serverer, men de har en rolle i å fremme norsk kultur og næringsliv, herunder norsk sider. En franskmann ville reagert dersom det ble servert prosecco på en fransk ambassade. Vi må være like stolte av norsk sider som franskmenn er av sin champagne.

Norsk siderproduksjon har vært gjennom en revolusjon de siste 20 årene. Kvaliteten er helt i verdensklasse. I 2009 fikk «Sider frå Hardanger» beskyttet geografisk betegnelse, på linje med for eksempel Champagne i Frankrike, og flere Michelin-restauranter i inn- og utland har funnet plass til norsk sider. Hos Vinmonopolet har sider i lange perioder vært den hurtigst voksende produktkategorien. I 2013 hadde Hardanger tre profesjonelle siderprodusenter, som til sammen produserte 45 000 liter. I 2019 var det mer enn 20 produsenter, som leverte 450 000 liter ferdig sider. Høsten 2021 ble det i Hardanger alene produsert 750 000 liter sider. Norsk sider har vunnet internasjonale konkurranser. I dag gjør omkring 50 produsenter over 100 produkter tilgjengelig på Vinmonopolet. De viktigste distriktene er Sogn, Lier og Hardanger, med flere etableringer også i Telemark, Viken, Ryfylke, Innlandet og Trøndelag. Siderproduksjon styrker landbruket og gir fruktbygdene flere ben å stå på. Samtidig ser vi at flere unge bønder satser på denne næringsveien.

Norske ambassader var i sin tid svært sentrale i å bygge omdømme og marked for norsk laks. Våre ambassader kan bidra til å bygge stolthet til norske produkter, og jeg mener norsk sider må sprudle på norske arrangementer i alle verdenshjørner.

Svar:

Utenriktjenesten jobber kontinuerlig med å fremme norske næringslivsinteresser over hele verden, også gjennom representasjonsarrangementer i ulike sammenheng. I UD's interne veileder til utenriksstasjonene om gjen-

nomføring av offisielle arrangementer ligger det en generell oppfordring om å bruke norske produkter der det er mulig og naturlig. Det serveres ofte norsk mat, både fisk og norske landbruksprodukter, på arrangementer i regi av norske utenriksstasjoner og det norske virkemiddelapparatet for eksport.

Utenriksdepartementet er kjent med at norsk sider er anerkjent for god kvalitet, og at det i senere tid er flere norske produsenter som ønsker å satse i det internasjonale marked med sine produkter. Dette er gledelig, og utenriktjenesten vil selvsagt bistå med å fremme disse produktene der det er naturlig. Det er allerede avtalt et møte mellom representanter for næringen og utenriksdepartementet for å utveksle tanker og ideer om hvordan vi best kan jobbe sammen om dette.

De franske champagne-merkene har allerede et stort eksportmarked for sine produkter, og det er som regel mulig for franske utenriksstasjoner å få tak i disse produktene lokalt. Det er ikke alltid tilfelle når norske utenriksstasjoner ønsker norske produkter, men tilgjengeligheten øker for mange av disse. Utenriksdepartementet kan imidlertid garantere at våre norske utenriksstasjoner skal fortsette å jobbe for å bygge omdømme og markedsmuligheter for norske landbruksprodukter, også norsk sider fra Hardanger.

SPØRSMÅL NR. 831**Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 14. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

I FNs Generalforsamling stemte Norge nylig til støtte for FN-resolusjonen A/RES/76/12. I resolusjonen tilkjennegis det ikke noen kristen eller jødisk tilknytning til Tempelhøyden i Jerusalem. Land som USA og Canada stemte imot.

Hva er statsrådets begrunnelse for Norges tilslutning til resolusjonen?

Svar:

Norge stemmer for resolusjoner i FN som er i tråd med norsk politikk og folkeretten. Det innebærer imidlertid ikke at vi nødvendigvis er enig i alle enkeltformuleringer, eller fravær av sådanne, i tekstene til de resolusjonene vi stemmer for.

Resolusjonen om Jerusalem, som representanten viser til, blir hvert år forhandlet frem av EUs og Palestinas FN-delegasjoner, sammen med flere andre resolusjoner knyttet til den israelsk-palestinske konflikten. Norge har i mange år stemt for denne resolusjonen, da vi støtter de føringene som resolusjonen legger for hvordan den sårbare situasjonen i Jerusalem bør håndteres. Blant annet understreker resolusjonen at en endelig og rettferdig løsning på Jerusalem-spørsmålet må baseres på de legitime interessene til både israelere og palestinere, i tråd med folkeretten, og sikre religionsfriheten for alle. Resolusjonen fremhever også behovet for at partene viser tilbakeholdenhet og unngår provoserende handlinger og hatefulle ytringer. Videre anmoder resolusjonen om respekt for det historiske status quo for de hellige stedene i byen. Det siste året, som har vært preget av betydelige spenninger og voldsutbrudd i Jerusalem, har vist at denne tematikken dessverre fortsatt er høyst relevant. Jerusalem sin status er dessuten ett av de sentrale utestående spørsmålene i den israelsk-palestinske konflikten, og dermed også en viktig nøkkel for en løsning på konflikten.

Som et ledd i å føre en balansert, konsistent og forutsigbar Midtøsten-politikk, har Norge en lang tradisjon for å opprettholde den samme stemmegivningen i disse resolusjonene hvert år, som er langs de samme linjene som de fleste EU-land, andre nærstående land og et stort flertall av FNs medlemsland. 129 land stemte for Jerusalem-resolusjonen 1. desember 2021, herunder Danmark, Finland, Frankrike, Italia og Spania.

Fra norsk side har vi lenge vært oppmerksom på visse mangler ved resolusjonsteksten. Blant annet henviser resolusjonen til Tempelhøyden / Haram al-Sharif kun

ved bruk av muslimenes benevnelse på stedet (Haram al-Sharif) og ikke også den jødiske benevnelsen (Temple Mount). Norsk syn er at begge betegnelse burde brukes. Videre mener vi at resolusjonen ikke i tilstrekkelig grad anerkjenner betydningen av Jerusalem og de hellige stedene i byen for kristne og jøder.

For å understreke det norske synet på ovennevnte, avgav Norge en stemmeforklaring i forbindelse med voteringen i FN. I stemmeforklaringen uttrykte Norge bekymring for utviklingen og stadige voldelige sammenstøt ved Tempelhøyden / Haram al-Sharif. Videre minnet vi om den spesielle betydningen av de hellige stedene i Jerusalem, og oppfordret om å opprettholde den historiske status quo for Tempelhøyden / Haram al-Sharif i tråd med tidligere forståelser og med hensyn til Jordans særskilte rolle. Norge fremhevet også at vi forstår formuleringene i resolusjonen knyttet til de hellige stedene i Jerusalem som et uttrykk for viktigheten og den historiske betydningen av både byen Jerusalem og de hellige stedene for de tre monoteistiske religionene. Avslutningsvis uttrykte vi en forventning om at FN-resolusjoner viser til Tempelhøyden / Haram al-Sharif i tråd med denne forståelsen.

Norge anså Jerusalem-resolusjonen for øvrig som å være i tråd med norsk politikk, folkeretten og internasjonale parametere. Til tross for at Norge i utgangspunktet hadde vært mer tilfreds med en noe annerledes tekst, valgte vi dermed å stemme for resolusjonen.

SPØRSMÅL NR. 832**Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 17. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden at Skatteetaten, Nav og politiet skal ha mulighet til automatisk å hente folks kontoutskrifter ti år tilbake, til bruk i etterforskning?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 4. januar 2022 kunne Dagens Næringsliv fortelle om et «nytt verktøy som kan tvinge bankene til å gi politi og Skatteetaten intime betalingsdetaljer om nordmenn – helt automatisk». Dette gjør deler av banknæringen, deriblant DNB og Finans Norge, bekymret. Også førsteamanuensis Malgrozata Cyndecka ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen mener det er en stor risiko for at disse opplysningene kommer på avveie. Cyndecka stiller spørsmål ved om hjemlene er tiltenkt en slik løsning, og om det er behov for nye, utvidede hjemler.

Høyre er kjent med at politiet allerede i dag har hjemmel til å få innsyn i transaksjonsoversikter for bankkontoter, og mener slike hjemler er nødvendig for å avdekke og etterforske flere typer kriminelle forhold. Høyre er også positive til å ta i bruk ny teknologi som kan effektivisere og modernisere offentlige etater. Samtidig bør hensynet til personvern og rettsikkerhet stå sterkt. En automatisk løsning – slik det skisseres her – innebærer en risiko for misbruk, ved at adgangen kan benyttes utover det som nødvendig for å oppnå målet med uthenting av opplysningene.

Manuelt arbeid er en begrensning som gir høyere terskel for å hente ut sensitive opplysninger. Det er også grunn til å stille spørsmål ved om det ble tatt høyde for at slike opplysninger kunne hentes ut automatisk, da de aktuelle hjemlene ble etablert.

Svar:

Jeg mener det er viktig å benytte ny teknologi til å forebygge og bekjempe kriminalitet. Som det fremgår av Hurdalsplattformen, ønsker regjeringen å gjennomføre et taktskifte i digitaliseringen av offentlig sektor. Det å etablere nye digitale samhandlingsløsninger mellom offentlig og privat sektor er en del av digitaliseringsarbeidet. Heldigitale samhandlingsløsninger kan bidra til at offentlig sektor effektiviseres slik at ressurser kan frigjøres til å styrke velferdstilbudet, og kan redusere næringslivets administrative byrder knyttet til gjennomføring av offentlig regelverk.

Samtidig må de positive effektene som slike digitale samhandlingsløsninger kan ha, vurderes opp mot hensynet til personvernet. Løsningene må være innenfor de rettslige rammene som følger av Grunnloven, Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen og personopplysningsloven. Disse kan stille nærmere krav til det rettslige grunnlaget for behandling av personopplysninger og innebærer også enkelte begrensninger for utveksling av personopplysninger mellom offentlig og privat sektor.

DSOP – Kontrollinformasjon, som er en del av samarbeidet Digital Samhandling Offentlig Privat (DSOP), er et samarbeidsprosjekt mellom finansnæringen og offentlige etater, herunder politiet. Den 14. oktober 2021 mottok Justis- og beredskapsdepartementet en henvendelse fra Finans Norge, hvor det bes om at departementet avklarer det rettslige grunnlaget for DSOP – Kontrollinformasjon. I brevet vises det til at det er utviklet en løsning som vil innebære en sanntidsbasert maskinell og automatisert tjeneste for utlevering av nærmere fastsatte kategorier av informasjon til henholdsvis skatteetaten, NAV, politiet og økokrim. Departementet er i gang med en vurdering av det rettslige grunnlaget for ordningen. Resultatet av dette arbeidet vil gi et grunnlag for å vurdere ordningen, herunder om det er behov for å justere ordningen og om det er behov for lov- eller forskriftsendringer.

SPØRSMÅL NR. 833**Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 14. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvilke beregninger ligger til grunn for finansministerens uttalelse om at det blir dyrere å opprettholde Viken som eget fylke, enn å dele fylket opp?

BEGRUNNELSE:

På NRK Dagsrevyen 4. januar uttalte finansministeren blant annet at det er billigere å betale 550-640 millioner kroner for å splitte opp sammenslåtte fylker, enn å gjennomføre og videreføre sammenslåingen av Viken fylke. På en nettsak på nrk.no siteres finansministeren på følgende: «Held ein fram med å slå dei saman, blir det endå dyrare og endå dårlegare, og det fører til sentralisering».

Finansministeren peker blant annet på kostnader til nytt fylkeshus i Viken. Finansministeren antas å være kjent med at tidligere Akershus fylkeshus på Galleriet i Oslo er solgt, at det er store oppgraderingsbehov ved fylkeshuset i Buskerud.

Den administrative utredningen utført av Viken fylkeskommune anslår at prosess- og etableringskostnadene for en oppdeling av Viken fylke vil koste mellom 310- 440 millioner kroner. Viken fylkeskommune har også hentet

ut økonomiske effekter på 60 mill. kr av blant annet effektivisering og stordriftsfordeler i budsjettet for 2022. Og forutsetter ytterligere 65 mill. kr årlig i uttak av økonomiske effekter knyttet til effektivisering, gevinstrealisering og stordriftsfordeler i årene som kommer.

Svar:

Regjeringen legger til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner og kommuner kan deles, dersom fylkeskommunene og kommunene selv ønsker det. Å gjennomføre slike delingsprosesser vil innebære kostnader, både for fylkeskommuner og kommuner som skal deles, og for staten. Når det gjelder merkostnader knyttet til å gjennomføre deling, har regjeringen avklart at vi vil bidra økonomisk på en avtalt og egnet måte. Jeg mener dette er et riktig og viktig initiativ, da Stortinget gjennom sine vedtak i 2017 slo sammen fylkeskommuner og kommuner som selv ikke ønsket det. Delingskostnader er bare en av mange problemstillinger som må vurderes i en sak om fylkesdeling. I første omgang er det nå fylkestinget i Viken som må vurdere fordeler og ulemper ved en ev. deling.

SPØRSMÅL NR. 834**Innlevert 6. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 18. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil regjeringen bidra til at den resterende strekningen i Lavangsdalen sikres med midtdeler, slik Statens Vegvesen i utgangspunktet hadde planlagt?

BEGRUNNELSE:

Innfartsveien til Tromsø har gjennom mange år vært en ulykkesbelastet strekning som har krevd tap av menneskeliv. Etter en katastrofal trafikkulykke i 2011 ble det bestemt å sette i gang trafikkisikringstiltak gjennom Lavangsdalen (Sørbotn – Kantornes) med å bygge midtdeler. Arbeidet

ble ferdigstilt i 2013 og ifølge Statens Vegvesen (SVV) har dette bidratt til en nedgang i dødsulykker på strekningen med 90 prosent. Men dessverre ble det ikke bygget midtdeler på hele strekningen, slik SVV i utgangspunktet hadde planlagt.

Etter en ulykke i fjor vinter på strekningen som ikke fikk midtdeler i forbindelse med trafikkisikringsarbeidet mellom 2011 og 2013, ble det fra flere aktører bedt om å ferdigstille hele strekningen i Lavangsdalen med midtdeler. Statens Vegvesen satt i gang en vurdering av trafikkisikringstiltak som kunne gjøres på den resterende strekningen, og i fjor høst foreslo de å sette ned fartsgrensen.

De foreslo ikke å ferdigstille hele strekningen i Lavangsdalen med midtdeler. Det ble også i Stortinget i fjor vår i forbindelse med behandlingen av Nasjonal transportplan (NTP) vedtatt at utbedring/trafikksikkerhetstiltak i Lavangsdalen skulle prioriteres i første seksårsperiode av NTP.

Det er ikke lagt inn midler til utbedring/trafikksikkerhetstiltak i Lavangsdalen i statsbudsjettet for 2022. Men det kan legges til at Solberg-regjeringen har lagt inn midler til å sette i gang byggingen av ny E8 mellom Sørbotn til Laukslett. Det vil gi en mer fremkommelig, kortere og sikrere innfartsvei til Tromsø.

Svar:

Jeg er kjent med ulykkessituasjonen på E8 gjennom Lavangsdalen og at det fortsatt gjenstår strekninger der trafikksikkerhetsutfordringene ikke er løst.

På en del av strekningen, ca. 9,6 km, ble det etablert midtrekkverk i 2013. Statens vegvesen opplyser at årsaken

til at den resterende strekningen på ca. 3 km ikke ble utbygd med midtdeler, er meget kompliserte grunnforhold og behov for skredsikring i området. Dette ville kreve omfattende og tidkrevende planlegging, i tillegg til store kostnader. På denne strekningen er nå hastigheten satt ned til 70 km/t som et midlertidig tiltak.

Etter gjeldende praksis er det opp til Statens vegvesen selv å vurdere hvilke prosjekter de skal sette i gang planlegging av etter plan- og bygningsloven. Statens vegvesen arbeider nå med gjennomføringsplanen for NTP 2022-2033, for perioden 2022-2027. Denne vil bli offentliggjort i februar 2022. I gjennomføringsplanen inngår et planleggingsprogram som viser alle prosjekter som skal planlegges etter plan- og bygningsloven.

Jeg vil for øvrig vise til at prosjektet E8 Sørbotn-Laukslett er prioritert i statsbudsjettet for 2022 med oppstart i år. Utbyggingen av dette prosjektet vil innebære at eksisterende strekning med midtdeler vil bli forlenget med ca. 9 km i retning inn mot Tromsø.

SPØRSMÅL NR. 835

Innlevert 7. januar 2022 av stortingsrepresentant Jorodd Asphjell

Besvart 19. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at viktige pasientgrupper og kvinnehelse blir prioritert faglig og økonomisk likeverdig, uavhengig av hvilken helseregion en sorterer under og hvor du bor og hvor god råd du har?

BEGRUNNELSE:

Lipødem er en alvorlig, smertefull og forholdsvis ukjent sykdom i Helse-Norge og som rammer først og fremst kvinner. Lipødem er en tilstand med betent, sykkelig fettansamling i sete, lår og legger, eventuelt også i armer. Dette er et sykkelig fett som ikke lar seg slanke bort. Sykdommen Lipødem er relativt ukjent, ikke bare for folk flest, men også i helse-Norge. Sykdommen er faktisk så ny og ukjent at norsk helsevesen ikke har en egen kode for den som diagnose. Dette til tross for at den er inkludert som en diagnose i den internasjonale sykdomsklassifikasjonen, koordinert av Verdens helseorganisasjon. Men i Norge har den altså ikke fått en kode som diagnose foreløpig.

– Det betyr at vi har kommet til en diagnose som ikke er i bruk og hvor de som blir rammet må lete seg fram på egen hånd for å finne den hjelpen en trenger.

Det er svært frustrerende at hjelpen pasienter får, avhenger av hvilket helseforetak en sorterer under. I Helse Midt-Norge må pasienter med Lipødem betale operasjon og behandling selv, mens de som bor i Nord-Norge og sorterer under Helse Nord, får dekket kostnadene.

Behandlingen av Lipødem er nødvendige operasjoner og kompersonsplass, som medfører store kostnader. Hvis sykdommen ikke behandles i tide og på riktig måte, så vil mange bli uføre og leve med store smerter og kraftig overvekt. Lipødemoperasjonen er medisinske operasjoner og ikke plastiske operasjoner. Mange har store utgifter for å få utført helt nødvendig helsehjelp.

Svar:

Jeg er enig med representanten Asphjell i at kvinners helse må få større oppmerksomhet.

Kvinnehelse er en viktig prioritering for regjeringen, noe vi slår fast i Hurdalsplattformen.

Regjeringen har sagt at vi vil utarbeide en ny strategi om kvinners helse. For at strategien skal ha mest mulig treffsikre tiltak som virkelig løfter kvinnehelsefeltet, trenger vi et godt kunnskapsgrunnlag. Det omfattende arbeidet som er i gang med en NOU om kvinners helse vil bidra til dette, og jeg ser fram til å motta utredningen i mars 2023.

Regjeringen vil ved siden av den kommende strategien fortløpende vurdere hvordan vi kan bidra til mer kunnskap om kvinners helse, og mer åpenhet om kvinnesykdommer og tilstander som særlig rammer kvinner. Lipødem er en slik tilstand som i hovedsak rammer kvinner og hvor det ikke er sikker kunnskap om effekten av ulike behandlingsformer. Det er derfor behov for mer kunnskap og forskning.

Representanten er i sitt spørsmål spesielt opptatt av operasjon av pasienter med lipødem.

For at vi skal få bedre kunnskap, og for at flere raskt kan få tilbud om operasjon, er det gledelig at lipødem nå har blitt et prioritert område i Nasjonalt program for klinisk behandlingsforskning i spesialisthelsetjenesten (KLINBEFORSK). Gjennom studien vil det bli etablert et nasjonalt kirurgisk behandlingstilbud til pasienter med lipødem. Studien vil kunne gi et bedre vitenskapelig grunnlag for å vurdere effekten av kirurgi med fettsuging hos pasienter med omfattende lipødem.

For å kunne besvare representantens spørsmål har departementet bedt de regionale helseforetakene om å redegjøre for hvor langt de har kommet med tilbud om

kirurgisk behandling til pasienter med lipødem gjennom denne studien.

De regionale helseforetakene informerer om at det i november 2021 ble bestemt å tildele 19,2 millioner kroner til den kliniske studien om kirurgisk behandling av lipødem. Studien skal gå over fem år, være nasjonal og rekruttere pasienter fra hele landet.

Haraldsplass Diakonale Sykehus, som har driftsavtale med Helse Vest RHF, og som allerede er i gang med en mindre studie av operasjoner for lipødem, skal organisere den nasjonale studien.

Studien skal denne måneden arrangere et oppstartsmøte for plastikkirurgiske fagmiljøer i alle helseregioner. Selv om pandemien akkurat nå setter begrensninger for kirurgisk operasjonsvirksomhet, håper jeg det raskt vil være mulig for alle deler av landet å gi pasienter med lipødem tilbud om operasjon gjennom dette forskningsprosjektet.

Studien vil bidra til et mer kunnskapsbasert behandlingstilbud og grunnlag for å vite hvem som bør tilbys kirurgi og hvem som bør benytte kompresjonsplagg, fysioterapi og andre tiltak.

Erfaringene representanten nevner med utprøvende kirurgisk behandling av lipødem ved Universitetssykehuset Nord-Norge vil også være nyttig kunnskap for videre studier.

For øvrig viser jeg til spørsmål og svar nr. 672 (2019-2020) og 1035 (2020-2021).

SPØRSMÅL NR. 836

Innlevert 7. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 18. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor har ikke statsråden sørget for at helt grunnleggende kunnskap for å besvare det viktigste spørsmålet knyttet til videre koronahåndtering har blitt innhentet?

BEGRUNNELSE:

Et av de viktigste spørsmålene i forbindelse med koronahåndteringen er nå hvor farlig omikron-varianten er. Dette kan ha stor innvirkning på hvor inngripende tiltak som må til. Torsdag 06.01. fremkom det at helsemyndighetene ikke har en fullstendig oversikt over hvor mange av de innlagte pasientene som har omikron-varianten og at man dermed har svært dårlig grunnlag til å

vurdere hvor farlig varianten er. Det fremkom at denne kunnskapen, eller mangelen på sådan, har innvirkning på vurderingen av tiltak.

Svar:

Kunnskap om de sentrale spørsmålene som er viktige for videre håndtering av omikronbølgen, som virusets smittespredningsevne, risiko for alvorlig forløp og i hvor stor grad viruset omgår immunitet etter vaksinerings, er tema for forskning og analyser i en rekke land. Folkehelseinstituttet (FHI) følger utviklingen nøye og legger oppdatert kunnskap til grunn i sine vurderinger. I tillegg samler og analyserer FHI data som til enhver tid forelig-

ger i Norge. Regjeringen bygger sin håndtering av pandemien på oppdatert kunnskap fra forskning, analyser og overvåking både fra andre land der bølgen har kommet lengre enn i Norge, og fra Norge.

Overvåking av covid-19 pandemien gjøres i hovedsak av FHI, som samler inn data løpende om pandemien. Nasjonale helseregistre inneholder data om for eksempel antall smittede, antall innlagte, antall dødsfall, og alder og bosted for disse personene. I tillegg gjøres det utstrakt screening av de positive prøvene. Denne screeningen gjøres av laboratorier i hele landet og gir informasjon om viruset er en omikronvariant eller ikke. I tillegg gjøres gensekvensering av virusprøver for å oppdage eventuelt andre, nye mutasjoner. Norge gensekvenserer en stor andel virusprøver og en høy nok andel til å kunne identifisere en ny variant som sirkulerer i lavt antall. Alle resultater fra variantscreening går direkte fra laboratoriene i Norge til MSIS laboratoriedatabasen ved FHI.

Helsedirektoratet har i brev av 27.11.2021 til det regionale helseforetakene, bedt alle laboratorier screene positive tilfeller fra og med uke 48 og for en periode framover for å få bedre oversikt over smittesituasjonen med omikron. I brevet bes det om at alle testpositive for SARS-CoV-2 screenes, men dersom det er kapasitetsutfordringer så kan det gjøres prioriteringer av prøver fra innreisende/personer som er smittet i utlandet, inneliggende pasienter eller større /alvorlige utbrudd.

Takket være gode registre og en formidabel innsats ved alle laboratoriene har Norge en meget god oversikt over spredningen av omikron og forekomsten av

omikron blant innlagte. For eksempel viser FHIs daglige oversikt at så langt er rundt 70 % av alle nyinnlagte med årsak covid-19 screenet for virusvarianter de siste ukene. Slike tall vil aldri bli 100 % da dette ikke er direkterapporteringer, men registerkoblede data. Det er flere årsaker, til at dataene ikke er 100 % presise og dette henger f. eks. sammen med at ikke alle data registreres med nødvendig koblingsnøkkel (f. eks. fødselsnummer). Dessuten lar ikke alle prøver seg screene, og laboratoriene må også opprettholde en representativ variantscreening av ikke-innlagte i tillegg til å bekrefte alle positive selvtester med PCR.

Vi har således et veldig godt grunnlag for å vurdere hvor raskt omikron sprer seg i landet, og hvor farlig varianten er.

Grunnet omikrons høye smittsomhet estimerte FHI i desember at denne varianten raskt ville ta over og dominere i Norge. Allerede i uke 52 dominerte omikron i alle fylker, bortsett fra Agder. Som forventet øker andelen omikron blant innlagte også. Kunnskapen om omikrons alvorlighet vil komme fra en kombinasjon av data fra Norge og andre land, særlig land som har mer smitte enn Norge. Analyser av risiko for alvorlig sykdom med omikron i Norge pågår ved FHI. Som presentert i FHI sin risikovurdering og ukerapport av 12. januar 2022, anslår FHI i foreløpige analyser at risikoen for å bli innlagt i sykehus med covid-19 som hovedårsak i Norge er 69 % lavere med omikron sammenlignet med delta. Anslaget samsvarer godt med tilsvarende studier fra andre land som England og Danmark.

SPØRSMÅL NR. 837

Innlevert 7. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 14. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

I DN 6. januar vises det til at Høyesterett har kommet frem til at Statsforvalteren har forstått loven feil, og at Selvaag Bolig derfor skal slippe å bygge en tursti flere hundre meter unna boligprosjektet. Statsforvalteren vedtar så samme krav på ny.

Vil statsråden sørge for at statsforvalterne forholder seg til høyesterettsdommer?

BEGRUNNELSE:

I mai i fjor slo Høyesterett fast at kommuner ikke kan pålegge utbyggere å etablere offentlig infrastruktur som ikke har tilstrekkelig tilknytning til prosjekter. Norske kommuner har derfor ikke anledning til å stille urimelige private bidrag. Likevel ser vi nå at Statsforvalteren i Oslo og Viken pålegger entreprenører urimelige krav.

Svar:

Saken gjelder en konkret reguleringsplan der Oslo kommune har gitt en rekkefølge-bestemmelse om oppgradering av en hovedturvei, for et boligprosjekt på Mortensrud. Statsforvalteren i Oslo og Viken har stadfestet kommunens vedtak. Statsforvalterens stadfestelse erstatter et tidligere vedtak i saken, som ifølge Høyesterett var basert på feil lovforståelse.

Ved Høyesterett sin behandling ble det kun tatt stilling til om Statsforvalterens første vedtak i klagesaken ga uttrykk for en korrekt forståelse av loven, og ikke hvorvidt kravet om oppgradering av turveien lå innenfor lovens rammer. Høyesterett tok derfor ikke stilling til om Selvaag Bolig skal slippe å følge opp Oslo kommune sin rekkefølgebestemmelse om oppgraderingen av turveien på

Mortensrud. Domsslutningen til Høyesterett går ut på at ankesaken fra Selvaag Bolig skal behandles i lagmannsretten.

Statsforvalteren fattet nytt vedtak i saken 23. desember 2021. Statsforvalteren har kommet til at kommunens begrunnelse for å stille krav om oppgradering av turveien før det gis brukstillatelse til boliger, er i tråd med lovforståelsen i Høyesteretts dom. Statsforvalteren mener den planfaglige begrunnelsen for rekkefølgekravet er tilstrekkelig. Jeg tar statsforvalterens nye vedtak til etterretning, og finner det ikke riktig å vurdere og kommentere denne konkrete saken, da den fortsatt er under behandling i rettsvesenet. Jeg har tillit til at statsforvalterne treffer avgjørelser i samsvar med lovverket, herunder dommer fra Høyesterett.

SPØRSMÅL NR. 838

Innlevert 5. januar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 18. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan regjeringen og statsråden gjøre rede for hvilke vurderinger som ligger bak å fortsette på rødt nivå nasjonalt for videregående skole og gjøre forskjell på grunnskole og videregående når smittetallene i noen regioner er såpass lave, og ser regjeringen for seg å følge anbefalingene ifra Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Barneombudet når man utformer tiltak for videregående skole i tiden framover?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har innført «nasjonalt rødt nivå» i videregående skole etter nyttår – på tvers av faglige råd både fra Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Barneombudet mfl. I praksis setter dette sterke begrensninger på ungdom sin mulighet til å gå på skole og ha et normalt liv.

Nå har vi fått omfattende ny kunnskap om smittesituasjonen rundt om i landet, på grunn av den storskala hurtigttestingen av elever og lærere i grunnskolen som er på gult nivå i tråd med faglige råd og betyr at de kan ha en nokså normal skolehverdag. Hurtigttestingen viser at man lokalt flere steder i Norge har minimalt med smitte.

Svar:

Regjeringen besluttet gult nivå i barnehage og grunnskole og rødt nivå i videregående 16. desember som en del av en pakke med nasjonale tiltak for å beholde kontrollen på pandemien. Da beslutningen ble fattet ble det sagt tydelig at tiltakene skulle vare til midten av januar og at vi vil gjøre en ny vurdering i uke 2.

Før jul var vi i en periode med kraftig økning i smitte av deltavarianten av koronaviruset, og det var stor usikkerhet om omikronvarianten av viruset. Vi visste ikke i hvilket omfang omikronvarianten ville spre seg, og i hvilken grad den ville gi alvorlig sykdom. I tillegg hadde vi nylig startet vaksinasjon med oppfriskningsdose og manglet god nok testkapasitet for å teste elevene så ofte vi mener det er behov for. Scenariene fra helsemyndighetene om utvikling av smittesituasjonen og konsekvenser for samfunnet var dramatiske, og det var behov for å handle raskt i en situasjon med stor usikkerhet.

Før jul opplevde vi videre at mange barnehager og skoler ville stenge eller begrense åpningstidene på grunn av smitte- og bemanningssituasjonen. Det ble fremmet ønsker om nasjonale tiltak, blant annet i de faste sektormøtene jeg har med KS, Elevorganisasjonen og lærerorganisasjonene. For å beholde kontroll over situasjonen, og å sikre at barnehager og skoler holdt åpne, reintroduserte regjeringen trafikklysmodellen i barnehage og skole.

Vi fastsatte 16. desember gult og rødt nivå som en del av en tiltakspakke med nasjonale tiltak på et bredt spekter av samfunnsområder. Vi valgte ikke den differensierte modellen som Helsedirektoratet og FHI la opp til, der det var nasjonale tiltak i deler av barnehage- og skoleløpet og lokale i andre deler av løpet.

Min klare oppfatning var at videregående skole ikke kunne settes på gult nivå fordi dette nivået ikke gir en tilstrekkelig begrensning i nærkontakter. Valget stod mellom grønt og rødt nivå, der grønt nivå ikke ble vurdert som effektivt nok i den smittesituasjonen vi var i. Regjeringen besluttet derfor rødt nivå. Rødt nivå kjenner fylkeskommunene og videregående skoler godt, og vi vet at det gir en kraftig begrensning i antall nærkontakter, uten at skolene stenger.

Jeg opplever at reintroduksjon av trafikkløpsmodellen bidro til å holde barnehager og skoler mer åpne enn de ellers ville vært. Samtidig har helseministeren og jeg vært opptatt av at vi ønsker raskest mulig reduksjon i tiltaksnivå i videregående skole. Vi ga derfor Helsedirektoratet, FHI og Utdanningsdirektoratet i oppdrag å videreutvikle trafikkløpsmodellen, blant annet for å gjøre det lettere å praktisere gult nivå i videregående skole. Dette arbeidet har blant annet KS og lærerorganisasjonene vært involvert i.

Vi tar politisk ansvar for våre beslutninger, også rødt nivå i videregående skole. Men regjeringen har selvfølgelig ingen interesse av å holde tiltaksnivået i skolen høyere enn nødvendig. Vi har hele tiden vært tydelig på at vi prioriterer barn og unge, noe som også er årsak til at vi ga lærerne unntak fra karantene i arbeidstiden om de hadde vært i nærkontakt med noen smittede. Jeg kjenner meg ikke igjen i at gult nivå ikke har blitt problematisert, slik representanten viser til. Jeg oppfatter at vi lyttet til erfaringene etter snart to år med pandemi idet vi valgte rødt nivå i videregående skole, samtidig som vi tilla den uklare smittesituasjonen stor vekt.

Hensikten med trafikkløpsmodellen er å gi veiledning for hvordan skolehverdagen kan organiseres samtidig

som smitteverntiltak blir ivaretatt slik at elever kan få opplæring på skolen til tross for ulikt smittenivå og strenge smitteverntiltak ellers i samfunnet. Særlig viktig er tiltak for å hindre at elever og ansatte i størst mulig grad holder avstand til hverandre og har få nærkontakter. Gjennom hele pandemien har det vært diskusjon om de ulike nivåene, og jeg vil blant annet vise til at skolebyråden i Oslo ønsket å innføre et oransje nivå mellom rødt og gult nivå.

Helsemyndighetene legger nå til grunn at vi framover vil ha tilstrekkelig testkapasitet, og vi har fått mer kunnskap om effektene av den nye omikronvarianten. Mye tyder på at omikron gir mindre alvorlig sykdom for de fleste, og at vaksinen gir god beskyttelse mot alvorlig sykdom. Vaksinasjonsgraden blant elever i videregående er svært høy og mange har de siste ukene også fått dose 2. I tillegg har per nå nærmere 2 av 3 i befolkningen som helhet fått oppfriskningsdosen. Dette er informasjon som har vært en viktig del av kunnskapsgrunnlaget vi har lagt til grunn når vi denne uken har besluttet å gi en nasjonal anbefaling om grønt nivå i videregående skole. Den enkelte kommune må likevel gjøre en vurdering av situasjonen, og være forberedt på å iverksette smitteverntiltak på høyere nivåer dersom det skulle være behov for det.

Regjeringen innhenter faglige råd fra våre underliggende virksomheter som Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, og vi lytter på innspill vi får fra organisasjonene på utdanningsfeltet, KS og fylkeskommunene som vi har jevnlig møter med. Vi legger vekt på alle disse innspillene når vi fatter beslutninger om mulige tiltak både i barnehager og skoler. Regjeringen fatter sine beslutninger etter en helhetlig vurdering.

Jeg har stor forståelse for at både elever og lærere synes dette har vært krevende, og jeg er glad for at vi nå går over til nasjonalt anbefalt grønt nivå i videregående skoler. Regjeringens mål er at elevene skal kunne være mest mulig til stede på skolen, og ha en så normal hverdag som mulig.

SPØRSMÅL NR. 839

Innlevert 7. januar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 12. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva er status for godkjenning av Bypakke Bodø fase 2?

BEGRUNNELSE:

Februar 2019 vedtok et bredt flertall i Bodø bystyre og Nordland fylkesting å gå inn for en ny fase 2 av Bypakke Bodø. Dette er en grønn pakke med ei ramme på 1,2 milliarder kroner med fokus på tiltak for kollektiv, sykkel og gange, og som skal støtte opp om Bodø kommunes målsetting om nullvekst i personbiltrafikken.

April 2021 fikk Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet omsider fremlagt en KS2 utarbeidet av Menon Economics, A-2 Norge og Holthe Consulting, uten at Stortinget siden den tid har blitt invitert til å endelig godkjenne bypakken.

Bompengerevisjonen er planlagt avsluttet i 2035. Lokalt frykter man at forsinket stortingsbehandling betyr at rammen for bypakka blir redusert, som sin tur vil svek-

ke mulighetene for å tilrettelegge for miljøvennlig transport og myke trafikanter.

Svar:

Jeg er kjent med at Bodø ønsker å fortsette satsningen på samferdselstiltak gjennom Bypakke Bodø fase 2, med blant annet nye tiltak for reisende med kollektivtransport og sykkel og for gående.

Våren 2021 ble det gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2) av finansieringsforutsetningene for Bypakke Bodø fase 2, og bypakken er nå til vurdering i Samferdselsdepartementet. Departementet vil komme tilbake til saken så raskt vi kan.

SPØRSMÅL NR. 840

Innlevert 7. januar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 18. januar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Skal det være slik at kommuner hvor OVS er grunneier, faktisk skal være forhindret i å få til konstruktiv og nyttig utvikling fordi man får slike avslag, burde det ikke være i fondets egeninteresse at de faktisk både fikk inntekter (fra kjøperen LK), og i tillegg kan være med på å bidra til en positiv utvikling i en kommune de er grunneier i?

BEGRUNNELSE:

Lødingen kommune har anmodet opplysningsvesenets fond om utkjøp av tomte ved ungdomsskolen. Området er etter gjeldende reguleringsplan regulert til næringsformål.

Kommunen har fått avslag på denne anmodningen etter at vi har hatt festekontrakt der siden 1948.

Begrunnelse fra OVS er sitat:

Opplysningsvesenets fond, heretter omtalt som «fondet», har en restriktiv holdning til innløsning av næringsstomter. Denne praksisen er nødvendig for å opprettholde våre løpende driftsinntekter i form av festeavgifter. Da fondet er forpliktet til å drive forretningsmessig og sørge for best mulig forvaltning av fondets eiendom om kapital. Festekontrakt med Lødingen kommune inngått 1. januar 1948 gir adgang til regulering av

festeavgift hvert 25 år i tillegg til ved overføring av festerett. Neste ordinære regulering foretas i sitt 2023. Det er derfor ikke ønskelig for fondet å tilby innløsning av festetomten på nåværende tidspunkt.

Det gjøres oppmerksom på at det heller ikke er innløsningsrett på den aktuelle festetomt i henhold til tomtefesteloven. På denne bakgrunn står fondet fast ved avslag på søknad om innløsning av festetomt.

Lødingen kommune påklaget avslaget, og fikk da en tilbakemelding som var en opprettholdelse av tidligere vedtak om avslag.

Lødingen kommunen er en kommune som over år har opplevd reduksjon i folketallet og prøver derfor med alle mulige midler å tiltrekke seg nye næringer og innbyggere, OVS sitt avslag er med på å forhindre potensiell ny næringsaktivitet og nye innbyggere.

Tomten som det her er snakk om er opparbeidet av Lødingen kommune, og det kan ikke være slik at OVS skal høste av det som andre har sådd.

Kommunen ser at dersom det ikke kommer en føring fra statlige myndigheter vil OVS bli en bremsekloss for utvikling i kommuner hvor de er grunneiere.

Svar:

Føremålet til Opplysningsvesenets fond (Ovf) er å bevare og auke sine verdier og forvalte disse til beste for Den norske kyrkja. Forvaltninga skal skje forretningsmessig og på etisk forsvarleg vis. Forvaltninga av fondet er lagt til eit forvaltningsorgan med eget styre, som avgjer fondet sine disposisjonar.

Ovf forvaltar eigedom og verdier som historisk sett har vore knytt til prestegardane i Norge. Forvaltninga av fondet er heimla i lov 18. juni 2021 nr. 98 om Opplysningsvesenets fond.

Vidare følgjer det av instruksen for fondet at festetomter som fondet eig kan løysast inn av festar på marknadsvilkår. For festetomter til bustad- og fritidsformål gjeld tomtefestelova sine reglar. Festekontrakt under Lødingen prestegard i Lødingen kommune, som representanten Olsen viser til, er ikkje underlagt tomtefestelova sine reglar, men er basert på kontraktsfridom.

Opplysningsvesenetsfond skal vere ein god samfunnsbyggjar og lokal samarbeidspartnar i kommune-Norge. Det er viktig for meg at Ovff som grunneigar medverkar til stads- og næringsutvikling lokalt, og det er det mange døme på.

Kvart år er det mange tomtefestarar som vender seg til Ovff og ønskjer å kjøpe tomte dei festar. For andre eigedommar utanfor tomtefestelova sitt område skal fondet gjera ei samla og grundig vurdering med utgangspunkt i det regelverket og dei instruksane fondet er underlagt. Med utgangspunkt i dei konkrete avtalane blir mellom anna kontrakten si løpetid, reguleringsintervall og konkrete, økonomiske forhold vege opp mot kontraktparten sine interesser og ønskjer.

Eg har fått opplyst frå Ovff at då denne saka blei handsama av fondet vurderte dei det slik at det ikkje var rett å tilby innløyning på det aktuelle tidspunktet. Festeforholdet står framføre ei regulering av festeavgifta i 2023. Det er naturleg at fondet kjem attende til saka i samband med den nye reguleringa og då kan komme i ein breiare dialog med kommunen, der også spørsmålet om innløyning kan vurderast. Eg vil likevel peike på at spørsmålet om å løyse inn eller vidareføre festekontrakten, ikkje er til hinder for at kommunen kan drive konstruktiv og nyttig næringsutvikling på området dei festar. Kontrakten mellom kommunen og fondet varer fram til 2047, noko som gir kommunen høve til å disponere tomte i samsvar med føremålet i kontrakten i heile perioden.

SPØRSMÅL NR. 841

Innlevert 7. januar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 19. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Det er lite hensiktsmessig at en har et regelverk som er så rigid at riktige investeringer blir fordyrende, eller at konsekvensen blir at en velger noe som er vesentlig dårligere for å holde kostnadene nede.

Vil statsråden ta initiativ til å endre regelverket?

BEGRUNNELSE:

I oktober bøttet det ned i Tokagjelet i Kvam. Tre personer var savnet etter at de falt utfor en foss i en robåt.

Gjennom natten og dagene som fulgte, var mannskapet fra den urbane søk- og redningsgruppa (Usar) til Bergen brannvesen festet i tau i de stupbratte veggene i gjelet.

Frykten for flere oppdrag som i Tokagjelet, gjorde at Bergen brannvesen i høst kjøpte sin andre Usar-bil, en spesialbygget Mercedes-Benz Sprinter.

Men enn så lenge står den røde redningsbilen parkert på grunn av et vedtak fra Skatteetaten.

Utrykningsbilen skal frakte spesialtrent mannskap og utstyret som trengs i redningsoppdrag.

Usar-grupper fra hele landet var sentrale i søket etter savnede etter det massive kvikkleireskredet i Gjerdrum for snart ett år siden.

Alle kjøretøy som registreres for første gang må betale engangsavgift, og for flere kjøretøy brukt av brannvesenet finnes det en fritaksordning.

Men Skatteetaten mener at den nye Usar-bilen ikke oppfyller kravene for avgiftsfritaket "spesialutrustet motorvogn til bruk for brannvesenet".

Dette gjør at den nye Usar-bilen koster til sammen 700 000 kroner mer enn ventet.

Bilen har spesialinnredning til redningsutstyr, trygg oppbevaring av spett, søkscamera og egen kartløsning-

sterminal slik at mannskapet kan få oversikt over terrenget de skal søke i.

Spesialutstyret skal være fastmontert og ment å være til brannsløkkings- og redningsformål, ifølge en prinsiputtalelse fra Skattedirektoratet. Et eksempel er klassiske brannbiler, som er installert med røykdykkerstoler og brannsløkkingsutstyr.

Men dette er utstyr som til vanlig ikke trengs i redningsoppdragene som i Gjerdrum og i Tokagelet.

Den nye Usar-bilen har komfortable seter fordi mannskapet ofte må på lengre kjøreturer en fra Bergen.

Brannvesenet kunne ha omgått regelverket ved å for eksempel installere to røykdykkerstoler i bilen. Røykdykkerutstyret er i dag pakket i kasser og brukes ved behov, som for eksempel ved tankredning.

Men dette er ikke nødvendig på oppdragene til Usar-gruppene, og de er heller ikke behagelige.

Svar:

Engangsavgiften er en generell avgift på motorvogner og omfatter de fleste typer registreringspliktige motorvogner unntatt tunge lastebiler og busser.

Etter Stortingets vedtak om engangsavgift § 7 første ledd bokstav n er spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet fritatt for engangsavgift. Fritaket kom inn i avgiftsvedtaket i 2000, og var en følge av at Vegdirektoratet endret praksis for klassifisering av kjøretøy. Endringen innebar blant annet at brannbiler måtte klassifiseres som bil (personbil, varebil, eller lastebil), og ikke lenger kunne registreres som motorredskap uten engangsavgift. For de tradisjonelle brannbilene hadde dette ingen betydning siden dette er lastebiler som ikke omfattes av engangsavgiften. For å unngå avgift på brannbiler som ikke er lastebiler ble det innført fritak for denne gruppen. Dette er kjøretøy som ikke har noen alternativ anvendelse, og som ville fått en uforholdsmessig høy avgift i et system som i første rekke er utformet med tanke på ordinære person- og varebiler.

Fritaket for brannbiler er regulert i engangsavgiftsfor-skriften § 4-5, hvor det fremgår at «[m]ed spesialutrustet motorvogn til bruk for brannvesenet menes spesialutrustet motorvogn til bruk som utrykningsbiler som har fastmontert spesialutstyr, herunder vann/og røykdykkerbiler til bruk i brann/redningsoppgaver». Fritaket forutsetter at kjøretøyet er godkjent som utrykningskjøretøy og registrert på brannvesenet. I Skattedirektoratets rundskriv til engangsavgiften er det gitt nærmere retningslinjer for hvilke kjøretøy som skal anses å være spesialutrustet.

For å sikre en enhetlig praktisering av brannbil-fritaket hos skattekontorene ble det under Siv Jensens ledelse (FrP) tatt inn mer detaljerte regler i rundskrivet i 2017. Dette medførte en viss innskjerpelse for de skattekontorene som hadde ført den mest liberale praksisen,

og enkelte brannstasjoner opplevde å bli ilagt avgift for kjøretøy de hadde blitt forespeilet skulle være avgiftsfrie. Skattedirektoratet har senere moderert kravene til spesialutrustning og endret rundskrivet i tråd med dette.

Stortinget vedtar gjennom de årlige avgiftsvedtakene hvilke kjøretøy som skal omfattes av engangsavgiften. I avgiftsvedtaket er det oppstilt flere fritak for særskilte bruksområder og kjøretøy. Dette gjelder blant annet ambulanser, lett pansrede kjøretøy til offentlig bruk, og som i saken her, spesialutrustede kjøretøy til brannvesenet.

På samme måte som øvrig offentlig forvaltning vil brannvesenet ha behov for ordinære personkjøretøy. Dette er behov som bør finansieres over budsjettets utgiftsside og ikke gjennom fritak i engangsavgiften.

Finansdepartementet har vært i kontakt med Skattedirektoratet angående saken fra Bergen. Direktoratet opplyser at skattekontoret har avslått en søknad fra Bergen brannvesen om fritak for engangsavgift, under henvisning til at kjøretøyet ikke oppfyller vilkårene til spesialutrustning. Avslaget er påklaget og ligger nå til behandling i Skattedirektoratet. Det er ikke naturlig å forskuttere eventuelle endringer i regelverket før utfallet i denne saken er avklart. Jeg vil sikre meg at jeg blir informert om Skattedirektoratets endelige vedtak i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 842**Innlevert 7. januar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 14. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for grunnen til at gjeninnføring av ordningen med midlertidig redusert lav merverdiavgift ikke har blitt vurdert i forbindelse med nye økonomiske koronatiltak?

Svar:

Representanten viser til at den lave merverdiavgiftssatsen ble satt ned som et midlertidig koronatiltak fra 12 pst. til 6 pst. i perioden fra 1. april 2020 til og med 30. september 2021. Den lave satsen omfatter tjenestoområder som overnatting, persontransport, adgang til museer og kino samt NRKs allmennkringkastingsvirksomhet.

Smittespredningen tiltok gjennom november, og da omikronvarianten ble oppdaget i slutten av november, ble det på nytt nødvendig med inngripende smittevern-tiltak. Kort tid etter den siste innstramningen i smitteverntiltakene varslet regjeringen flere økonomiske kompensasjonstiltak. Regjeringen har blant annet varslet å gjeninnføre den generelle kompensasjonsordningen for

næringslivet. Formålet med ordningen er å forhindre unødvendige konkurser og bevare norske arbeidsplasser gjennom koronakrisen. Virksomheter som er hardt rammet av koronasituasjonen, har mulighet til å benytte seg av denne ordningen. Regjeringen har også varslet en midlertidig lønnsstøtteordning rettet mot hardt rammede bedrifter. Formålet er å legge til rette for at arbeidstakere fortsatt kan være i arbeid fremfor å bli permittert, og slik redusere risikoen for at bedriftene mister personell. I tillegg er det varslet kompenserende tiltak blant annet overfor kultur. Regjeringen legger frem en proposisjon med flere tiltak den 14. januar.

Regjeringen har vurdert at slike målrettede ordninger er mer egnet enn redusert merverdiavgiftssats for å støtte virksomheter som nå sliter som følge av pandemien.

Stadige endringer i merverdiavgiftssatsene medfører administrative kostnader både for næringslivet og Skatteetaten. Næringslivet rådgivningsorgan til OECD (BIAC) har kategorisert små satsreduksjoner som et uønsket (undesirable) tiltak som svar på pandemien.

SPØRSMÅL NR. 843**Innlevert 7. januar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 19. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden fremskaffe en tabelloversikt over fordelingsvirkninger av skatteopplegget i vedtatt statsbudsjett for 2022 for pensjonsinntekt medregnet formueskatt sammenliknet med situasjonen for 2021?

Svar:

Tabell 1 viser anslåtte fordelingsvirkninger av vedtatt budsjett for 2022 sammenliknet med referansesystemet for 2022 (2021-regler fremskrevet til 2022). Virkningene vises for skattytere med sosioøkonomisk status som pensjonist. Det omfatter personer som har større inntekt

fra trygde- og pensjonsytelser enn henholdsvis lønn og næringsinntekt, og der pensjonsytelsen er større enn trygden. Inntektsbegrepet som benyttes, er bruttoinntekt. Det omfatter i tillegg til pensjon/trygd eventuell lønnsinntekt, næringsinntekt og kapitalinntekt samt skattefrie ytelser.

Om lag 84,3 pst. av skattyterne med status som pensjonist får lavere eller uendret skatt som en følge av vedtatt statsbudsjett for 2022, sammenliknet med 2021-regler (fremskrevet til 2022), mens om lag 15,7 pst. får noe økt skatt.

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger av vedtatt budsjett for 2022. Skattytere med sosioøkonomisk status som «pensjonist»¹. Sammenlignet med referansesystemet for 2022

Bruttoinntekt ²	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av bruttoinntekten. Prosent	Herav: Gjennomsnittlig endring i formues-skatt. Kroner
0–100 000 kr	7 200	1 400	2,5	0	0,1	100
100 000–200 000 kr	65 200	2 000	1,2	0	0,0	100
200 000–250 000 kr	120 800	3 800	1,7	-500	-0,2	100
250 000–300 000 kr	130 100	19 800	7,2	-800	-0,3	200
300 000–350 000 kr	139 500	41 400	12,7	-700	-0,2	200
350 000–400 000 kr	128 000	60 100	16,1	-600	-0,2	300
400 000–450 000 kr	99 100	78 100	18,4	-400	-0,1	500
450 000–500 000 kr	68 100	96 200	20,3	0	0,0	800
500 000–550 000 kr	46 200	114 300	21,8	100	0,0	900
550 000–600 000 kr	32 100	132 600	23,1	900	0,2	1 600
600 000–700 000 kr	37 800	157 900	24,5	2 400	0,4	2 500
700 000–800 000 kr	20 600	195 000	26,2	5 200	0,7	3 500
800 000–1 000 000 kr	19 000	250 400	28,5	8 400	1,0	5 400
1 000 000–2 000 000 kr	14 700	397 000	31,1	24 500	1,9	15 100
2 000 000–3 000 000 kr	1 500	771 700	32,1	84 200	3,5	50 500
3 000 000 kr og over	1 900	2 166 300	32,1	274 500	4,1	142 100
I alt	931 700	71 100	17,6	1 100	0,3	1 200

¹ Personer som har større inntekt fra trygde- og pensjonsytelser enn henholdsvis lønn og næringsinntekt, og der pensjonsytelsen er større enn trygden.

² Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2019. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2022. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 844**Innlevert 9. januar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 17. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at det blir enklere for idrettslag som ønsker å ta et samfunnsansvar med å bygge idrettsanlegg ikke møtes et firkantet og rigid regelverk?

BEGRUNNELSE:

Bjarg IL har ventet lenge på å få tommel opp fra Bergen kommune til å starte byggingen av Bjarg Arena. Men kommuneloven gjør prosessen utfordrende.

7. januar kan vi lese i Bergens Tidende at et treningssenter planlagt i Bjarg Arena skaper problemer for idrettslaget.

De er avhengig av en kommunal lånegaranti for å kunne starte byggingen, men Bergen kommune er i tvil om de har lov til å hjelpe dem. Ifølge kommuneloven er det nemlig ikke tillatt å gi kommunal lånegaranti til næringsvirksomhet.

Statsforvalteren har i denne saken henvendt seg til Kommunal- og moderniseringsdepartementet som riktignok ikke konkluderer, men går langt i å si at Bjarg Arenas leieinntekter fra treningssenteret er å anse som næringsvirksomhet – noe kommuneloven setter et absolutt forbud mot. Det betyr at Bergen kommune må gi avslag på søknaden, dersom de kommer til samme konklusjon.

Klubben er imidlertid sterkt uenig i at treningssenteret i den form det er tenkt er næringsvirksomhet.

En annen problemstilling som løftes er at arbeidet frivillige gjør må kunne regnes med i regnskapet.

De strenge reglene vil også kunne få betydning for et annet viktig prosjekt i Bergen, nemlig Slåtthaug Arena.

I verstefall kan slike gode og etterlengtede idrettsprosjekt i Bergen risikere å ikke bli realisert grunnet byråkratiske og unødig strenge regler. Dagens kostnadsnivå både for å bygge og drive slike anlegg i en storby trenger flere ben å stå på for at økonomien skal gå rundt i prosjektene.

Idrettslagene har derfor full forståelse fra spørsmålstillere om at noe her må kunne gjøres for å hjelpe dem og andre i lignede situasjoner.

<https://www.bt.no/sport/i/OrqW4q/bjarg-arena-er-klar-for-aa-bli-bygget-men-et-treningssenter-kan-stoppe>

Svar:

Reglene om kommunale garantier er gitt i kommuneloven § 14-19. Kommuner kan stille garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen selv så lenge garantien

ikke gis for næringsvirksomhet eller innebærer vesentlig økonomisk risiko. Det var bred enighet om å videreføre denne bestemmelsen fra tidligere kommunelov da den, sammen med resten av den nye kommuneloven, ble vedtatt i 2018.

Hensynene bak forbudet mot å stille garantier for næringsvirksomhet er grundig belyst i lovforarbeidene. Utgangspunktet er at garantier til virksomhet som driver i markedet, kan være særlig risikofylt. Forbudet mot å garantere for næring skal derfor fungere som en mekanisme som sikrer at kommuner ikke tar på seg stor markedsrisiko. Forbudet bidrar til å sikre forsvarlig garantipraksis, og til at kommunenes formue ikke benyttes til å avlaste næringsdrivende for markedsrisiko. Det alminnelige utgangspunktet er for øvrig at garantier for næring vil kunne stride mot EØS-reglene om offentlig støtte.

Ett og samme rettssubjekt kan drive med flere typer aktiviteter, hvor én del har et ideelt preg, mens øvrige deler må anses å være næringsvirksomhet. Spørsmålet om rettssubjektet samlet sett må anses å drive næringsvirksomhet i kommunelovens forstand, må avgjøres ut fra hvor stor andel næringsdelen utgjør av den samlede aktiviteten i rettssubjektet. Hvis en større del av inntektene kommer fra markedet, vil dette trekke i retning av næringsvirksomhet. Dersom næringsdelen utgjør mer enn om lag 1/3 av den samlede aktiviteten i rettssubjektet, må rettssubjektet normalt anses å drive næringsvirksomhet i kommunelovens forstand, jf. Prop. 46 L (2017-2018) s. 232.

Jeg mener kommuneloven med forbudet mot garantier for næringsvirksomhet balanserer ulike hensyn på en fornuftig måte.

Avslutningsvis vil jeg nevne at kommuner, innenfor EØS-avtalens regler om offentlig støtte, har mulighet til å gi tilskudd til tiltak som har en lokal interesse. Selv om kommuneloven ikke tillater garantier for næring, åpner altså regelverket for andre måter å støtte idrettslag på.

SPØRSMÅL NR. 845**Innlevert 9. januar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 17. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Vil kulturministeren sørge for at Norsk Tipping allikevel deltar i dette nordiske forskningsprosjektet om hvordan spilleadferd har endret seg under covid-19 pandemien, som også omfatter utenlandske spillselskaper som er regulerte i Danmark og Sverige, for dermed å bidra til en helhetlig oversikt over utviklingen på pengespillmarkedet?

BEGRUNNELSE:

Søndag 9 januar kan vi lese i Bergens Tidende at Norsk Tipping sa nei til å delta i et bergensledet forskningsprosjekt og som nå er flyttet til Helsingfors.

Nasjonalt kompetansesenter for spillforskning holder til ved Universitetet i Bergen og har gjennom flere år forsket på nordmenns forhold til penge- og dataspill.

I avisen fremkommer det at spillforsk skulle lede et såkaldt covid 19-prosjekt der man skulle samle forskere fra alle nordiske land. Målet med prosjektet var å forske på hvordan spilladferden har endret seg under pandemien.

Problemet er imidlertid at monopolistene på pengespill i Norge, Norsk Tipping og Norsk Rikstoto, skal ha nektet å delta.

Spørsmålsstiller mener at det er problematisk at aktører som har monopol på spill i Norge har en så arrogant holdning i en sak der samfunnet har behov for mer kunnskap. Argumentet med at man ikke vil delta sammen med utenlandske aktører som har lisens i landene i driver i fremstår mildt sagt som en dårlig unnskyldning for å ikke ville bidra med fakta eller å få mer kunnskap om nordmenns spilladferd under pandemien i en større kontekst. Det vises videre til at Norsk Tipping nå iverksetter en egen oppdragsforskning som skal dekke de samme problemstillingene. Det at Norges spillmonopolist må ha en egen forskning for dette når man hadde muligheten til å delta i et større prosjekt fremstår som enda mer merkelig.

Svar:

I februar 2021 fikk Norsk Tipping en forespørsel fra Universitetet i Bergen om å delta i et fellesnordisk forskningsprosjekt for å kartlegge eventuelle endringer i befolkningens spillemønstre under pandemien. Undersøkelsen ble presentert som et nordisk prosjekt som inkluderte de statlig eide pengespillselskapene Veikkaus (Finland), Svenska Spel, Danske Spil og Norsk Tipping samt de offentlig

kontrollerte tilbyderne av travspill ATG (Sverige) og Norsk Rikstoto. I tillegg kom de ulike selskapene under islandsk regulering. Norsk Tipping vurderte slik ny kunnskap som viktig, og ønsket å bidra med data til prosjektet. På et senere tidspunkt ble imidlertid også privateide selskaper med lisens i Sverige og Danmark invitert til undersøkelsen. Bare ett av dem deltar, Kindred Group. Dette selskapet selger pengespill til nordmenn uten tillatelse i Norge. Norsk Tipping besluttet da å trekke seg fra studien.

Norsk Tipping har oppgitt flere grunner for at de ikke ønsket å delta i studien. For det første ønsker ikke Norsk Tipping å bidra til å legitimere uregulerte selskapers virksomhet ved å delta i felles prosjekter. Dette er ikke nytt. Norsk Tipping har de siste årene avslått flere forespørsler om samarbeid fra selskaper i tilsvarende posisjon. Slike selskaper stenges også ute fra leverandørkontrakter med Norsk Tipping.

For det andre må Norsk Tipping ta hensyn til risikoen for at forretningskritisk informasjon tilflyter spillselskapene som opererer ulovlig i Norge. Studien la opp til flere samarbeidsmøter mellom forskerne og deltakerselskapene for å vurdere relevante data. Norsk Tipping ønsker ikke å delta i møter hvor det deles informasjon som kan brukes til å forsterke uregulerte aktørers ulovlige kommersielle aktivitet i Norge.

Jeg er enig med representanten i at samfunnet kan ha behov for mer kunnskap om spillevaner under pandemien. Kunnskap gjør at vi kan rette inn tiltakene våre på best mulig måte for å beskytte de sårbare spillerne. Norsk Tipping har en lang tradisjon i å hente inn kunnskap om spillemønstre, spillevaner og effekten av ansvarlighetstiltak, blant annet gjennom en rammeavtale om oppdragsforskning som selskapet har hatt med Nottingham Trent University. Norsk Tipping er i for tiden i prosess for å utlyse en ny rammeavtale om oppdragsforskning. I den kommende anskaffelsen vil oppstartprosjektet være effekter av pandemien på pengespill.

Jeg ser positivt på at Norsk Tipping på annen måte vil hente inn informasjon om hvilke konsekvenser pandemien kan ha hatt på spilleadferd. Jeg ser ikke grunn til å instruere Norsk Tipping til å delta i det aktuelle forskningsprosjektet.

SPØRSMÅL NR. 846**Innlevert 9. januar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 18. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Statsråden bes redegjøre for konsekvensutredningen og rasjonale bak at bedrifter som ble pålagt å stenge på 1 dags varsel i desember pga. corona/omikron, måtte betale vanlig antall permitteringsdager, samt får kun 85 % støtte av kostnader (lønn ikke inkludert), under forutsetningen at de ikke går med overskudd (noe bedrifter må gjøre for å drive sunt og betale lån og lønn).

Kan statsråden også redegjøre for hvorfor aktivitetstilbud for barn, som Skyland Trampolinepark i Agder, Rogaland og Telemark, pålegges å holde stengt, mens klatreparker, fotballtrening, treningsentre og annet kan holde åpent så lenge de følger smitteverns hensyn?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen ga flere bransjer 1 dags varsel på å stenge dørene i desember, samtidig som disse bedriftene måtte betale de ansatte lønn i varslingsperioden på 2 dager, pluss 10 dager før permitteringer tredde i kraft.

Regjeringen har vedtatt å stenge ned diverse bransjer for å stoppe smitte, samtidig som lignende bransjer kan holde åpent. I tillegg gis de stengte virksomhetene kun dekning av opptil 85 % av uunngåelige kostnader, selv om de er pålagt av myndighetene å holde stengt.

Enhver næringsvirksomhet er avhengig av inntekt, og sunn drift med overskudd for å kunne betale lønn, nedbetale lån, utvikle selskapet og skape arbeidsplasser.

Har bedriftene gått med overskudd gjennom året, så er de ikke berettiget til støtte, selv om de taper store summer ved nedstengning. Etter 2 år med pandemi, hvor flere selskaper er gått konkurs, eller har bunnskrapt kasse, bør og skal ethvert selskap etterstrebe overskudd og sunn drift. Regjeringen virker med disse reglene å ikke fremme sunn drift av næringsvirksomhet.

Skyland Trampolinepark AS i blant annet Arendal og Kristiansand hadde ikke lån før pandemien, men har blitt tvunget til å ta opp lån for å kunne betale utgifter og drive selskapet. Selskapet avhenger dermed av overskudd for å nedbetale lån, men kvalifiserer dermed ikke til støtteordningen som kan sikre videre drift og arbeidsplasser. Denne konsekvensen av ordningen er meget uheldig og uklok.

Svar:

Da koronakrisen inntraff og aktiviteten stoppet opp i mange bedrifter hadde vi i Norge en godt utprøvd og fun-

gerende permitteringsordning som kunne bære mye av bedriftenes lønnskostnader. For å motivere til god adferd og hindre misbruk har alle støtteordninger i næringslivet en egenandel for bedriftene. I permitteringsreglene er arbeidsgivers lønnsplikt i starten av en permitteringsperiode en slik egenandel. Det er gode tradisjoner for å endre bedriftenes egenandel med situasjonen i arbeidsmarkedet. Da pandemien inntraff ble bedriftenes egenandel ved bruk av ordningen redusert fra 15 til to dager, og denne endringen har vært forlenget en rekke ganger.

Etter hvert som aktiviteten i økonomien igjen tok seg opp høsten 2020, ble antall lønnsplikt dager økt til ti. Høsten 2021 var aktiviteten i økonomien samlet sett kommet tilbake til nivået fra før koronakrisen. Den faktiske situasjonen i fjor høst trakk ikke i retning av å redusere antall lønnsplikt dager. Sysselsetting var god, samtidig som det var mangel på arbeidskraft i deler av arbeidsmarkedet. Regjeringen oppfattet heller ikke at hovedorganisasjonene i arbeidslivet ivret etter en slik endring da. Snarere ble det formulert et ønske om å innføre en ordning med lønnsstøtte som nettopp skulle redusere behovet for permitteringer, noe regjeringen i samarbeid med partene raskt fikk på plass.

Vår viktigste oppgave akkurat nå er å bidra til å trygge flest mulig arbeidsplasser og at bedriftene kommer seg best mulig gjennom disse ukene. Etter at regjeringen strammet inn for snart fem uker siden har vi kommet med over 20 økonomiske tiltak for å bidra til å holde hjulene i gang. Vi har blant annet gjenåpnet den nasjonale kompensasjonsordningen, staten dekker inntil 100 prosent av varer som går ut på dato, vi styrker den kommunale ordningen med og vi har altså lagt frem en ny og kraftig lønnsstøtteordning for desember og januar.

Kompensasjonsordningen er innrettet slik at ordningen gir mest støtte ved lav aktivitet. Dekningsgraden for faste, uunngåelige kostnader er 85 prosent dersom omsetningsfallet er 100 prosent. For de fleste bedrifter vil driftsresultatet øke med omsetningen, slik at det lønner seg med mer aktivitet. Men, i samspill med andre ordninger kan det oppstå uheldige insentiver slik at det blir mer lønnsomt å la være å starte opp og heller motta støtte. Etter regelverket for statsstøtte er det bestemmelser om støtteintensitet og plikt for støttegiver til å kontrollere at mottatt støtte fra ulike ordninger ikke overstiger ulempen man er påført. Av disse grunner har de fleste ordninger en form for egenandel.

Side 3

Regjeringens økonomiske tiltak har som formål å bevare arbeidsplasser. Dette ligger til grunn for de støtteordningen som selskapene kan benytte og det innebærer at vi må stille krav til bedrifter som får støtte. Et slikt element er blant annet å sette krav om at det i en periode ikke kan foretas utdeling til eierne før støtten selskapene har mottatt under den brede kompensasjonsordningen er tilbakebetalt. Kompensasjons- og støtteordningene som er utformet for å dempe de negative effektene av nødvendige smittevernrestriksjoner, er ikke perfekte og vil ikke favne alt. Formålet er likevel at summen av disse vil bidra til å skape forutsigbarhet og bidra til å trygge arbeidsplasser.

Det er ulike typer reguleringer og anbefalinger som gjelder for henholdsvis fornøyelsesparker, treningssentre og organiserte fritidsaktiviteter for barn. Det faglige grunnlaget for reguleringen som gjaldt da spørsmålet ble stilt, fremgår i oppdragsvar fra Helsedirektoratet av 11.

desember 2021. Helsedirektoratet og FHI uttalte blant annet at det har betydelig smitteverneffekt å hindre mobilitet, masse-samlinger og større forsamlinger innendørs. Fornøyelsesparker, badeland, bingo og spillehaller vurderes å ha stor til moderat smitterisiko. Det er ikke mulig med munnbind i enkelte av disse aktivitetene, og de innebærer tett fysisk kontakt.

For ordens skyld understrekes det at treningssentre og lignende, på tidspunktet for spørsmålet, bare kunne holde åpent for tilbudene som var listet opp covid-19-forskriften § 14d annet ledd bokstav a-e, slik den lød før 14. januar 2022. Som kjent, har tiltakspakken blitt vurdert på nytt etter at spørsmålet ble stilt. Fra 14. januar 2022 må fortsatt fornøyelsesparker, lekeland og lignende fortsatt holde stengt, men det er gjort enkelte lettelsener for treningssentre og i anbefalingene som gjelder organiserte fritidsaktiviteter for barn. Etatenes faglige anbefalinger til regjeringen fremgår i oppdragsvar 590 av 7. januar 2021.

SPØRSMÅL NR. 847

Innlevert 9. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 17. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Landbruksministeren skriv følgjande i brev til Stortinget v/ Næringskomiteen 10.12.2021 i samband med Stortinget si handsaming av Dokument 8:25 S (2021-2022) om styrka dyrevelferd: «Det er også slik at handlingsrommet for å gi særnorske bestemmelser er svært begrenset når det gjelder transport og avliving av dyr, ettersom regelverket på disse områdene er harmonisert gjennom EØS-avtalen.»

Meiner landbruksministeren at ho med dette har gjeve Stortinget korrekt, turvande og tilstrekkeleg informasjon om saka?

BEGRUNNELSE:

Venstre fremja i november 2021 eit representantframlegg om skjerpa dyrevelferd for produksjonsdyr, Dokument 8:25 S (2021-2022). Her vert det gjort framlegg om ei stortingsmelding om dyrevelferd i tillegg til ei rad konkrete framlegg for betre dyrevelferd for produksjonsdyr. Eitt av framlegga er å be regjeringa innføre høgare krav for transport av produksjonsdyr i landbruket.

Landbruksministeren gjev si vurdering av Dokument 8:25 i svarbrev til Næringskomiteen 10.12.2021. Her avviser statsråden samtlege av Venstre sine konkrete framlegg

om skjerpa dyrevelferd. Statsråden si grunngeving for å avvise skjerpa krav til dyretransport er som følgjer:

«Det er også slik at handlingsrommet for å gi særnorske bestemmelser er svært begrenset når det gjelder transport og avliving av dyr, ettersom regelverket på disse områdene er harmonisert gjennom EØS-avtalen. Jeg vil på grunnlag av det som er anført ovenfor, fraråde at Stortinget gir sin tilslutning til representantforslaget.»

I EU si forordning om transport av dyr, innført i Noreg gjennom Forordning 1/2005, står det følgjande i kap. I. artikkel 1, pkt 3:

«Denne forordning skal ikke være til hinder for strengere nasjonale tiltak med sikte på å bedre dyrs velferd under transport som fullt ut foregår innenfor en medlemsstats territorium, eller under sjøtransport fra en medlemsstats territorium.»

Det er også på gang ein prosess i EU for å skjerpe det felles regelverket for dyrevelferd, herunder transport av dyr, ytterlegare (jmf. Stortingets EU/EØS-nytt 20.10.21).

Eg vil difor be Statsråden utdjupe kva grunnlag ho har for å seie at EØS-avtalen gjev Noreg eit «svært begrenset» handlingsrom for å innføre skjerpa krav til dyrevelferd under innanlands transport.

Rett før jul måtte representantar for EØS-avtalen sitt kontrollorgan ESA gå ut offentlig for å korrigere/presisere ein statsråd sine opplysingar til Stortinget om lønnsstøtteordninga og kva avgrensingar EØS-avtalen set på utforminga. Det hindra at ordninga for tusenvis av arbeidstakarar vart dårlegare enn naudsynt. Det er særskilt viktig at vi ikkje får fleire slike tilfelle av upresis informasjon frå regjeringa om EØS-avtalen. Vi må vite sikkert om det er EØS-avtalen eller manglande vilje frå regjeringa som hindrar skjerpa krav til dyrevelferd under transport av dyr.

Svar:

Representanten Bjørlo viser til mitt brev til Næringskomiteen den 10.12.2021. Brevet inneholder min vurdering av innspillene i Dokument 8:25 S (2021-2022) om styrka dyrevelferd. Mitt hovudsynspunkt var at eventuelle regelverksendringar på dyrevelferdsområdet bør komme som et resultat av en grundig utredning der både nytte og kostnad ved ulike tiltak blir vurdert, noe som for eksempel vil kunne skje gjennom en dyrevelferdsmelding som omhandler velferden for alle dyr som dyrevelferd-

sloven gjelder for. Jeg avviste ikke behov for skjerping av regelverket på noe konkret område.

Den korte omtalen av EØS-regelverket i mitt svarbrev, var for å gjøre komiteen oppmerksom på at dette også setter noen begrensninger når det gjelder handlingsrommet for å gi nasjonalt regelverk for transport og avlaving av dyr. Begrepet "svært begrenset" som jeg brukte i mitt svar, er skjønnsmessig, men jeg ser at det kan ha gitt inntrykk av at handlingsrommet for nasjonale regler er mindre enn det faktisk er.

Transport av dyr og avlaving av dyr er regulert av forordninger som er tatt inn i EØS-avtalen. Forordninger må i utgangspunktet tas inn direkte – ord for ord – i norsk regelverk. Begge forordninger åpner i en viss grad for nasjonalt regelverk. Det er korrekt som det anføres i spørsmålet at når det gjelder transport av dyr, er det åpning for å ha en særskilt regulering av transport av dyr som utelukkende skjer innenlands.

Hvis det er av betydning for komiteens videre behandling av det omtalte representantforslaget, vil jeg naturligvis kunne gi en nærmere konkretisering av begrensninger og handlingsrom etter det aktuelle EØS-regelverket.

SPØRSMÅL NR. 848

Innlevert 9. januar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 20. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Finansdepartementet anslo i desember 2021 at strømutgiftene for offentlig sektor samlet, økte med 420 % fra 2020 til 2021. Ingen bedrifter har tilsvarende økonomiske muskler som staten.

Kan statsråden derfor redegjøre for hvilke tiltak som er planlagt for næringslivet (både små og mellomstore bedrifter, samt store bedrifter og kraftkrevende industri) for å avhjelpe de skyhøye strømprisene, slik at vi ikke opplever utflagging og konkurser pga. strømprisene?

BEGRUNNELSE:

Strømprisene har vært gjennomsnittlig 33 øre per kwt de siste 10 år. I dag opplever vi strømpriser på flere kr per kwt. Finansministeren anslo selv i et svar den 13.12.21 til meg på skriftlig spørsmål fra 3.12.21, at utgiftene for offentlig sektor samlet gikk fra 1,1 milliarder kroner til 5,7 milliarder kroner fra 2020 til 2021, en økning på 420 %. Målt mot gjennomsnittlig pris de siste tiår var økningen 54 %.

Kraftkrevende industri og annet næringsliv lider under disse skyhøye prisene i år, og prisnivået reduserer Norges konkurransefortrinn hva gjelder rimelig kraft vesentlig, noe som kan medføre utflagging og konkurser, og ikke minst reduserer nyetableringer.

For mange bedrifter uten langsiktige kraftavtaler, eller fastprisavtaler, er dagens skyhøye priser, meget utfordrende, da flere allerede har redusert inntekt og kontantbeholdning pga. koronapandemien, og vedvarende høye strømpriser kan bety kroken på døren, og tap av arbeidsplasser.

Svar:

I 2020 var norske kraftpriser rekordlave. I 2021 snudde situasjonen, og kraftprisene har vært svært høye de siste månedene, både i Norge og Europa forøvrig. Ifølge en undersøkelse gjennomført for Energi Norge var imidlertid kraftprisen i Nord-Norge (NO4) den laveste i Europa i 2021, med en snittpris på 35 øre/kWh. Kun Finland, tre

av fire prisområder i Sverige og de baltiske landene hadde en lavere snittpris enn Sør-Norge. Mens snittprisen i Sør-Norge i 2021 endte på 76 øre/kWh, var prisene i UK og Tyskland på henholdsvis 138 øre/kWh og 98 øre/kWh, ifølge den samme undersøkelsen.

Utviklingen i strømmarkedet i Norge og resten av Europa berører alle deler av samfunnet, også næringslivet. Mange bedrifter vil finne det utfordrende å betale vinterens strømregninger, som i de fleste tilfeller vil være høyere enn gjennomsnittet for de siste årene. Regjeringen har tett og god dialog med partene i arbeidslivet om denne utfordringen og vi følger utviklingen fortløpende.

Etter hva jeg kjenner til, har mange bedrifter i kraftintensiv industri inngått langsiktige fastprisavtaler med sine leverandører. Disse avtalene gjør at mange bedrifter med stort strømforbruk hittil har vært relativt skjermet fra prisøkningen i strømmarkedet og langt på vei har unngått uforutsette utgifter.

Tilgang på rikelig med ren og rimelig kraft har i årtier vært den norske industriens fremste konkurransefortrinn.

Regjeringen vil at dette også i fremtiden skal være et fortrinn for norsk industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Blant annet derfor, og fordi det viktig å trekke på de erfaringene vi gjør oss i situasjonen vi nå er inne i, vil vi sette ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft.

De siste årene er det bygget ut mer fornybar kraft enn på mange tiår og vi styrker det innenlandske nettet. Ifølge NVEs langsiktige kraftmarkedsanalyse fra oktober 2021 ligger det an til et fortsatt kraftoverskudd i Norge fremover. Ifølge Statnetts kortsiktige markedsanalyse for 2021-2026 vil økt forbruk redusere det norske kraftoverskuddet og utløse behov for mer kraftproduksjon, samtidig som dagens høye prisnivå ikke vil vare.

Jeg viser også til næringsministerens svar på spørsmål nr. 878, som kan bidra til å utfylle innholdet i dette brevet.

SPØRSMÅL NR. 849

Innlevert 9. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 20. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at personer med for eksempel iktyose og andre sykdommer som er avhengig av å bruke strøm i hverdagen ikke må betale en ekstremt høy strømregning, blant annet på grunn av fuktighetsbehandling?

BEGRUNNELSE:

Strømkrisen har rammet mange nordmenn i vinter, men noen rammes hardere av strømkrisen enn andre. Blant de som er blitt hardest rammet finner man de med iktyose. Iktyose er en hudsykdom som skaper skjelldannelse på huden. Sykdommen er veldig smertefull, og behandlingen går ut på hyppig påsmøring av salver og kremer, i tillegg til fuktighetsbehandling.

For mange er veien ut av den enorme smerten med iktyose å tilføre huden fuktighet i badekar. Mange som sliter med iktyose må bades i badekar to ganger om dagen. I tillegg må klærne vaskes på 90 grader og temperaturene i huset må holdes relativt høyt. Konsekvensen er et høyt strømforbruk og derfor høye strømregninger. Et vanlig

strømforbruk for en familie som jeg har hatt kontakt med er i forhold til den typen hus de beregnet å være normalt på rundt 16 000 kwt, mens for en familie med et barn med iktyose kan strømforbruket fort være på opp mot det tredobbelte.

Fremskrittspartiet mener det er grunnleggende galt at man blir straffet økonomisk for å behandle en sykdom. Dette er noe familier med iktyose og andre sykdommer som i familien bør kompenseres for.

Svar:

Det er etablert en ordning som kompenserer for høye strømpriser i desember til og med mars. I desember er dekningen 55 prosent av kostnaden hvis strømprisen er over 70 øre/kWh (uten moms). For januar, februar og mars er dekningen 80 prosent av denne kostnaden. Strømstøtten gis opp til et forbruk på 5000 kilowattimer i måneden og støtten gis til boligeiere, men ikke til fritidsboliger.

Ordningen er generell og det gis ikke særskilt støtte til personer med spesielle behov. Det har gitt muligheter for rask etablering av ordningen og det er da mulig med enkel

og rask saksbehandling. Dette er en midlertidig ordning som gir reduserte utgifter i de månedene som strømforbruket og strømprisen antageligvis er høyest.

Det finnes stønadsordninger for personer med store sykdomsutgifter. Dette er grunntilskudd, hjelpestønad og støtte over bidragsordningen. Grunntilskudd dekker

ekstraavgifter på grunn av varig skade, sykdom, funksjonshemming eller medfødte funksjonsnedsettelse. Hjelpestønad er økonomisk støtte til barn eller voksne som trenger langvarig, privat pleie og tilsyn. Helfo kan gi delvis dekning av utgifter til kremer gjennom bidragsordningen.

SPØRSMÅL NR. 850

Innlevert 9. januar 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 13. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Forvaltninga av ulv må ta omsyn til Bern-konvensjonen, Naturmangfoldslova og vedteke bestandsmål i Stortinget. Etter den planlagde lisensjakta i ulvesona vert gjennomført, kan det verte att berre to små heilnorske ulvefamilier i ulvesona, begge med berre fire dyr, i tillegg til 1,5 grensefamilier.

Kan Statsråden gjere greie for korleis uttak av 25 ulvar er i tråd med bestandsmålet og vårt ansvar for å ivareta en kritisk trua art, og kan statsråden stadfeste at etablerte ulveflokkar i ulvesonen kan virke som en barriere for svenske ulver?

GRUNNGJEVING:

Vi veit frå forskning, og erfaring med forvaltninga, at fleire ynglingar i ulvesona ikkje fører til større skade eller tap av beitedyr. Skaden på beitedyr er vanskeleg å unngå heilt, men denne har gått ned dei siste åra, og det er lite beitande småfe i ulvesona. På spørsmål frå Stortingsrepresentant Arne Nævra i juni 2021 stadfesta tidlegare statsråd i KLD, at det ikkje var skade på beitedyr som var årsak til vedtak om ulvejakt. Skader på hund under elgjakt kan løysast ved å la vere å bruke laus hund i områder med ulv. Forskning tyder på at ungdyr frå dei etablerte Norske revira som regel vandrar austover til Sverige, og at det er ofte er streifdyr frå Sverige som skaper problem i beiteprioriterte i områder vest og nord frå ulvesonen. Mykje tyder på at slike streifdyr kan verte eit større problem dersom om ein fjernar etablerte grupper, då etablerte grupper vaktar reviret og jagar bort inntrengarar.

Det er for tida dokumentert berre tre heilnorske familiegrupper etter at foreldrepåret i Slettåsflokken vart skotne i haust rett utanfor ulvesona. Blir planen om å ta ut ulvane i Hornmoenreviret og grenserevira Rømskog og Bograngen samt dei gjenverande to ulvane i Slettåsviret,

kan ein risikere å sitje att med berre 2 heilnorske flokkar og 1,5 teljande grenseflokkar. Det mangler data eller dokumentasjon for nokre andre antatte ynglinger i grense-traktene. Førre var prinsippet burde tilseie at ein avvente fullstendig rapport før ein gjennomfører den omfattande jakta.

Fordi dersom den planlagde jakta vert gjennomført med uttak av pluss minus 25 ulvar i ulvesonen, risikerer vi at bestanden kjem godt under Stortinget sitt bestandsmål på 4-6 ynglinger. Ulven er en kritisk trua art i Norge, og som art er den freda av Kongen i statsråd. Realiteten er at den høge jaktkvote utgjør ein stor del av dei heilnorske ulvene som i vinter vil opphalde seg i Norge. Dei ulvane som er vedteke å skyte har ikkje gjort skade eller dokumentert unormal atferd. Det einaste målet verkar for å vere å ta ned talet individ for å stoppe dei høge røystene mot ulv. Ulvesona er eit område utan småfe på beite i utmark. Det er vanskeleg å skjønne at den vedtekne jakta er ei i tråd med ei god fagleg forvaltning av ein kritisk trua art.

Svar:

Først vil jeg vise til at det er Stortinget som har fastsatt bestandsmålet for ulv i Norge. Bestandsmålet er 4-6 årlige ynglinger (ungekull). Ungekull som blir født i ulverevir som er delt mellom Norge og Sverige teller med en faktor på 0,5. Tre av ungekullene skal være født i heilnorske revir, altså ha fullstendig tilhold innenfor Norges grenser. I tråd med prinsippet om en todelt målsetting, der vi skal ivareta både rovdyr og andre interesser, er bestandsmålet for ulv satt på dette nivået. En forvaltning i tråd med bestandsmålet betyr at ulven vil forbli en truet art i Norge. Dette er forutsetningene som ligger til grunn for politikken vedtatt i Stortinget.

Bernkonvensjonen forplikter Norge til å opprettholde en bestand av ulv. Senest i 2021 fant Høyesterett at

forpliktelsen ivaretas dersom Norges del av den samlede norsk-svenske ulvebestanden er så stor at bestandsmålet nås. Dersom det skal vedtas felling av ulv, må i tillegg en rekke unntaksvilkår som følger av konvensjonen være oppfylt. Blant annet må det påvises at fellingen ikke vil true overlevelsen til den norsk-svenske ulvebestanden. Disse vilkårene er tatt inn i naturmangfoldloven, som klageavgjørelsen om en lisensfelling kvote for ulvesonen er vurdert etter.

Før det tas endelige avgjørelser om kvoter for lisensfelling av ulv innhenter Klima- og miljødepartementet faglig tilråding fra Miljødirektoratet. Det ble også gjort i forbindelse med vinterens klagebehandling. Slike tilrådinger sier blant annet noe om hvilket uttak som ut fra faglige vurderinger kan gjennomføres uten å true ulvebestandens overlevelse eller komme i strid med det norske

bestandsmålet. I klageavgjørelsen la departementet vekt på dette, og klageavgjørelsen er innenfor rammen av den faglige tilrådingen hva gjelder både ulvebestandens overlevelse og bestandsmålet. Dette vedtaket er som kjent gjenstand for prøving i domstolen, og jeg ønsker derfor ikke å uttale meg nærmere om dette før utfallet i domstolen er klart.

Når det gjelder forholdet mellom ulveflokker i ulvesonen og deres funksjon som en barriere for svenske ulver, kjenner jeg ikke til at vi så langt har et klart faglig grunnlag for å konkludere om hvordan vandringer fra streifulver fra Sverige påvirkes av bestandssituasjonen på norsk side av grensen. Her vil nok også andre momenter, slik som størrelsen på hele den norsk-svenske ulvebestanden, individuelle spredningsvariasjoner m.m. kunne ha betydning.

SPØRSMÅL NR. 851

Innlevert 10. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 14. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Ønsker statsråden å følge opp flertallsforslaget fra Stortinget i 2021 og sørge for at Enova tilrettelegger for fortsatt støtte til etablering av fyllestasjoner for biogass?

BEGRUNNELSE:

Enova opplyser om at de avvikler støtteordningen for etablering av fyllestasjoner for biogass fra 15. februar 2022. Totalt er det gitt støtte til etablering av 13 stasjoner. Disse stasjonene befinner seg i det sentrale Østlandet, Stavanger og Trondheim. Enova mener at videre utbygging kan skje på markedsmessige vilkår.

Flere aktører deler ikke denne oppfatningen og Biogass Norge sier det er vanskelig å forstå hvorfor Enova velger å avslutte støtteordningen til fyllestasjoner når den så vidt har kommet i gang.

Fortsatt er det ikke en eneste fyllestasjon nord for Trondheim. Å peke på at markedet skal løse antall fyllestasjoner i det tynneste befolkede området i Norge er ulogisk. Der er det behov for en tyngre satsing. Enovas vedtak undergraver dermed biogass-satsingen i distriktene.

I fjor gjorde Stortinget et flertallsvedtak, med Arbeiderpartiet og Senterpartiet sine stemmer, hvor Stortinget ba regjeringen følge opp Stortingets vedtak om å sikre en enhetlig utbygging av infrastruktur for null- og lavut-

slippsteknologi. I tillegg legge til rette for en raskere søknadsprosess for gassdistributørene som søker om investeringsstøtte til fyllestasjoner hos Enova, samt umiddelbart forbedre Enovas støtteordning til fyllestasjoner og innkjøp av tyngre kjøretøy med biogass som drivstoff.

Svar:

Innen 2050 skal vi være et lavutslippssamfunn. Biogass er en del av løsningen, og siden bioressursene er begrensede, vil det særlig være viktig å utnytte dem til å kutte utslipp der hvor det ikke finnes andre alternativer.

Gjennom Enova skal staten være med og hjelpe innovative aktører som er villige til å ta risiko for å utvikle en mer klimavennlig næring. Enova er et viktig virkemiddel for å bidra til å modne teknologier slik at de blir bedre og billigere og i neste omgang kan tas i bruk uten støtte.

Støtte fra Enova skal ikke være en vedvarende subsidie, men bidra til varige markedsendringer slik at klimavennlige løsninger på sikt blir foretrukket uten støtte. En viktig del av Enovas arbeid er dermed å vurdere når det er på tide å redusere eller avslutte støtte til en teknologi eller markedsegment. Avslutningen av støtten innebærer dessuten at det frigjøres midler som kan anvendes i andre segmenter, hvor teknologien er mer umoden og behovet for støtte er større.

I Klima- og miljødepartementets Prop 1 S (2021-2022) ble vedtaket spørsmålsstiller viser til ansett som oppfylt. Det ble i forbindelse med omtalen vist til Enovas rolle og daværende programmer. Når det gjelder drivstoffinfrastruktur for utslippsfri transport er Enovas rolle knyttet til en tidlig fase. Enova har over flere år støttet utviklingen av et marked for biogass. Med til sammen nesten 800 millioner kroner har de støttet hele verdikjeden, fra produksjon, gjennom infrastruktur til kjøretøy. Enova har bidratt til en grunnleggende, offentlig fylleinfrastruktur for biogass. Totalt har Enova støttet 13 fyllestasjoner med til sammen 62 mill. kroner. 6 av dem siden anmodningsvedtaket ble fattet. For distribusjon og infrastruktur tilknyttet biogass er teknologien etter Enovas vurdering moden. Frem til 15. februar i år er det fortsatt mulig å søke om støtte til fyllestasjoner, her forventer Enova flere søknader. Enova opplyser dessuten om at de allerede har søknader til behandling.

Fyllestasjoner er svært avhengig av volum for å kunne driftes lønnsomt. Enova har derfor gitt tilsagn om 51 millioner kroner i støtte til kjøp av 388 gasskjøretøy som bruker biogass siden 2018, 25 mill. kroner til 230 kjøretøy

bare i 2021. Selv om teknologi knytta til distribusjon og infrastruktur for biogass nå vurderes som moden, er det fortsatt behov for støtte for å opprettholde etterspørselen etter biogass. For å bidra til enda flere kjøretøy som går på biogass, forenkler Enova nå sitt støtteprogram for slike kjøretøy. Ved å opprettholde og forenkle støtten til kjøretøy, vil Enova bidra til å øke markedsgrunnlaget for flere fyllestasjoner bygget på kommersielt grunnlag.

En betydelig barriere for bruk av biogass er prisen på gassen, som henger sammen med kostnaden ved produksjonen. Enova kommer derfor fremover til å legge større vekt på innovasjon som reduserer ressursbruk og kostnader i prosjekter de støtter for produksjon av biogass. Dette vil kunne gjøre biogass mer tilgjengelig og rimeligere på markedet, noe som igjen stimulerer til økt andel kjøretøy som benytter biogass og markedsgrunnlaget for fyllestasjoner.

Enova er heller ikke det eneste virkemiddelet som fremmer biogass. Den varslede økningen i CO₂-avgiften til om lag 2000 kroner i 2030 vil gjøre biogass konkurransedyktig sammenlignet med fossile drivstoff raskere.

SPØRSMÅL NR. 852

Innlevert 10. januar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 14. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hva vil utenriksministeren gjøre for å sikre at barna til de terrorsiktede kvinnene fra Bærum som er internert i Syria får ivaretatt sine rettigheter, og vil utenriksministeren ta grep for å få barna og deres mødre overført til Norge?

BEGRUNNELSE:

NRK melder 10. januar 2022 at de norske søstre fra Bærum har vært fengslet av kurdiske selvstyremyndigheter i fire uker. De tre barna til kvinnene sitter trolig i det samme fengselet. De norske kvinnene er siktet av PST for deltakelse i en terrororganisasjon, og vil trolig bli pågrepet ved ankomst til Norge og stilt for retten. Norge har nå erfaring fra tilsvarende saker, og et godt system for å ivareta barna til de terrorsiktede kvinnene ved ankomst.

Svar:

Jeg er svært bekymret for barna av norske borgere som er internert i nordøst-Syria. Det gjelder både barna til de to kvinnene som nylig har blitt flyttet til et fengsel, og det siste barnet som befinner seg i al-Roj. Disse barna lever under særdeles vanskelige forhold og er satt i en alvorlig situasjon av sine foreldre. Flyttingen innebærer ikke en endring av norske myndigheters vurdering i sakene.

Foreldreansvaret står sterkt i norsk lov, og foreldre har både rett og plikt til å ta avgjørelser for egne barn. Dette omfatter blant annet retten til å bestemme hvor et barn skal bo eller oppholde seg. Utenriktjenesten kan ikke hente barn fra utlandet i strid med dette, uavhengig av årsaken til at barnet befinner seg i utlandet. Dette innebærer at for barn som er i følge med sine foreldre som har foreldreansvar, må foreldrene selv anmode om og samtykke til at utenriktjenesten eventuelt bistår med utreise for barna.

SPØRSMÅL NR. 853**Innlevert 10. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 18. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I Vestfold og Telemark er det uenighet mellom fylkeskommunen og Bane Nor om hvem som har ansvaret for å sikre rømningsveien som går igjennom Holmestrandtunnelen.

Vil statsråden ta initiativ til å få avklart ansvarsforholdet?

BEGRUNNELSE:

Det er en uenighet mellom Bane NOR og Vestfold og Telemark fylkeskommune om vedlikeholdsansvaret for Holmestrandtunnelen. Fylkeskommunen mener at Bane NOR har ansvaret for å vedlikeholde den delen av tunnelen som er i bruk som rømningsvei for jernbanen. Bane NOR mener at eieren av tunnelen har vedlikeholdsansvaret for rømningsveien jernbanen må ha.

Lysarmatur som normalt skal henge i taket har falt ned inne i Holmestrandtunnelen. Dette kan bli til hinder dersom et togsett må evakuere sine passasjerer gjennom tunnelen. Armaturene som ligger på gulvet er spesielt til hinder for utrykningskjøretøy.

God redningsberedskap består blant annet å sørge for gode evakueringsveier.

Uenigheten om ansvarsforholdet har, så vidt jeg kan se, vart fra august. Det er med andre ord på tide at høyere myndighet skjærer igjennom og fastslår hvem som har ansvaret for å holde rømningsveien sikker.

Svar:

Samferdselsdepartementet har innhentet innspill fra Bane NOR. Foretaket oppgir blant annet følgende:

Bane NOR har ansvar for den delen av den gamle veitunnelen som benyttes som rømnings- og evakueringsvei, samt de installasjoner som er tilført og som er nødvendig for rømningsveien.

Lenge før den nye jernbanetunnelen ble satt i drift i 2016, ble det inngått en avtale mellom Bane NOR og Vestfold fylkeskommune. Denne regulerer bruken av veitunnelen i anleggsperioden for jernbanetunnelen, og til en viss grad etterbruken av veitunnelen i forhold til et ev. sambruk med andre aktuelle parter. Forutsetningen er at det inngås en egen bruksavtale for etterbruken. Slik etterbruksavtale er ikke etablert.

Bane NOR skriver videre at bakgrunnen for at etterbruksavtalen ikke er etablert skyldes delvis uklarheter rundt ansvaret for det partiet i tunnelen som Bane NOR ikke benytter, samt installasjonene som var i tunnelen før

Bane NOR installerte sin infrastruktur og som Bane NOR ikke bruker.

Avslutningsvis oppgir Bane NOR følgende:

Bane NOR ønsker å få etablert en bruksavtale, og i den sammenheng skal innhold og omfang drøftes med fylkeskommunen. Bane NOR ser ingen hindre i å få på plass en bruksavtale.

Å få på plass en slik avtale, er et ansvar som tilligger de to partene i denne saken. Som det fremgår av innspillet til Bane NOR ønsker Bane NOR å få etablert en bruksavtale mellom Vestfold og Telemark fylkeskommune og Bane NOR. På denne bakgrunn, og ut i fra gjeldende ansvarsdeling, mener jeg det ikke er hensiktsmessig å gripe inn i pågående prosess.

SPØRSMÅL NR. 854**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 18. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva vil statsråden foreta seg for å hindre utflagging av lønnsomme industribedrifter, som for eksempel Norgesplaster i Vennesla?

BEGRUNNELSE:

Industribedriften Norgesplaster i Vennesla har gått med overskudd siden 1938. 70 prosent av produksjonen er eksport, og bedriften sysselsetter 50 mennesker. Likevel planlegger fabrikkens eier Orkla nå å flagge produksjonen ut til Spania. Utflaggingen skyldes ikke at produksjonen er ulønnsom, men at Orkla ser for seg å tjene enda mer penger på å produsere Spaniaplaster enn på å produsere Norgesplaster. Utflaggingsplanene føyer seg inn i en lengre trend der lønnsom industri har blitt utflagget fra Norge i jakten på maksimal profitt. I 2016 flagget for eksempel Orkla ut såpeprodusenten Ello i Kristiansund. Slike utflagginger skaper store omkostninger både for lokalsamfunnet og for staten. Det eierne sparer på å flytte ut, må fellesskapet betale i reduserte skatter, arbeidssledighetspenger og trygd. Rødt har foreslått å gi ansatte vetorett i spørsmål om utflagging av lønnsomme bedrifter. Tidligere har det vært stilt krav om å gjøre utflagging av lønnsom produksjon ulovlig. Spørsmålet dreier seg om regjeringen vil gjøre noe i denne retning for å hindre utflagging av lønnsomme bedrifter.

Svar:

Denne regjeringen fører en aktiv og fremtidsrettet næringspolitikk. Ved å sørge for rammevilkår som gir bedrifter over hele landet gode muligheter til utvikling, skal vi legge til rette for nye lønnsomme arbeidsplasser og at eksisterende bedrifter får utvikle seg.

I Hurdalsplattformen fremgår det at vi ønsker at staten skal engasjere seg mer gjennom utvikling av en kraftfull verktøykasse ved blant annet å få på plass nødvendig infrastruktur, bidra med kapital og risikoavlastning.

Bedrifter som Norgesplaster har tilgang til å søke på både landsdekkende og regionale ordninger fra det statlige virkemiddelapparatet på linje med andre bedrifter. Ulike låne- og tilskuddsordninger og andre tjenester med vekt på kompetanseheving, innovasjon og eksportfremme kan bidra til å understøtte utvikling av bedrifter som satses på produksjon til så vel hjemme- og eksportmarkedene. Nærings- og fiskeridepartementet kan imidlertid ikke involvere seg direkte i enkeltbedrifter og deres langsiktige strategiske og forretningsmessige disposisjoner.

Regjeringens eksportsatsing har høy prioritet, og dette er et arbeid som også er relevant for bedrifter som Norgesplaster. Jeg er trygg på at regjeringens aktive næringspolitikk og arbeid med et grønt industriløft vil bidra til at det skal bli attraktivt å både utvikle og investere i bedrifter i Norge. Generelt mener jeg også at bedrifter som driver lønnsomt i Norge bør tenke seg om en ekstra gang dersom de vurderer å flagge arbeidsplasser ut av landet.

SPØRSMÅL NR. 855**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 18. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Kan statsråden avklare grunnlaget for å ha videregående opplæring på rødt nivå, istedenfor gult, hva gjelder tilbakemeldingene fra fylkeskommuner og videregående

skoler, når ingen fylkeskommuner, statsforvaltere eller Utdanningsdirektoratet har gitt de tilbakemeldingene i høringssvar som regjeringen uttalte at de har fått?

BEGRUNNELSE:

Før jul uttalte regjeringen ved statssekretær Hallvard Hølleland til VG at “Den klare tilbakemeldingen vi har fått fra fylkeskommuner og videregående skoler er at gult nivå ikke fungerer i videregående opplæring.” BT har i en gjennomgang av innspillene til regjeringen funnet at det er ingen som har uttalt dette blant statsforvaltere, fylkeskommuner eller Utdanningsdirektoratet. Tvert imot, en rekke advarer eksplisitt mot konsekvensene rødt nivå vil ha og vil tilbake til gult nivå.

Svar:

Regjeringen besluttet gult nivå i barnehage og grunnskole og rødt nivå i videregående 16. desember som en del av en pakke med nasjonale tiltak for å beholde kontrollen på pandemien. Da beslutningen ble fattet ble det sagt tydelig at tiltakene skulle vare til midten av januar og at vi vil gjøre en ny vurdering i uke 2.

Før jul var vi i en periode med kraftig økning i smitte av deltavarianten av koronaviruset, og det var stor usikkerhet om omikronvarianten av viruset. Vi visste ikke i hvilket omfang omikronvarianten ville spre seg, og i hvilken grad den ville gi alvorlig sykdom. I tillegg hadde vi nylig startet vaksinasjon med oppfriskningsdose og manglet god nok testkapasitet for å teste elevene så ofte vi mener det er behov for. Scenariene fra helsemyndighetene om utvikling av smittesituasjonen og konsekvenser for samfunnet var dramatiske, og det var behov for å handle raskt i en situasjon med stor usikkerhet.

Før jul opplevde vi videre at mange barnehager og skoler ville stenge eller begrense åpningstidene på grunn av smitte- og bemanningssituasjonen. Det ble fremmet ønsker om nasjonale tiltak, blant annet i de faste sektormøtene jeg har med KS, Elevorganisasjonen og lærerorganisasjonene. For å beholde kontroll over situasjonen, og å sikre at barnehager og skoler holdt åpne, reintroduserte regjeringen trafikklysmodellen i barnehage og skole. Vi fastsatte 16. desember gult og rødt nivå som en del av en tiltakspakke med nasjonale tiltak på et bredt spekter av samfunnsområder. Vi valgte ikke den differensierte modellen som Helsedirektoratet og FHI la opp til, der det var nasjonale tiltak i deler av barnehage- og skoleløpet og lokale i andre deler av løpet.

Min klare oppfatning var at videregående skole ikke kunne settes på gult nivå fordi dette nivået ikke gir en tilstrekkelig begrensning i nærkontakter. Valget stod mellom grønt og rødt nivå, der grønt nivå ikke ble vurdert som effektivt nok i den smittesituasjonen vi var i. Regjeringen besluttet derfor rødt nivå. Rødt nivå kjenner fylkeskommunene og videregående skoler godt, og vi vet at det gir en kraftig begrensning i antall nærkontakter, uten at skolene stenger.

Jeg opplever at reintroduksjon av trafikklysmodellen bidro til å holde barnehager og skoler mer åpne enn de ellers ville vært. Samtidig har helseministeren og jeg vært opptatt av at vi ønsker raskest mulig reduksjon i tiltaksnivå i videregående skole. Vi ga derfor Helsedirektoratet, FHI og Utdanningsdirektoratet i oppdrag å videreutvikle trafikklysmodellen, blant annet for å gjøre det lettere å praktisere gult nivå i videregående skole. Dette arbeidet har blant annet KS og lærerorganisasjonene vært involvert i.

Vi tar politisk ansvar for våre beslutninger, også rødt nivå i videregående skole. Men regjeringen har selvfølgelig ingen interesse av å holde tiltaksnivået i skolen høyere enn nødvendig. Vi har hele tiden vært tydelig på at vi prioriterer barn og unge, noe som også er årsak til at vi ga lærerne unntak fra karantene i arbeidstiden om de hadde vært i nærkontakt med noen smittede. Jeg kjenner meg ikke igjen i at gult nivå ikke har blitt problematisert, slik representanten viser til. Jeg oppfatter at vi lyttet til erfaringene etter snart to år med pandemi idet vi valgte rødt nivå i videregående skole, samtidig som vi tilla den uklare smittesituasjonen stor vekt.

Hensikten med trafikklysmodellen er å gi veiledning for hvordan skolehverdagen kan organiseres samtidig som smitteverntiltak blir ivaretatt slik at elever kan få opplæring på skolen til tross for ulikt smittensnivå og strenge smitteverntiltak ellers i samfunnet. Særlig viktig er tiltak for å hindre at elever og ansatte i størst mulig grad holder avstand til hverandre og har få nærkontakter. Gjennom hele pandemien har det vært diskusjon om de ulike nivåene, og jeg vil blant annet vise til at skolebyråden i Oslo ønsket å innføre et oransje nivå mellom rødt og gult nivå.

Helsemyndighetene legger nå til grunn at vi framover vil ha tilstrekkelig testkapasitet, og vi har fått mer kunnskap om effektene av den nye omikronvarianten. Mye tyder på at omikron gir mindre alvorlig sykdom for de fleste, og at vaksinen gir god beskyttelse mot alvorlig sykdom. Vaksinasjonsgraden blant elever i videregående er svært høy og mange har de siste ukene også fått dose 2. I tillegg har per nå nærmere 2 av 3 i befolkningen som helhet fått oppfriskningsdosen. Dette er informasjon som har vært en viktig del av kunnskapsgrunnlaget vi har lagt til grunn når vi denne uken har besluttet å gi en nasjonal anbefaling om grønt nivå i videregående skole. Den enkelte kommune må likevel gjøre en vurdering av situasjonen, og være forberedt på å iverksette smitteverntiltak på høyere nivåer dersom det skulle være behov for det.

Regjeringen innhenter faglige råd fra våre underliggende virksomheter som Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, og vi lytter på innspill vi får fra organisasjonene på utdanningsfeltet, KS og fylkeskommunene som vi har jevnlig møter med. Vi legger vekt på alle disse innspillene når vi fatter beslutninger

om mulige tiltak både i barnehager og skoler. Regjeringen fatter sine beslutninger etter en helhetlig vurdering.

Jeg har stor forståelse for at både elever og lærere synes dette har vært krevende, og jeg er glad for at vi nå går

over til nasjonalt anbefalt grønt nivå i videregående skoler. Regjeringens mål er at elevene skal kunne være mest mulig til stede på skolen, og ha en så normal hverdag som mulig.

SPØRSMÅL NR. 856

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 19. januar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Vil statsråden få utarbeidet en veiledende liste over bidrag fra hvilke land som gir grunnlag for å nekte tilskudd i henhold til Lov om trossamfunn § 6 andre ledd?

BEGRUNNELSE:

I stortingets behandling av Prop. 130 L (2018–2019) om Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven), Innst. 208 L (2019–2020) står det:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti, mener at tros- eller livssynssamfunn som tar imot bidrag fra stater som ikke respekterer retten til religionsfrihet, skal nektes offentlig tilskudd. Med «bidrag» mener flertallet flere former for støtte, ikke kun pengebidrag. Dette må gjelde bidrag fra offentlige organer og rettssubjekter under den fremmede staten eller andre som er underlagt offentlige myndigheters kontroll, herunder stiftelser eller virksomheter, slik at forsøk på å omgå regelverket også rammes.»

I behandling av samme sak vedtok stortinget enstemmig § 6 andre ledd.

Det har tatt lang tid for regjeringen å sørge for at lovbestemmelsen trår i kraft, men det skjedde til slutt i statsråd 22. desember 2021, med virkning fra 1. januar d.å.

I lovens Forskrift om registrering av og tilskudd til tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsforskriften) § 11 tredje ledd defineres hvilke land som omfattes av bestemmelsen.

Bestemmelsen viser til at det er Statsforvalteren som i gjør vedtak i den enkelte sak. Men bestemmelsen gir ingen veiledning til trossamfunn over hvilke bidrag fra hvilke stater som kan forventes å rammes av bestemmelsen. Siden det er flere Statsforvaltere, og disse ikke kan forventes å ha utenrikspolitisk kompetanse, bør det utarbeides en liste over hvilke stater som ikke ansees å respektere tros- og livssynsfrihet.

En slik liste kan for eksempel ta utgangspunkt i den nevnte FN-konvensjon. Det er i dag i hvert fall 15 stater

som ikke har signert konvensjonen, og seks som har signert men ikke ratifisert. De viktigste er Saudi-Arabia og Kina. En liste kan enten utarbeides av Utenriksdepartementet, eller av en av de rekke anerkjente menneskerettighetsorganisasjoner som driver sin virksomhet i Norge. En liste vil være til god hjelp for trossamfunn som ikke ønsker å risikere å miste statsstøtte, og for statsforvalterne i sine vurderinger av om støtte rammes av bestemmelsen.

Svar:

Trussamfunnslova § 6 andre ledd med tilhøyrande endringer i trussamfunnsforskrifta blei satt i kraft med verknad frå 1. januar 2022.

Korleis situasjonen er for trus- og livssynsfridomen i einskilde land, må vurderast når det føreligg ei konkret sak. Det er lagt til grunn at gjevarlandet må oppfylle visse krav for at vi skal kunne forsikre oss om at landet respekterer trus- og livssynsfridomen. Sentralt her er ikkje berre tilslutning til § 18 i FNs konvensjon om sivile og politiske rettar, men òg gjennomføringa av retten til trus- og livssynsfridom på landnivå. Realiseringa av denne retten vil kunne endra seg over tid. Difor vil det ikkje bli utarbeida ei liste over land som ikkje respekterer retten til trus- og livssynsfridom. Statsforvaltaren si plikt etter forvaltninglova til å rettleie trus- og livssynssamfunn om trussamfunnslova og -forskrifta vil uansett også gjelde spørsmål knytte til reglane det her er snakk om.

For å sikre at avgjerdene kan etterprøvast er det vidare viktig at dei støttar seg på klare kriterium og opne kjelder. Desse kjeldene er like tilgjengelege for statsforvaltaren som for alle andre. Eg meiner sakshandsaminga blir mest ryddig og etterretteleg ved at statsforvaltaren vurderer situasjonen i det enkelte land som ein del av den ordinære sakshandsaminga.

SPØRSMÅL NR. 857**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 18. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for at helseforetakene sikrer den planlagte intensivkapasiteten, når helseforetakene selv ikke ser ut til å klare å følge beredskapsplanene som kun er to år gamle?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller viser til at helsedirektøren mandag 10. januar sa at Norge maks kan mobilisere 600 intensivplasser. Dette er svært alvorlig all den tid pandemiplanen fra 2014 legger man opp til å kunne håndtere 1400-2800 pasienter på intensiv, og at helseforetakenes i mars 2020 fikk i oppdrag å planlegge for å møte en situasjon med 1 700-4 500 samtidige covid-pasienter og en fire gangers økning av intensivkapasiteten. Det burde gitt over 1200 intensivplasser, dog med litt lavere kvalitet enn ordinære intensivplasser.

Norge har hatt koronarestriksjoner i nærmere to år, og særlig siden i fjor sommer har begrunnelsen for restriksjonene vært belastningen på helsevesenet. Helseforetakene har ikke klart å følge opp sine egne beredskapsplaner som ble utarbeidet i mars 2020. Derfor mener spørsmålsstiller at vi ikke lenger kan overlate dette viktige ansvaret til sykehusene selv, og håper derfor at statsråden vil gripe inn og sikre at det er nok plasser tilgjengelige i krisetider.

Svar:

Innledningsvis er det viktig for meg å understreke at selv om intensivkapasitet har fått mye oppmerksomhet, er det kapasiteten i hele helsetjenesten som er utfordret under pandemien. Smittevernrutiner gjør arbeidshverdagen tyngre for helsepersonell, og tidvis har det vært høyt sykefravær. Helsepersonell blir omplassert til andre oppgaver. For å frigjøre kapasitet til alvorlig syke covid-19-pasienter har planlagte kirurgiske inngrep blitt utsatt. Fastlegene og legevaktene er presset. Kommunene klarer ikke å ta imot alle utskrivningsklare pasienter og bruker store ressurser på å håndtere kravene om testing, smittesporing og vaksinerings. Hvis smittesituasjonen forverrer seg kan høyt sykefravær i samfunnet potensielt ramme flere samfunnskritiske funksjoner.

Under den første fasen av koronapandemien ble helseregionene bedt om å planlegge for et behov for opp mot 1 200 intensivplasser, basert på analyser fra Folkehelseinstituttet om størrelsen på en pandemitopp. Hel-

seregionene utarbeidet opptrappingsplaner for en mulig håndtering av et slikt scenario, men det har hele tiden vært klart at disse planene baserte seg på en stor omlegging av aktiviteten og bare kunne iverksettes i en kortere periode. Videre viser risikovurdering av planene at bemanning er den mest kritiske faktoren og kvaliteten på behandlingen vil være klart redusert ved en slik pandemitopp.

Disse opptrappingsplanene ligger fremdeles til grunn, men det er viktig å oppdatere planene på grunnlag av ny kunnskap og nye erfaringer, samt vurdere kapasiteten regelmessig. På grunn av risiko for mange smittede og syke de neste ukene, var det viktig for meg å få en oppdatert oversikt over hva de regionale helseforetakene selv vurderer at intensivkapasiteten raskt kan økes til. Departementet har derfor bedt helseregionene vurdere hva de selv mener er realistisk intensivkapasitet på kort sikt, gitt en økning av pasienter som trenger avansert behandling. Dette er det som ligger til grunn for uttalelsen som representanten Hoksrud viser til i begrunnelsen for spørsmålet.

Helseregionene har gitt tilbakemelding om at de på kort sikt kan øke kapasiteten til 647 intensivplasser. En andel av disse vil være såkalte intermedieærplasser, som vil ha en enklere innretning og lavere bemanning enn fullverdige intensivplasser. Helseregionene understreker at de kan øke antall plasser også utover de 647, men at de vil kunne driftes bare i en avgrenset periode.

Samtidig er det viktig for meg å understreke at en fire-dobling av antall intensivplasser ikke gir "litt lavere kvalitet enn ordinære intensivplasser", som representanten Hoksrud uttrykker det. Helseregionene har hele tiden vært klare på at en slik voldsom økning vil medføre lavere behandlingsstandard og kvalitet, bli utfordret av sykdom og annet fravær blant helsepersonell, samt at en slik kapasitet kun kan opprettholdes over en kort periode. Mye av den øvrige aktiviteten må reduseres slik at andre pasientgrupper ikke får den utredningen eller behandlingen de er forespeilet, med risiko for prognosetap. Helsepersonell må ta i bruk Helsedirektoratets veiledere for prioritering ved kapasitetsbrist. Den viktigste begrensende faktoren er tilstrekkelig og kompetent personell til å betjene sengene. Selv om Norge har svært god intensivbehandling, er ikke dødeligheten og senfølgene ubetydelige. Vi ønsker derfor ikke å havne i en situasjon hvor vi må ta i bruk slike løsninger, men samtidig må vi ha planer i tilfelle det likevel skulle bli nødvendig.

Helseregionene og sykehusene har hele tiden justert kapasiteten etter behovene, og flere sykehus har økt kapasiteten midlertidig når det har vært nødvendig eller

flyttet pasienter til andre nærliggende sykehus for å utnytte den samlede kapasiteten. Det er også viktig å huske på at vi har hatt regionale forskjeller med ulik belastning på de ulike regionene og sykehusene. Vi kan ikke basere vurderingene om intensivkapasitet kun på totalt antall covid-19-pasienter, men må også se på det totale antallet innlagte intensivpasienter og belegget ved de enkelte helseforetakene. Som et eksempel viser tallene at Helse Sør-Øst RHF, som har ansvar for omtrent halvparten av befolkningen, har over 75 pst. av intensivpasientene. Et annet eksempel er at selv om antall covid-19-pasienter med behov for intensivbehandling har gått ned de siste dagene, har det totale antallet pasienter på intensivavdeling vært på rundt 300.

Regjeringen vil øke intensivkapasiteten. Vi må ha en robust permanent intensivkapasitet som tar høyde for naturlige svingninger. I tillegg trenger vi fleksibilitet slik at vi raskt kan oppskalere ved behov, spesielt ved større kriser av kortere eller lengre varighet. Vi øker grunnfinansieringen til sykehusene slik at de blant annet kan prioritere viktige funksjoner som intensivkapasitet og beredskap. Vi har styrket sykehusene med 700 mill. kroner mer enn forrige regjering, og foreslår en tiltakspakke på 1,5 mrd. kroner til sykehusene for å dekke økte kostnader som følge av koronapandemien. For å kunne øke kapa-

siteten trenger vi flere fagfolk. Vi må utdanne, rekruttere og beholde kompetente fagfolk. Regjeringen vil øke kapasiteten på sykepleierutdanningene med 500 studieplasser fra høsten 2022, og foreslår å bruke 39 mill. kroner til 200 utdanningsstillinger for spesialsykepleiere på sykehusene i 2022.

I årets oppdragsdokument har jeg bedt helseregionene om å:

- ta stilling til behovet for en økning av intensivkapasiteten i hver region og nasjonalt, og vurdere tiltak på kort og lang sikt

- prioritere sykehus som ligger lavt i antall intensivsenger per 100 000 og/eller som over tid har hatt høy beleggsprosent, samtidig som hensynet til regionale funksjonsfordelinger ivaretas

- særlig vurdere personellbehov og kompetansehevede tiltak for å skape fleksibilitet i behandlingsskapasiteten og for å avlaste intensivavdelingene, f.eks. ved å etablere opplæringstilbud for andre sykepleiere og for andre helsepersonellgrupper

- innhente kunnskap og erfaringer om organisering av intensivkapasitet fra andre land

Jeg mener at helseregionene og sykehusene har tatt stort ansvar under pandemien under vanskelige og uforutsigbare forhold.

SPØRSMÅL NR. 858

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 17. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Danmarks forsvarsdepartement varslet i går at de vil sende en fregatt og fire kampfly til Baltikum etter forespørsel fra NATO.

Har Norge fått noen henvendelse fra NATO eller NATO-allierte om å sende norske styrker til Baltikum eller andre steder nær Russlands grenser i lys av den tilspissede situasjonen mellom Russland og NATO?

Svar:

Norge har ikke mottatt offisielle henvendelser fra NATO eller fra noen av alliansens medlemsland som er spesielt rettet mot økt nærvær i Baltikum eller andre steder nær Russlands grenser. Norge bidrar imidlertid til NATOs beredskapsstyrker, som for eksempel i NATOs stående

flåtestyrker. Sammen med øvrige medlemsland tilpasser vi regelmessig bidragene til beredskapsstyrkene iht. alliansens behov. Disse styrkene vil kunne aktiveres etter beslutning i NATOs råd. Beredskapsstyrkene er avgjørende for å opprettholde troverdigheten knyttet til NATOs evne til kollektivt forsvar av alliansens medlemsland, den såkalte sikkerhetsgarantien. Norge har også i flere år bidratt til det kollektive forsvaret ved å delta i NATOs fremskutte nærvær i Baltikum samt ved å stille bidrag til alliansens jagerflyberedskap på Island.

SPØRSMÅL NR. 859**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 12. januar 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Statsministeren har både opplyst at han har snakket med Jens Stoltenberg om stillingen som sentralbanksjef, og at han ikke har snakket med Stoltenberg om dette.

Hvilken uttalelse fra statsministeren er feil?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel hos TV 2 den 10. januar viser det seg at Jens Stoltenberg, som er søker til stillingen som sentralbanksjef, både hadde gjentatt kontakt med avtroppende sentralbanksjef, men også snakket med statsministeren om stillingen. Dette bekrefter Støre selv i en kommentar til TV 2:

“Stoltenberg informerte meg 24. oktober om at han kunne være interessert i stillingen som ny sentralbanksjef. Jeg svarte at det er et tema vi i så fall ikke kan snakke om siden jeg som statsminister vil være inhabil. Siden har vi ikke snakket om eller hatt kontakt om temaet“, uttalte Støre til TV 2.

Men den 16. desember uttalte statsministeren at han ikke hadde snakket med Jens Stoltenberg om dette.

“Nei. Da dette dukket opp i mediene, at han kunne være aktuell, som en spekulasjon, så tok jeg kontakt umiddelbart med regjeringsråden og sa at hvis det skulle skje, som jo ikke jeg hadde fått bekreftet, så vil jeg som statsminister ikke kunne delta i behandlingen av det“, sa statsministeren til NTB i desember.

Svar:

Jens Stoltenberg og jeg har vært nære venner gjennom mange år. Da jeg ble statsminister, meldte jeg derfor raskt fra til regjeringsråden om at jeg ville være inhabil dersom Stoltenberg skulle være aktuell for stillingen som sentralbanksjef, slik flere medier meldte om.

Den 24. oktober i fjor var Stoltenberg hjemme i Oslo, og vi gikk en tur sammen i skogen. Underveis på turen nevnte Stoltenberg at han kunne være interessert i stillingen som sentralbanksjef. Jeg sa da at dette var et tema vi ikke kunne snakke om fordi jeg er statsminister og i lys av vårt vennskap ville være inhabil dersom det ble aktuelt. Vi skiftet da tema, og stillingen som sentralbanksjef har ikke blitt berørt i vår kontakt siden.

Fordi jeg nettopp aktivt unngikk å snakke med Stoltenberg om hans mulige kandidatur, svarte jeg nei da NTB spurte om jeg hadde hatt en samtale med Stoltenberg om stillingen. Da TV2 i januar spurte om jeg på noe tidspunkt hadde snakket eller kommunisert med Jens Stoltenberg om stillingen, var det likevel naturlig å opplyse om kommunikasjonen 24. oktober, selv om jeg altså umiddelbart hadde gjort det klart at dette var et tema Stoltenberg og jeg ikke kunne snakke om.

I løpet av vårt vennskap har både Jens Stoltenberg og jeg hatt stillinger som har satt grenser for hva vi kan ha samtaler om. Stoltenbergs kandidatur som sentralbanksjef er et slikt tema, og det har vi forholdt oss til, både den 24. oktober, før 24. oktober og etter 24. oktober.

SPØRSMÅL NR. 860**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland****Besvart 18. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil også næringsministeren oppfordre dagligvarekjedene til mer samarbeid om prisen på utvalgte matvarer?

BEGRUNNELSE:

I VG 21. desember gikk Landbruks- og matminister Sandra Borch ut i VG og hevdet at det er en uting at dagligvarekjedene driver prisrig på sesongvarer. Hun ba dermed dagligvarekjedene samle seg om å avlyse prisriggen på tradisjonelle matvarer før jul. Dette gir grunnlag

for å spørre om dette også er regjeringens politikk, og om næringsministeren stiller seg bak dette ønsket om mer samarbeid og mindre konkurranse mellom dagligvarekjedene.

Svar:

Konkurransforholdene i verdikjeden for mat er utfordrende, med konsentrerte markeder, samt få og store aktører. Svekket konkurranse kan bidra til høyere priser, mindre utvalg og mindre innovasjon. Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen vil bedre maktbalansen i verdikjeden for mat. For å oppnå dette er det viktig med effektiv konkurranse i hvert ledd i verdikjeden for mat.

Priskonkurranse kan ha positive virkninger og bidrar til effektiv ressursbruk. Dette kan bidra til lavere priser til forbrukere og mer effektive produsenter. Det er imidlertid viktig å merke seg at prisen på enkelte varer under såkalte "priskriger" ikke nødvendigvis reflekterer kostnadene ved å produsere en vare. I enkelte tilfeller opererer dagligvarekjedene med lave priser på utvalgte varer for å tiltrekke seg kunder til butikken. Dette er vanlig praksis, og noe som ikke bare gjelder landbruksvarer. Effektive priser bør blant annet reflektere kostnaden eller verdien av en vare, men det er til syvende og sist næringsaktørene selv som setter prisen ut til forbruker. Denne prisen vil avhenge av konkurransesituasjonen i markedet, og derfor er det viktig med velfungerende konkurranse i hele verdikjeden.

SPØRSMÅL NR. 861

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 17. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hvordan forventer statsråden at dagligvarekjedene følger opp hennes beskjed til dem om nærmere prissamarbeid, uten at dette skal utfordre de svært tydelige konkurransereglene fra Konkurransetilsynet?

BEGRUNNELSE:

I VG 21. desember gikk Landbruks- og matminister Sandra Borch ut i VG og hevdet at lavere priser på sesongvarer var skadelig for norsk mat. Hun ba dagligvarekjedene samle seg om å avlyse priskrigen på tradisjonelle matvarer før jul, og ga under den første spontanspørretimen i år uttrykk for samme ønske.

Svar:

Jeg vil starte med å presisere at jeg ikke har oppfordret dagligvarekjedene til prissamarbeid. Det kommer jeg heller ikke til å gjøre. Det ville vært svært oppsiktsvekkende hvis jeg skulle oppfordre til brudd på konkurranseregelverket.

Sunn og effektiv konkurranse i verdikjeden for mat er viktig for at norske forbrukere skal ha et mangfold i vareutvalg, og til riktige priser. Det som har vært mitt poeng i denne saken, og som jeg har forsøkt å formidle, er de negative konsekvensene som følger av at enkelte varer i perioder brukes som lokkevarer, og selges nærmest med tap.

Det er fint at forbrukere kan få tilbud på enkelte varer, gjøre gode kjøp og spare penger. Og det er særlig bra i en tid som nå, der mange husholdninger har fått anstrengt økonomi med store økninger i strømkostnadene. Samtidig mener jeg at vi må ta med oss at gjentagende salg med tap har flere uheldige sider. Det gjør at vi kanskje kjøper mer mat enn det vi greier å spise opp, og festmat ender som matsvinn eller dyrefôr. Husholdningene i Norge står for 48 % av det kartlagte matsvinnet i landet, og i 2020 ble det kastet omtrent 85 kg spiselig mat per innbygger. Prisdumping kan også føre til at prisene ikke gjenspeiler kostnadene ved produksjonen, og det etablerer seg et usunt rabattmarked hvor det ikke blir kostnadsdekning.

Det går mye ressurser inn i å produsere mat. Gjentagende prisdumping på kvalitetsprodukter, som f.eks. ribbe, skaper en prisforventning som ikke er heldig. Kostnader i produksjonen bør kunne gjenspeiles i inntjening og priser gjennom hele verdikjeden. Det er imidlertid viktig å påpeke at det er næringsaktørene selv som setter prisen ut til forbruker.

SPØRSMÅL NR. 862**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle****Besvart 18. januar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hva ønsker regjeringen å oppnå ved å på nytt innføre priskontroll på skogeiendommer og i hvilken form skal den innføres?

BEGRUNNELSE:

I 2016 ble det fritak for priskontroll på rene skogeiendommer. Dette var et ønske fra en samlet skognæring for å øke omsetning av skogeiendommer slik at det ble større aktivitet. Økt aktivitet i skogbruket er også viktig for skogens bidrag i klimasammenheng. Når det i Hurdalsplattformen står at man ønsker å innføre priskontroll igjen skaper det stor usikkerhet rundt eiendomssalg. Undertegnede stilte også spørsmål til ministeren om dette i Stortinget uten å få svar. Dette skaper forvirring og uforutsigbarhet for skognæringen i en tid hvor forutsigbarhet er svært viktig.

Svar:

Det ligger betydelig potensiale for vekst- og verdiskapning i skogen, og jeg er opptatt av at dette blir forvaltet på en riktig måte. I motsetning til mange andre land, hvor det er store selskaper som eier skogen, er det i Norge primært

gårdsskogbruket som dominerer. Eiendoms politikken må legge til rette for mange eiere og gi rom for ulike bruksstørrelser. Jeg er opptatt av at politikken skal sikre at arealene holdes i hevd. Lokalt og personlig eierskap til skogen, vil bidra til livskraftige lokalsamfunn og mer livskraftige distrikter.

Priskontroll på landbrukseiendommer bidrar til å sikre forsvarlig prisutvikling, slik at det er mulig å leve av gårdsdriften. Hensikten er å legge til rette for å nå målene om å sikre rekruttering til landbruket, langsiktig god ressursforvaltning og stabile heltids- og deltidsarbeidsplasser. Eiendommen bør langt på vei kunne finansieres ved inntjeningen fra den, slik at kjøper ikke er avhengig av å ha høy egenkapital for å kunne investere.

Når det gjelder selve utformingen av priskontrollen er vi i startfasen av dette arbeidet nå. Før vi kan gjennomføre lovendringer må vi bruke tid på å bl.a. utrede hvilke tiltak som kan være relevante, samt positive og negative virkninger av de ulike tiltakene. I første omgang vil vi be Landbruksdirektoratet om å gjennomføre en evaluering av endringen som ble gjort i 2017, herunder hvor mange konsesjons- og delingssaker som kan relateres til endringen og endringer i pris på erverv av skogeiendommer.

SPØRSMÅL NR. 863**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 18. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden forklare korleis regjeringa inkluderar og tar med viktige næringar slik som fiskeri, havbruk, og andre viktige næringar som er avhengig av våre kyst og havområder, inn i regjeringa sine planar for etablering av mulig havvind?

GRUNNGJEVING:

Det er mykje diskusjon for tida ikring havvind og etablering av dette, utan at konsekvensane ikring dette og kva

havvind kan medføre negativt for både miljøet og ikkje minst overfor andre viktige næringar.

Fiskerinæringa har med rette ytra skepsis til etablering av havvind i våre kyst og havområder, og er redde for at dette kan bli etablert utan at "det blå spisskammerset" blir lagt stor nok vekt på og hensyntatt.

På landjorda er potensialet til matproduksjon rimeleg godt utnytta og ein kan ikkje forvente stor vekst innan landbasert matproduksjon. Derimot i havet er berre ca 20 % av potensialet for matproduksjon utnytta. Havet er på mange måtar verdas matfat i framtida. Fiskeri- og

havbruksnæringa er av Norges viktigaste næringar og står for ein svært stor del av norsk eksport og har tusenvis av arbeidsplassar. Derfor er det lite lurt å bygge ned disse ressursane på nokon som helst måte, og skape konflikstar. Etablering av havvind må grundig utgreiast, der alle berørte partar må takast reelt grundig med i prosessane ikring dette.

Svar:

Omsynet til fiskeri, sjøtrafikk og andre næringsinteresse til havs har vore sentralt i arbeidet med utpeiking av område og strategisk konsekvensutgreiing, og det vil også vere eit viktig omsyn i konsesjonshandsaminga.

Eg er oppteken av å legge til rette for god sameksistens og legg difor stor vekt på tidleg dialog mellom dei ulike brukarane av havet. Ei utbygging av vindkraft til havs vil bandlegge areal. Før det kan gjevast konsesjon til vindkraftverk til havs må det gjennomførast prosjektsesifikke konsekvensutgreiingar som er på offentleg høyring.

I desse prosessane kan alle næringar og interessentar komme med innspel slik at eventuell annan aktivitet i området kan takast omsyn til.

Det er i dag noko fiske innanfor dei to opna områda. Vindkraftverk til havs kan hindre fiske der vindkraftverket blir etablert. På Utsira Nord er det reke- og krepsefiske, medan det på Sørlege Nordsjø II er mest fiskeaktivitet i gyteområda for tobis. Tobis er ein fisk med særleg viktig funksjon i økosystemet i Nordsjøen, og gyteområdet for tobis er rekna som særleg verdifulle og sårbare område, såkalla SVO-areal. I opninga av Sørlege Nordsjø II blei det sett vilkår om at “ved aktivitet i SVO-areal må ein rekne med vilkår for å unngå skade på dei særleg verdifulle og sårbare miljøverdiane”.

Dei areala som er opna har rom for fleksibilitet i plasseringa av vindkraftverket slik at det kan takast omsyn til andre næringar i den konkrete plasseringa. Havenergilova med forskrift har også føresegn om skadebot for fiskarar viss verksemda etter lova legg beslag på eit fiskefelt.

SPØRSMÅL NR. 864

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 19. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Korleis vil statsråden sikre at inspeksjonsprogramma for tunnelar - spesielt på vestlandet – vert fulgt opp?

GRUNNGJEVING:

Vegtilsynet har avdekkja manglande inspeksjon av vegtunnelar, dette har spesielt gått ut over tunellane på vestlandet som har om lag halvparten av landets tunellar.

I Nasjonal vegdatabank (NVDB) er det registrert 109 steinnedfall frå tak og veggjar i riksvegstunnelar dei siste åra. Det er difor viktig å vite tilstanden til desse tunellane slik at ein kan hidre slike steinnedfall som kan forårsake større ulykker.

Er det kartlagt kva årsaken til den manglande inspeksjonen er, og korleis vil statsråden syte for at intensjonen i inspeksjonsprogramma vert fulgt opp.

Svar:

Som samferdselsminister tek eg tryggleik i tunnelar på største alvor. Det skal vere trygt å ferdast på norske vegar

og norske tunnelar blir stadig tryggare. Noreg er eit av landa i Europa med flest tunnelar. Vi har derfor solid kompetanse på tunnel, men også mange tunnelar å ta vare på. Nye tunnelar blir bygde med strengje krav til tryggleik for trafikantar, og det blir brukt store ressursar på å ruste opp noverande tunnelar på riksvegnettet.

Statens vegvesen har rutinar for å avdekke og forebygge hendingar i tunnelane. Regimet for tryggleik og kontroll med norske riksvegstunnelar er svært strengt, og som ein del av drifta av riksvegane blir tunnelar sjekka visuelt nesten kvar einaste dag.

I etterkant av hendingar i tunnelar på Vestlandet sommaren 2021, gav Samferdselsdepartementet Statens vegvesen i oppdrag å gjennomgå rutineane og implementering av tiltak i samband med oppfølging av tunnelar på riksvegnettet. Rutinegjennomgangen har avdekke et forbettringspotensial, og det er blant anna registrert ulik praktisering av einskilde rutinar hos Statens vegvesen vest. Vurdering av behovet for ei meir einsarta praktisering av retningslinjene for inspeksjonar vil inngå som eitt av fleire element i det vidare arbeidet. Framdrifta for rutinegjennomgangen og implementering av rutineane blir

følgd opp av Samferdselsdepartementet gjennom styringsdialogen med Vegvesenet.

Vegtilsynet gjer ein viktig jobb med å føre tilsyn med Statens vegvesen og selskapet Nye Veier AS. I 2021 hadde Vegtilsynet tunnelsikkerheit som eit hovudtema i sitt tilsynsprogram, og gjorde blant anna tilsyn med inspeksjon av berg og bergsikring i tunnelar hos Statens vegvesen. Statens vegvesen skal, blant anna ut frå funn i desse tilsy-

na, iverksette nødvendige tiltak for å sikre at krava til inspeksjon av tunnelar blir tilfredsstilte.

Systemet er slik at Vegtilsynet følger opp dei funna som blir avdekte gjennom tilsyna overfor Statens vegvesen, fram til eventuelle avvik blir lukka. Vegtilsynet rapporterer om oppfølginga til Samferdselsdepartementet. Eg er nøgd med at verksemda til Vegtilsynet på denne måten bidreg til auka tryggleik i tunnelar.

SPØRSMÅL NR. 865

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 21. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Korleis vil statsråden sikre at ein greier å holde oppe tempo i fylkeskommunale vegprosjekt, når fagmiljøa innan samferdsle blir fragmentert grunna diskusjonar om, og i verste fall oppløysing av, fylkeskommunane?

GRUNNGJEVING:

Oppløysing av fylker har fleire aspekt ved seg. Allereie no ser vi kompetanseflukt frå enkelte av fylkeskommunane som har diskusjonar gåande om ein skal gå mot ei oppløysing eller om ein skal halde fram som ei felles eining. Denne kompetanseflukten ser ein mellom anna innan samferdselsektoren, der fylkesadministrasjonen opplever at dei større fagmiljøa som no er danna innan samferdselsektoren har vore positive for utviklinga i prosjekta, medan diskusjonar om oppløysing og mindre einingar får folk til å søke seg bort frå fylkeskommunen, og fagmiljøa blir fragmentert. Eit godt døme her er Viken som opplever denne kompetanseflukten. Her er konklusjonen at ei oppløysing vil føre til at prosjekt vert skyve ut i tid, og en misser tempo på gjennomføring av fylkeskommunale utbetnings- og trafikktryggleiksprosjekt. Spesielt vil dette gå ut over prosjekt i gamle Buskerud og Østfold.

Svar:

Av Hurdalsplattforma går det mellom anna fram at regjeringa vil oppløysa tvangssamanslåtte fylkeskommunar. Basert på søknad i fylkestinget er frist for å senda søknad 1. mars 2022. Vidare heiter det mellom anna plattformen:

Den innsendte søknaden fra Troms og Finnmark om oppløsning skal innvilges, og det skal i løpet av 2021 settes

i gang en prosess for å gjenopprette Akershus, Buskerud og Østfold basert på en søknad fra fylkestinget i Viken.

Regjeringa vil følgja opp Hurdalsplattformen, og vil leggja til rette for at tvangssamanslåtte fylkeskommunar kan delast, dersom fylkeskommunane sjølve ønskjer det. Fleire fylkeskommunar utgreier no om dei skal delast. I den samanhengen bør det vurderast kva for konsekvensar ei deling vil få for samfunnsutviklinga i fylkeskommunen, for tenester til innbyggjarane, for utøving av myndighet og for lokaldemokratiet. Eg viser i den samanhengen til § 1 i inndelingslova:

Endringar i kommune- eller fylkesinndelinga bør medverke til å skape formålstenlege einingar som kan gi innbyggjarane og næringslivet tilfredsstillande tenester og forvaltning.

Konsekvensar for dei tilsette og de ulike kompetansmiljøa i fylkeskommunen er ei av mange problemstillingar som må vurderast i ei sak om fylkesdeling. I første omgang er det fylkestinget i den enkelte fylkeskommune sjølv som må vurdere fordelar og ulemper ved ei eventuell deling. Og det er fylkeskommunen sjølv som har ansvar for at oppgåver som fylkeskommunen har ansvar for vert løyst på ein tilfredsstillande måte, også i ein fase der opdeling vert vurdert.

SPØRSMÅL NR. 866**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 19. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hva er status for utredningen av innleide sivile helikoptre, og hvilke andre tiltak er iverksatt for å bedre NH90-kapasiteten?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 123 S (2020-2021) orienterte regjeringen Solberg Stortinget om oppfølgingen av anmodningsvedtak 502 av 7. mai 2019, om «NH90 – oppfølging og vurdering av alternative helikoptre». Regjeringen Solberg viste i proposisjonen til følgende:

«Ettersom Forsvaret nå vurderer at det er mogleg at andre helikopter kan være formålstenleg for å dekke deler av Forsvarets behov for maritim helikopterkapasitet gjennom ei løysing med innleie av helikopterkapasitet, vil regjeringa undersøke ei slik løysning nærare. Dette vil være eit supplement til NH90 og gjeld delar av behovet som ikkje krev ei like spesialisert og høgteknologisk plattform som NH90. Stortinget vil bli halde orientert om dette arbeidet på eigna vis.»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 12. januar 2022 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om hva status er for utredningen av innleide sivile helikoptre, og hvilke andre tiltak som er iverksatt for å bedre NH90-kapasiteten.

Det er fortsatt utfordringer med NH90-anskaffelsen og den operative tilgjengeligheten på helikoptrene. Det pågår en utredning om mulig innleie av helikopterkapasitet for å dekke deler av det maritime helikopterbehovet.

Det er gjennomført grundige vurderinger internt i Forsvaret for å se på muligheten for å benytte innleid helikopterkapasitet som et supplement til NH90. Disse vurderingene har reist nye spørsmål som det er nødvendig å få avklart gjennom en dialog med markedet. Forsvaret, støttet av Forsvarsmateriell, har på oppdrag fra Forsvarsdepartementet gjennomført en markedsundersøkelse for å samle informasjon om det er aktuelle tilbydere som kan tilby tilfredsstillende løsninger til bruk i Forsvaret. Det er avgjørende at en innleid helikopterkapasitet er operativt tilgjengelig når Forsvaret har behov for den, og at den kan operere under krevende klimatiske og værmessige forhold i de områdene Forsvaret opererer.

Forsvaret skal i løpet av første kvartal 2022 fremme en vurdering basert på resultatene av markedsundersøkelsen. Deretter vil Forsvarsdepartementet ta stilling til om

det skal iverksettes innleie av maritim helikopterkapasitet, som et supplement til NH90.

Det er iverksatt en rekke tiltak de siste årene for å bedre NH90-kapasiteten og disse følges opp gjennom programstyret for NH90-anskaffelsen. Jeg er opptatt av at dette arbeidet videreføres. Tiltakene og oppfølgingen i Forsvaret og Forsvarsmateriell har en helhetlig tilnærming til anskaffelsen, innfasingen av NH90 i Forsvaret og videre oppbygging av den maritime helikopterkapasiteten. Norge har mottatt 13 av 14 helikopter. Seks helikoptre var levert i en foreløpig versjon, disse skal oppgraderes til endelig versjon. Forsvarsdepartementet vurderer at raskest mulig leveranse av det siste bestilte NH90 og de oppgraderte helikoptrene, samt forbedret tilgang til reservedeler er avgjørende for å bedre NH90-kapasiteten. Stadige forsinkelser fra leverandørens side har dessverre vanskeliggjort Forsvarets planlegging og gjennomføring av innfasing og oppbygging av kapasitet med NH90.

Både arbeidet med å bedre NH90 kapasiteten og arbeidet med mulig innleie av helikopterkapasitet må ses i sammenheng. Jeg følger denne saken nøye og ser fram til å motta Forsvarets anbefalinger. Stortinget vil bli holdt orientert om utviklingen i denne saken på egnet vis.

SPØRSMÅL NR. 867**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 19. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden raskt sørge for å få på plass et møte og en dialog med Aktive Fredsreiser og Hvite Busser, og samtidig se på mulige ordninger som kan få begge disse virksomhetene gjennom koronakrisen?

BEGRUNNELSE:

På grunn av koronaepidemien har de ideelle selskapene som driver holdningsskapende skolereiser møtt på betydelige økonomiske utfordringer knyttet til sin drift. Siden de ikke er kommersielle aktører, har de ikke blitt omfattet av de ordinære koronastøtteordningene.

Stortinget har, blant annet gjennom å øremerke en ordning på 15 millioner til holdningsskapende skolereiser, anerkjent betydningen av den virksomheten disse selskapene driver. Det vil derfor være svært uheldig om ikke Aktive Fredsreiser og Hvite Busser kommer seg gjennom utfordringene koronaen har gitt de. Dessverre klarte ikke den avgåtte Solberg-regjeringen å finne en løsning på denne problemstillingen.

I svar på skriftlig spørsmål dok.nr 15:733 (2021-2022) fra Bård Hoksrud, viser statsråden til kompensasjonsordningen for frivillighetssektoren. En ordning for organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret. Der opplyser hun at Hvite Busser for 2021 vil få 1,3 millioner i kompensasjon. Det er svært positivt. Aktive Fredsreiser er imidlertid ikke registrert i Frivillighetsregisteret, og har derfor ikke mulighet til å få slik kompensasjon.

Setesdølen og Agderposten melder 11.januar at Aktive Fredsreiser på grunn av sin økonomi nå må avhende Landeskoen Peace Center i Bygland. De har allerede

måttet si opp 12 ansatte. Det haster derfor å få på plass kompenserende tiltak, dersom virksomheten skal berges gjennom koronakrisen, som har fratatt de nærmest hele inntektsgrunnlaget deres.

Svar:

Virksomhetene Hvite Busser og Aktive Fredsreiser er i en bransje som er sterkt rammet av strenge smittevern-tiltak, både innenlands og utenlands, i forbindelse med Covid-19-pandemien. Det er etablert flere statlige kompensasjons- og støtteordninger under pandemien, men enkelte typer virksomheter faller av ulike årsaker utenfor disse.

Den kommunale kompensasjonsordningen er ment for virksomheter som driver næringsvirksomhet og som faller utenfor eller ikke i tilstrekkelig grad omfattes av de ordningene som er satt i verk. Denne ordningen ble nylig styrket med 500 mill. kroner rett før jul, og regjeringen har nå foreslått at denne styrkes med ytterligere 500 mill. kroner i 2022.

Hvite Busser er registrert i Frivillighetsregisteret og har gjennom kompensasjonsordningen for frivillighetssektoren fått tildelt om lag 1,3 mill. kroner for 2021. Denne ordningen gjelder også for 2022.

Regjeringen foretar kontinuerlig vurderinger av de etablerte kompensasjonsordningene basert på de økonomiske utfordringer pandemien medfører for berørte virksomheter.

Jeg vil snarlig ta initiativ til et møte med Hvite Busser og Aktive Fredsreiser for å få en nærmere orientering om situasjonen de nå står i.

SPØRSMÅL NR. 868**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 19. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at det utredes å flytte NH90-helikoptrene på Bardufoss til Haakonsværn, som omtalt i

«Nye Troms» 11. januar, og hva er statsrådets vurdering av en slik eventuell flytting?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 12. januar 2022 med spørsmål fra stortings-representant Hårek Elvenes om statsråden kan bekrefte at det utredes å flytte NH90-helikoptrene på Bardufoss til Haakonsværn, som omtalt i «Nye Troms» 11. januar og hva statsrådets vurdering er av en slik eventuell flytting.

Jeg er opptatt av å forbedre den maritime helikopter-kapasiteten. Det er fortsatt utfordringer med NH90-anskaffelsen. Lav operativ tilgjengelighet på helikoptrene preger dessverre fortsatt innfasingen av NH90 i Forsvaret. At Forsvaret gjør faglig uavhengige vurderinger og ser på flere ulike alternativer for å få mest mulig operativ effekt ut av NH90, gitt den krevende situasjonen vi har hatt

og fortsatt har, er naturlig. Det er ikke alle utredninger i forsvarssektoren som følges videre opp med innspill til departementet. Jeg har ikke mottatt noen henvendelse fra forsvarssjefen med anbefalinger som tilsier at det er nødvendig å flytte NH90 fra Bardufoss til Haakonsværn.

Jeg kan forstå at oppslag i media om forslag om flytting av NH90 kan skape usikkerhet i regionen og om fremtiden for NH90-miljøet på Bardufoss. Bardufoss er tidligere valgt som base for NH90, og det er bygd opp infrastruktur på Bardufoss for å understøtte dette. Det er også besluttet og etablert infrastruktur for et detasjement med NH90 for å støtte fregattene på Haakonsværn. Regjeringen har ingen planer om å flytte NH90 fra Bardufoss til Haakonsværn.

SPØRSMÅL NR. 869

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 18. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å få i gang utbygging av fiberbredbånd til Ronglan og nordlige deler av Åsen?

BEGRUNNELSE:

Kommuner, fylkeskommuner og stat må intensivere arbeidet med å sikre fiberbredbånd til alle. Fiberbredbånd betyr i dag langt mer enn raskt internett og gode TV-bilder. I vid forstand handler dette om bolyst og like muligheter for folk som bor utenfor de sentrale delene av landet vårt. Et område som ikke har tilgang til fiberbredbånd, er områdene i nordlige deler av Åsen og på Ronglan i Levanger kommune.

Det er viktig å legge til rette for utbygging av bredbånd utenfor sentrale strøk, fordi både privatpersoner og næringsliv er avhengige av høyhastighets bredbånd. Ikke minst er god tilgang til fiberbredbånd viktig for landbruket, da alt fra forautomater og rapportering til søknader er blitt digitalisert. Skal Trøndelag sikre sin status som et innovativt, framoverlent og utviklingsorientert landbruksfylke, må arbeidet med utbygging av bredbånd intensiveres. Videre planlegger Levanger kommune en utvidelse av Gottås boligfelt på Ronglan, ett område som enda ikke er koblet til fibernettet. Venstre vil at Norge skal drive

en offensiv bredbåndspolitik, og dette er områder som åpenbart har et utbyggingsbehov.

Svar:

Jeg er helt enig med representanten Skjelstad i at fiberbredbånd i dag betyr langt mer enn raskt internett og gode TV-bilder, og at det er viktig å legge til rette for utbygging av bredbånd for både privatpersoner og næringsliv. Derfor er bredbånd et viktig satsingsområde for denne regjeringen.

Den digitale infrastrukturen (mobil- og bredbåndnett) binder landet sammen. Digital infrastruktur er avgjørende for bosetting og arbeidsplasser, både i sentrale strøk og i distriktene. Den digitale infrastrukturen er helt nødvendig for å bygge landet for fremtiden, og danner grunnlaget for videre digitalisering og samarbeid over store avstander, både nasjonalt og internasjonalt.

Bredbånd til alle er til syvende og sist et statlig ansvar. Dette har vi slått fast i regjeringsplattformen. Men det betyr ikke at staten skal sørge for dette alene. Her er vi avhengig av fortsatt investeringsvilje fra markedsaktørene, i tillegg til lokal og regional innsats.

Når det gjelder Trøndelag og Levanger kommune spesielt, som representanten viser til i spørsmålet, vil jeg peke på at dekningen både i fylket og i den aktuelle kommunen er relativt god. Trøndelag fylkeskommune har i

mange år vist målrettet og systematisk arbeid for å støtte opp om bredbåndsutbyggingen i regionen. Dette har resultert i at fylket de siste fire år så godt som har tatt igjen resten av landet, og har i dag om lag like god dekning som landsgjennomsnittet for bredbånd med 100 Mbit/s nedlastingshastighet eller mer.

Ifølge den siste nasjonale dekningskartleggingen, er fiberdekningen (dvs. andel av husstandene som har tilbud om fiberbredbånd) i Trøndelag 73 prosent, mens i Levanger er fiberdekningen 83 prosent. Hvis vi tar med de oppgraderte kabel-TV-nettene som i praksis for en stor del kan levere bredbåndshastighet på linje med fiber, har Trøndelag en dekning på 89 prosent, mens Levanger har 87 prosent dekning. I tillegg bygger nå mobiloperatørene 5G-nett som når det er ferdig utbygd, vil kunne gi hastigheter på over 100 Mbit/s i store deler av landet.

Men selv om dekningen for fiber og høyhastighetsnett generelt sett er god, er det til liten hjelp for de som ennå ikke har mulighet til å benytte seg av dette.

Staten har i mange år gitt tilskudd til bredbåndsutbygging i områder hvor det ikke er kommersielt grunnlag for utbygging. Bredbåndstilskuddene forvaltes av fylkeskommunene, mens Nasjonal kommunikasjonsmyndighet gir veiledning og mottar rapporter om bruken av midlene.

Tilskuddsmidlene suppleres av kommunale og fylkeskommunale bidrag, samt investeringer fra utbyggere, noe som gjør at den samlede potten for utbygging gjerne blir 3-4 ganger så stor som den statlige delen.

Etter det departementet har fått opplyst, tildelte Trøndelag fylkeskommune statlige midler til Levanger kommune i 2019 til utbygging av Ronglan – Tuv, og denne utbyggingen sto ferdig gjennomført i desember 2021. I tillegg har fylkeskommunen også hatt et prosjekt i området Åsen – Vollmarka – Hopla, som ble finansiert av fylkeskommunale midler, og som også nylig ble avsluttet.

Stortinget har for 2022 vedtatt et statlig bredbåndstilskudd på over 300 millioner kroner, etter at regjeringen økte forslaget fra den forrige regjeringen med 50 prosent. Tilskuddsrammen for de statlige bredbåndsmidlene for 2022, er foreløpig ikke fordelt mellom fylkeskommunene, men dette vil skje i nær fremtid. Levanger kommune vil da få mulighet til å søke fylkeskommunen om tilskuddsmidler for de områdene i kommunen som mangler tilstrekkelig bredbåndstilbud, og hvor det ikke forventes utbygging på kommersielle vilkår.

Regjeringens mål er at 100 prosent av husstandene skal ha tilbud om høyhastighetsbredbånd innen 2025. Dette har vi slått fast i regjeringsserklæringen.

SPØRSMÅL NR. 870

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 19. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil utenriksministeren vurdere å inkludere biometrisk overvåkingsteknologi på flerbruksvarelisten over lisen-spliktig materiell?

BEGRUNNELSE:

I debatten om eksportkontrollmeldingen i Stortinget (6. januar 2022) sa utenriksministeren følgende:

Vi er også i gang med å vurdere hvordan vi best kan kontrollere overvåkingsteknologi, som også var oppe i diskusjonen her, som kan bli brukt til forfølgning og alvorlig krenking av menneskerettighetene. Dette er et veldig viktig arbeid som krever internasjonalt samarbeid både med allierte og også med likesinnede land.

Venstre er enige i at det er viktig med internasjonalt samarbeid her. Norge samarbeider tett med EU om eksportkontroll og ikke-spredning, og Utenriksdeparte-

mentets Liste II over flerbruksvarer er i samsvar med EUs liste over flerbruksvarer. Imidlertid avsluttet EU i 2020 en prosess for revidering av listen over flerbruksvarer. Biometrisk overvåkingsteknologi kom ikke med på listen.

Norge står derimot fritt til å inkludere det på våre lister.

Så vidt vi kjenner til, finnes det ingen offisiell oversikt over eksport av slik teknologi i Norge. Dette er imidlertid ingen garanti for at slik eksport ikke skjer. Siden feltet er i rask teknologisk utvikling, er det viktig at regulerende myndigheter er føre var, og at tollmyndighetene har tilstrekkelig kompetanse. For noen år siden ville ikke denne debatten om biometrisk overvåkingsteknologi vært relevant rett og slett fordi teknologien var for lite avansert, påliteligheten var for lav, og kostnaden var for høy. Men de siste årene har mye skjedd. Europa er nå markedsleder innenfor utviklingen av biometrisk overvåkingsteknologi.

Da eksportkontrollverket ble utformet, var det ikke biometrisk overvåkningsteknologi en relevant problemstilling. Derfor er det viktig at vi forsikrer oss om at all biometrisk overvåkningsteknologi behandles som flerbruksvarer med de kontrollmekanismene det medfører.

Derfor bør Norge bør gå lenger enn EU, og ta biometrisk overvåkningsteknologi inn på den norske listen over lisenspliktige flerbruksvarer.

Svar:

Overvåkningsteknologi står høyt på dagsorden i det multilaterale eksportkontroll samarbeidet, hvor Norge deltar aktivt. Utenriksdepartementet er i gang med å vurdere hvordan vi best kan kontrollere nye, fremvoksende teknologier som ikke står på kontrollistene. Dette er et viktig arbeid.

I EUs forordning om flerbruksvarer omtales risikoen for at eksport av overvåkningsutstyr som ikke står på kontrollistene kan brukes til alvorlig krenking av menneskerettighetene i mottakerlandet. Forordningen retter seg mot digitalt overvåkningsutstyr som er dimensjonert for å kunne behandle store mengder data. Det inkluderer behandling av biometriske data, men ikke utstyr for å innhente slike data. Det er ikke gitt nærmere veiledning om hva slags utstyr og programvare som kan behandle slike store datamengder. Forordningen forutsetter at de enkelte EU-landene gjennomfører kontrollen i sine nasjonale regelverk. Utenriksdepartementet vil vurdere det norske regelverket.

Norge deltar i Wassenaar Arrangement. Det er et multilateralt samarbeidsforum om kontroll med eksport av konvensjonelt forsvarsmateriell og flerbruksvarer. Innenfor Wassenaar Arrangement er det etablert åpenhetsmekanismer, varelistes for hhv. forsvarsmateriell og flerbruksvarer, retningslinjer og beste-praksiser som veiledning for nasjonal gjennomføring av kontroll. 42 stater deltar i samarbeidet.

Enkelte digitale teknologier er omfattet av Wassenaar Arrangementets flerbruksliste. EUs flerbruksliste, som representanten viser til – og som samsvarer med vår liste II – er i praksis fremforhandlet innenfor Wassenaar Arrangement.

For at eksportkontrollen skal være effektiv er det viktig at den baserer seg på slike felles, internasjonale lister. Et ensidig tiltak fra norsk side vil ha liten eller ingen effekt hva gjelder å hindre eksport av utstyr for behandling av biometriske data. Norge deltar aktivt i alle drøftelser som gjelder eksportkontrollstandarder og nødvendige kontrollparametere innenfor de multilaterale regimene.

La meg også nevne at Norge nylig sluttet seg til USAs initiativ for å etablere en felles prinsipperklæring for kontroll med overvåkningsteknologi av hensyn til menneskerettighetene.

Jeg kan forsikre om at vi vil fortsette å ha oppmerksomhet om disse problemstillingene, for å sikre at norsk eksportkontrollregelverk fortsatt holder høy internasjonal standard.

SPØRSMÅL NR. 871

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 18. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener statsråden det er rimelig at bompenger bilistene betaler inn, skal brukes til å dekke statens utgifter ved en rettssak i stedet for å gå til å finansiere kollektiv- og vei-prosjekter?

BEGRUNNELSE:

IT-systemet AutoPASS Grindgut skulle gi lavere drifts- og administrasjonskostnader for norske bomselskaper. I 2015 valgte imidlertid Statens vegvesen å heve utviklingssavtalen med IBM etter forsinkelser. Vegvesenet valgte

deretter å saksøke IBM for inntil 325 millioner kroner. I 2020 falt dommen i Oslo tingrett. Vegvesenet tapte. Vegvesenet ble dømt til å betale IBM totalt 243 millioner kroner i saksomkostninger, erstatning og betaling for utført arbeid.

Vegvesenet valgte å anke denne dommen. Saken er oppe i lagmannsretten i januar-februar 2022.

Av sakspapirene for ankesaken fremgår det at Vegvesenet har tenkt å sende regningen for rettssaken og et eventuelt erstatningsoppgjør videre til bomselskapene, slik E24 omtalte søndag 9. januar. Bomselskapene har én inntektskilde, som i neste omgang betyr at regningen vil

havne hos landets bilister og dermed gå på bekostning av finansiering av ulike samferdselsprosjekter.

Svar:

Jeg legger til grunn at spørsmålet sikter til den pågående rettssaken om 'Grindgut' mellom IBM og staten. Jeg er kjent med at IBM hevder at staten vil sende regningen ved et eventuelt tap til bompengeselskapene – noe som

i neste omgang vil bety at dette må dekkes av bilistene. Denne påstanden får stå for IBMs regning. Som et utgangspunkt kommenterer ikke verken departementet eller jeg pågående rettssaker der staten er part - men jeg kan opplyse om at når det gjelder statens sakskostnader til nå, har disse blitt dekket av Statens vegvesen. Finansiering av en eventuell senere erstatningsutbetaling vil jeg ta stilling til når en rettskraftig dom foreligger.

SPØRSMÅL NR. 872

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 19. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

22. desember kunne vi i NRK lese om rødgrønt kystoprør fra Ap-/Sp-ordførere, som protesterte mot skatteendringer Ap/Sp/SV vedtok som fra 1. januar spesielt rammet små- og mellomstore familieeide oppdrettsselskaper, med skjerpet formuesskatt, økt utbytteskatt og skatt på oppdrettstillatelser gitt før 1998. Til Os og Fusaposten 11. januar sier stortingsrepresentant Pollestad at man jobber med å se på utforming for å ikke straffe mindre aktører.

Gjelder ikke de vedtatte endringene, og når vil i så fall regjeringen legge frem nytt forslag?

ningsmateriale om skjønnsutøvelsen i verdifastsettingen i samråd med departementet. Som skissert i proposisjonen vil auksjonspriser i utgangspunktet danne grunnlaget for denne vurderingen, men her er det viktig for meg å understreke at dette bare er et utgangspunkt. Det kan være forhold som gjør at auksjonsprisene avviker fra omsetningsverdien, og gode vurderinger rundt dette vil stå sentralt i utarbeidelsen av nevnte retningslinjer.

Svar:

Solberg-regjeringen foreslo å oppheve en praksis som har etablert seg der fiskeri- og oppdrettstillatelser ervervet før 1998 ikke er gjenstand for formuesskatt. Regjeringen videreførte dette forslaget i sitt budsjett, og forslaget er nå vedtatt av Stortinget.

Forslaget innebærer en opprydding i formuesbeskatningen av oppdrettstillatelser. Det ville ikke være rimelig å opprettholde en praksis der tidspunktet for erverv av en tillatelse var avgjørende for hvorvidt det ble ilagt formuesskatt eller ikke.

Forslaget gir økt likebehandling. Det er rimelig at eiere av henholdsvis eldre og nyere oppdrettstillatelser behandles likt.

Det er for øvrig i budsjettokumentene også presisert at oppdrettstillatelser skal verdsettes til omsetningsverdi, og det er gitt noen nærmere retningslinjer for denne verdifastsettingen. Dette er gjeldende rett allerede i dag. Det er varslet at Skatteetaten vil utarbeide utfyllende veiled-

SPØRSMÅL NR. 873**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 18. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil det være aktuelt å utvide rapporteringsplikten til Helsedirektoratet, slik at kommunene må rapportere alle opphold for brukere/pasienter mellom 18-49 år i sykehjem som overstiger 3 måneder, alternativt, at departementet innlemmer i et pakkeforløp en frist for kommunen til å avklare bolig/bosetting for de nevnte brukere/pasienter til for eksempel 3 måneder?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok den 16. februar 2021 en anmodning der man blant annet ber regjeringen fremme forslag om endringer i helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 første ledd bokstav a, slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud, barn ikke bosettes i sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste, samt pasienter mellom 18-49 år ikke bosettes i sykehjem i strid med eget eller vergens ønske. Departementet er etter statsrådets opplysninger til Stortinget i gang med å utarbeide et høringsnotat som vil bli sendt ut på alminnelig høring om kort tid. Helsedirektoratet skal hvert år innen 15. juni rapportere på blant annet hvor mange i aldersgruppen 18–49 år som har langtidsopphold i institusjon (sykehjem), og hvor mange av disse som ønsker et annet botilbud. Oversikten skaffes ved at Statsforvalter får rapportering fra kommunene i sitt fylke. Siste oversikt fra Helsedirektoratet viste at det fortsatt er flere titalls mennesker i Norge som ufrivillig er bosatt på et sykehjem.

Nylig hadde NRK en sak fra Sortland i Nordland om en ung mann som mot familiens vilje er i sin 9 måned på et sykehjem. Denne saken er det grunn til å tro er en av flere saker som havner utenfor Helsedirektoratets oversikt – fordi mannen er ikke «bosatt» på sykehjemmet. Han er i realiteten på en «langt korttidsopphold». Familien er på mange måter satt «sjakk matt» når kommunen påberoper seg å ikke kunne avklare hans bosituasjon før mannen er blitt uredet i spesialisthelsetjenesten. I Nord-Norge er dette kun ett sted, - det er i Tromsø som er ca. 40 mil unna mannens oppholdssted. Ventetid for utredning er erfaringsmessig flere måneder, og kommunen skal deretter saksbehandle dette før endelig avgjørelse treffes. Det er med andre ord veldig usikkert hvor lang tid mannens «korttidsopphold» vil bli.

Svar:

Unge personer bør få leve et mest mulig selvstendig liv selv om de er sterkt hjelpetrengende. Kommunene må derfor så langt det er mulig ivareta beboerens og familiens ønsker og behov, samtidig som de ivaretar sitt ansvar for at tjenestene som ytes er forsvarlige.

Statsforvalter redegjør årlig til Helsedirektoratet om antall personer under 50 år som bor på sykehjem og om disse ønsker et annet botilbud. På den måten har vi oversikt over antallet personer og hvor mange som ønsker et annet botilbud. Statsforvalterne rapporterer per 31. desember 2020 at 76 personer mellom 18 og 49 år er innskrevet for langtidsopphold i syke- og aldershjem. 15 av disse 76 personene ønsker et annet botilbud. Av disse har fem personer en konkret flytteplan. Helsedirektoratet rapporterer videre at det per 31. desember 2020 er fire barn under 18 år som har permanent opphold i en kommunal helse- og omsorgsinstitusjon som nevnt over. Ifølge rapporteringen fra statsforvalterne har ingen av disse flytteønske som ikke er eller blir fulgt opp av kommunen. Statsforvalter skal etter behov veilede kommunene for å finne gode løsninger.

Stortinget vedtok 16. februar 2021 en anmodning hvor Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 første ledd bokstav a, slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud, barn ikke bosettes i sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste, samt at pasienter mellom 18-49 år ikke bosettes i sykehjem i strid med eget eller vergens ønske (vedtak 702).

Oppfølgingen av anmodningsvedtaket krever en lovendring. Departementet er i gang med å utarbeide et høringsnotat som vil bli sendt ut på alminnelig høring.

Slik jeg vurderer situasjonen, vil innføring av et nytt pakkeforløp eller å innføre en rapporteringsplikt ikke avhjelpe hverken personen som trenger et tilrettelagt botilbud eller kommunen. Jeg er også skeptisk til å påføre kommunene ytterligere belastninger når det gjelder rapportering. Jeg har inntrykk av at kommunene strekker seg langt for at unge ikke skal bli boende på sykehjem. Statsforvalter har også god oversikt over situasjonen i den enkelte kommune.

SPØRSMÅL NR. 874**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 12. januar 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Kan statsministeren legge frem en samlet oversikt over all kontakt, alle samtaler og all dialog som har vært med Jens Stoltenberg, der temaet sentralbanksjef har vært berørt eller nevnt?

BEGRUNNELSE:

Det er av statsministeren skapt klarhet om kontakten mellom statsministeren og Jens Stoltenberg som søker på stillingen som sentralbanksjef. På grunn av de nære båndene mellom statsministeren og Stoltenberg er det av avgjørende betydning at Stortinget får kunnskap om all form for kontakt, samtaler eller dialog som har vært mellom statsministeren og Stoltenberg der både et mulig

kandidatur og søknad til stillingen som sentralbanksjef har vært nevnt eller berørt.

Svar:

Som redegjort for i et tidligere spørsmål fra representanten, gikk Stoltenberg og jeg tur sammen den 24. oktober i fjor. Underveis på turen nevnte Stoltenberg at han kunne være interessert i stillingen som sentralbanksjef. Jeg sa da at dette var et tema vi ikke kunne snakke om fordi jeg er statsminister og i lys av vårt vennskap ville være inhabil dersom det ble aktuelt. Vi skiftet da umiddelbart tema. Dette er den eneste gangen stillingen som sentralbanksjef har blitt berørt eller nevnt i vår kontakt.

SPØRSMÅL NR. 875**Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 17. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen følge opp arbeidet med å greie ut Østfoldmodellen for lærekandidater med tilretteleggingsbehov, og vil regjeringen også i vurderingen ta med andre modeller, som eksempelvis Vestfoldmodellen, som i større grad retter seg mot ordinære virksomheter, slik at en får større mulighet for tilpasset opplæring, både i skjermet og ordinær virksomhet?

BEGRUNNELSE:

Lærekandidatordningen er tilpasset dem som ønsker videregående opplæring i bedrift, men som ikke har forutsetninger for å nå kravene til fag- og svenneprøven. Dette er en ordning som gjelder for ungdom og voksne i hele landet og kan tilpasses alle yrkesfaglige utdanninger med læretid. En viktig del av Fullføringsreformen er å videreutvikle lærekandidatordningen og praksisbrevordningen i lys av fullføringsretten, hvor lærekandidatordningen er en grunnkompetanse, som kan bygges videre

til yrkeskompetanse. Stortinget har tidligere bedt om en utredning av Østfoldmodellen, og en vurdering av at dette gjøres til en nasjonal ordning.

For at flere skal fullføre videregående opplæring må vi ha flere tilpassede utdanningsløp, som eksempelvis praksisbrev og lærekandidatordningen. Det er dessverre for få som benytter seg av disse ordningene i dag, og det er store forskjeller mellom fylkene. Agder er et av fylkene som har jobbet med å løfte dette arbeidet de siste årene, mens fylker som Rogaland er i startgropen. Her er det gode muligheter for god erfaringsoverføring, og et stort potensiale for at enda flere skal kunne lykkes i utdanningsløpet.

Svar:

Jeg deler representantens engasjement for lærekandidatordningen og behovet for tilpassede opplæringsløp for elevgrupper som måtte ha behov for det. Skal man nå målet om at flere fullfører sin videregående opplæring og

kvalifiserer seg til videre utdanning og arbeid, er det behov for gode og tilpassede opplæringsløp. Slik vi slår fast i Hurdalsplattformen, vil denne regjeringen jobbe for å styrke ordninger for de med særskilte behov for oppfølging og utvide bruken av praksisbrevordningen.

I dag har vi lærekandidatordningen og praksisbrevordningen som regulerer ordninger med tilpassede opplæringsløp i fag- og yrkesopplæringen. Målgruppene er imidlertid ulike. Lærekandidatordningen er tilpasset dem som ønsker opplæring i bedrift, men som ikke har forutsetninger for å nå kravene til fag- eller svenneprøven i det ordinære opplæringsløpet. Ordningen brukes i alle fylkeskommuner og nasjonalt var det 1759 løpende opplæringskontrakter i 2020. Samtidig har Riksrevisjonen påpekt at fylkeskommunene bruker ulike kriterier for hvem som skal få opplæring i ordningen, og at bruken av ordningen varierer mellom fylkeskommunene. Praksisbrevordningen er tilpasset ungdom som vil ha nytte av en praktisk og mindre skolebasert opplæring, og har svake karakterer og høyt fravær fra grunnskolen. Fylkeskommunene har en plikt til å tilby praksisbrev innen minst

ett yrkesfaglig utdanningsprogram, men ordningen er lite brukt.

På noen områder kan det være hensiktsmessig med tydeligere føringer. Samtidig er det fortsatt fylkeskommunene som har ansvaret for å tilrettelegge opplæring. I den sammenheng mener regjeringen det ikke vil være hensiktsmessig å legge føringer på hvilke bedrifter fylkeskommunen skal samarbeide med. Regjeringen vil imidlertid vurdere målgruppene for ordningene og ulike tilnærminger som Østfoldmodellen, men også vurdere andre erfaringer fra fylkeskommunene.

Som representanten påpeker foreslås det en fullføringsrett til videregående opplæring. Den utvidede retten vil fjerne tidsbegrensingen til opplæring, og dermed åpne for nye muligheter for tilpasning, også for målgruppene som i dag benytter disse ordningene. I den videre oppfølgingen av Fullføringsreformen vil regjeringen videreutvikle lærekandidatordningen og praksisbrevordningen i lys av den nye fullføringsretten.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 876

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak

Besvart 21. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre i forhold til manglende kapasitet innen eldreomsorgen med hensyn til korttidsplasser og langtidsplasser i sykehjem?

BEGRUNNELSE:

I følge kommunenes innrapporterte data til Helsedirektoratet per august 2021 var det 609 personer som bodde i eget hjem i påvente av langtidsplass, 869 som mottok korttidsopphold i påvente av langtidsplass og 324 stod på venteliste til korttidsopphold (helsedirektoratet.no/statistikk/venteliste-pa-sykehjem). Ubearbejdede søknader om korttidsopphold eller langtidsplass kommer i tillegg.

Per november 2021, 2020 i parentes, var det i Fredrikstad kommune 38 (46) personer med vedtak om langtidsplass i sykehjem som ventet i korttidsplass, 29 (16) personer ventet hjemme, 28 (20) bodde i dobbeltrom og det var 42 (44) ubearbejdede søknader. Det er grunn til å tro at situasjonen er tilsvarende i flere kommuner (ref. budsjettnotater 2021/2020).

I tillegg til ovennevnte er det et vesentlig antall eldre som står på venteliste for omsorgsbolig.

Emil Mørch med over tretti sykehjemsplasser benyttes ikke i Fredrikstad kommune samtidig som behovet har vært økende de siste par årene som følge av pandemi, men også fordi antall personer over 80 år øker. At nye sykehjem er under bygging hjelper lite på dagens situasjon. Det hjelper lite for de eldre, som venter på sykehjemsplass, at kommuner selv er tilfredse med å gi tjenester på lavere nivå i begrepet omsorgstrappa når de eldre har vedtak om å befinne seg øverst i trappa.

Oppslag i Fredrikstad Blad forteller at sykehjem nå tar i bruk midlertidige dobbeltrom, møterom og kjøkken for å finne plass til strømmen av sykehuspasienter som trenger sykehjemsplass fordi det ikke lenger er kapasitet i sykehjemmene.

Slitasje på ansatte, sykefravær og karantene medfører ytterligere press på de kommunale tjenestene.

At eldre skal bo hjemme så lenge som mulig må ikke medføre at faglige vurderinger av behov for sykehjemsplass settes til side eller nedvurderes, eller at eldre må bo

hjemme etter at de har fått vedtak om langtidsplass fordi kommunene reduserer kapasiteten med økonomisk begrunnelse.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg er svært opptatt av at alle som trenger det får forsvarlige og gode bo- og tjenestetilbud. Eldre skal være trygge på at fellesskapet stiller opp.

Det er et kommunalt ansvar å sørge for forsvarlige og gode helse- og omsorgstjenester til personer som har behov for dette. Av loven fremgår klart at pasienten har rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig dersom det er det eneste kommunale tilbudet som etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering kan sikre pasienten nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. I disse tilfellene skal pasienten eller brukeren tildeles plass og kan ikke settes på venteliste. Kommunen må etter loven foreta en individuell vurdering av den enkeltes behov, og på den bakgrunn tilpasse et forsvarlig tjenestetilbud. I utformingen av tjenestetilbudet er det klargjort at det skal legges stor vekt på hva brukeren mener. Vurderingen forutsetter en tverrfaglig utredning. Behandlende leges vurderinger skal sammen med andre relevante opplysninger vektleg-

ges i den helse- og omsorgsfaglige vurderingen som kommunen foretar og være en del av beslutningsgrunnlaget.

Det er av sentral betydning å få avdekket eventuell svikt i helse- og omsorgstjenesten. Vi har derfor etablerte tilsynssystemer som arbeider med dette. Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsynet med helse- og omsorgstjenesten i landet. Videre skal statsforvalteren føre tilsyn med om tjenestene er i samsvar med det som er bestemt i lover og forskrifter. Målet med tilsynene er hele tiden å påse og veilede, slik at tjenestene som ytes er av forsvarlig karakter og i samsvar med gjeldende regelverk.

I tillegg til å ha det overordnede ansvaret for at de kommunale tjenestene ytes i tråd med lov, har kommunen også finansieringsansvaret for tjenester etter helse- og omsorgstjeneste-loven. Når det gjelder finansiering av bygninger og boliger kan kommunen finansiere dette selv eller for eksempel søke om investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser fra Husbanken.

Regjeringen vil gjennom en helhetlig politikk styrke kommunene og legge til rette for at alle skal få et godt tilbud, tilpasset deres behov. Allerede i statsbudsjettet for 2022 har regjeringen, i tillegg til investeringstilskuddet, økt kommunenes frie inntekter med 2,5 milliarder kroner.

SPØRSMÅL NR. 877

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 17. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I lys av informasjon som har fremkommet i flere NRK-reportasjer om attentatforsøket på forlagsdirektør William Nygaard i 1993 vil statsråden ta initiativ til en granskning av politiets etterforskningen i nevnt sak?

BEGRUNNELSE:

14. februar 1989 avholde Irans åndelige leder ayatolla Khomeini en radiotale der han avsa en dødsdom over forfatteren av Sataniske vers, hans forleggere og oversettere.

I oktober 1993 ble den norske forleggeren av Sataniske vers, William Nygaard, skutt og forsøkt drept utenfor huset sitt i Oslo.

I NRKs nokså omfattende artikkelserie om denne saken fremkommer det at Oslopolitiet etter halvannet år reduserte innsatsen i etterforskningen, Kripos ble en-

gasjert for å systematisere etterforskningsdokumentene. Etter dette arbeidet ga Kripos noen klare råd om veien videre, disse rådene ser ikke ut til å ha blitt fulgt opp. I 2007 valgte Oslo politidistrikt å henlegge saken, men i 2009 ba daværende Riksadvokat t Tor-Axel Busch om at saken skulle gjenopptas. I 2018 ble det tatt ut siktelse mot to navngitte mistenkte med klare tilknytninger til Iran og iranske proxyer. Disse er fortsatt ikke ettersøkt internasjonalt.

Saken har vært etterforsket i 28 år, ved flere anledninger har saken møtt på hindringer, eller blitt tilsidesatt.

Drapsforsøket på William Nygaard er det klareste angrepet på en sentral samfunnsverdi i Norge, og etterforskningen av saken er av stor interesse både for offeret og ikke minst for ytringsfriheten.

Svar:

Attentatet mot William Nygaard er en svært alvorlig straffesak som fortsatt er under etterforskning. Det ble tatt ut siktelsler høsten 2018 mot flere personer som, etter det departementet har forstått, ikke oppholder seg i Norge.

I mitt svar på spørsmål nr. 422 til stortingsrepresentant Guri Melby i november 2021, forsikret jeg at Justis- og beredskapsdepartementet, i tråd med gjeldende regelverk og praksis, vil være beredt til å fremme de an-

modninger om internasjonal rettslig bistand som måtte bli besluttet av påtalemyndigheten.

Det har gjennom årene blitt fremført til dels alvorlig kritikk fra flere hold av ulike sider ved etterforskningen, og saken har da også blitt vurdert av påtalemyndigheten flere ganger. Det er nå over 28 år siden drapsforsøket fant sted. Verdien av en granskning av politiets etterforskning, fremstår som usikker.

Jeg ser det ikke som aktuelt å iverksette en granskning av en pågående straffesak der det fremdeles arbeides med sikte på en oppklaring.

SPØRSMÅL NR. 878

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 19. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for de deler av norsk industri som nå opplever at konkurransefortrinnet de har hatt i rimelig og fornybar energi nå ser ut til å være sterkt redusert, eller varig påvirket?

BEGRUNNELSE:

En rekke industrivirksomheter opplever svært krevende økonomiske forhold grunnet de høye strømprisene. SSB statistikk fra november 2021 viser industrien generelt opplever en økning i kraftpriser på 614,1 % (siste 12 mnd.), for kraftkrevende industri er økningen på 34,5 % (siste 12 mnd.).

Enkelte virksomheter melder om en tidobling av strømavgiftene. Flere industriledere uttrykker bekymring virksomhetens fremtid i Norge. Dette begrunner de med at deres konkurransefortrinn som har vært fornybar og rimelig elektrisitet nå ser ut til å ha blitt sterkt redusert eller varig påvirket i negativ retning.

Det må her påpekes at mange av disse virksomhetene er fremtidsrettet og selve motoren i den grønne omstillingen.

Svar:

Den ekstraordinære situasjonen i strømmarkedet i Norge og resten av Europa berører alle deler av samfunnet, også næringslivet. Jeg har i likhet med de fleste av oss fulgt prisutviklingen i markedet fortløpende de siste måned-

ene og er klar over at mange bedrifter vil finne det utfordrende å betale vinterens strømgjeldninger.

Regjeringen har tett og god dialog med partene i arbeidslivet om denne utfordringen og vi tar innspillene vi mottar på største alvor.

I likhet med stortingsrepresentanten har jeg imidlertid merket meg at prisutviklingen for kraftintensiv industri har vært en helt annen enn for industrien samlet sett det siste året. Kraftintensiv industri har klart å unngå en mangedobling av sine strømkostnader, først og fremst som følge av langsiktige fastprisavtaler med sine leverandører. Disse avtalene gjør at mange bedrifter med stort strømforbruk hittil har merket relativt lite til prisøkningen i strømmarkedet og langt på vei har unngått uforutsette utgifter.

Dette understreker betydningen av å vektlegge fordelene ved (langsiktige) fastpriskontrakter, slik at flere bedrifter vurderer denne løsningen i fremtiden. Det er særlig viktig for bedrifter som har rimelig og fornybar energi som et av sine konkurransefortrinn, og som derfor vil være særlig utsatt for svingninger i spotprismarked for strøm.

Norske bedrifter har i flere generasjoner hatt god tilgang på rimelig strøm. Våre vannressurser har gitt Norge et betydelig kraftoverskudd, som har bidratt til industriutvikling og arbeidsplasser over hele landet. Det neste tiåret vil Norge trenge stadig mer kraft og et strømmett med økt overføringskapasitet hvis vi skal nå våre ambisiøse mål innenfor både nærings- og klimapolitikken. Regjeringen har satt seg klare målsettinger om å bygge opp nye grønne

næringer, elektrifisere en stor del av industriproduksjonen og redusere utslippene av klimagasser.

Med dette som bakteppe har regjeringen varslet en rekke tiltak for å sikre norsk industri rikelig og rimelig fornybar kraft også på sikt. Vi skal blant annet sette ned en energikommisjon, som skal kartlegge energibehovet og foreslå tiltak for økt kraftproduksjon. I tillegg er det satt ned et offentlig utvalg som blant annet skal foreslå tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nett. Utvalget skal også vurdere hvordan den store usikkerheten knyttet til fremtidig strømforbruk kan håndteres i nettplanleggingen for å sikre en så riktig utvikling av overføringsnettet som mulig, rent samfunnsøkonomisk.

SPØRSMÅL NR. 879

Innlevert 11. januar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 18. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor mye høyere strømregning får en gjennomsnittsfamilie i sør med et årlig strømforbruk på 20 000 kw/t, i vintermånedene januar, februar, og mars hvis regjeringens nye forventede økte strømpris for kvartalet slår til, målt mot siste 10 års gjennomsnittlig kw/t-pris?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen endrer satsene for støtte i Prop 44 L for månedene januar, februar og mars. Statsråden uttaler at dette gjøres pga. av de vedvarende høye strømprisene, som er og forventes å bli høyere enn forventet.

Per 15. desember 2021 var terminprisene registrert hos Nasdaq for de sørlige prisområdene i Norge på 179 øre per kw/t eksklusiv merverdiavgift for januar, og 159 øre per kw/t eksklusiv merverdiavgift for første kvartal 2022. For prisområdene i Midt- og Nord-Norge er terminpriser på henholdsvis 100 og 97 øre per kw/t eksklusiv merverdiavgift for januar. Terminprisene for første kvartal 2022 ligger på 79 og 77 øre per kw/t eksklusiv merverdiavgift i henholdsvis Midt- og Nord-Norge. Regjeringen øker satsene for støtte, med begrunnelse i at prisnivået har vært, er og forventes å bli høyere enn prognostisert.

Jeg vil også fremheve potensialet som mange industribedrifter har for å effektivisere sitt strømbruk. Siste tids prisøkning har kommet uventet på de fleste, men vil trolig styrke motivasjonen for å iverksette (ytterligere) strømsparingstiltak som kan redusere industriens fremtidige energiforbruk og kostnader. Ved å frigjøre verdifull kraft og kutte kostnader kan investeringer i mer energieffektiv teknologi også bidra til å øke bedriftens konkurransevne. Denne utviklingen er en viktig del av det grønne skiftet, og det er opprettet en rekke støtteordninger for å akselerere energieffektiviseringen i industrien, blant annet via Eno-va.

Selv med regjeringens endrede strømstøtte for husholdningene, vil regningen bli vesentlig høyere, da gjennomsnittlig kw/t-pris estimeres til å være vesentlig høyere enn det siste tiårets gjennomsnittspriser. Det ønskes utredet hvor mye større regningen blir, selv med støtteordningen. Det bes også spesifiseres hvilke parametere som brukes i kalkylene, både kw/t for kvartalet, kw/t-priser for historiske priser, samt kw/t-priser for Q1 2022.

Svar:

Strømprisene i de sørlige prisområdene i Norge fortsatte å øke etter at strømstøttestøtten ble utarbeidet og vedtatt av Stortinget. Under arbeidet med ordningen lå prisene i sør for desember an til å bli 151 øre per kWh, men prisen endte til slutt på 177 øre per kWh. I starten av 2022 har prisene falt noe. Også markedets prisforventninger (terminpriser) for januar, februar og mars 2022 har falt noe, sammenlignet med hva forventningene var i midten av desember 2021.

I beregningene under legges følgende forbruk og terminpriser for NO1 til grunn for hver måned (priser per 12.01.22).

	<i>Terminpris</i>	<i>Forbruk</i>
Januar	140 øre/kWh	2500 kWh
Februar	131 øre/kWh	2200 kWh
Mars	105 øre/kWh	2160 kWh

Tabellen over viser månedsprisene for januar, februar og mars. Terminpris for første kvartal samlet er ikke lenger tilgjengelig. Beregningene under er gjort basert på flere forutsetninger, og faktiske strømregninger vil derfor kunne avvike fra anslagene under.

Strømregning med terminpriser uten stønad og reduksjon i elavgift

Gitt forutsetningene i tabellen over, vil en husstand få en samlet regning på om lag 15 079 kroner for månedene januar, februar og mars uten stønadsordningen. Dette inkluderer anslag for nettleie, mva., elavgift på 16,67 øre per kWh, enovaavgift, elsertifikater og anslag for leverandørpåslag.

Gjennomsnittlig strømregning 2010-2020 uten stønad og reduksjon i elavgift

Gitt en snittpris på 33 øre/kWh i perioden 2010-2020 og samme forbruk som i tabellen over, ville en husstand i snitt fått en samlet regning på om lag 7 094 kroner for månedene januar, februar og mars de siste ti årene. Dette inkluderer anslag for nettleie, mva., elavgift på 16,67 øre per kWh, enovaavgift, elsertifikater og anslag for leverandørpåslag.

Strømregning med terminpriser med stønadsordning og redusert elavgift

Gitt forutsetningene i tabellen over, vil en husstand få en samlet regning på om lag 10 543 kroner for månedene januar, februar og mars med stønadsordningen (80 pst. stønadsgrad). Dette inkluderer anslag for nettleie, mva., elavgift på 8,67 øre per kWh, enovaavgift, elsertifikater og anslag for leverandørpåslag.

Tabellen gir oversikt over anslag for månedlige og samlede kostnader for januar, februar og mars (NOK)

	<i>Snittpris 2010-20</i>	<i>Terminpris u. stønad</i>	<i>Terminpris m. stønad</i>
Januar	2 587	5 934	3 932
Februar	2 279	4 979	3 414
Mars	2 227	4 166	3 197
SUM	7 094	15 079	10 543

SPØRSMÅL NR. 880

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 19. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil regjeringa snarast råd kome med økonomiske støtteordningar til kulturaktørar, frivillige lag og ideelle organisasjonar som eig og driv kulturbygg og idrettsanlegg, og som slit med store ekstra kostnader som følgje av ekstraordinært høge straumprisar?

GRUNNGJEVING:

Kulturlivet, idrettslag og andre frivillige organisasjonar fell utanfor alle støtteordningar regjeringa så langt har innført for å avhjelpe straumkrisa.

Mange små og store aktørar i kulturliv, idrett og frivillig arbeid elles eig bygg og anlegg der dei driv sin aktivitet. Dei har no store ekstra utgifter til straum som ikkje er råd å dekke innanfor knappe driftsbudsjett, stort sett finansiert av dugnad.

Norges Idrettsforbund har prøvd å ta opp saka med regjeringa, men opplever å bli ein «kasteball» mellom ulike departement og får ikkje klare svar attende. Frivillighet Norge har også teke opp saka med Kulturdepartementet. Seinast i går sende Askøy kommune og kulturaktørar på Askøy eit «nødrops» til regjeringa om saka. Kulturfabrikken på Askøy hadde i desember 2020 ei straumrekning på

17.000 kroner – i desember 2021 var tilsvarende rekning på nær 80.000 kroner. Likevel kjem dei ikkje inn under noko straumstøtte-ordning frå regjeringa.

Venstre, Høgre og KrF foreslo i Stortinget si handsaming av straumpakken til hushaldningane i desember følgjande:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilke konsekvenser de ekstraordinært høye strømprisene har for frivillige og ideelle organisasjoner, og komme tilbake til Stortinget så raskt som mulig med forslag til avbøtende tiltak.»

Framlegget fekk støtte også av Frp og Rødt, men vart røysta ned av Ap, Sp og SV.

Venstre ser det som sterkt beklageleg at regjeringsspartia og SV i desember ikkje såg trongen for å hjelpe kulturliv, idrett og frivilligheit med auka straumrekningar. Eg vonar likevel regjeringa kan vurdere denne saka på

nytt no når ein brått har funne fleire ekstra milliardar til forbetra støtteordningar til hushaldningane.

Dette hastar. For frivillige lag og organisasjonar som eig og driv bygg i område av landet med ekstraordinært høge straumprisar er situasjonen no kritisk, og støttetiltak må kome raskt.

Svar:

Regjeringa varsla 18. januar at det kjem ei eiga straumpakke for frivillige organisasjonar. Tilskotet skal fordelast i kommunane til frivillige lag og foreiningar med uvanleg høge straumprisar. Ordninga skal vere enkel og tilpassa lokale forhold.

Eg vil så snart som råd kome tilbake til Stortinget med eit forslag til løyving for ordninga.

SPØRSMÅL NR. 881

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 19. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan Finansdepartementet gi ei oversikt over kor mange små bedrifter (under 50 tilsette) i serveringsbransjen og andre bransjar ramma av skjenkestopp og andre nasjonale smitteverntiltak som har nytta seg av lønnsstøtteordninga, og kor mange små bedrifter i dei same bransjane som i staden har gått til heil eller delvis permittering av tilsette?

GRUNNGJEVING:

Mange bedrifter i serverings- og utelivsbransjen, kultur- og reiseliv, kom i ein svært vanskeleg situasjon etter innføring av nasjonal skjenkestopp og andre inngripande tiltak knytt til Covid-19 i starten av desember 2021. Kompenserande tiltak var ikkje på plass då koronatiltaka vart innført.

Eitt av ønskja ein samla bransje kom med, var å få på plass ei lønnsstøtteordning for å sikre at arbeidstakarar kunne halde fram å gå på jobb og motta løn, trass i kraftig redusert omsetnad etter skjenkestoppen.

Ei førebels lønnsstøtteordning med sterke avgrensingar vart lagt fram i veke 50. Ordninga fekk massiv kritikk frå berørte bransjar. Det vart i dagane etter klargjort at dei viktigaste avgrensingane i ordninga ikkje skuldast ESA-

krav, men sjølvvalde avgrensingar frå regjeringa si side. Ei ny og noko forbetra lønnsstøtteordning vart lagt fram veka etter (veke 51). Men heller ikkje versjon to av ordninga møtte det viktigaste kriteriet for mange bedrifter for å nytte ordninga: At det kunne vere råd å halde oppe delvis drift i ei krevjande tid gjennom å gi lønnsstøtte til deler av arbeidsstyrken, som alternativ til å permittere alle.

Bergens Næringsråd mfl. har nyleg gjennomført ei stor undersøking blant bedriftene i Vestland fylke for å «ta temperaturen» i næringslivet ved årsskiftet 2021/2022. Undersøkinga syner at reiseliv (inkludert serveringsbransjen) og kulturlivet er mellom bransjane som slit mest, og at dei små bedriftene systematisk opplever situasjonen som verre og har slitt meir enn dei store bedriftene gjennom koronakrisa. Skjenkestopp og faren for nye nedstengingar er det som uroar bedriftene innanfor reiseliv/servering og kultur mest.

Undersøkinga syner også at svært få bedrifter i Vestland ser det som interessant/relevant å nytte seg av den nye lønnsstøtteordninga. Undersøkinga er tatt opp delvis før og delvis etter varselet om endringar i ordninga – men det er ingen signifikant auke i tal bedrifter som vil bruke ordninga i ny versjon. Ordninga blir uansett sett på som lite treffsikker og relevant for dei aller fleste bedriftene.

Ut frå dette urovekkande signalet frå Vestland er det no viktig å få sikker og systematisk kunnskap om korleis den nye lønnsstøtteordninga har blitt brukt – særleg av dei små bedriftene som er hardest råka av koronakrisa.

Svar:

Formålet med den midlertidige lønnsstøtteordningen er å etablere en tidsavgrenset, kortvarig støtteordning som bidrar til at foretak unngår å permittere eller si opp ansatte på grunn av omsetningsfall som følge av bestemte nasjonale smitteverntiltak. Ordningen retter seg blant annet mot overnattings- og serveringsvirksomhet som er hardt rammet av de nasjonale smitteverntiltakene.

Det er lagt opp til at det åpnes for søknader for støttemåneden desember i februar. Det det er dermed på nåværende tidspunkt ikke mulig å vite hvor mange virksomheter som vil benytte seg av lønnsstøtteordningen. Følgelig finnes det heller ikke en oversikt over hvor mange små bedrifter i serveringsbransjen og andre bransjer rammet av skjenkestopp og andre nasjonale smitteverntiltak som har benyttet seg av lønnsstøtteordningen.

Utviklingen i antall permitterte de siste ukene kan tyde på at lønnsstøtteordningen har bidratt til å dempe økningen i antall iverksatte permitteringer. I løpet av ukene 49 til 51 i fjor mottok Nav permitteringsvarsler for 24 000 arbeidstakere, en økning på om lag 22 000 fra de foregående tre ukene. 57 pst. av de ansatte som ble berørt av varslene jobbet i overnattings- og serveringsvirksomhet.

Økningen i antall permitterte har imidlertid vært lavere enn antall permitteringsvarsler tydet på. Per 11. januar 2022 var det registrert om lag 10 000 flere permitterte enn per 14. desember 2021. Det kan indikere at en del arbeidsgivere har valgt å trekke tilbake permitteringsvarslene etter at flertallet i Stortinget ble enige om hovedpunktene i lønnsstøtteordningen før jul. I tillegg var det trolig en god del virksomheter som ikke varslet om permittering da regjeringen allerede 10. desember varslet at man ville innføre en lønnsstøtteordning. Personer med bakgrunn innen reiseliv og transport utgjør 57 pst. av økningen i antall permitterte. Det foreligger ikke en oversikt over hvor mange av disse som er ansatt i små bedrifter.

SPØRSMÅL NR. 882

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 19. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden gjere greie for og dokumentere kva meterpris som er nytta i ferjefri E-39 prosjektet Møreaksen på både undersjøisk tunell, andre tunneller og bruer, og samtidig gjere greie for kva meterpris som er brukt i rapporten frå Statens vegvesen/Norconsult i tilleggsutgreiinga for fjordkryssingsalternativet Romsdalsaksen, også gjeldende erfaringstall for flytebruer?

GRUNNGJEVING:

I ein rapport frå Statens vegvesen/Norconsult ang tilleggsutgreiing av Romsdalsaksen i Møre og Romsdal kontra Møreaksen, ser det ut til at det blir operert med ulik meterpris for bygging av tunneller og bruer i dei to alternativa Møreaksen og Romsdalsaksen for kryssing av Romsdalsfjorden.

Kostnadene som presenteres er fortsatt veldig favorisert Møreaksen, der f.eks. meterpris for tunneler er 69-84 % høyere for Romsdalsaksen. Samme med bruer der fly-

tebruene er priset opptil 18 % høyere enn verdens neste lengste hengebru. Ser ut til at manipuleringen avslørt av Tidens Krav

fortsatt henger med i Statens Vegvesen. Med meterpriser som er brukt for Romsdalsaksen i denne «utredningen», ville K2 Møreaksen koste opp til 43 mrd. kroner. SVV mener den vil koste 30 mrd. kroner i denne rapporten.

Horgen Consulting - erfaren oppdragsansvarlig for KS2 for flere store samferdselsprosjekter, påpekte i 2019 at kostnadene som SVV Midt presenterer for Tautratunnelene var veldig lave. Dette innrømmes langt på veg i rapporten fra Norconsult, og er en av grunnene til at anslagene nå er hele 7 mrd. kroner høyere enn det SVV påstår Møreaksen vil koste.

“Tilleggsutredningen“ til SVV/Norconsult legger igjen like mange spørsmål som svar, og viser at etaten ikke evner å se de store sammenhengene. Uhildede utredninger er nødvendig for å skape fred i M&R. Bruk av ulike meterpriser i prosjekt som skal samanliknast seriøst, bidrar ikkje til noko som helst ro i Møre og Romsdal ang

Møreaksen som eit stort fleirtal av folket heller ikkje yn-sker.

Svar:

E39 Ålesund-Molde er greidd ut i fleire omgangar. Det er i dei ulike utgreiingane nytta ulike einingsprisar for dei ulike elementa, slik som tunnel, bru og veg i dagen. Prisane har variert noko mellom dei ulike utgreiingane. Dette kjem mellom anna av skilnader i standard på veggen, usikkerheit ut frå plannivå og generell prisutvikling.

Einingsprisane som Statens vegvesen har lagt til grunn i utgreiingane er basert på erfaringar frå fleire prosjekt over heile landet. Prisane er nytta i kostnadsrekning av mange prosjekt som vil komme til utbygging. Ei offentleggjering av desse prisane vil derfor kunne påverke det offentlege sin forhandlingsposisjon i fleire vegprosjekt.

Statens vegvesen har derfor bestemt at einingsprisane ikkje skal offentleggjerast, jamfør offentleglova § 23 første ledd.

SPØRSMÅL NR. 883

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 18. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Statens vegvesen har lagt frem et forslag om utvidelse av Flyplassvegen mellom Birkelandsskiftet og Flesland. Planene går ut på å utvide dagens vei fra to til fire felt, og å bygge et såkalt planskilt kryss ved Kokstad. Både kommunen og Veivesenet er enige i behovet for firefelts vei. Dette går Statsforvalteren imot.

Mener statsråden at Statsforvalterens syn bør trumfe lokale myndigheters vedtak i denne saken?

og offentlig ettersyn. Planen er en områderegulering som utarbeides av Statens vegvesen, og som skal behandles av Bergen kommune som planmyndighet. Hvis det ikke oppnås enighet lokalt om det endelige planforslaget, kan saken på et senere tidspunkt komme til Kommunal- og distriktsdepartementet for avgjørelse. På generelt grunnlag ønsker jeg derfor ikke å uttale meg om konkrete saker som fortsatt er til behandling lokalt.

BEGRUNNELSE:

For å fremme vekst og verdiskaping i området er det viktig å få på plass et transportsystem med tilstrekkelig kapasitet til at området vil være attraktivt for næringsvirksomheter som trenger mye plass. Veiutvidelsen vil også gi bedre vilkår for kollektivtransporten, da det er planer om at to av feltene skal benyttes til kollektivfelt eller sambruk. Området er et av Bergens viktigste for lokalisering av arealkrevende næringsvirksomheter. I tillegg er det planer om betydelig boligbygging ved Birkelandskrysset, og flyplassen trenger god fremkommelighet.

Svar:

Stortingsrepresentanten viser til en uttalelse som Statsforvalteren i Vestland har sendt i forbindelse med varsel om oppstart av reguleringsplanen for Flyplassvegen, strekningen fra Birkelandsskiftet til Flesland, i Bergen kommune.

Jeg viser til at planprosessen er i en svært tidlig fase, og det er foreløpig ikke sendt noe planforslag på høring

SPØRSMÅL NR. 884**Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 17. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Er det problematisk for regjeringen at deres egen statsforvalter tar omkamper på vedtatte veiprojekt?

BEGRUNNELSE:

I utbyggingen av E39/Hordfast har den nye regjeringen også avklart at man vil bygge prosjektet. Hordfast er planlagt å være fire felts vei, mens statsforvalteren kun vil ha to felt. Dette spilte statsforvalteren inn senest i høringen om planprogrammet. Dette føyer seg inn i et mønster der Statsforvalteren i Vestland stadig tar til orde for å redusere veistandarden og ta omkamper på avgjorte saker.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtok i september 2019 statlig kommunedelplan for E39 Stord-Os. Senere ble det besluttet at også etterfølgende arbeid med reguleringsplan skal gjennomføres som statlig plan. Den statlige kommunedelplanen ble vedtatt med sikte på at det kan etableres 4-felts motorvei med 110 km/t skiltet hastighet på hele strekningen, i tråd med vegnormalene til Statens vegvesen og basert på forventet årstdøgntrafikk

(ÅDT). Dette er også lagt til grunn for arbeidet med pågående reguleringsplanarbeid.

I kommunedelplanen er det lagt grunn at veien skal bygges med 23 meters brede, mens det i vegvesenets siste reviderte håndbok som kom i 2021, åpnes for å ha bredde ned til 20 m for årstdøgntrafikk i det aktuelle spennet. Statens vegvesen har sagt de vil se på kostnader og bredde for bygging av vegen ut fra gjeldende normal ved neste anslag i 2022. I svar på skriftlig spørsmål nr. 312 fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug til samferdselsministeren opplyses det at bredde på 20 meter er det mest sannsynlige valget, siden veien ligger i det nedre trafikkintervallet for motorveger som skal ha fire felt og 110 km/t.

Jeg vil legge de ovennevnte føringene for planlegging av ny E39 på strekningen Stord-Os, til grunn for departementets behandling av den statlige reguleringsplanen. I første omgang skal departementet fastsette planprogrammet for det videre arbeidet, etter at Statens vegvesen har oppsummert høringsuttalelser og gitt sin vurdering av innspillene. Vegvesenets endelige forslag til planprogram forventes oversendt departementet før sommeren. Før det ønsker jeg ikke å kommentere enkeltinnspill, hverken fra statsforvalteren eller andre høringsinstanser.

SPØRSMÅL NR. 885**Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 19. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Vil forsvarsministeren ta initiativ til å forsere nødvendig vedlikehold av de forfallene og ødeleggelsene magasinkanalen og de store magasinene A og B har vært utsatt for?

BEGRUNNELSE:

Karljohansvern i Horten er et område med stor historisk verdi. Den tidligere orlogsstasjonen og marineverftet har en 200 år lang historie. Magasinkanalen og de to

store magasinbygningene A og B er en viktig del av stedets historiske bygningsmasse, og utgjør sammen med brakkestokk-kvartalene de antikvarisk mest verdifulle delene av den tidligere marinestasjonen.

Den 23. februar 1945 ble bygningene og kanalen skadet da stasjonen ble bombet. Hovedparten sto imot bombardementet, men tidens tann har senere gjort store inngrep i det historisk viktige området. Forfallet på magasinkanalen og de to store magasinene nærmer seg et faretruende nivå. Dersom det ikke blir gjennomført nødvendig vedlikehold er det risiko for store ødeleggelser.

På hjørnet av Magasin B mot magasinkanalen oppsto det for flere år siden et hull i kaia som fikk vokse og utvide seg gjennom årene. Som følge av manglende vedlikehold var en større del av kaia i ferd med falle på sjøen. Delen ble fjernet, men ikke reparert, og fremstår ikke slik et historisk sted fortjener.

Stadig mer av kanalveggen heller ut over kanalen. Ytterligere åtte til tolv meter av veggen er i ferd med å falle ut i vannet. Det kan skje i løpet av vinter. Ytterligere utglidninger vil bli svært skjemmende samtidig som det vil kunne berøre broen over magasinkanalen og fortøyningspunktene for museumsskipet KNM Blink.

Magasinkanalens steinsetting er avgjørende for fundamenteringen av det store Magasin B. Magasinbygningen står delvis på påler og magasinkaia er viktig for stabilisering for bæring / fundamentering av den store verneverdige / fredede magasinbygningen fra 1839.

Magasinbygningene A og B skjemmes av manglende vedlikehold. Frostsprengning i mur-konstruksjonene med ødelagt murstein, utette vinduer, takrenner som avslutter over bakkenivå uten drenering i bakken fører til økt skade og ødeleggelse. Dette øker i omfang og flere steder er det store og dype skader i muren.

Det er flere historisk viktige bygninger på Karljohansvern som også fortjener vedlikehold.

Svar:

Jeg vil først og fremst si at vi er vårt ansvar bevisst. Vi skal ta vare på eiendommene våre på en god måte, og sørge for at det er trygt å bruke dem. Mange av våre eiendommer, for eksempel nasjonale festningsverk og grensebefestninger, er attraktive arenaer for historie- og kulturformidling, reiseliv og rekreasjon. Derfor jobbes det helhetlig og kontinuerlig for å sørge for at kulturhistoriske verdier ikke går tapt.

Jeg kan informere om at Forsvarsbygg selv har bekreftet de forholdene som påpekes fra spørsmålstiller

om magasinkanalen og de store magasinene A og B på Karljohansvern, og de erkjenner alvorret. Siden 2017 er det gjennomført flere midlertidige tiltak for å sikre kulturminner og persontrafikk i området. Høsten 2021 registrerte imidlertid Forsvarsbygg en tydelig negativ utvikling av tilstanden på magasinkanalen. Forsvarsbygg har derfor besluttet å gjennomføre en grundig tilstandsanalyse for å undersøke status, kartlegge skadeutviklingen mer i detalj og definere nødvendige tiltak. Tilstandsanalyser for magasinkanalen, samt magasin A og B, vil bli gjennomført i år. På bakgrunn av disse tilstandsanalysene vil Forsvarsbygg planlegge og gjennomføre nødvendige tiltak som sikrer helse, miljø og sikkerhet og kulturminneverdiene på kort og lang sikt. Forsvarsbygg har informert om at de per nå vurderer at det er magasinkanalen som har kritisk tilstand og som må prioriteres som strakstiltak.

Forsvarssektoren har en betydelig og variert portefølje av eiendommer med en rekke bygg og anlegg. Det er viktig å se helhetlig på eiendomsporteføljen, slik at hver enkelt restaurering ikke vurderes isolert. En betydelig del av forsvarsbudsjettet blir brukt på utgifter til investeringer og drift av eiendomsmassen vår. Vi er klar over at det likevel er utfordringer med etterslep på vedlikehold og oppgraderingsbehov, bl.a. på festningene og de andre kulturhistoriske byggene våre. Dette må imidlertid ses i sammenheng med at investeringsbehov direkte knyttet til operative kapasiteter er høyt prioritert. Vi har derfor gitt Forsvarsbygg oppdrag om å utrede alternativer for fremtidig organisering, eierskap og forvaltning av forsvarssektorens kulturhistoriske eiendommer. Det ses blant annet på om andre aktører eller organisasjonsformer har andre, og eventuelt flere, virkemidler for å løfte den generelle tilstanden til eiendommene, skape grunnlag for større inntekter, eller legge til rette for ny aktivitet. Forsvarsbygg samarbeider med en tverrsektoriell gruppe om utredningen, og den skal i henhold til framdriftsplanen leveres til Forsvarsdepartementet innen 1. juni i år.

SPØRSMÅL NR. 886

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 19. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil dagens regjering gjøre for å sikre de mest rasutsatte veiene i Norge?

BEGRUNNELSE:

Forrige uke kunne NRK Møre og Romsdal fortelle om vegen til Otterdalsstranda i Volda som igjen var blitt rasutsatt og stengt.

Dette er en av andets farlegeste veiar, men likevel er det ikke satt av ei krone til rassikring

Statens vegvesen sier veien er den nest mest rasutsatte i hele landet. På tross av dette har ikke Møre og Romsdal fylkeskommune satt av penger til rassikring av denne veien.

Fra før vet vi at penger til rasutsatte veier ikke er blitt prioritert i stor nok grad. Som lederen i nasjonal rassikringsgruppe er inne på i saken er det et enormt behov for penger til å sikre mot ras på både riks- og fylkesvegar.

Svar:

Skredpunktet Otterdalsstranda, som representanten Fagerås viser til i bakgrunnen for spørsmålet, ligger på fylkesvei 5829 i Volda kommune.

Tilskudd til skredsikring av fylkesvei ble innlemmet i rammetilskuddet til fylkeskommunene fra og med 2020. Statens vegvesen utarbeidet på vegne av fylkeskommunene et tilskuddsprogram for skredsikring på fylkesveinettet for perioden 2018–2023 basert på de økonomiske rammene i Nasjonal transportplan 2018–2029. Midlene til skredsikring i 2020 ble fordelt mellom fylkeskommunene med utgangspunkt i den årlige gjennomsnittlige rammen i tilskuddsprogrammet. Jeg vil også vise til grønt hefte for 2022, der det er lagt om lag 840 mill. kr til særskilt fordeling til ras- og skredsikring på fylkesvei.

I Hurdalsplattformen har vi et eget punkt om en gjennomføringsplan på ras- og skredsikring. Samferdselsdepartementet har gitt et oppdrag til Statens vegvesen i tildelingsbrevet for 2022 om å gå i dialog med KS og fylkeskommunene om dette.

SPØRSMÅL NR. 887

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 19. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Kan statsråden greie ut om korleis stoda er på sakshandsaminga for saker klaga inn for Klagenemnda for tilskot til kulturarrangement, særleg om kva regjeringa no har for tiltak for å rette på den lange sakshandsamingstida?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa talar i media mykje om føreseielegheit for kultursektoren. Eg vert stadig kontakta av verksemder innan kulturfeltet om at støtte dei he søkt om langt tilbake i tid i høve kompensasjon for COVID-pandemien ikkje vert betalt ut. Ved fleire høve verkar det som om sakshandsaminga og utbetaling tek unødig lang tid. Dette er verksemder som betyr mykje for kulturen, folkehelsa og verdiskapinga lokalt og i regionane i Noreg. Vi ser at det er tatt nokre grep for å handtere utfordringane i COVID-situasjonen. Samstundes høyrer kulturverksemder frå Klagenemnda for tilskot til kulturarrangement, satt opp av Kulturdepartementet, at dei har ei sakshandsamingstid på opp til 12 månader for dei klagene som kjem inn.

Svar:

Forvaltninga av koronastøtteordningane har lagd beslag på ein stor del av dei samla ressursane i Kulturrådet, og arbeidsbelastninga har vore stor gjennom heile pandemien. For å avhjelpe situasjonen, har eg sørga for at Kulturrådet nyleg har fått tilført 15 ekstra saksbehandlarar for nokre månader framover. I tillegg er forvaltninga av kompensasjonsordninga frå 1. november 2021 flytta frå Kulturrådet til Lotteri- og stiftelsestilsynet. Desse to grepa vil medføre at saksbehandlinga i Kulturrådet vil gå raskare.

Norsk kulturråd har fram til nå forvalta dei midlertidige kompensasjons- og stimuleringsordningane for kultursektoren. Kulturrådet har så langt behandla over 10 000 søknadar og fordelt 3,8 milliardar kroner til norske kulturaktørar gjennom dei to koronastøtteordningane. Saksbehandlingstida har variert utifrå kompleksiteten i ordningane og søknadane, og utifrå den totale mengden søknadar som har kome inn i kvar runde.

Kulturrådet har behandla 4 900 søknadar til kompensasjonsordninga sidan oppstarten i april 2020, og gjennomsnittleg saksbehandlingstid har vore på under to

månader frå søknadsfrist til vedtak. Vidare har Kulturrådet behandla om lag 5 500 søknadar til stimuleringsordninga, med ein gjennomsnittleg saksbehandlingstid på i overkant av tre veker.

Klagesaker har ofte tatt meir tid å behandle, noko som blant anna kjem av behovet for å foreta grundige juridiske og økonomiske vurderingar. Samstundes har det vore høgt prioritert å få ferdigbehandla dei ordinære søkandane, og det har òg påverka behandlingstida på klagen.

Klagenemnda for tilskot til kulturarrangement vart nedsett av Kulturdepartementet under førre regjering. Nemnda er knytt til Klagenemndssekretariatet i Bergen, og ho er uavhengig. Klagenemnda behandlar klager over vedtak frå Kulturrådet knytt til kompensasjonsordninga

og stimuleringsordninga. I tråd med forvaltningslova, må ein klage sendast til Kulturrådet innan tre veker etter at parten mottok underretning om vedtak. Kulturrådet vurderer då saken på nytt. Dersom Kulturrådet ikkje omgjer vedtaket, vert klagen sendt vidare til klagenemnda.

Klagenemnda har så langt mottatt totalt 368 klagesaker frå Kulturrådet, og har ferdigbehandla 249 av desse. Den store pågangen av saker førte til at klagenemnda vart utvida frå fire til seks ordinære nemndsmedlemmer i april 2021. I tillegg arbeider fire ansatte i Klagenemndssekretariatet med saksforebuingar for nemnda. Gjennomsnittleg saksbehandlingstid for 2021 var på 60 dagar per sak. Saksbehandlingstida reknast frå tidspunktet klagen vert oversendt frå Kulturrådet. Tida frå Kulturrådet mottar klagen og til ho vert sendt til klagenemnda kjem i tillegg.

SPØRSMÅL NR. 888

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 19. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Vil regjeringen vurdere om studentsamskipnader, som så langt ikke har vært berettiget koronakompensasjon kan bli inkludert i lønnsstøtteordningen?

BEGRUNNELSE:

Kantine hos utdanningsinstitusjonene driftes i stor grad av studentsamskipnadene. Kantine er viktige for studentenes trivsel, velferd og læringsmiljø på studiestedet. Koronapandemien har hatt stor negativ påvirkning på samskipnadenes kantiner. Under den forrige nedstengningen ble mange av kantine og flere ansatte permitterte. Opprinnelig tilbud er ennå ikke tilbake på studiestedene.

En ny periode med digital undervisning, som nå, vil innebære nye runde med permittering av ansatte i kantine, og påvirker tilbudet for studentene på lengre sikt.

Svar:

Studentsamskipnad som har til formål å sørge for studenters velferd mv., anses å drive en allmenntilgitt aktivitet som ikke har erverv til formål. De fleste Studentsamskipnader er trolig omfattet av skatteloven § 2-32.

Det har vist seg krevende å treffe virksomheter som ikke har erverv til formål, jf. skatteloven § 2-32, som stif-

telsel og ideelle organisasjoner, gjennom næringslivsrettede tiltak i forbindelse med pandemien. Dette gjelder også for den nye lønnsstøtteordningen, og Finansdepartementet foreslår i Prop. 42 L (2021-2022) at lønnsstøtte ikke skal gis til institusjoner eller organisasjoner mv. som ikke har erverv til formål, jf. skatteloven § 2-32, se avsnitt 2.2.4.3 s.18. Dette er viktig av hensynet til gjennomførbarhet og mulighet for kontroll. Det er viktig å unngå manuell søknadsbehandling av hensyn til at administrasjonen av ordningen skal være så enkel som mulig. Dette er sentralt både for at foretak skal kunne motta den støtten det søkes om så snart som mulig og for å begrense belastningen på Skatteetaten. Jeg viser videre til begrunnelsen som er gitt i Prop. 42 L (2021-2022) om hvorfor lønnsstøtte ikke skal gis til institusjoner eller organisasjoner mv. som ikke har erverv til formål:

«Institusjoner og organisasjoner mv. som er helt skattefrie, mangler skatteregnskap og annen informasjon som brukes for å kontrollere omsetning mv. For slike innretninger vil det være vanskelig å identifisere og kontrollere om og i hvilken grad ansatte utfører arbeidsoppgaver som knytter seg til omsetningsrelatert aktivitet. Det tilsier at de helt skattefrie institusjonene og organisasjonene mv. faller utenfor ordningen.

Heller ikke delvis skattefrie institusjoner og organisasjoner mv. bør være omfattet av ordningen. En eventuell innlemming i lønnsstøtteordningen kan bare være aktuell

for ansatte som bidrar i den økonomiske virksomheten. Det vil imidlertid være vanskelig å skille mellom ansatte som bidrar til den økonomiske aktiviteten og ansatte som ikke gjør det. Det vil også oppstå problemer ved at enkelte ansatte kan ha arbeidsoppgaver som dels knytter seg til den inntektsskapende aktiviteten og dels til foretakets øvrige virksomhet. Det reiser spørsmål om slike ansatte skal anses som deltidsansatte svarende til den delen de arbeider med den inntektsskapende aktiviteten, eller om det skal velges andre løsninger. Hensynet til kontroll og mulig behov for særskilte tilpasninger av ordningen for innretninger med delt aktivitet og begrenset skatteplikt underbygger at også slike foretak holdes utenfor ordningen.»

Jeg viser også til at det i ordningen er krav om at alle foretak må søke som en helhet, ikke for avdelinger i foretaket. Det er derfor ikke mulig å søke om støtte på vegne av en underenhet eller lignende i et selskap. Andre nasjonale støtteordninger som har vært innført i forbindelse med pandemien, og som har automatisert saksbehandling, har også avgrenset ordningen til hovedenheten i virksomheten, blant annet av hensyn til gjennomførbarhet og mulighet for kontroll.

Ordningen med tilskudd ved avbrutt permittering inkluderte institusjoner eller organisasjoner mv. som ikke har erverv til formål, jf. skatteloven § 2-32. Denne ordningen skilte seg imidlertid fra blant annet kompensasjonsordningen og den nye lønnsstøtteordningen ved

at den kun rettet støtten mot de som allerede var permittert. Behovsprøving er viktig i generelle støtteordninger. I ordningen for avbrutt permittering var derfor behovet direkte identifisert gjennom at den ansatte allerede var blitt permittert. I den nye lønnsstøtteordningen retter støtten seg isteden mot alle ansatte i virksomheten. Det stiller andre krav til å definere behovet. For virksomheter uten omsetningsfall er det begrenset mulighet til objektivt å vurdere behovet for støtte. Kravet om at virksomheten skal være berørt av de nevnte kravene i covid-19 forskriften anses ikke å være tilstrekkelige alene, siden det i praksis vil være lite kontroll av dette vilkåret.

Regjeringen er opptatt av å støtte også virksomheter som ikke har erverv til formål, men som er rammet av smittevernsrestriksjonene. Derfor er det under pandemien blant annet innført egne tiltak for frivilligheten. Regjeringen foreslår også i Prop. 51 S (2021-2022) at den kommunale kompensasjonsordningen for lokale virksomheter forlenges, og at det bevilges 500 mill. kroner mer til ordningen. I proposisjonen er det presisert at ordningen vil, som tidligere, fungere som en ventilordning for lokale virksomheter som faller helt eller delvis utenfor nasjonale kompensasjonsordninger. Det presiseres også at den kommunale kompensasjonsordningen også bør kunne fungere som en ventilordning for enkelte virksomheter som ikke har erverv til formål. Det vil også kunne omfatte studentsamskipnader.

SPØRSMÅL NR. 889

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 19. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre mangfoldet i markeringen av Skeivt Kulturår, og vil man vurdere å komme med ytterligere bevilgninger slik at flere av søknadene kan innfris?

BEGRUNNELSE:

2022 er Skeivt Kulturår. På Kulturrådets sider kan vi lese at det er satt av 5 millioner kroner til markeringen. I et opprop i Klassekampen lørdag 8 januar ført i pennen av Marin Håskjold blir det beskrevet at det ble sendt inn 264 søknader om støtte til prosjekter for markering av Skeivt Kulturår og at kun 25 er innvilget.

Videre i oppropet beskrives den grelle kontrasten mellom både den finansielle innsatsen bevilget for eksempel til Ibsenåret (19 mill.) sett opp mot Skeivt kulturår, og hvordan Kulturrådet har valgt å prioritere store aktører i bevilgningene i stedet for mangfold.

Svar:

Som kultur- og likestillingsminister ønsker jeg et mangfoldig kunst- og kulturliv som er relevant og representativt for hele befolkninga.

I år er det 50 år siden Stortinget opphevet straffeloven § 213 som forbød seksuell omgang mellom menn. Dette

skal vi markere med Skeivt kulturår, en nasjonal feiring for å formidle og diskutere skeiv kunst, kultur og historie.

Skeivt kulturår er en viktig markering for skeives rettigheter. Kultur- og likestillingsdepartementet har avsatt fem millioner kroner til markeringa, som skal bidra til å ta vare på, synliggjøre og formidle skeives historie og rettighetskamp, skeiv kunst og kultur og skeives stilling i samfunnet både historisk og i dag. De 25 prosjektene som tildeles midler, sprer seg godt over ulike kunstfelt og på prosjekter innenfor arkiv-, bibliotek- og museumssektoren. Det er både store og små prosjekter over hele landet.

Blant prosjektene som mottar tilskudd, er "Transgender Awareness Week" med hovedfokus på den arabisktalende delen av transmiljøet samt "Skeiv misjonsreise" som gjennom en konsertturné setter søkelys på skeives levekår i trossamfunn. Videre mottar Blikk tilskudd til et redaksjonelt frilansprosjekt om Skeivt kulturår, mens den samiske kulturfestivalen Márkomeannu vil bruke støtten til å sette fokus på skeive samers rettigheter på festivalen. Prosjektene som Kulturrådet har prioritert, bidrar til mangfold og inkludering av skeive med ulike bakgrunner.

Kultur- og likestillingsdepartementet vil feire 50-årsmarkeringa på flere måter. I samarbeid med Oslo kom-

mune planlegger vi en storstilt feiring av Skeivt kulturår under åpningen av Oslo Pride. I tillegg vil Kultur- og likestillingsdepartementet sette skeives rettighetskamp og levekår på dagsorden i flere faglige sammenhenger tilknyttet departementets arbeid.

Jeg er dessuten glad for å se at det er mange aktører som planlegger å feire Skeivt kulturår. Nasjonalmuseet vil sette opp en utstilling om skeives historie til høsten. Andre som vil markere Skeivt kulturår er Cinemateket i Bergen, Teater Manu, Rosendal Teater, Amandusfestivalen og kortfilmfestivalen Minimalen, for å nevne noen.

Avslutningsvis vil jeg understreke at regjeringa arbeider kontinuerlig med å fremme kjønns- og seksualitetsmangfold og likestillinga for skeive. Utenriksdepartementet bidrar til å fremme skeives rettigheter i en rekke land ved å styrke kunnskapen om menneskerettigheter og bevilge midler til sivil samfunn. Jeg vil forsterke og fornye innsatsen med en ny LHBTIQ-handlingsplan som vil inneholde tiltak som bidrar til å fremme kjønns- og seksualitetsmangfold og likestilling for skeive. Den vil blant annet inneholde tiltak som skal bidra til å fremme skeiv kultur også ut over markeringsåret 2022.

SPØRSMÅL NR. 890

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 19. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Har Arbeiderpartiet i regjering lagt vekk iveren som Arbeiderpartiet i opposisjon hadde for realiseringen av et nasjonal havbruksmuseum, og hvis ikke, hva er forventet fremdriftsplan for realisering?

BEGRUNNELSE:

I familie- og kulturkomiteens budsjettinnstilling for 2021 hadde de rødgrønne partiene en fellesmerknad som lød:

"Disse medlemmer viser til planene om et nasjonalt havbruksmuseum, Ægir, på Hitra. Havbruk er en bærebjelke i norsk økonomi og den største eksportnæringen etter olje- og gass. Fortellingen om framveksten av denne næringen er en viktig del av norgeshistorien som det er viktig at vi både tar vare på og formidler.

Disse medlemmer mener derfor det er viktig at planene om et slikt museum kan realiseres.

Disse medlemmer har notert seg planene om at museet gjennom spesialkonsesjon for oppdrett kunne skape et levende museum og opplevelsesarena, samtidig som man gjennom dette skaffet viktige bidrag til finansiering av museet. Det er på overtid med et bransjemuseum for oppdrettsnæringen, 50 år etter at det hele startet på Hitra i 1970."

I samme budsjettinnstilling for 2022 er ikke et nasjonalt havbruksmuseum nevnt med ett eneste ord fra de samme partiene.

Fremskrittspartiet har delt Arbeiderpartiets ønske om å realisere et nasjonalt havbruksmuseum på Hitra, hvor det norske havbrukseventyret startet. Jeg er enig med Arbeiderparti-representantene som i desember 2020 mente at det var på overtid med realisering av et nasjonalt bransjemuseum for denne næringen, og nå, over et år senere er det enda mer på overtid.

Svar:

Det er ingen tvil om at havbruksnæringen er en sentral del av den norske økonomien, samfunnsbyggingen og kulturen. Kulturdepartementet yter årlig driftstilskudd til en rekke museer over hele landet, og flere av disse forvalter og formidler historien og kulturen knyttet til havbruksnæringen, deriblant Museum Vest, Jærmuseet og Museene i Sør-Trøndelag. Museene har også anledning til å søke over kap. 322, post 70 Nasjonale kulturbygg, om investeringstilskudd til bygninger og lokaler for institusjoner og tiltak som har en nasjonal oppgave, en landsomfattende funksjon eller en viktig landsdelsfunksjon innenfor kulturfeltet.

Jeg er kjent med at Museene i Sør-Trøndelag har planlagt å styrke satsingen på havbruk. De har søkt Fiskeridirektoratet om tildeling av akvakulturtillatelse med det formål å finansiere museumsdrift på Sandstad på Hitra. Museet oppgir at de blant annet skal formidle kunnskapen om havbruksnæringens opprinnelse og utvikling, beskrive hva norsk havbruksnæring er i dag, og presentere scenarier om fremtidens havbruksnæring. Det skal også

bli en møteplass for havbruksnæringen, fungere som en ressursbank for utdannings- og forskningsinstitusjoner på fagfeltet havbruk med mer. Museet oppgir videre at de har utviklet og tatt i bruk et opplegg for samarbeid mellom kultur og næring, som viser at behovet for offentlige investerings- og driftsmidler til havbruksmuseet ikke er nødvendig, forutsatt at Fiskeridirektoratet tildeler MiST spesialkonsesjoner. Fiskeridirektoratet og Nærings- og fiskeridepartementet har imidlertid kommet til at akvakulturloven ikke åpner for å tildele akvakulturtillatelse med det formål å finansiere museumsdrift.

Museene i Sør-Trøndelag har de siste årene ikke søkt om økning i driftsbudsjettet knyttet til satsingen på havbruk. Budsjettsøknaden for 2023 har frist først 1. mars 2022. Museet har tre investeringssøknader inne til vurdering under posten Nasjonale kulturbygg til 2023-budsjettet, men ingen av disse knytter an til havbruksmuseet på Hitra. Hvis museet skulle søke om tilskudd til dette satsingsområdet, vil søknaden bli vurdert på linje med andre søknader i forbindelse med den ordinære budsjettprosessen for kommende år.

SPØRSMÅL NR. 891

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 19. januar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer gjeninnføres for perioden desember 2021 til mars 2022.

Kan statsråden redegjøre for avklaringer med ESA om innretning på regelverk samt støttenivå og hvilke konsekvenser innretningen av ordningen kan få for forskjellige typer av selskapskonstruksjoner der det søkes om støtte?

BEGRUNNELSE:

Det er en bekymring hos aktører i bransjen at støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer vil falle inn under regelverket i Temporary framework med en øvre grense for kompensasjon.

Svar:

Som det fremgår av Prop. 51 S (2021-2022) som ble lagt frem fredag 14. januar 2022, foreslår regjeringen å videreføre støtteordningen for store publikumsåpne ar-

rangementer under EØS-avtalens art. 61(3) b og Temporary Frameworkavsnitt 3.1 (TF 3.1). Dette støttegrunnlaget lå også til grunn i foregående periode av ordningen.

Bruken av TF 3.1 gir vide muligheter for innretning av støtteordninger, men setter samtidig et tak for maksimal støtte per foretak/konsern. Tidligere har dette vært på 1,8 mill. euro, men i oppdaterte retningslinjer fra EU-kommisjonen for bruk av Temporary Framework av 18. november 2021 er taket satt opp til 2,3 mill. euro. Regjeringen foreslår å heve taket for støtte i støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer tilsvarende. Det medfører at foretak/konsern som har fått 1,8 mill. euro i tilskudd fra ordninger som statsstøtterettslig er hjemlet i TF 3.1 maksimalt vil kunne få ytterligere 0,5 mill. euro fra ordninger forankret i samme støttegrunnlag.

Det er primært regelen om tak for støtte som gjelder per foretak og per konsern som kan gi ulike utslag for ulike selskapskonstruksjoner som søker om tilskudd. For eksempel vil et konsern bestående av et morselskap og tre datterselskaper som hver for seg kvalifiserer til støtte

kunne få samlet 2,3 mill. euro i tilskudd fra ordninger hjemlet i TF 3.1, mens foretak som ikke er organisert som konsern kunne hver mottatt inntil 2,3 mill. euro, og dermed samlet 6,9 mill. euro. Dette er en konsekvens av regelverket og gjelder også andre hjemmelsgrunnlag under Temporary Framework. Ulike selskapskonstruksjoner behandles for øvrig på likt grunnlag i støtteordningen, som gir tilskudd til arrangør/medarrangør av store publikumsåpne arrangementer uavhengig av foretaksform. Ordningen er åpen for bl.a. interesse- og medlemsorganisasjoner, samvirkelag og stiftelser, i tillegg til aksjeselskaper.

Jeg er kjent med at noen få aktører kan møte taket for støtte som nevnt over, og på denne måten få begrenset utbytte av gjenåpning av ordningen. Samtidig er det slik at dersom vi skulle ha valgt andre statsstøtterettslige hjemmelsgrunnlag, vil det gi andre, og strengere, kriterier for støtte. En endring av hjemmelsgrunnlaget vil derfor med stor sannsynlighet føre til at flere aktører faller utenfor ordningen.

I tilskuddsperioden 5. mars 2020–31. juni 2021 var ordningen hjemlet under EØS-avtalens art. 61(2) b. Dette hjemmelsgrunnlaget setter ikke tak for støtte, men stiller et strengt krav om årsakssammenheng mellom myndighetstiltak og grunnlaget for støtte i støtteordningen. Dersom en skulle gå tilbake til art. 61(2) b som statsstøtterettslig hjemmelsgrunnlag, vil det innebære en ordning hvor kun arrangementer som er direkte i strid med smitteverntiltak, som de formelle antallsbegrensningene i Covid-19-forskriften, vil kunne få støtte. Etter gjeldende smitteverntiltak er ikke varemesser, markeder o.l. underlagt antallsbegrensninger slik som offentlige arrangementer som definert i Covid-19-forskriften, og vil derfor ikke

kunne få støtte under en ordning hjemlet i EØS-avtalens art. 61(2) b.

Et alternativt hjemmelsgrunnlag er Temporary Framework avsnitt 3.12 (TF 3.12). Denne bestemmelsen setter et høyere tak for maksimal støtte per foretak/konsern på 12 mill. euro, og kompensasjon skjer på bakgrunn av udekkede faste kostnader som er påløpt i tilskuddsperioden slik definert i TF 3.12. En kompensasjonsordning basert på dette støttegrunnlaget kan derfor ikke ha samme innretning som dagens støtteordning for store publikumsåpne arrangementer. Samtidig stiller TF 3.12 krav om et omsetningsfall på minimum 30 prosent i tilskuddsperioden sammenlignet med samme periode i 2019. Arrangører av arrangementer som ikke var arrangert i 2019, eller som var arrangert i en annen periode av 2019 vil derfor kunne miste muligheten til støtte.

Til spørsmålet om avklaringer med ESA om innretning på regelverk og støttenivå, kan jeg opplyse om at det 21. desember 2021 ble avholdt et møte mellom embetsverket i Nærings- og fiskeridepartementet og saksbehandlere i ESA om støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer. Formålet med møtet var å avklare departementets forståelse av alternative hjemmelsgrunnlag for ordningen, herunder hvilke vilkår som i så fall måtte stilles i støtteordningen. Slike møter inngår i den ordinære saksbehandlingen. Ordningen er foreløpig ikke notifisert.

Regjeringen har valgt å legge avgjørende vekt på at ordningen skal treffe majoriteten av aktørene i målgruppen som er omfattet av støtteordningen. TF 3.1 er etter regjeringens vurdering det støtterettslige hjemmelsgrunnlaget som svarer best til denne ordningens formål.

SPØRSMÅL NR. 892

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 20. januar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hvordan jobber regjeringen for å hindre flere dommer i den Europeiske menneskerettighetsdomstolen knyttet til barnevernssaker?

BEGRUNNELSE:

Norge har ved gjentatte anledninger blitt dømt i den Europeiske menneskerettighetsdomstolen for å ha krenket

retten til familieliv i barnevernssaker. Retten til familieliv er nedfelt i Menneskerettskonvensjonens paragraf 8, og Norge er dømt for blant annet for streng samværspraksis etter omsorgsovertakelse og for ikke å ha lagt til rette for samvær som sannsynliggjør fremtidig gjenforening.

Svar:

Barnevernssakene for Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) gjeld spørsmål om brot på retten til familieliv (artikkel 8) etter Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK). Nokon gjeld òg rett til rettferdig rettargang og rett til religionsfridom. Sakene omhandlar eit breitt spekter av vedtak som akuttvedtak, vedtak om omsorgsovertaking, restriksjonar i samvær og tvangsadopsjon.

EMD har per januar 2022 kommunisert 43 barnevernssklager mot Noreg. Hittil har EMD kunngjort 16 dommar, kor domstolen har konstatert krenking i 13 og ikkje-krenking i tre. I tillegg har domstolen avvist fire kommuniserte saker som openbert grunnlause. Ei av domfellingane er kunngjort i EMDs storkammer, Strand Lobben m.fl. mot Noreg, 10. september 2019. Storkammeret konstaterte òg 10. desember 2021 krenking av EMK art. 8 i saka A.I. mot Noreg.

Kritikken frå EMD har i hovudsak vore retta mot avgjerdsgrunnлага og grunngevingane til barnevernet og domstolane, mellom anna knytt til plikta styresmaktene har til å arbeida for gjenforeining av barn og foreldre. I denne vurderinga har òg fastsetjing av samvær vore sentralt.

Eg tar på største alvor at Norge er dømt for krenking av menneskerettane. Dommane viser at det ikkje har vore tatt tilstrekkeleg omsyn til alle interessene i saka, og brot på menneskerettane er påvist. Det er alvorleg, og det er sett i verk ei rekke tiltak for å unngå nye krenkingar av menneskerettane i barnevernssaker.

Dommane frå EMD har vist at det har vore behov for å endre norsk barnevernspraksis på viktige område. Høgsterett har, i etterkant av avgjerda i Strand Lobben m. fl. mot Noreg i 2019, allereie komme med viktige føringar for korleis barnevernet skal forhalda seg til påpeikingane frå EMD. Det er sett i verk kurs retta mot domstolen og nemndene som avgjer vedtak om tvang i barnevernet for å informere om og implementere føringane frå EMD. Barne- og familiedepartementet har mellom anna stilt ressursar til disposisjon for Domstolsadministrasjonen til kompetansetiltak i domstolane om barnevernsfeltet.

Departementet sendte 10. juni 2020 eit brev til alle barnevernstenestene om klargjeringane frå Høgsterett og EMD. Bufdir har sett i verk omfattande kursing av barnevernstenestene om dommane frå EMD og Høgsterett.

Departementet legg til grunn at den praksisen som per i dag gjeld frå EMD, ikkje gir haldepunkt for at gjeldande barnevernlov er i strid med EMK. Høgsterett har òg, innanfor dei spørsmåla som retten har vurdert, lagt dette til grunn, men peika på at det er behov for enkelte justeringar i praksis.

Den nye barnevernslova som blei vedtatt av Stortinget i juni 2021 skal bidra til å sikre rettstryggleiken til både barn og foreldre. Den nye lova inneheld difor fleire pre-

iseringar og gir utfyllande omtale i proposisjonen av våre menneskerettslege pliktar. Lova skal bidra til at praksis imøtekjem våre menneskerettslege forpliktingar. Lova gjer tydeleg retten barn og foreldre har til familieliv og målsetjinga om gjenforeining av barn og foreldre etter ei omsorgsovertaking. Samværsreglane er òg endra, og krav til dokumentasjon og grunngevingar kjem tydelegare fram. Departementet heldt i samarbeid med statsforvaltaren hausten 2021 innlegg for leiarane i barnevernstenestene i landet om den nye lova.

Noreg leverte 30 september 2021 vår tredje konsoliderte handlingsplan til Europarådets Ministerkomité om oppfølginga vår av dommar frå EMD. I planen skildrar vi individuelle tiltak som er gjennomført retta mot partane i ei sak der EMD har konstatert krenking (utbetaling av erstatning og sakskostnader). I tillegg vert det skildra generelle tiltak som ny barnevernslov og informasjonsverksemd retta mot barnevernssektoren og domstolane for å implementera føringar frå EMD. Departementet er i dialog med Ministerkomiteen om nye handlingsplanar om vår oppfølging av dommane.

Det er viktig for regjeringa å styrkje rettstryggleiken til både barn og foreldre som er i kontakt med barnevernet. Mandatet til Barnevernsutvalet er endra. Dei viktigaste endringane i mandatet er at EMD-sakane kjem tydelegare fram i mandatet, som bakgrunn for at behovet no er ein gjennomgang av rettstryggleiken. Mandatet dekkjer alle ledd av barnevernet, både i kommunalt barnevern og i institusjonsbarnevernet, ikkje berre dei mest alvorlege sakene. Det er tydeleggjort at utvalet skal sjå på både barnet og foreldra si rettstryggleik. I dette ligg også at utvalet skal vurdere tilsynsmyndigheita si rolle i å trygge rettstryggleiken. Barnevernet sitt ansvar for å følgje opp alle familiar med tanke på ei mogeleg tilbakeføring etter omsorgsovertaking, kjem tydelegare fram. Barnet sjølv, foreldre og sysken skal alle følgjast opp med tanke på tilbakeføring. Mandatet peiker særskilt på behovet for å greie ut ei andrehands vurdering av akuttplassingar, slik òg Hurdalsplattforma peiker på. Regjeringa vil følgja opp innstillinga frå utvalet, som kjem i mars 2023.

Barnevernssaker er ofte kompliserte og inneber mange vanskelege avvegningar. Avgjerdene styresmaktene tar i slike saker får stor innverknad på barn og foreldre. Dersom det blir gjort feil, kan dette ha store konsekvensar for dei det gjeld. Eg er difor svært opptatt av at vi lærer av desse sakene. Korrektiva frå EMD viser at det er nødvendig å jobba systematisk og breitt for å sikra at praksis er i tråd med menneskerettane.

Det er alvorleg at Noreg er dømt i EMD i fleire saker. Samstundes har EMD i nokon saker merka seg at dei nasjonale rettsprosessane har vore gode og at norske domstolar og barnevernsmyndar har jobba godt med å møta det EMD har peika på i dommane sine mot Noreg. EMD vektlegg at rettstryggleiken til foreldra òg har vore godt varetatt av norske myndigheiter i desse sakene. I avgjerda

i storkammer 10. desember 2021 i A.I. mot Noreg, peika òg storkammeret på at norske styresmakter allereie har satt i verk tiltak for å følge opp dommane.

Eg vil halde fram med arbeidet med å tryggje at barn og foreldre som treng hjelp frå barnevernet skal få dette på ein trygg og forsvarleg måte, slik at vi kan unngå nye saker for EMD.

SPØRSMÅL NR. 893

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 18. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Ser statsråden noen betenkeligheter ved at de døgnbemannede nasjonale beredkapsressursene er underlagt Oslo politidistrikt, og tenkes disse flyttet til eksisterende eller nyopprettet særorgan?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine tidligere spørsmål om de nasjonale beredkapsressursene for nasjonale krisesituasjoner, herunder særlig spørsmål nr. 510.

Det fremgår av statsrådets svar på spørsmål nr. 510 at de døgnbemannede nasjonale beredkapsressursene har tilhold ved politiets beredskapssenter på Taraldrud, men at disse har i oppdrag å bistå alle landets politidistrikter. Det fremgår ikke uttrykkelig av statsrådets svar, men spørsmålstiller tolker dette dithen at disse ressursene da er organisert under Oslo politidistrikt.

Det ønskes på denne bakgrunn å få vite om statsråden ser noen betenkeligheter ved at beredkapsressursene for nasjonale krisesituasjoner er organisert under et po-

litidistrikt, samt om regjeringen har til intensjon at disse ressursene skal flyttes fra Oslo politidistrikt til et eksisterende særorgan (f.eks. PST) eller om det skal opprettes et nytt særorgan for de nasjonale beredkapskapasitetene.

Svar:

Politiets nasjonale beredkapsressurser er underlagt Oslo politidistrikt. Denne organiseringen var identisk under forrige regjering.

I 2017 ble særorganutredningen (NOU 2017:11) ferdigstilt. Denne utredet behov for endringer i oppgaver og organisering av politiets særorganer og nasjonale beredkapsressurser. Behandlingen av utredningen ble utsatt av daværende politisk ledelse fra Fremskrittspartiet, og saken ble ikke fremmet til behandling i Stortinget.

Det foreligger per nå ikke planer om endringer i strukturen eller organiseringen av særorgan og/eller politiets nasjonale beredkapsressurser.

Jeg viser forøvrig til mitt svar til representantens spørsmål nr. 510 og nr. 625.

SPØRSMÅL NR. 894

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 19. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Har det på noe tidspunkt vært kontakt eller samtaler mellom finansminister eller andre i departementets politiske

ledelse og Jens Stoltenberg om stillingen som sentralbanksjef?

BEGRUNNELSE:

I svar av 21.12.21 på skriftlig spørsmål nr. 682 om rekruttering av ny sentralbanksjef redegjør finansministeren for rekrutteringsprosessen i departementet. Av svaret fremgår at statsråden har blitt orientert om hvem departementet har vært i kontakt med og hvem som er blitt oppfordret til å søke. Iht. svaret hadde det ikke vært kontakt mellom statsråden og søkere eller potensielle søkere på det tidspunkt. Pga. av informasjon som har kommet ut i offentligheten i senere tid er det interessant å få avklart om det har vært annen kontakt mellom politisk ledelse i departementet og Jens Stoltenberg om stillingen som sentralbanksjef.

Svar:

Ansettelse av sentralbanksjef besluttet av Kongen i statsråd, jf. sentralbankloven § 2-9 første punktum. Finansdepartementet er saksforberedende organ.

Det er etablert praksis at finansråden leder arbeidet med å rekruttere ledere av avdelingene i departementet, i underliggende virksomheter og for stillingene som sentralbanksjef og visesentralbanksjefer i Norges Bank. Rekrutteringsbyrået Backer Skeie har bistått departementet underveis i arbeidet. Finansråden holder meg orientert underveis og fremmer forslag til ansettelse til meg. Verken jeg eller andre i min politiske ledelse har vært i kontakt med Jens Stoltenberg om stillingen som sentralbanksjef.

SPØRSMÅL NR. 895

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 18. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Regjeringspartiene har forpliktet seg til å komme tilbake til Stortinget med en ordning for strømstøtte som inkluderer både fjernvarmekundene og borettslag og sameier. Det skal ikke være måten man bor på som avgjør hvorvidt man får dekket de ekstreme strømkostnadene.

Når kan Stortinget forvente at regjeringen leverer løftene og forslagene som likestiller alle strømkundene?

Svar:

Jeg er enig med spørsmålsstilleren i at det ikke skal være måten man bor på som avgjør om man får dekket deler av de ekstraordinært høye strømkostnadene vi nå ser. Derfor la regjeringen i desember i fjor fram en midlertidig stønadsordning til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutgifter. Regjeringen har hele tiden vært tydelig på at også husholdningsforbruk på fellesmålere i borettslag, sameier og aksjeleilighet skal inkluderes i ordningen, men at dette krever noe mer arbeid for å få til.

Regjeringen har prioritert å fremme en stønadsordning som kunne iverksettes raskt og som øker støtten dersom strømkostnadene skulle bli enda høyere enn på beslutningstidspunktet. Regjeringen har nå fremmet forslag om å styrke ordningen ytterligere, jf. Prop. 50 L (2021-2022). Teknisk detaljerte og byråkratiske løsninger for stønadsordningen ville ikke gjort det mulig med støtte til strømkundene raskt.

For husholdninger som bor i sameier/borettslag/aksjeleilighet som har både egen strømregning og en andel av felles strømregning, ble kun forbruket knyttet til egen måler og eget forbruk omfattet av ordningen fra start, jf. Prop. 44 L (2021-2022). Fellesforbruket er i de aller fleste tilfeller registrert som næringsvirksomhet og ikke som husholdning, selv om forbruket typisk går til oppvarming, varmtvann, vaskekjeller m.m. For at ordningen skal kunne omfatte slikt husholdningsforbruk fra felles målepunkt i sameier/borettslag/aksjeleilighet, har det vært behov for mer tid til å finne løsninger for hvordan slikt forbruk kan skilles ut, uten at næringsforbruk mottar støtte. I forslaget i Prop. 44 L (2021-2022) er det tatt inn en forskriftshjemmel som gjør det mulig å gi nærmere bestemmelser om hvem som har rett til stønad, jf. § 4.

Regjeringen jobber nå med å løse hvordan husholdningsforbruk bak fellesmålere i borettslag, sameier og aksjeleiligheter også blir inkludert i ordningen. Dette er et prioritert arbeid både i departementet og direktoratet. Jeg tar sikte på å komme til Stortinget slik at støtte kan gis i februar.

Fjernvarmeprisene følger i hovedsak sluttbrukerprisen for strøm. Bakgrunnen for dette er at energiloven inneholder bestemmelser om at prisen for fjernvarme ikke skal overstige prisen for elektrisk oppvarming. Maksprisen er kun et øvre tak. Fjernvarme i Norge produseres i hovedsak ved forbrenning av avfall og bioenergi, og produksjonskostnadene til fjernvarmeselskapene henger i

seg selv i liten grad sammen med strømprisen. De høye strømprisene gir slik sett fjernvarmeselskapene større handlingsrom til å sette sine priser lavere enn prisen på elektrisk oppvarming.

Strømstønadsordningen fører til at husholdningsskunder betaler en lavere pris for elektrisk oppvarming. For å fjerne eventuell tvil om strømstønadsordningens betydning for maksprisen for fjernvarme, ble det i den midlertidige loven om strømstønadsordningen, lovfestet at det skal gjøres fratrukk tilsvarende stønad i beregningen av maksprisen på fjernvarme etter energiloven § 5-5 til husholdninger. Strømstønadsordningen vil derfor virke direkte på hva som er tillatt makspris for fjernvarme.

I behandlingen av strømstønadsloven viste et flertall av medlemmene i energi- og miljøkomiteen til at strømstøtteordningen også skal omfatte fjernvarmekunder. Dette flertallet understreket at det skal gjelde både for de

som er underlagt tilknytningsplikt og de som er utenfor tilknytningsplikt.

I tråd med flertallsmerknaden bør departementet ha hjemmel for å kunne gi forskrift med nærmere bestemmelser om prisregulering etter strømstønadsloven, uavhengig av om fjernvarmekundene har tilknytningssplikt eller ikke. For å unngå tvil om rekkevidden av forskriftshjemmelen i strømstønadsloven ble det i Prop. 50 L (2021-2022) foreslått en lovhjemmel for å gi forskrift om prisregulering for fjernvarme, uten hensyn til om kunden er underlagt tilknytningsplikt eller ikke. Departementet kan fastsette en nærmere regulering i forskrift. Nivået på prisreguleringen skal være det samme som følger av energiloven § 5-5, hensyntatt at prisen for elektrisk oppvarming i vedkommende forsyningsområde reduseres i tråd med strømstønadsloven.

SPØRSMÅL NR. 896

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 20. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Miljøgiften fluor gjør stor skade på naturen. Det har i mange år vært jobba for å forby bruk av fluorholdig skismøring. Under OL i Kina vil det bli tillatt å bruke fluorholdig skismøring. Dette er svært uheldig.

Vil statsråden ta initiativ til at FIS forbyr bruk av fluorholdige skismøringsprodukter på alle sine arrangement, også OL i Kina?

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig å arbeide for å fase ut bruk av miljøgifter, inkludert skadelige fluorforbindelser, det være seg i skismurning eller andre produkter som klær, sko, emballasje, elektronikk mv. Selv om bruken av skadelige fluorforbindelser i skismurning utgjør en mindre del av den totale bruken av disse stoffene, er det viktig at slike stoffer ikke brukes i skiidretten.

Situasjonen i dag er at det finnes et EU/EØS-regelverket om forbud mot produksjon, salg og bruk av fluorstoffet C8/PFOA. Dette forbudet må skiidretten forholde seg til.

Norges Skiforbund har informert om at Det internasjonale skiforbundet (FIS) i tillegg har vedtatt et forbud

mot all bruk av fluorstoffer i skismurning. Dette forbudet er imidlertid ikke innført ennå, fordi FIS mener det ikke er utviklet gode og sikre nok metoder for å teste/avsløre bruk av fluorsmurning.

Videre har skiforbundet meddelt at FIS har bestemt at EU/EØS-regelverket om forbud mot produksjon, salg og bruk av fluorstoffet C8/PFOA skal gjelde for alle FIS-konkurranser i inneværende sesong i påvente av at slike testmetoder skal komme på plass. Denne bestemmelsen gjelder uavhengig av om konkurransen avholdes i et EU/EØS-land eller ikke. Bestemmelsen gjelder derfor også i OL.

FIS har allerede vedtatt et forbud mot bruk av fluor i skismurning. Jeg forventer at FIS og Norges Skiforbund gir dette arbeidet høy prioritet slik at det så raskt som mulig har et system på plass for å avsløre eventuell bruk av fluor i skismurning.

For øvrig arbeides det på myndighetsnivå med å forby all bruk av fluorforbindelser gjennom det europeiske kjemikalierregelverket. Norge, Nederland, Tyskland, Sverige og Danmark samarbeider om forslag til regulering av fluorforbindelser (PFAS). Dette er et bredt reguleringsforslag som i utgangspunktet omfatter all bruk av alle typer PFAS i mange ulike anvendelser som tekstiler, kosmetikk,

elektronikk, matkontaktmaterialer osv., og også skismurning.

SPØRSMÅL NR. 897

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 17. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Regjeringen Solberg endret i 2020 botidskravet for permanent oppholdstillatelse fra 3 til 5 år etter budsjettforliket med Frp.

Har regjeringen planer om å reversere endringen og redusere botidskravet for permanent oppholdstillatelse tilbake til 3 år slik at ekteskapsinnvandrere i en sårbar situasjon gis økt trygghet?

BEGRUNNELSE:

De strenge kravene til botid for permanent opphold fører til at ekteskapsinnvandrere, hvorav de fleste er kvinner, mister retten til å bli værende i Norge dersom ekteskapet går i oppløsning i løpet av de første årene. Endringen medfører økt midlertidighet, usikkerhet og sårbarhet for alle innvandrere. Det setter ekteskapsinnvandrere i en avhengighetssituasjon overfor ektefellen og gjør dem sårbare for vold og overgrep. Mange ekteskapsinnvandrere har følt seg tvunget til å bli værende i et voldelig, eller på andre måter vanskelig, forhold i redsel for å miste oppholdstillatelsen. Krisesentrene har lenge dokumentert at innvandrerkvinner, som ofte er gift med norske statsborgere, er overrepresentert på krisesentrene. Dette på tross av de eksisterende unntaksreglene for voldsutsatte (Eggebø).

Forslaget om å øke botidskravet til 5 år ble også fremmet av Frp og H-regjeringen i lovforslaget «Innstramminger II», men fikk ikke flertall da. Jeg viser i den forbindelse til følgende merknad:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, går imot regjeringens forslag om utvidet botidskrav fra tre til fem år. Flertallet mener at en slik skjerpelse vil ha negative konsekvenser for integreringen.»

Svar:

Regjeringen har på nåværende tidspunkt ingen planer om å reversere endringen i botidskravet for permanent oppholdstillatelse som trådte i kraft i desember 2020. Regelverket og konsekvensene av dette vurderes imidlertid fortløpende.

Jeg bemerker at til forskjell fra forslaget om hevet botidskrav som ble fremmet i 2016, jf. Prop. 90 L (2015–2016) («Innstramminger II»), og som ikke fikk flertall i Stortinget, er endringen fra desember 2020 avgrenset til kun å gjelde utlendinger som har midlertidig oppholdstillatelse i Norge etter søknad om beskyttelse og deres familiemedlemmer. Det økte botidskravet gjelder ikke for utlendinger med opphold på andre grunnlag og deres familiemedlemmer eller familie til norske statsborgere.

SPØRSMÅL NR. 898**Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 22. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Parlamentarisk leder Marit Arnstad sa til VG 13. mars 2021 at det var uaktuelt for Sp å sitte i en regjering som øker bensinprisen til 20 kroner. I det vedtatte budsjettet for 2022 økte som kjent Ap/Sp/SV bensinavgiften. Onsdag 12. januar 2022 kl. 16:38 var bensinprisen 20,01 kr på YX Moi i Lund kommune i Rogaland.

Er det i statsråd førstkommande fredag finansministeren vil ta initiativ til å ta Sp ut av regjering, eller var garantien fra Arnstad ikke en garanti likevel?

Svar:

Statistisk sentralbyrås månedlige statistikk for salg av petroleumprodukter viser at fra november 2020 til november 2021 steg den gjennomsnittlige pumpeprisen på bensin med 4,09 kroner per liter, fra 13,56 kroner per liter til 17,65 kroner per liter. Tall for desember 2021 publiseres 21. januar 2022.

Økningene i bensinprisene det siste året skyldes først og fremst markedsforhold. Oljeprisen er høy, noe som igjen gir høye internasjonale produktpriser på ferdigraffinert bensin og diesel. I tillegg er det høye produktpriser på biodrivstoff. Siden biodrivstoff i det alt vesentligste blandes inn i bensin og diesel, vil høye biodrivstoffpriser gi høye pumpepriser på bensin og diesel. De internasjonale produktprisene på drivstoff noteres dessuten i dollar. Den svake kronkursen bidrar dermed til høye drivstoffpriser målt i kroner.

Politiske vedtak kan også påvirke pumpeprisene direkte, noe Arnstad og trekker frem i den nevnte artikkelen. Hun er tydelig på at Senterpartiet ikke kan være med på å gjøre politiske vedtak som øker bensinprisen med flere kroner, slik andre parti har foreslått. Det er av den grunn at denne regjeringen avlyste avgiftshoppet som Solberg-regjeringen foreslo. Vi valgte i stedet å skjerme bilistene i stor grad, ved å redusere en rekke avgifter for bilistene. Endringer i avgiftene kan derfor i liten grad forklare det siste årets prisøkning på bensin. Det er likevel slik at da pumpeprisene på bensin passerte 20 kroner per liter i november 2021, så var det bl.a. et resultat av en avgiftspolitikk Fremskrittspartiet har sluttet seg til i samtlige statsbudsjett fra og med 2014 til og med 2021. Andre politikkendringer under Solberg-regjeringen har også bidratt til økte pumpepriser på drivstoff. Omsetningskravet for biodrivstoff til veitrafikk er økt fra 3,5 volumprosent i 2014 til 24,5 volumprosent fra 2021. Siden biodrivstoff er vesentlig dyrere enn konvensjonelt drivstoff, har økt in-

nblanding av biodrivstoff også bidratt til høyere pumpepriser.

I statsbudsjettet for 2022 foreslo Solberg-regjeringen, som hadde støtte fra FrP, å øke CO2-avgiften på bensin med 0,39 kroner per liter utover prisjustering, uten å kompensere bilistene med reduksjoner i veibruksavgiften.

Regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti ble i avtalen om statsbudsjettet for 2022 enige om å kompensere bilistene for halvparten av økningen i CO2-avgiften på bensin gjennom å redusere veibruksavgiften på bioetanol med 0,46 kroner per liter og veibruksavgiften på bensin med 0,13 kroner per liter, sammenliknet med forslaget til regjeringen Solberg. Pumpeprisen på bensin blir dermed 0,22 kroner per liter lavere enn dersom Solberg-regjeringens forslag hadde blitt vedtatt, gitt full overvelting av avgiftene.

Bilistene får i 2022 også redusert trafikksikringsavgift og økt reisefradrag. Økt reisefradrag kommer særlig de med lang reisevei mellom hjem og arbeid til gode. Dessuten har vi redusert ferjetakstene. Totalt sett gjør dette at de som er avhengige av å reise i hverdagen får en litt enklere hverdag med de grepene denne regjeringen har gjort. Da forrige regjering som FrP også var en del av, valgte å bruke avgifter for å få budsjettene sine til å gå opp, er denne regjeringen opptatt av å redusere avgifter. Dette er fordi avgifter rammer de som har dårlig råd hardere enn de som ha mye fra før. Dette står og omtalt i Hurdalsplattformen.

Det er store variasjoner i bensinprisen, blant annet som følge av lokal priskonkurranse. Den 12. januar 2022 kunne f.eks. NRK melde om at samme energistasjonsjede solgte bensin til både 14,89 kroner per liter og til 19,50 kroner per liter fra to forskjellige stasjoner på Sørlandet. Jeg vil derfor oppfordre bilistene til å være oppmerksomme på lokale prisvariasjoner og bruke sin forbrukermakt ved å være prisbevisste når de kjøper drivstoff.

SPØRSMÅL NR. 899**Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 21. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre bedre beredskap på Svalbard, herunder redusere sårbarheten i den elektroniske kommunikasjonen mellom Svalbard og fastlandet?

BEGRUNNELSE:

Fredag 7. januar 2022 ble en av de to forbindelsene på Svalbardfiberen satt ut av funksjon. Den fortsatt fungerende fiberkabelen sikrer forbindelse mellom Svalbard og fastlandet, men mangel på reservekabel gjør kommunikasjonen mer sårbar og beredskapen svekket. Fiberbruddet er nå under etterforskning, og jeg forventer at statsråden følger opp saken og kommer til bunns i hva som er årsaken til fiberbruddet. Ettersom regjeringen har fremhevet Svalbards strategiske betydning i regjeringsplattformen, bør regjeringen følge opp med tiltak for å sikre beredskapen på Svalbard.

Svar:

Som justis- og beredskapsminister har jeg, i tillegg til ansvaret for å samordne og koordinere svalbardsaker, også et overordnet ansvar for det forebyggende sikkerhetsarbeidet på sivil side. Kontinuerlig arbeid for å sikre grunnleggende nasjonale funksjoner og forebygge hendelser er noe som jeg er svært opptatt av. Forsvarsministeren har det tilsvarende ansvaret i forsvarssektoren.

Spørsmål rundt elektronisk kommunikasjon mellom Svalbard og fastlandet berører flere departementers ansvarsområder, slik at jeg for å besvare spørsmålet fra stortingsrepresentanten også har innhentet opplysninger fra Nærings- og fiskeridepartementet, som eier Space Norway, og Kommunal- og distriktsdepartementet, som er ansvarlig for elektronisk kommunikasjon.

Fra kl. 04.10 fredag 7. januar 2022 har en av de to forbindelsene på Svalbardfiberen vært ute av funksjon. Det er fastslått en feil knyttet til strømmatingen i avstand mellom 130 og 230 km fra Longyearbyen. Ved å tilføre strømmating fra Longyearbyen lyktes man 18. januar med å gjenopprette datatrafikk på den skadede forbindelsen. Reparasjon er fortsatt nødvendig.

Kabelen har vært operativ siden i 2004 og har en beregnet levetid til 2029. Space Norway har begynt arbeidet med å sondere behov og betalingsvilje for legging av en ny Svalbardkabel innen levetiden til den gamle løper ut.

Space Norway er også i ferd med å gjennomføre et prosjekt som vil gi satellittbasert bredbånd i Arktis (nord for 65. breddegrad), som forventes å være operativt fra medio 2023. Dette vil gi en viktig beredskap for kommunikasjon til Svalbard, men vil ikke kunne erstatte kabelen med hensyn til dennes fulle kapasitet.

Det har vært gjennomført flere tiltak for å gjøre fibersambandet til Svalbard mer robust. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har i 2019 finansiert tilknytning til to uavhengige transportnett på ulike lokasjoner på fastlandssiden. Dette gir økt redundans i sambandet, og er gjennomført gjennom en ny tilknytning til GlobalConnects transportnett, i tillegg til tilknytningen til Telenors transportnett.

Det pågår nå også et arbeid med å vurdere muligheten for å forbedre reservesatellitt-sambandet som sikrer mobilkommunikasjon med begrenset dekning i Longyearbyen, dersom fiberforbindelsen til fastlandet blir brutt. Dette vil sørge for at flere brukere i Longyearbyen, utover de som har mobiltelefon med prioritetsabonnement hos Telenor og uavhengig av hvor de har abonnement, vil ha tilgang på talekommunikasjon. Alle mobilabonnenter vil i dette dekningsområdet uansett ha tilgang til å ringe nødnummer.

Når det gjelder oppfølgingen av den konkrete hendelsen er saken anmeldt til politiet, og årsaken til at den aktuelle fiberkabelen ble satt ut av drift er en del av etterforskningen. Når årsakene er klarlagt, vil de bli vurdert i regjeringens helhetlige arbeid med tiltak som kan være aktuelle for å forhindre tilfeller i fremtiden.

Lokalt gjøres det nå et arbeid gjennom Beredskapsrådet for Svalbard hvor Sysselmesteren på Svalbard, som leder dette utvalget, sammen med aktuelle samvirkeaktører arbeider med å oppdatere oversikten over konsekvenser ved et eventuelt bortfall av den andre kabelforbindelsen. Dette arbeidet skjer med utgangspunkt i beredskapsplanverket.

SPØRSMÅL NR. 900

Innlevert 12. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 19. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Hva er statsrådets planer for å ruste opp domstoler og rettssteder som har behov for det, og kan statsråden love at en kostbar reverseringsreform ikke vil forsinke fremdriften i opprustingen av disse domstolene?

BEGRUNNELSE:

I et intervju i Rogalands Avis 12. januar uttrykte soren-skriver Mariann Asmundsen Svensen i Sør-Rogaland tingrett bekymring for at regjeringen vil svekke domstolene ved å reversere sammenslåingen av tingrettene på Jæren. Domstolen i Stavanger har i, i likhet med flere andre domstoler, dårlig bygningsmasse og et prekært behov for opprusting. Flere regjeringer må ta sin del av ansvaret, også vår. Min bekymring er at statsråden vil bruke alt ledig økonomisk handlingsrom i domstolsektoren på en svært kostbar - og uklok - reversering, fremfor å prioritere en oppgradering av blant annet tinghuset i Stavanger.

Svar:

Det er viktig for regjeringen å styrke domstoler over hele landet, og sørge for at også investeringsbehovet ved de små- og mellomstore rettsstedene ivaretas. Det er et vedlikeholdsbehov ved enkelte rettssteder i dag, og det må inngås nye leiekontrakter ved flere rettssteder i årene som kommer. Domstoladministrasjonen (DA) har lang erfaring med å forvalte bygg, og DA har utarbeidet en samlet investeringsplan for alle rettsbygningene.

Dagens leieavtaler for rettsstedene utløper på ulike tidspunkt. Behovet for å oppgradere standarden på lokalene varierer fra rettssted til rettssted. Det totale investeringsbehovet som knytter seg til rettslokaler fordeler seg også over flere år fremover i tid. Bare en mindre del av investeringskostnadene til bygg vil påløpe samme år som regjeringen ønsker å ta tilbake den desentraliserte domstolstrukturen. Jeg kan på nåværende tidspunkt ikke se at endring tilbake til en desentralisert domstolstruktur vil forsinke arbeidet med opprusting av domstolene i hele landet.

Jeg vil for øvrig bemerke at størrelsen på eventuelle kostnader knyttet til endring av strukturen for domstolene ikke er avklart.

